hymy

LEHTI 5
1970
2:–
Skr 2:50 (inkl. moms)

MILLOIN TYTÖSTÄ TULEE NAINEN?

VEIKKO ENNALAN ERIKOISARTIKKELI S. 56

KIRSI WECKMAN
Foto: PEKKA KUPARINEN

Sprite tekee terää teräviin

Brandy Sprite
4 cl konjakkia tai brandyä
liraus limeä
jäämurskaa,
Spriteä yli jään.

Sprite de Menthe
4 cl Creme de Mentheä,
jäämurskaa, Spriteä niin että jää peittyy. Koristellaan sitruunanviipaleella ja kirsikoilla.

Sweet and Sour
4 cl Bacardi-rommia
4 cl sitruunanmehua
puoli teelusikallista pölysokeria, jäätä, Spriteä yli jään. Koristellaan kirsikoilla ja sitruunanviipaleilla. Pilli.

Cowboy Kate
8 cl makeata vermuttia, jäämurskaa, Spriteä yli jään. Koristellaan sitruunanviipaleilla. Pilli.

Vodka Sprite
4 cl vodkaa,
runsaasti jäitä tai jäämurskaa. Sitruunanviipale. Spriteä maun mukaan.

Ginchilla
4 cl giniä,
jäämurskaa. Spriteä.
Koristellaan kirsikoilla ja appelsiininviipaleella.

Sangria
Sekoitetaan huokeasta punaviinistä suhteessa koko pullo viiniä ja kolme pulloa Spriteä. Paljon jäitä. Koristellaan appelsiinin- tai sitruunan viipaleilla.

Drivers Sprite
Spriteä, jäämurskaa, sitruunanviipaleita.

Sprite kuplivan kirpeä mikseri

leikatkaa talteen

Sprite on The Coca-Cola Company'n tuote.

Veikko-sedän PIINAPENKKI

Kaikilla ihmisillä on ajoittain aggressioita, jotka ilmenevät äreytenä, olemme hyökkääviä, meitä suututtaa milloin mikin. Aina emme edes tiedä mikä meitä suututtaa mutta suututtaa vain. Psykiatrian mukaan aggressiot pitäisi purkaa, muutoin ne, niin kuin pidätellyt ilmavaivat, saattavat aiheuttaa suorastaan terveydellisiä haittoja. Oiva keino aggressioitten purkamiseksi olisi iskeä jotakuta tympeän näköistä vastaantulijaa päin turpaa, mutta siitä voi koitua rikosoikeudellisia seuraamuksia. Hannu Rahkonen, joka saa aina kerran kuukaudessa yhden käyttökelpoisen ajatuksen, ehdotti, että HYMY perustaisi Veikko-sedän piinapenkin. Siinä istuisin minä ja joka ainoa joka haluaa, saisi käydä minua huitaisemassa. Käytännöllisistä syistä nyrkinisku kuitenkin annettaisiin kirjeitse. Sanoja ei kenenkään tarvitse valita ja niinpä minua saa ilman edesvastuun pelkoa nimittää likasankojournalistiksi, juopporentuksi, linnankundiksi, roistoksi, koiraksi, huoripukiksi, siaksi yms. Minun syykseni voidaan panna voivuori, työttömyys, Saimaan kanava, vuokrien kalleus, nuorison moraalittomuus, perunapula jne.

Tällaisia kirjeitä on entuudestaankin varastossa kaksi hehdon säkillistä. Osia niistä on koetettu julkaista Postiaosastossamme mutta vastedes ne siis keskitetään tälle palstalle. Kerron nyt kumminkin aluksi esimerkin miten vähäpätöiset ja mitättömät seikat saattavat meidät suunniltaan. Seurustelin kerran erään naisen kanssa, joka oli tumma, kaunis, älykäs, hellä, teknillinen ja mikä parasta, hän oli toisen miehen vaimo. Mutta hän poltti lupitupakoita. Siinä sinänsä ei mitään pahaa mutta tupakan sytyttämiseen liittyi kiusallinen rituaali. Ensin hän koputti savuketta laatikon kanteen ja sen jälkeen hän puhalsi hylsyyn niin että syntyi vieno vihellys. Kun tämä seremonia toistui ajan mittaan kymmeniä ja satoja ja tuhansia kertoja, otti se minua lopulta päähän niin että olin tulla hulluksi. Suhde onneksi päättyi ennen kuin ehti tapahtua murhia. Myöhemmin tämä rouva kertoi, miten hänen pinnansa oli koko seurustelumme ajan kireällä koska niistin nenääni liian äänekkäästi.

Nimimerkki Mökin muija Leppävirroilta, joka ei päässyt mukaan 100 äidin lomamatkalle Mallorcaan, antaa minulle pauhua seuraavasti: "Olinpa minä taas kovan onnen lapsi siinäkin äitien loma asiassa niinkuin muissakin joululahja asioissa. Sillä olen koittanut onneani mutta tuloksetta. Eikö teitä joskus huvittaisi tarkastaa kenelle ja millaiseen kotiin nämä lahjanne tulevat vai onko se hämäystä kokonaan? Vai levikkiä lisätäksenne?" Vastaukseksi Mökin muijalle lainaan joulukuisesta kirjoituksestani, jossa äitien lomamatkasta ensi kerran ilmoitettiin, seuraavan pätkän: "On jokseenkin varmaa, että moni äiti, joka ei tule valituksi, tuntee pahaa mieltä ja kenties katkeruuttakin. Hän ajattelee: edes tässä asiassa ei onni minulle hymyillyt. Tältä ei voida

KÄÄNNÄ

Kuva, joka on tehty annettavaksi:
BONUS-PHOTO

Vain 10 ovh. penniä ja saatte toisen kopion värikuvastanne

Antakaa kuva hänelle, jonka kuvasitte. Ystävälle tai sukulaiselle – jäämättä itse ilman. Tämä on Bonus-Photo – kaksi kuvaa yhdessä.
Kun jätätte kehitettäväksi ja kopioitavaksi Kodacolor – X filmin 126 kasetissa*, saatte nyt jokaisesta onnistuneesta värikuvasta aina kaksi kopiota. Ja vain 10 pennin lisähintaan. Mukavia kokoja molemmat: suurempi 9 x 9 cm ja pienempikin 6 x 6 cm.
Pyytäkää Bonus-Photo sieltä, missä on tämä tunnus.

BONUS PHOTO Kodak paperille taalla

* Filmi, jota käytetään esim. Kodak Instamatic kameroissa.

Kodak TRADEMARK

Hertso Oy, Helsinki 1970

aurinkoon ja kesän tuuleen

Hyväilevään tuuleen. Paahtavaan aurinkoon
ja vilpoiseen veteen. Ihonne tarvitsee elävöittävää voidetta.
Nivea ravitsee ihonne. Nivea on aina uusi ja uudistava.
Nyt on kaupoissa uusi Nivea Sunoil — uusi aurinkoöljy, jossa on
kaikki Nivean tutut, miellyttävät ominaisuudet. Voitte nauttia
kaikista kesän iloista huolettomana, kun muistatte, että Nivea
kuuluu kesän aurinkoon ja tuuleen, jokaiseen päivään.

Nivea tekee aina hyvää ihollenne

uutuus

Sunoil • aurinkoöljy

VEIKKO-SEDÄN PIINAPENKKI

välttyä, sillä karsintaa joudumme joka tapauksessa suorittamaan. Mutta teemme sen parhaan kykymme mukaan siten, että kaikkein kolkoimmissa olosuhteissa elämänsä eläneet äidit tulisivat valituiksi niin äärettömän vaikeata kuin onkin suorittaa rajanvetoa köyhyyden ja vielä suuremman köyhyyden välille. Kaikkia maan äitejä emme voi matkaan lähettää." Matkalle pyrkijöitä oli noin 5 000. 4 900 äidin oli siis jäätävä rannalle, Mökin muija heidän joukossaan. Mitä Mökin muija muuten tarkoittaa "hämäyksellä"? Ettäkö koko juttu oli bluffia ja että emme lähetä ensimmäistäkään äitiä lomalle? HYMYlehden numerossa 4 sivuilla 123—124 luettelimme matkalle menijät. Kirjoittakaapa kesäkuussa vaikkapa vain parille heistä pääsivätkö he luvatulle lomalle vai eivätkö päässeet. Mitä sitten levikin lisäämiseen tulee, millä tavoin Mökin muija ajattelee äitien lomamatkan levikkiä lisäävän? Kysymyksessä oli pelkästään hyväntahtoiseksi tarkoitettu ele — mutta jumalattoman kallis sellainen.

Mökin muija jatkaa vielä: "Katsoin televisiossa jossakin ohjelmassa Veikko Ennalaa. Ja sanon suoraan että sellainen ei ainakaan levikkiä lisää. Kysyn myös rehellisesti!!! Ettekö ollut vahvasti juovuksissa silloin esiintyessänne??? Eikö sellaisten kuin lehden toimittajien tulisi oman etunsa vuoksi esiintyä herrasmiehen tavoin:" Rakas Mökin muija, ei televisiossa esiinnytä humalassa, se on varma. Mutta muutoin kyllä käyttäydyin kömpelösti, änkytin ja sopotin, sammalsin ja takeltelin ja vaikutin muutenkin vähämieliseltä. Lupaan, että vastedes pysyn poissa televisiosta ja tuskinpa minua sinne enää pyydetäänkään. Tämä Mökin muijalle lohdutukseksi. Ja ehkäpä häntä lohduttaa vielä lisää sekin, etten minäkään ole koskaan mitään missään voittanut, en arpajaisissa, en veikkauksessa enkä saanut ainuttakaan palkintoa vaikka olen ratkaissut varmaankin miljoona kilpatehtävää. Olen täsmälleen yhtä huono-onninen ja köyhä kuin Mökin muija. Mutta minulla on ajatus. Mitäpä jos valmistaisimme sanokaamme 500 linnunpönttöä muistuttavaa pikku laatikkoa. Kannessa olisi kapea reikä ja sen vieressä näin kuuluva teksti: "Voitte panna kymmenmarkkasenne sisään tästä." Laatikot kiinnittäisimme talojen seiniin eri puolille maata. Sikäli kuin tunnen ihmisluontoa, monet tosiaankin pudottaisivat kympin lippaisiimme. Mitäkö sen jälkeen tapahtuisi. Ei mitään tietenkään. Kuukauden kuluttua kävisimme sitten keräämässä pöntöt ja jakaisimme potin kristillisesti tasan ja matkustaisimme yhdessä Mallorcalle antaen HYMYn roskaporukalle piunpaut. Olen tarkoin tutkinut lakikirjaa enkä ole löytänyt sieltä ainoatakaan pykälää, jossa kiellettäisiin ko. laatikoiden esille pano. Meitä ei voitaisi syyttää petoksesta, koska emme lupaa kympille mitään vastinetta. Liioin emme vaadi ketään antamaan rahaansa, tekstissähän sanotaan nimen omaan: "Voitte panna kymmenmarkkasenne sisään tästä." Kyllä minullakin joskus leikkaa, kuten huomaatte, hee-hee. Hyvää kevättä Mökin muijalle.

Karoliina ja Eveliina-nimiset tytöt kirjoittavat: "Miksei Hymy julkaise lisää komeita karvaisia uroksia. Rakkaat terveiset Veikko Ennalalle. Onko Ennalalla karvoja?" Toimituspäällikkö ilmoittaa, että tulemme kyllä silloin tällöin julkaisemaan karvaisten jätkien kuvia, ei kummiskaan ihan joka numerossa. Jälkimmäiseen Karoliinan ja Eveliinan kysymykseen vastaan punehtuen: kyllä onpi.

Martta Heikkinen Jokikylästä on huolestunut huoruuden lisääntymisestä, johon minäkin kuulemma olen syypää. Näin hän mm: "Kuinka sitä sukupuoli valistustakin annetaan. Ja huoruus on lisääntyny huomattavasti kun tiedetään ettei siitä väki lisäänny. Sitä kun ei enää pidetä huoruutena vaikka yötä päivää sitä harjoitetaan missä vain on tilaisuus. Tuo villi meno kun jatkuu niin kyllä kai ne urokset saavat pökälereumatismin ja sukupuolitautit lisääntyvät ja mielen terveys järkkyy. Suurimmalla osalla tytöistä ei ole enää immenkalvoa kun menee naimisiin jos menee. Luultavasti se on tavoitteena jotta sitä ollaan kun lammas tai koira lauma tulevaisuudessa. Joka tekee huorin te-

KÄÄNNÄ

viettäkää
chenille siestaa
vapaasti
muodin mukaan

Olkaa välillä mukavasti
— hieman ylellisestikin.
Kietoutukaa Chenillen
pehmeään kosketukseen.
Ja kokekaa Chenillen
hehkuva värileikki.
Kotona, vapaa-ajan tunnelmissa
— matkoilla, uimarannoilla.
Chenille on ihanan pehmeää
— parasta puuvillaa.
Ja mitkä mallit ja kuosit
'70 Chenille-muoti tuokaan
valittavaksenne:
valmiita ranta- ja
kotiasuja sekä kankaita,
kylpypyyhkeitä ja vuodepeitteitä.
Chenille on muotia
jota voitte itse toteuttaa.

MIRJA 1260

chenille

PORIN PUUVILLA OY

Vesi ei tee kampauksestasi kestävää,

mutta Breckset tekee ja tekee sen helposti

Breckset kampausneste on riittävän juoksevaa levitäkseen tasaisesti hiuksiin. Samalla kuitenkin sopivan kiinteää levitettäväksi vaikka kammalla. Hiuksesi kuivuvat nopeasti ja muotoutuvat kevyesti. Ne tottelevat. Brecksetin avulla saat kauniin kampauksen, joka myös kestää.

sininen pullo voimakkaaseen ja punainen pullo normaaliin kiinnitykseen.

Kauniit Hiukset
BRECK
FARMOS OY

VEIKKO-SEDÄN PIINAPENKKI

kee syntiä omassa ruumiissaan. Voi maailmaa pahennusten tähten." Martta Heikkinen on siis sitä mieltä, että sukupuolivalistus on pahasta koska se lisää huoruutta. En väitä olevani oikeassa vaikka olenkin eri mieltä kuten toisaalla tässä lehdessä kirjoitan otsakkeen "Kun tytöstä tulee nainen" alla. Mutta mitä on "pökälereumatismi", en ole ennen kuullut mokomasta taudista, mahtaa olla vaarallinen. Muuten minä olen ollut tekevinäni semmoisen havainnon, että nainen joka vaalii immenkalvoaan ikään kuin se olisi jokin tavaton arvo sinänsä, hän se on eniten mielenterveydeltään järkkynyt.

Ritva Hämäläinen Simonkylästä saa seuraavan puheenvuoron: "Herra Ennala, televisioesiintymisenne päivää en muista, mutta ensimmäisen sammaltavan puheenvuoronne jälkeen sanoin miehelleni: 'Mitä hän tekee televisiossa?'. Tehän, herra paratkoon, olitte niin umpitunnelissa, että vaivoin kestitte hereillä. Yritätte hanakasti iskeä juttua, mutta tankkaava, änkyttävä, pitkäveteinen tyylinne sai muut läsnäolijat hymysuin keskeyttämään Teidät ja ohjaamaan jutun selvemmille vesille. Sitten jo nojailitte päätänne käsiinne ja kukaties ohjelman kestäessä vierähditte pöydän alle huppelistanne selviämään. Kameramiehet jättivät Teidät omaan rauhaanne ja keskittyivät kuvaamaan Lahtisen Urpon virnuilua hänen yrittäessään pelastaa Hymylehdelle, mitä pelastettavissa oli. Taanilan Hannu on niitä harvoja sujuvasanaisia, luontevia televisioesiintyjiä, joita meillä on liian vähän. Te, Ennalan Veikko, olette itse kirjoittanut itsenne pussiin. Kylläpä käsitykseni Teistä romahtivat." Rouva Hämäläinen on ihan oikeassa, minusta ei ole televisio- eikä paljon muuksikaan esiintyjäksi. Kun katselin itse itseäni nauhalta, nousivat omatkin karvani pystyyn, siksi järkyttävä ilmestys olin. Luontaista surkeuttani lisäsi se, että olin lopen uupunut valvottuani koko edellisen yön lentokoneessa matkalla Las Palmaksesta Helsinkiin. Vain sen kiistän, että olisin ollut humalassa. Voisitte kysyä asiaa ohjaaja Jorma Molariukselta tai Jukka Virtaselta, molemmat hyvin sympaattisia herroja muuten. Iloista Vappua rouva Hämäläiselle, toivottavasti helpotti edes hiukan.

Kari Riikonen Viitasaarelta, osoite Viitasaari Rox 2, antaa minulle mitä kuuluu ja kuka käskee seuraavasti: "Teidän kykyjänne ja lahjojanne kirjoittaa ei totisesti voi kiistää. Teiltä on odotettu ja suorastaan pyydetty kirjaa. Se on kuulemma hätkähdyttävä ja yllättävä niin kuin vain Te osaatte. Näin mainostetaan. Saattaahan olla, että joku tuohon vuodatukseen uskookin. Minä jättäisin kuitenkin epäilykselle varaa. Onhan näet niin, että täällä koto Suomessamme jokainen julkisuuden henkilö on itseoikeutettu kirjailija. Nimellä täällä kirjoitetaan, ei lahjoilla. Poikkeuksena ovat todelliset kirjailijat. Heidän kykyjään ja lahjojaan harvoin mainitaan. Sen sijaan mainostetaan itse teosta, joka kyllä tekee puolestaan meriittiä kirjoittajastaan. Ei sen puoleen, saatattepa kirjallinen lahjakkuus ollakin. Olen ollut huomaavinani kuitenkin, etteivät kirjallisuuskriitikot ole edes vaivautuneet arvostelemaan teoksianne. Tämä ei ole hyvä merkki. Vaikuttaa siltä, että olette kvantitatiivisesti Hymyn tuotteliain toimittaja. Sallinette minun jatkaa. Mieleni tekisi sanoa, että laadullisesti kirjoituksenne ovat jotenkin latteahkoja. Niissä ei ole loogisuutta useinkaan. Ne ovat kuin häälyvä aamusumu, terävyys puuttuu. Usein niitä rasittaa asiatietojen puutteellisuus ja neuroosimainen egoismi. Minun on todettava, etten ole lukenut ainoastaan Hymyä, etteikö heti huomaisi joka artikkelinne olevan täyttä paskaa alusta loppuun." Kiitos. Ei minulla itsellänikään ole kovinkaan suuria luuloja taidostani kirjoittaa. Vain sen voin puolustukseksi sanoa, että aina yritän parhaani. Ei sitä jutun pätkää, etten kirjoittaisi sitä neljään tahi viiteen kertaan. Enkä häpeä edes tunnustaa, että joskus öisin kamppeillessani kirjoituskoneen ääressä saatan itkeä, kun sanat eivät ole "luontuakseen", kun en keksi oikeita ilmaisuja. Mutta ristinsä sitä on muissakin ammateissa. Yksi vastakysymys Kari Riikoselle. Sanotte, että tässä maassa kirjoitetaan nimellä, ei lahjoilla. Mutta mistä se nimi sitten ensin tulee?

JATKUU SIVULLA 50

katsokaa - tässä ne ovat,
uudet
atlas
alusasut
UUTUUS!
P-LEIKKAUS
niissä
on tilaa
miehelle!
ATLAS on nyt uusinta miehelle. Mukavuutta miehen mittojen mukaan. ATLAS alushousujen ainutlaatuinen P-leikkaus antaa tilaa sinne missä sitä tarvitaan. ATLAS on miehen mukaan muotoiltua mukavuutta. Silkistä, puuvillasta ja muista tämän päivän materiaaleista. ATLAS alusvaatemallisto on tehty 70-luvun miehelle. Istuvat kuin valetut – katsokaa itse. Miehekkäät, hyvät värit. Kyllä kelpaa katsoa kun miehellä on päällään ATLAS.
Ja niissä on tilaa miehelle!
finnwear
VIENTILAATUA
BY SUOMEN TRIKOO

Luotettava.

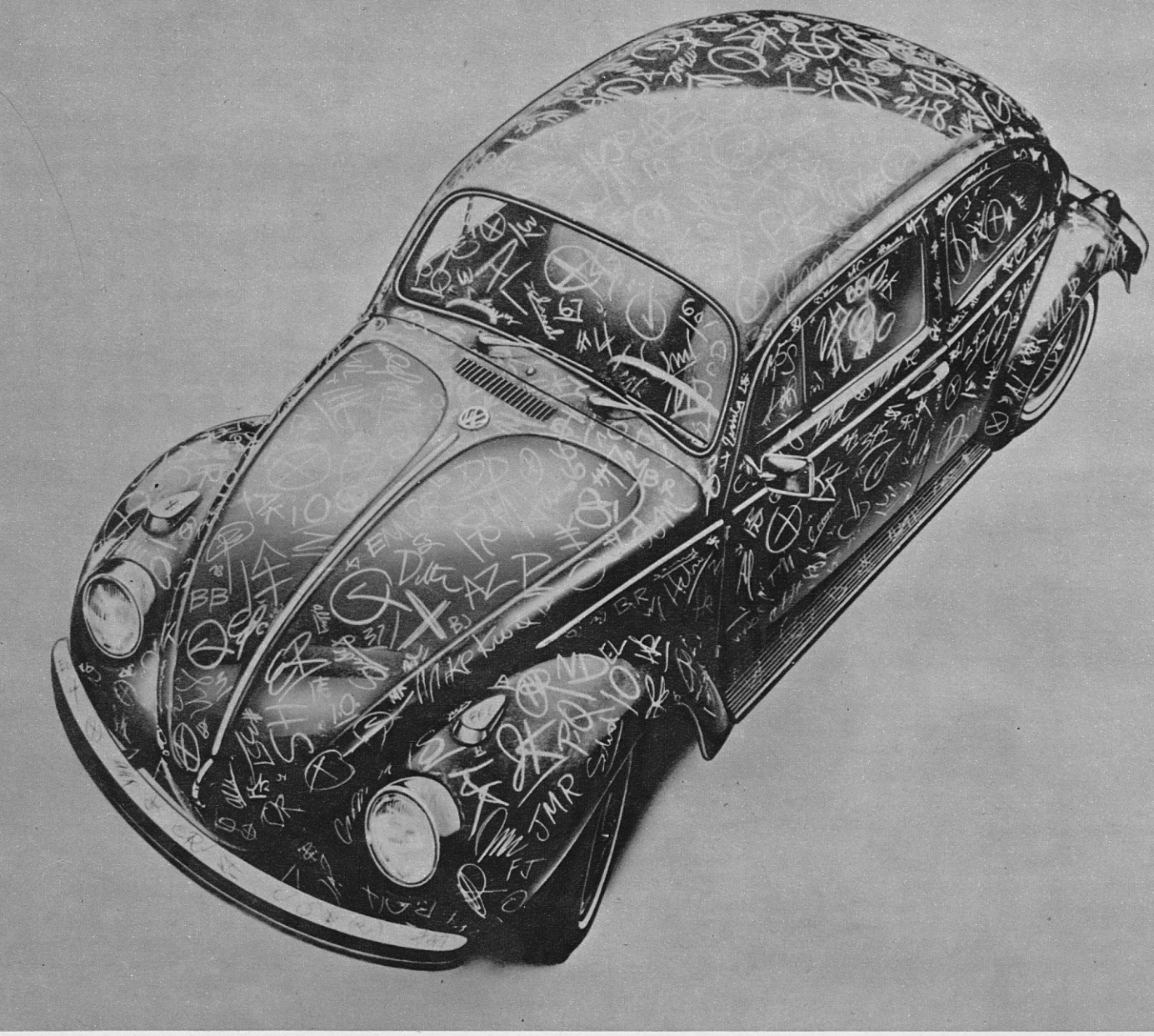

Se on hyväksytty 1037 kertaa.

Näin monta hyväksymismerkintää jokainen Volkswagen saa tehtaallamme.
Olemme palkanneet 8.500 tarkastajaa vain etsimään seikkoja, joille voisi sanoa "Ei".
(Ja 450 tarkastajaa heidän työtään valvomaan).

Yksikin ei on ei. Pysäytämme auton valmistuksen sellaistenkin pikkuseikkojen vuoksi, joita ette koskaan edes huomaisi.
Syynä saattaa olla naarmu pölykapselissa.
Mitätön virhe sisäverhoilussa. Tai pienenpieni huolimattomuus ovitiivisteen kiinnityksessä.

Ja mitä hyötyä Teille on tästä kaikesta? Paljonkin!
Jokainen osa on rikkeetön ja oikein asennettu.
Jokainen sauma on kohdallaan.

Maalipinta on kauttaaltaan virheetön.
Ruosteelle ei ole yhtään todella arkaa paikkaa.
Ovet istuvat tiiviisti.
Verhoilu on viimeistä pistoa myöten viimeistelty.
Moottori kestää. Se kestää ja kestää.
Tuotteen laadussa ei toden totta ole pienintäkään moitteen sijaa. Ja laatu on luotettavuutta.
Mutta varma on aina varmaa. Vielä lopputarkastuksessa jokaisen Volkswagenin on moitteettomasti läpäistävä 342 kohdan tarkistusohjelma.
Ne Volkswagenit, jotka Te näette autoliikkeessä ja liikenteessä, ovat siitä selviytyneet.
Siksi jokainen tehtaalta lähtevä Volkswagen on luotettava ja pitkäikäinen.

Onko toimittaja?

Tampere toukokuussa

On vanha ja kunnioitettu tapa, että lehtimieskortti avaa ovia ja portteja, jotka tavalliselle kansalaiselle pysyvät suljettuina. Tällaiset erikoisoikeudet on perusteltu sillä, että toimittaja liikkuu lukijakuntansa edustajana. Yhteiskunnassa on tiedonvälitystä siis rationalisoitu: koska kaikki eivät voi käydä tiedonlähteellä — käyköön toimittaja ja kertokoon muille.

Tietysti tätäkin oikeutta käytetään väärin. En tarkoita mitään Pusu-Leenan hommia, joista tavallaan kohistiin perustellusti, tavallaan suotta. Tarkoitan niitä tapauksia, joissa toimittajavaltuuksiin vedoten jymäytetään tai yritetään jymäyttää tavallisia ihmisiä; jopa hankitaan taloudellista etua esiintymällä jonkin lehden, television tai radion toimittajana.

On syytä varoittaa näistä vippakonstien yrittäjistä. Toimittajan erikois- tai esikoisoikeudet ovat tärkeitä. Ne turvaavat meitä kaikkia, meidän on pyrittävä pitämään niitä yllä viimeiseen asti. Niin arvokas ei toimittajan asema kuitenkaan ole, etteikö häneltä tarvittaessa voi kysyä, millä valtuuksilla liikutaan. Vain siten voi vastapuoli suojautua epärehellisiltä yrittäjiltä. Elikkä ohjeeni numero yksi: Kun joku esittäytyy teille toimittajaksi, pyytäkää reilusti näyttöä henkilöllisyydestä ja toimittajavaltuuksista. Jos kysytty on niitä miehiä tai naisia, joka tästä suuttuu, hän ei sitten ole oikein hyvä toimittaja.

Kysytte ehkä, mistä tietää, kuka on oikealla asialla? Jos toimittaja voi esittää voimassa olevan lehtimiesjärjestön jäsenkortin tai oman työnantajansa edustuskortin, niin hän on aivan varmasti tosissaan ja tekee työtä käskettyä. Mutta katsokaa päiväyksiä ja allekirjoituksia: jo 1950-luvun papereita saatte epäillä vapaasti, sillä hyvä toimittaja pitää korttinsa ajan tasalla. Tälle kirjoitukselle ovat ensiksikin antaneet aihetta eräät yritykset, joissa Hymylehden nimissä kokeiltiin tehdä tuhmia. Toiseksi ovat muidenkin lehtien kokemukset samansuuntaisia ja kolmanneksi tämä juttu voidaan ottaa eräänlaisena tiedonvälityksen kuluttajavalistuksena.

Toistan siis vielä kerran, kysykää vaan reilusti toimittajalta mikä hän on miehiään tai naisiaan. Ei kysyvä toimittajasta eksy.

Antero Laine

TARKASTETTU LEVIKKI 432 248

hymy LEHTI

puhuu asiat halki

päätoimittajat
URPO LAHTINEN
JORMA K. VIRTANEN

toimituspäällikkö
HANNU RAHKONEN

erikoistoimittaja
VEIKKO ENNALA

art director
OLLI TASANEN

erikoistoimittaja Helsingissä
JUHA NUMMINEN
Eerikinkatu 50 B 37, Helsinki 18
vaihde 647 301

toimittajat
ERKKI "YRJÖ" KANERVA
TIMO SUOSTE
IRIS TUUNAINEN

toimituksen sihteeri
MAIJA HONKASUO

taiteilija
HEIKKI SLADEY

valokuvaajat
REINO KAIVOLA
JUKKA KUUSISTO

ilmoitukset
myyntipäällikkö
ANTTI ARO

ilmoitussihteeri
MARJATTA UUTELA

mainospäällikkö
RAUNO MÄNNISTÖ

lehtitilausten vastaanotto
ja osoitteenmuutokset
PUUTARHAKATU 16, Tampere
vaihde 33333

osoitteenmuutokset
kolme viikkoa ennen seuraavan
numeron ilmestymistä

julkaisujohtaja
JORMA K. VIRTANEN

levikkijohtaja
ANTTI HONKASUO

kaupallinen johtaja
MATTI LAHTINEN

toimitusjohtaja
URPO LAHTINEN

kustantaja
LEHTIMIEHET OY
Puutarhakatu 16, Tampere
vaihde 33333

Paremmissakin perheissä sattuu joskus vahinkoja joiden takia pitää tehdä ”pesukokeita”.

Se oli Petteri tänään piripintaisen kaakaokuppinsa kanssa. Petteri on melkein neljä ja haluaa tehdä kaiken minä itse. Siinä sitä sitten sattuu kaikenlaista: tänään meni pesuun pöytäliina ja paita. Onneksi pesut eivät enää ole mitään varsinaisia kokeita eivätkä koettelemuksia. Kun pesujauheena käyttää Allia tietää jo ennakolta, että pesu onnistuu. Vaikka olisi pahojakin tahroja. Ja vaikka olisi kuivunuttakin likaa. Kaikki lähtee. (Mikään ei pese niin kuin All).

Mutta Allilla pesut onnistuvat. All poistaa pahankin lian.

Miehen työpaidassa oli hikeä ja yleislikaa, mutta ei ole enää All-pesun jälkeen.

Tässä esiliinassa oli ennen pesua koko viikon ruokalista. Kaikki lähti.

Pikkuherra oli kaatunut ja housunpolvissa oli verta. Mutta ei ole enää.

Pikkuvauvan potkuhousuissa oli pikkuvauvan kakkaa. Nyt ei ole tahran tahraa.

Pöytäliinalle oli kaatunut sekä kaakaota että kastiketta — tiedättehän lapset. Puhdasta tuli.

Lakana oli harmaa ja nuhruinen, oli jäänyt mökille. Näin valkoinen siitäkin tuli.

Lisätietoja All-suurpesujauheesta.

All on synteettisen ja saippuapesujauheen yhdistelmä. All-pesumenetelmä on yksinkertainen: ensin liotus (tai esipesu) sitten varsinainen pesu. Molemmat Allilla. Allin entsyymit irrottavat liotuksessa valkuaisaineperäisen lian kuten muna, veri, kaakao, kastikkeet ja yleensä ruokatahrat. Liotettaessa All-pesujauheessa on veden ihanteellinen lämpötila noin 40 C°, liian kuumassa entsyymit kuolevat ennenkuin ehtivät toimia. Entsyymien lisäksi All sisältää valkaisuaineena stabiloitua natriumperboraattia sekä puuvillaan ja nailoniin kiinnittyviä kirkasteita. Veden pehmentäjänä ja puhdistusvaikutusta tehostavana aineena on tripolyfosfaatti. pH-arvo on 10,3. Allissa on myös silikaattia alumiinisten ja kevytmetallisten pesukoneenosien suojaamiseksi. All sopii sekä käsi-, pata- että konepyykkiin ja yhtä hyvin valkoisille kuin kirjavillekin vaatteille.

NAURAVA JEESUS

Voisiko ristinkuoleman ja Golgatan murhenäytelmän takaa nauraa? Miksi ei voisi? Mitkä sanat sijoittaisitte nauravan Jeesuksen suuhun? Sopisivatko seuraavat: Voi veljet, viisi leipää ja kaksi kalaa!
Kuva on amerikkalaisen taiteilijan Fred Bergerin näkemys nauravasta Jeesuksesta.

Kuka tekikään Jeesuksesta pikkuvanhan tärkeilijän, yli-ihmisen, jolla ei näyttänyt olevan mitään maallisia haluja? Vai oliko hänellä? Kaanaan häissä juotiin viiniä. Jeesus ei tuominnut sitä. Jeesuksen naisseikkailuista ei ole kerrottu, mutta ryhtyessään sananjulistajan hommaan oli hän 30-vuotias parhaissa voimissa oleva mies.

Taiteilijat kautta kristinuskon historian ovat kuvanneet Jeesuksen lempeän hölmön näköisenä paimenena, marttyyri-ilmeisenä kärsijänä tai valoa hohtavana ilmestyksenä. Kuitenkin oli Jeesus ihmisenä ihmisten joukossa — hän vihastui, hän rakasti, hän kiihtyi, hän kaatoi pöytiä — hänellä epäilemättä oli temperamenttia. Amerikkalainen taiteilija Fred Berger on nähnyt Jeesuksen iloisesti hymyilevänä pitkätukkaisena hippinä — kuva lienee yhtä kaikki totuudenmukainen ainakin siinä, että epäilemättä Jeesukselle nauru maittoi siinä kuin muillekin.

12-vuotiaana Jeesus karkasi vanhempiensa seurasta kaupunkimatkalla ja hätääntyneet vanhemmat löysivät hänet kolmen päivän päästä temppelistä. Temppu ei ollut mikään kaunis.

Jeesuksen varhaisvuosista vaietaan sen jälkeen, mutta epäilemättä hän koki suuren rakkautensa tietyssä iässä, yritti yhtä sun toista henkensä pitimiksi, pettyi ja yritti uudelleen. Varmaa aikakirjojen mukaan on kuitenkin se, että Jeesus oli aikansa radikaali, vallankumouksellinen, jota omiin maailmoihinsa pitäytynyt fariseus ei katsonut suopein silmin.

Jos Jeesuksen elämä siirrettäisiin nykyaikaan, ei se sinänsä olisi mitään ihmeellistä ja epätavallista, jos jätämme pois kyseenalaiset ihmeteot. Ajatusleikkiä voidaan aina leikkiä, joten yritetään sitä ja toivotaan, etteivät hiltuset ja simojoet julistaisi kirjoittajaa kirkonkiroukseen.

Kuvitelkaamme, että joukossamme liikkuisi tyyppi, joka saarnaisi sellaista oppia, että jos sinulla on kaksi ihokasta, niin anna toinen pois. Tämä ei ole epätavallista — tälläkin hetkellä näitä tyyppejä on. Heissä tahtoo vain olla se vika, ettei heillä ole kahta ihokasta ja he melkein ovat valmiit luopumaan siitä ainokaisestakin.

Jos Jeesus eläisi ajassamme ruumiillistuneena, ihmisenä 70-luvun ihmisten joukossa, olisi hän epäilemättä opiskelija tai lintsari. Hän olisi työtävieroksuva tyyppi, saarnamies, joka hankkisi leipänsä puhetaidollaan ja huulillaan eikä siinäkään olisi mitään epätavallista. Luoja varjelkoon — näitä riittää ajassamme! Kun sitten asiat olisivat ajautuneet täydelliseen umpikujaan ja kaveri joutuisi kärsimään "ristinkuoleman Golgatoineen" — tietysti valistunut aikamme löytäisi lievemmät muodot, mutta menetelmä periaatteessa olisi sama — sanoisivat kaverit, että enkös mä tuota epäillyt. Se siitä tulee, kun aina lintsaa. Varsinaisen naurun he päästäisivät silloin, kun tämä samainen veikko "ristillään" olisi ilmoittanut olevansa Jumalan poika: Jopas veikko huulen heitti!

Mutta älkäämme kiirehtikö liian nopeasti. Ajatelkaamme Jeesusta 12—30 vuotiaana ajassamme. Mitä hän tekisi? Pelaisiko hän jääkiekkoa, kuuluisiko hän Nasaretin IFK:hon, joisiko hän keskikaljaa Genetsaretin rantaravintolassa ja ajaisiko hän rallia Punaisen meren rantahietikolla? Pilkkaisiko hän arkkipiispaa, joka kavahti Pusu-Leenaa, menisikö hän kaatamaan pöydät seurakuntien taloustoimistoista ja lupaisiko hän hävittää mahtavat kirkot maan tasalle! Tuomitsisiko hän kirkollisverojen kannon ja nauraisiko hän päin naamaa pappi-paroille, jotka sunnuntaista toiseen pyrkisivät julistamaan sanaa hänen nimissään?

Epäilemättä hän tekisi näin ajassamme. Hän liikkuisi kaduilla puliukkojen parissa, epäilyttävissä porukoissa pitkätukkaisena ja arvoituksellisena. Hän olisi poliisien kortistoissa epäilyttävänä tyyppinä, anarkistina, vallankumouksellisena.

Entäpä naiset? Jeesuksessa olisi sitä viehätysvoimaa, joka saisi naiset kiinnostumaan. Olisi Marioita ja Magdaleenoja. Mustasukkaisia naisia, joista toiset istuisivat ihailevina vain jalkojen juuressa kun taas toiset koettaisivat päästä tulokseen vatsan kautta suoritettavilla valloituksilla. Syntyisi riitoja ja epäsopua, mustasukkaisuusnäytelmiä, jotka Jeesus kuittaisi sanonnalla: Maria on valinnut hyvän osan. Ja nauraisi päälle.

Ajatelkaamme Jeesusta nykyisessä seurakuntaelämässämme. Tapahtuisi epäilemättä niin, että kirkon papit tuomitsisivat hänet lahkolaisena ja vaarallisena kiihottajana. Eivät he sallisi hänen saapua temppeleihin saarnaamaan ja jos hän väittäisi olevansa Jumalan poika, paheksuttaisiin häntä pilkkaajana. Mitenkä nurinkurisena hän näkisikään nykyisen järjestelmän: Vanhoja, tutisevia eukkoja ja ukkoja istumassa sunnuntaista toiseen kirkoissa kuulemassa iänikuisen vanhoja kliseitä, kun varsinainen elävä kansa olisi ovien ulkopuolella huolineen ja ahdistuksineen.

Entä Jeesuksen mahtiteot? Sen, joka tänä aikana yrittäisi esiintyä Jeesuksena, Jumalan poikana, maailman vapahtajana ja messiaana, pitäisi hallita varsin laajaa skaala erinäisiä kykyjä. Hänellä pitäisi olla ennustajan lahjat, hänellä pitäisi olla loistava puhujataito, hänellä pitäisi olla tiedemiehen viisaus ja ihmeparantajien kyvyt. Ennen kaikkea hänellä pitäisi olla apostoleina mahtava leegio sanomalehti- ja pr-miehiä, radion ja television varaukseton tuki, suuri joukko ideamiehiä takanaan ja fantastinen lehdistösihteeri. Hänen pitäisi pystyä kertomaan jotakin sellaista avaruudesta, jota ei tiedetä, hänen pitäisi omata ennen tuntemattomia kykyjä ja ennen kaikkea — hänen pitäisi todistaa kaikki.

Entäpä lunastusoppi? Mitä hän lunastaisi? Maailman synnitkö? Ja mitkä sitten olisivat syntiä? Synnin käsitykset ovat eri maissa, eri uskontokunnissa ja eri osissa maailmaa erilaiset. Olisiko abortti syntiä? Entä tanssi, tupakanpoltto, veikkaus, ravikilpailut, irstas elämä, juopottelu, murhat tai sukupuoliyhteys? Saisiko sodassa tappaa mutta ei siviilissä? Vaatisiko hän valtion erottamista kirkosta ja kaikkien eroamista kirkosta?

Jeesuksella olisi varmaan erilaiset käsitykset näistä asioista kuin tällä hetkellä eettisiä käsityksiä luovalla ja moraalia valvovalla piirillä. Hyväksyisikö hän kansanmurhan Biafrassa ja toteaisi tyynesti haudalla: Se oli Jumalan, isäni tahto, näin piti käydä koska näin oli ennustettu. Hyväksyisikö hän 50 000 työtöntä ja Kainuun korvessa menehtyvän vaimon hädän toteamalla, että "otsasi hiessä sinun pitää työtäsi tekemän". Tuskin?

Jos hän katsoisi aiheelliseksi "lunastaa" jotakin tästä maailmasta, saattaisi lunastettujen kokoelma olla varsin harvinainen ja poikkeava, sillä varsinaiset "takuulunastetut" kirkkouskovaiset saattaisivat jäädä lehdellä soittelemaan.

Miksi Jeesuksenne ei hymyile? Jokainen muotoilee Jeesuksensa ilmeen oman asemansa mukaan. Tämä ilme vaihtelee lempeästä lammaspaimenen huoltoilmeestä aina vääristyneeseen sodanjumalan irvistykseen. Tarkoitus pyhittää keinot ja Jeesus on keino.

Kärsivä, vertavuotava, ruhjottu Jeesus tuo kirkon helmaan enemmän sieluja kuin hymyilevä, iloinen ja ihmisenkaltainen. Ristinkuolema on muodostunut kristinuskon vertauskuvaksi. Ajatelkaa, verinen, ruhjottu ruumis ristillä! Nuoret tytöt kantavat tätä tunnuskuvaa medaljonkeina ja amuletteina kehittyvien rintojensa välissä, vanhukset ristivät suonikkaat kätensä sen edessä, se koristaa kirkkoja ja rukoushuoneita.

Koska tulee taiteilija, joka kuvaa Jeesuksen ottamassa pieniä Kaanaan häissä? Koska kuvataan Jeesusta ilakoimassa naisten parissa tai pelaamassa noppaa opetuslastensa kanssa. Koska kuvataan Jeesus tekemässä työtä, sillä eihän saarna elättänyt ja tuskin hän tilasi kaarneita jokaiseen nälkäänsä.

Modernisoikaa Jeesuksenne! Antakaa hänelle kypärä päähän ja auto alle. Sallikaa hänen viettää iloista, ihmisarvoista elämää, Ihmisen poika kun oli. Sallikaa Jeesuksenne hymyillä ja hymyilkää itsekin arkkipiispasta aina epäuskoiseen pieneen seurakuntalaiseen saakka. Ehkäpä hymyilevä Jeesus voi pelastaa kristikunnan! — P. K.

LASKUVARJOLLA SUURJÄNNITELINJOJEN LÄPI

– Kymmenen metrin päässä oli Imatran Voiman 20 000 voltin suurjännitelinja. Reppu heilui 7 metrin köydessä. Tiesin, että se heilui, vaikka en nähnyt. Rinnalla ollut varavarjo pimensi alla kiiltävät langat, mutta tajusin palaneen lihan hajun.

Luutnantti Kalevi Reiman paiskautui laskuvarjoineen suurjännitelinjaan ja Mikkelin seutu Kangasniemeä myöten meni pimeäksi.

Toimittajalle hän totesi:

– Jos olisin sinne johtoihin kuollut, ei tämä olis ollut jutun arvoinen asia ollenkaan, mutta kun elävänä siitä, perkele.

TAJUSIN PALANEEN LIHAN HAJUN

Teksti: JAAKKO JOKINEN
Kuvat: PEKKA KUPARINEN ja PAAVO LEINONEN

Ja morsiamelleen hän kertoi puhelimessa:

— Menin tänään pikkuisen sähkölinjan läpi ja vähän pikkuinen salamakin löi siinä ja nyt otetaan pieniä täällä kerholla. Älä tykkää huonoa, äläkä viitsi soittaa tästä kotiin mitään.

Luutnantti kirjoitti hyppypäiväkirjaansa:

Hyppy n:o 44, 3. 3. -70. Karkialampi, laidunaukea. Lentäjä: Hirvos-Eikka, kone: HR-3, varjo: 0174, varavarjo: 007, korkeus 350 m. Hyppymestari: Aaltonen. Huomautuksia: 20 000 volttia, elämä hiuskarvassa.

Vain elävä mies nauttii konjakista ja sinä iltana tarjoajia riitti.

Huonon tuurin joukko-osasto

Mikkeliin majautuneella Savon Prikaatilla on ollut huono-onninen vuosi. Elokuussa arestissa ollut varusmies siepasi vartiopäällikkönä olleelta kokelaalta pistoolin. Leikitteli aseella ja liipaisi. Kuula tunkeutui varusmiehen päähän nenän alapuolelta ja tuli takaraivosta ulos. Virallisesti asia todettiin itsemurhaksi.

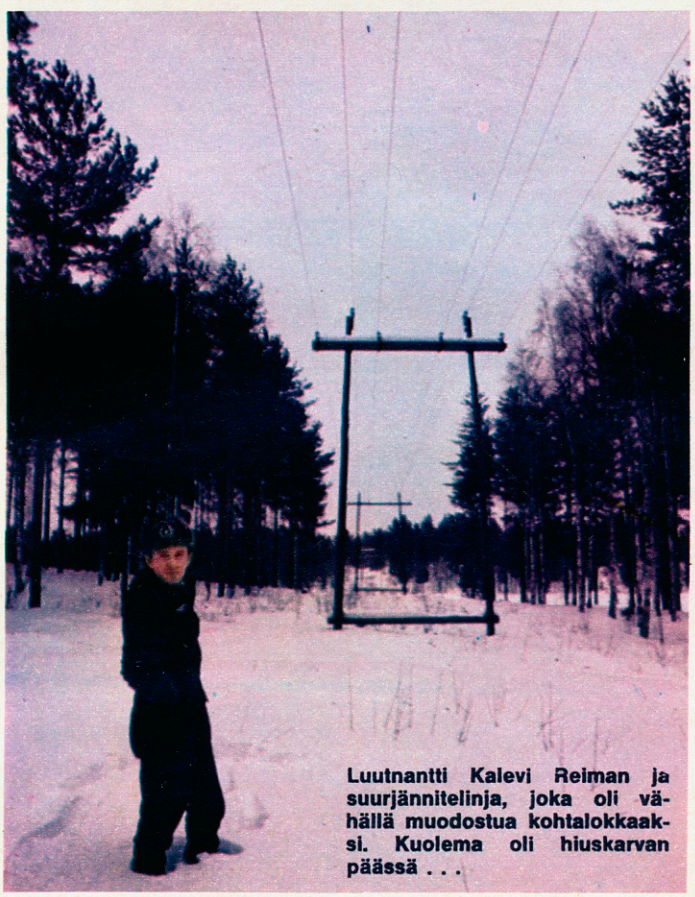

Luutnantti Kalevi Reiman ja suurjännitelinja, joka oli vähällä muodostua kohtalokkaaksi. Kuolema oli hiuskarvan päässä . . .

Marraskuussa säkkipimeällä valtatiellä marssinut joukko-osasto jäi vastaan tulleen auton ruhjomaksi: 17 varusmiestä paketoitiin. Syy on yksin autoilijan, sanoi prikaatin komentaja, eversti Niilo Väänänen.

Maaliskuussa luutnantti Kalevi Reiman hyppäsi RAuK:n sissikoulutusviikkoon liittyvän laskuvarjohypyn: Laidunaukean laidassa leimahti ja jyrähti luutnantin pudottua suurjännitelinjaan. Aukean toisessa kulmassa seisseet aliupseerioppilaat seisoivat halvautuneina. Joku yritti repiä kypärää päästään, joku veti hädissään kättä lippaan. Pahoinvointi kuristi kurkkua: oli lähdettävä repimään grillattu mies sieltä johdoista.

TAJUSIN PALANEEN LIHAN HAJUN

Turhan suuri sähköpaimen

Yleensä, kun jotain sattuu, yritetään puolustuslaitoksesta löytää syy, sanoo luutnantti Kalevi Reiman. — Minä valitsin itse tämän hyppypaikan.

— Oli tarkoitus esitellä pellolla seisseille varusmiehille laskuvarjosissin pudotus. Tutkimme hyppymestari Aaltosen kanssa huolella tuulen ja heitimme tuulimittarin ulos. Ensin paiskattiin menemään pakattu ahkio laskuvarjon varassa ja sitten oli minun vuoroni. 350 metristä maahanlaskuvarjolla, jota ei pysty ohjailemaan.

— Hyppäsin metsän päällä. Siinä oli allani linja. Tuuli kävi kuitenkin niin voimakkaana, että laskin ajautuvani kohteeseeni 300 x 500 metriä olevalle laidunaukealle.

— Olin jo ajautunut linjan yli, matkaa maahan oli enää vajaat 100 metriä. Silloin tuuli loppui. Putosin kuin kivi, kohtisuoraan alas. Kun oli matkaa enää 20 metriä, 4—5 sekuntia, tajusin, että kuolen noihin lankoihin.

— Varavarjo pimensi näkyvyyden suoraan alas. Tunsin sellaisen palaneen lihan tuoksun.

— Muistin, kuinka pikkupoikana olin piseksinyt sähköpaimenen langalle. Siitäkin saa näppärän tärskyn. Samalla Imatran Voiman sähköpaimen tuntui räjähtävän. Koko maisema meni valkoiseksi ja korvat kuuroutuivat.

Silmämunat litran ulkona

Luutnantti Esko Pylkkänen oli pudotuksen suorittaneessa helikopterissa matkustajana:

— Me seistiin siinä helikopterin oviaukossa hyppymestari Aaltosen kanssa. Silmämunat pullistuivat litran

Alikersantti Paavo Leinonen kuvasi luutnantti Kalevi Reimannin pari minuuttia alastulon jälkeen. Reppu on selässä, palanut kupu kassissa niskassa, varavarjo rinnalla ja suurjännitelinja pään yläpuolella.

ulos päästä, kun tajuttiin, että kaveri menee sen jännitelinjan lankoihin. Kun ne salamat löivät, tuntui, kuin meiltä olisi mennyt henki.

— Aaltonen antoi heti kurkkumikrofonilla määräyksen kopterin kuljettajalle. En kuullut, mitä hän sanoi, mutta yritin siinä eleillä selvittää muille kopterissa olijoille, että perkele linjaan se meni.

— Siitä oli juuri lähtiessä irvistelty, että älä nyt vaan pane maisemaa pimeeksi lentämällä linjaan.

— Me jatkettiin kurkkimista siinä luukulla ja nyytti, sellainen musta mytty näytti liikkumattomalta siinä linjan alapuolella. Varjo lepatti tuulessa yhdellä langalla ja sitten se retkahti alas samalle kasalle.

Kun grillattu mies käveli vastaan

Luutnantti Reiman kertaa mielessään hyppynsä viime sekunteja:

— Laskuvarjokoulutuksessa varaudutaan kaikkeen, myös lankoihin putoamiseen. Kun tajusin hetkeä ennen räjähdystä, ettei pelastavaa tuulenpuuskaa tule, vedin jalat tiukasti yhteen ja yritin kääntää itseäni linjan suuntaan. Johto hankasi puseron vasempaan hihaan selvän jäljen. Allani kieppuva reppu oli pudonnut samasta metrin levyisestä raosta, josta minäkin solahdin linjan läpi.

— Niin nopeasti, kuin sormet toimivat, vedin itseni irti valjaista ja sitten kiskaisin langalla roikkuneen, reikiä täynnä olevan varjon alas.

— Ensimmäiseksi tuli mieleen, että onpas maailma pirun kauniin näköinen.

— Päätin viedä shown loppuun. Keräsin reput, laskuvarjovehkeet, nyytit ja aseet niskaan ja lähdin puskemaan napaa myöten hangessa sinne pellolle päin. Silloin tulivat ensimmäiset vaivihkaa pärstä valkoisena katselemaan, miltä näyttää grillattu mies.

— Ei siinä tultu ollenkaan kiireesti hätiin, niin kuin autokolarissa, vaan katsomaan, kuinka pahan näköinen se on.

Sotilas ajattelee selkäytimellä

Rautainen oli hyppymestari Aaltonenkin, yli tuhannen hypyn mies. Kun kopterista havaittiin vihdoin liikettä linjan alapuolelta, Aaltonen komensi 600 metriin ja hyppäsi oman ohjelmaan merkityn hyppynsä.

Vaikka tarjokkaita riitti, luutnantti Reiman kantoi koko varustearsenaalinsa itse perille.

Jännityksen, voimakkaan keskittymisen ja lievän pelon välimuoto, jota luutnantti Reiman kertoo tuntevansa ennen hyppyä, oli muuttunut refleksinomaiseksi toiminnaksi. Jalat yhteen, niin ohueksi kuin suinkin ja heti irti valjaista.

— Laskuvarjosotilas koulutetaan niin, että mies tekee asian selkäytimellä eikä aivoilla. Pudotessa ei ole aikaa punnita eri vaihtoehtoja.

Missä vaiheessa tuli laukeaminen?

— Varmasti siinä olisi heti pannut tupakaksi, jos olisin tupakkamies. Mutta kun en ole. Kun illalla menin kerholle maksamaan puhelinlaskuja, jokainen tyrkytti konjakit. Silloin se taisi laueta.

— Pojat siellä veistelivät, että kunnon sotilas on aina taloon päin. Ei tarvinnut köyhän Suomen valtion pitää komeita sotilashautajaisia ja jo muutenkin niukka kouluttajatilanne ei sentään pahemmaksi muuttunut.

Luutnantti Kalevi Reimanin haaveena oli aluksi joko Ateneumin kerataiteen osasto tai kadettikoulu. Jälkimmäisen kautta tuli ammatti viime keväänä.

— Sotilaskoulutuksen lisäksi hyvin vahvana tehtävänä näen tässä työssä jonkinlaisen kansalaiskasvatuksen, sanoo luutnantti Reiman.

— Kun näkee noita ukkoja, jotka tänne tulee jostain Kuopion takaa maaseudulta. Niille saa opettaa kaiken pöytätavoista alkaen. Jos ei valvo, ne nukkuu kaksi kuukautta samoissa lakanoissa, alusvaatteet ne vaihtaa vasta, kun ne seisoo paikallaan. Puhutaan vapaudesta: miksei mies saisi vapaasti tehdä niin kuin haluaa. Täällä tajuaa, että johonkin on puututtava ja joskus kovalla kädellä.

* * *

Jos luutnantti Reiman olisi kadettikoulun asemesta mennyt Ateneumin Taideteollisen oppilaitoksen kerataiteen linjalle, hän olisi myös valmistunut viime keväänä. Viime keväänä valmistuneet kerataiteilijat otattivat itsestään kokovartaloluokkakuvan täysin alastomina. Kadettikurssin kuvissa sen sijaan henkii vuosisatainen sotilasperinne.

Sotilas ajattelee selkäytimellään. Millähän Kalevi Reiman nyt ajattelisi, jos olisi sotilaskoulutuksen sijasta saanut taideteollisen koulutuksen? □

— Menin pikkuisen sähkölinjan läpi ja vähän pikkuinen salamakin löi ja nyt otetaan pieniä kerholla. Älä tykkää pahaa, kertoi Reiman puhelimessa morsiamelleen.

Anu-Anu vauhdissa eli tamperelainen laulajatar Anita Saukko siinä asussa, missä hän sai harjoitella "Tulitanssia". Mahtaisi Persian shaahi olla iloinen kun saisi nähdä suomalaista vaaleata kauneutta hovissaan.

Katoaako tyttöjä Lähi-Itään

MIKÄ ON SOPPA NIMELTÄÄN EVY HOLM & LES GAZELLES?

Keittoa keittelevät suomalainen tanssijatar Evy Holmasvuo, metriviisikymmentä hatun kanssa oleva italiaano Alexandro Frigerio (61) ja kuweitilainen "prinssi" Shaikk Salem Adhum. Eläkkeellä olevan Alexandro Frigerion (Sandro) oleskeluaika Suomessa meni umpeen 3. 3. sillä italialainen saa oleskella Pohjoismaissa yhteensä kolme kuukautta ilman erityistä lupaa. Sandrolla ei ole työlupaa, ja hän sanookin saaneensa työtään vastaan vain asunnon ja ruoan. Sandro väittää, ettei hän ole saanut ollenkaan rahaa, mutta tuskin hän pelkistä tytöistä elää.

Evy ja Sandro ovat pyytäneet ryhmän mukaan mannekiineiksi ja tanssijattariksi tyttöjä, joiden tanssilliset harrastukset ja mannekiinikokemukset ovat rajoittuneet kotoisten palokunnantalojen parkettien kuluttamiseen. Vetonaulana on kerrottu edustustilaisuuksista Persian shaahin palatsissa.

KÄÄNNÄ

Teksti: JUHANI JUSSILA ja SEPPO ANTERO TIAINEN
Kuvat: SEPPO ANTERO TIAINEN

— Sinä olla kaunis. Sinä olla vaalea. Minä opettaa sinä tanssimaan, sanoi Sandro tamperelaiselle nisselle, Kirsti Ala-Kortesmaalle.

KATOAAKO TYTTÖJÄ...

Les Gazelles on suomalaisen Evy Holmin (Holmasvuo) ja italialaisen eläkkeellä olevan merikapteenin, kokin tai joka tapauksessa merimiehen, Sandron luoma tanssiryhmä, joka on kierrellyt kolmen vuoden ajan Suomessa ja muissa maissa, varsinkin Lähi-Idässä. Siis aivan normaalia viihdettä. Mukaan on kuitenkin pyydetty mm. erään tamperelaisen hotellin 18-vuotiasta nissetyttöä, Kirsti Ala-Kortesmaata, joka ei ole tanssinut päivääkään. Tämä antaa asialle jo eri käänteen.

Myös erästä helsinkiläistä miestä on pyydetty mukaan vetämään tyttöryhmää, mutta maailmaa nähneenä miehenä hän pystyi näkemään asioita realistisemmassa valossa. Mukaan on pyydetty myös tamperelaista iskelmälaulun viime vuoden Suomen mestaria Anu Saukkoa, joka kuitenkin alkoi hieman epäillä ja vei sopimuspaperinsa tuomarille. Tuomari kehotti Anua kieltäytymään. Tuomari ei olisi kirjoittanut nimeään papereihin, vaikka siinä olisi luvattu viisikymmentämiljoonaa.

— Sinä olla kaunis, sinä olla vaalea...

Gazelles-ryhmän vieraillessa tammikuussa Tampereella oli Sandro kysellyt Hotelli Tammerin portieerilta sopivia tyttöjä ryhmän mukaan. Silloin portieerit olivat kääntyneet hotellin nissen, Kirsti Ala-Kortesmaan puoleen ja kertoneet Sandrosta. Kirsti oli mennyt Sandron juttusille. Pieni italiaano oli aloittanut puhetulvan: — Sinä olla kaunis, sinä olla vaalea. Sinä ei osaa tanssia, minä opettaa sinä tanssimaan. Saada harjoittelijapalkka. Se olla suomenraha 40 markkaa ilta.

Asia kariutui kuitenkin jo siinä vaiheessa, kun ilmeni, että Kirsti on vasta 18-vuotias ja tarvitsee vanhempiensa luvan lähteäkseen ulkomaille työhön.

Laulava tanssijatar "Anu-Anu"

Tamperelainen iskelmälaulajatar Anu Saukko oli jo viime kesänä tutustunut Gazelleissa tanssivaan Aila Repoon. Asiasta ei kuulunut enempää ennen kuin viime tammikuussa. Tyttö sai sopimuskaavakkeen ja kutsun tulla Poriin harjoittelemaan. Anu saikin kolme kertaa harjoitella "Tulitanssia". Hänelle annettiin käsiin pitkät kangassuikaleet, bikinien alaosa ja rintoihin pienet kangaslappuset. Hänen piti heilutella itseään rytmillisesti.

Tyttö palasi Tampereelle ja joidenkin viikkojen kuluttua häneen otettiin taas yhteyttä Helsingistä. Evy ja Sandro olivat tulossa Tampereelle sopimusta tekemään.

Sovittuun aikaan ja paikkaan seurue saapuikin. Vaalea suomalainen nainen, pieni, vanha italialainen ja duffelitakkiin pukeutunut tumma itämaalainen karauttivat pienellä punaisella Minillä sovitun oven eteen. Jälleennäkemisen riemu oli ylitsepursuava.

Sisällä ensimmäistä kahvikupposta juotaessa vilkas Sandro antoi uudelle tähtöselle taiteilijanimen "Anu-Anu".

Sopimus

Sitten päästiin varsinaiseen pääasiaan: sopimuksen lukemiseen ja Evyn selityksiin.

Sopimuspuoli 1, Evy Holm (asvuo), ryhmänjohtaja yhtyeessä Gasellit (Les Gazelles), ja sopimuspuoli 2 Anita Saukko ("ANU-ANU"), mannekiini ja tanssijatar-laulajatar.

1 §. Sopimuspuoli 1 sitoutuu ottamaan sopimuspuolen 2 ryhmäänsä mannekiiniksi ja tanssijattareksi ulkomaille lähdöstä 1 vuosi asti. Tämä sopimus jatkuu automaattisesti samanlaisen jakson eteenpäin ellei kumpainenkaan osapuoli ole 1 kuukautta ennen sopimuksen päättymistä ilmoittanut kirjatulla kirjeellä lopettavansa.

2 §. Sopimuspuoli 2 sitoutuu esiintymään TV:ssä, teatterissa, Varieteessa, filmissä, night-clubissa ja missä tahansa muualla mihin sopimuspuoli 1:llä on sopimus esiintyä ryhmänsä Gasellit kanssa. Sopimuspuoli 2 voi työskennellä valokuvamallina, emäntänä, tms. ainoastaan sopimuspuoli 1:den kautta ja luvalla. Sopimuspuoli 2 ei voi vastaanottaa mitään ulkopuolista työtä muuten kuin sopimuspuoli 1:den kautta, jolle kaikki tarjoukset on osoitettava.

Palkka

3 §. Sopimuspuoli 1 sitoutuu maksamaan palkkaa sopimuspuoli 2:lle 12 US Dollaria päivältä, jokaiselta työpäivältä, taaten vähintään 24 työpäivää kuukaudessa. Sopimuspuoli 1:den antaessa ruuan (aamiainen + yksi ateria) ja asunnon on palkkio 8 US Dollaria päivältä. Palkkio maksetaan viikottain, työpaikan ja -maan mukaisesti.

4 §. Sopimuspuoli 1 maksaa ainoastaan yhden kotimatkan, kun taas kaikki työmatkat (sopimuksen väliset) maksetaan. Kaikki henkilökohtaiset kulut (passi, työluvat, rokotukset yms.) kuuluvat sopimuspuoli 2:lle.

EVY: — Nuo on kaikki ihan henkilökohtaisia asioita ja passia ei saa koskaan antaa kenellekään muulle henkilölle.

5 §. Sopimuspuoli 1 vakuuttaa sopimuspuolen 2 työtapaturman varalta Pohja-Yhtymässä. Vakuutukseen kuuluu koko päivän varalta työ- ja matkatapaturmat. Sopimuspuoli 1 ei ole velvollinen maksamaan muuta palkkiota kuin minkä vakuutusyhtiö maksaa sairauden sattuessa. Sairauden jatkuessa yli 15 päivää, vaikka ei se jatkuisikaan yhtämittaisestikaan, mutta jos se on haittana ryhmän sopimuksia tehtäessä eteenpäin, on sopimuspuoli 1:llä oikeus purkaa sopimus.

EVY: — Se on vain tapaturmia varten. Se ei ole sairausvakuutus. Vakuutus pätee jos ei ole rakennevikoja. Ja tämä on sitä varten, että jos sama tyttö aina ja jatkuvasti sairastelee, niin voi käydä että sama tyttö on aina sairaana kun seuraavat asiakkaat ovat katsomassa. Tyttö lisäksi voi olla tärkein juuri sillä kerralla.

Una piccolo summa

6 §. Sopimuspuoli 1:llä on oikeus pidättää viikottain katsomansa pienen summan takuuksi sopimuksen täyttämiseksi, joka summa suoritetaan sopimuksen loputtua sopimuspuoli 2:lle.

EVY: — Tätä ei olla tehty, mutt ois hyvä jos ottais. Se on niinkun säästöä tytöille ja jos sopimus loppuu hyvin, niin se on kiva säästö saada lopussa takaisin. Toisaalta, jos joku tytöistä yhtäkkiä rakastuu ja sanoo, että nyt mä lähden ja jättäis kaikki siihen, niin sillä olis rahaa sisällä. Muuten me ei ikinä saatais pois, koska nämä rakastumiset ovat sitä luokkaa, että jos sitä tuolla lailla lähdetään, niin se merkitsee sitä, että ei tulla takaisin...

Sandro pistää pari sanaa italiaa väliin ja Evy jatkaa: ... sen se haluaa tähän lisäksi, että mikä tahansa on syynä tuohon rikkomiseen, niin täytyy tulla Suomeen ensiksi ja sitten vasta lähteä. Ettei esimerkiksi kun me olemme tuolla jossain Japanissa tai siellä jossain ja joku sanoo

että okei, nyt mä lähden, että minä olen löytänyt sellaisen miehen, joka minut hoitaa tästä lähtien ja jättää toiset vaikeuksiin. Silti se ei saa lopettaa ennen kuin se tulee Suomeen. Monta kertaa näkee, että jos tuo mies on tosissaan, niin kyllä se sieltä maksaa, ja silloin se on jo hieman vakavammalla pohjalla. Tytöt eivät tajua ja ne luulee löytäneensä maan ja taivaan ja ne ei välitä yhtään mitään ja kaikki toiset voivat joutua hirveisiin vaikeuksiin ja sitä mennään ja uskotaan kaikkeen.

ANU: — No mikä on sitten se pieni summa, jonka ...

EVY keskeyttää kysymyksen: ... me ei olla otettu sitä, mutta tietenkin sen täytyy olla niin pieni, että voi elää. Ettei se haittaa ...

ANU: — Dollareissa paljonko?

EVY: — Joo... Pari sanaa Sandrolle ... una piccolo summa ... me ei olla koskaan otettu sitä ...

SANDRO väliin: — This should be a guaranti, when we dont believe some girl ...

EVY: — Tämä on siis joku takuu, jos johonkin tyttöön ei luoteta ja sen voi sitten sopia ihan keskenään. Mutta me ei olla koskaan otettu sitä, mutt teoreettisesti katsoen se on hyvä juttu, mutt tosiaankaan me ei olla koskaan otettu ... sen vois laittaa tuohon 1—2 dollaria. Kunhan vain jotain on sisällä. Mehän siinä aina hävitään ...

Persian shaahin palatsissa

7 §. Sopimuspuoli 2 sitoutuu tulemaan täsmällisesti harjoituksiin päivittäin, sekä haastatteluihin ja kaikkiin edustustilaisuuksiin, jotka sopimuspuoli 1 ilmoittaa.

EVY: — No sitten kun kaikki menee hyvin, niin ei meidän tarvitse joka päivä harjoitella, mutta tää on sen takia että meillä on oikeus vaatia.

ANU: — Mitä tarkoitetaan sopimuksessa mainituilla edustustilaisuuksilla?

EVY: — Monta kertaa kuten esimerkiksi Persian shaahin palatsissa. Se on ihan edustustilaisuus emmekä maksa mitään, mutta se on kunnia-asia mennä. Ja sitten on joskus tuollaisia hyväntekeväisyysjuhlia, mutta niitä tulee harvoin. Kerran Teheranissa oli maanjäristys ja siellä kuoli hirveesti ihmisiä. Ja sitten Beirutissa voi olla televisioesiintymisiä. Se on hyvä uutisena ja se on sille paikalle mainosta ja ne ei maksa siitä mitään. Ja sitten Veikko Itkonen teki BBC:n laskuun meille jutun ja sekin oli dokumenttijuttu ja siitäkään ei maksettu meille mitään eikä tytöille. Tottakai me maksamme tytöille, jos me saamme jotain.

8 §. Harjoitusten laiminlyömisestä, esiintymispukujen turmelemisesta, myöhästymisestä, yms. huolimattomuudesta joutuu sopimuspuoli 2 maksamaan sakon 2 US Dollaria.

Sopimuksentekotilaisuus on päättynyt ja seurue poistuu neuvottelusta. Kuvassa Anu Saukko mustassa puvussa, Evy Holm kirjavassa turkissaan ja Sandro hippi-asussaan. Taustalla on "prinssi" Shaikk.

EVY: — No sekin on vain ihan pieni 8 markan sakko, mutta ei me olla sitä koskaan otettu. Ei kukaan meidän tytöistä ole maksanut sakkoa, mutt se on kuitenkin tuollainen, että minä voin joskus sanoa, että jos sinä vielä tuolla lailla jatkat, niin joudut maksamaan sakon. Se on niin kuin moraalinen kysymys. Jos sitä vain huomauttelee jatkuvasti, ei se auta. Mutt jos joutuu kaivamaan tuon kahdeksan markkaa, niin kyllä sen muistaa. Koskaan me ei kyllä olla sitä tehty.

9 §. Esiintymispuvut antaa sopimuspuoli 1, ja määrää kuinka ne on pidettävä. Kengät, ja tarpeelliset henkilökohtaiset välineet kuten esim. meikit ovat sopimuspuoli 2:den hankittava itse.

EVY: — Kengät joo sen takia, että kaikilla on niin erilaiset jalat ja tässä ei tule kysymykseen kuin yhdet kengät ja ne ovat hopeiset ja voivat olla ihan tavalliset.

Työajat ja -paikat

10 §. Sopimuspuoli 2:den täytyy noudattaa esiintymispaikan sääntöjä ja lakeja (työaikoja), ja jos näin ei tapahdu on hän henkilökohtaisesti vastuussa tappioista, jotka voivat koitua ryhmälle.

ANU: — Mikä on työaika?

EVY: — Se riippuu paikoista. Yleensä se on siitä ilta kymmenestä neljään. Niillä on oikeus tehdä kaksi showta ja joskus siellä on pakko tehdä, koska siellä on niin kuin laki, että showta täytyy olla kaksi tuntia.

ANU: — Mitä tarkoitetaan työpaikan säännöillä?

EVY: — Esimerkiksi meidän täytyy olla salin puolella, mutt kukaan ei voi pakottaa juomaan, ei olemaan asiakkaitten kanssa, koska me tehdään hyvä show. Tietysti jos strippari ei osaa tehdä mitään, niin se saa töitä sillä, että myy pulloja, mutta meillä ei koskaan ole ollut sitä probleemaa. Päinvastoin. Me ollaan pantu kaksi ravintolaa oikeuteen sen takia, että ne olis halunneet, että me mentäs asiakkaitten kanssa. Se riippuu siitä millainen on show. Jos meillä on hyvä show, niin me ollaan niiden yläpuolella ja me ollaan niille tärkeitä, koska me tuodaan niille asiakkaita.

ANU: — Miten käy, jos tämän pykälässä mainitun tappion määrä ylittää rahavarat, jotka tytöllä on?

EVY: — No tällaista meille ei ole sattunut koskaan, mutta eihän meillä ketään ole tarkoitus nylkeä, eikä me oteta täältä Suomesta tyttöjä ... ja ... ja ... jos tällaista jotain sattuu, niin yritetään ... mitä ne tytöt maksaa, kun niillä ei ole yhtään mitään ... mutta yhtäkkiä tytöt voivat jotenkin muuttua ja ne voi kehua toisiaan ja rupeavat sanomaan, että oletpa sinä hyvä ja oletpa sinä kaunis ja ne luulee olevansa prinsessoja ja ne ei tajuu yhtään mitään ja sattuu, että ne ei tuu ollenkaan ja ne luulee olevansa maailman parhaita artisteja. Tuohon voin jatkaa, että kukaan ei voi ihan mahdottomuuksiin mennä. Minusta tuntuu, että tavallinen tyttö, joka on saanut tavallisen normaalin kotikasvatuksen, oppii täälläkin elämään hyvin, niin että se voi unohtaa tämän sopimuksen. Mutta sitten on olemassa sellaisia tyttöjä, jotka lähtevät seikkailemaan ja minun on vaikea etukäteen tietää ja tuntea niitä. Sen takia se on hyvä tämä sopimus.

ANU: — Entä jos on aiheuttanut jokaiselle ryhmän jäsenelle kymmenen dollarin tappion, niin miten se korvataan?

EVY: — No minä en osaa sanoa, koska tällaista ei ole ennen sattunut. Jos minä kuvittelen, että minulla on mukana tällainen tyttö, niin minä lähetän sen aikaisemmin pois ennen kun tällaista tapahtuu. Ja normaali ihminen joka tajuu ja haluaa tehdä työtä, ei tee sellaista tappiota toisille ihmisille.

Ihmeellinen vaitiololupaus

11 §. Tässä sopimuksessa olevista asioista, palkkioista yms. ei saa keskustella kenenkään, ei henkilökunnan eikä ulkopuolisten kanssa, jotta vältyttäisiin mahdollisista ikävyyksistä vieraalla maalla.

EVY: — Tää on sen takia, että me ollaan pohjoismaalaisia artisteja ja kellään artistilla ei ole heikäläisistä kymmentä dollaria palkkaa. Se on jo-

JATKUU SIVULLA 25

Koko talven hautomisesta syntyy vanunut kuontalo

Luuletko, että sävytys korjaa tilanteen?

Sinusta tuntuu, että hiusten täytyy ennen sävytystä olla hyvässä kunnossa. Että väri ei muuten kiinnity tasaisesti. Olet oikeassa.

Kysymys on yhtä paljon hoidosta kuin sävytyksestä.

Hattukauden jälkeinen elottomuus johtuu hiusten pintakerroksen - keratiinin - haurastumisesta. Se pitää ensin hoitaa ehjäksi. Kun pinta on luja ja joustava, hiukset ovat terveet.

Tästä syystä Polycolor-sävyteshampoo sisältää keratiinia vahvistavia aineita. Se tekee mahdolliseksi pahannäköisenkin kuontalon sävyttämisen, koska Polycolor hoitaa ja sävyttää samalla kertaa.

Sinun on vain varattava kotvanen aikaa itseäsi varten, ja sitten peset Polycolor-sävyteshampoolla. Sillä sävyllä, josta tällä hetkellä eniten pidät. Valinnanvaraa on: 20 vivahdetta. Jos sävy on lähellä omaa alkuperäistä vivahdettasi, sävytepesu yksin riittää. Suuria muutoksia varten saat tarkat ohjeet pakkauksen mukana.

Sen jälkeen saa aurinko paistaa ja tuuli puhaltaa elävän loistaville hiuksillesi. Uusit ja vaihdat vivahdetta, kun tahdot. Rahansäästöllä voit ostaa jotakin hauskaa – tai säästää edelleen.

Äläkä unohda ottaa talvihattua ajoissa käyttöön taas tarvittaessa, nyt kun tunnet Polycolorin. Olisi sääli antaa niin kauniin ja järkevän pään palella.

Talven lakastamat hiukset kaipaavat keväistä ilmaa - ja LIFE-TEXiä

Hiuksenne lakastuivat talvella. Enemmän tai vähemmän. LIFE-TEX-hiustenhoitosarja elvyttää talven vaurioittamat, hatun alla hautuneet hiuksenne jälleen keväiseen kukoistukseen. WELLAn kehittämä LIFE-TEX kohentaa hiustenne kunnon uskomattoman nopeasti.

LIFE-TEX BALSAM on tehokas pikahoito hiuksille — tunnette itse tuloksen puolessa minuutissa! Sen hiuksia hoitavat aineosat muodostavat muutamassa sekunnissa pysyviä kemiallisia yhdisteitä hiusten kanssa ja muuttavat huokoiset, hauraat hiukset kiiltäviksi, taipuisiksi ja kauniiksi.

Life-Tex Balsam suojaa terveitä hiuksia ja elvyttää vaurioituneet hiukset luonnollisella tavalla. Se ei menetä vaikutustaan seuraavissakaan pesuissa.

Muut Life-Tex-sarjan hiustenhoitoaineet:

LIFE-TEX SET — hoitava kampausneste. Tekee hiukset kimmoisiksi, kiiltäviksi ja kampauksen kestäväksi

LIFE-TEX AF — pikahoito rasvaisille hiuksille.

LIFE-TEX AS — pikahoito hilsettä vastaan.

LIFE-TEX — taianomaisen tehokas

Maailmankuulua WELLA-hiuskosmetiikkaa Kemikalikaupoista!

Oy INTRO Ab

KATOAAKO TYTTÖJÄ...

JATKOA SIVULTA 21

tain fantastista ja jos ne tietäs mitä meidän tytöt saavat, niin ne voisivat aiheuttaa millaisia skandaaleja hyvänsä. Meillä saattaa ryhmässä olla tyttö, joka yksin ei olisi mitään, mutta koska se on meidän ryhmässä, niin se saa hyvää palkkaa. Joku heikäläisistä on solisti ja saa huonompaa palkkaa. Tottakai se ottaa päähän. Kaikki etelämaalaiset ovat niin hirveän rajuja. Varsinkin espanjalaiset. Kauko-Idässä se on suorastaan hirveätä, kuinka vähän niille maksetaan. Nehän on ihan nälkäpalkalla. Mutta nehän ovat tottuneet elämään kurjasti ja nukkumaan lattialla. Mehän nukutaan sängyssä ja syödään kuten ihmiset. Tietysti ne on kateellisia kun ne tykkää, että me syödään niiden leipää. Ja Etelä-Amerikassa on niin alhainen palkkataso että... Enhän minä saisi ketään tyttöjä Suomesta, jos minä lupaisin kympin päivässä.

Sisäinen kirjeenvaihto Sandron kanssa

12 §. Jokainen valitus, huomautus tai pyyntö tulee ilmoittaa kirjallisesti sopimuspuoli 1:lle tai hänen valitsemalleen johtajalle (Sandrolle), joka puolestaan vastaa jokaiseen kirjeeseen kirjallisesti.

ANU: — Mitä tämä pykälä käytännössä meinaa?

EVY: — Jos on jotain sanottavaa, niin ei ruveta rähjäämään ja jokainen on henkilökohtaisesti vastuussa sopimuksesta. Ja ettei kaikki ala yhdessä sössöttelemään mielipiteitä ja kysymyksessä on jokin pikku juttu. Senkin voi hoitaa asiallisesti ja huolellisesti kirjoittamalla kirjeen. Ei yhdessä auota päätä. Tämmöisiä ryhmiä näkee. Te tulette näkemään, millaisia baletit ovat yleensä. Sitä minä en halua. Kaikkien on oltava kuin sivistyneet ihmiset.

13 §. Ryhmän omia ideoita, koreografiaa, pukuja yms. ei saa kopioida eikä jäljentää, eikä väärinkäyttää sopimuksen loputtua.

EVY: — No tässä on käynyt niin, että kaksi minun entistä tyttöä lähtivät ja ottivat minun koreografiani ja suurin piirtein puvut. Sitten he lähtivät kiertämään maailmaa, eikun Suomea kaksi vuotta, eikun vuoden ja nyt tämä toinen tyttö on minulla takaisin. Minä olisin voinut nostaa syytteen sillä onhan ihan artistin moraalin vastaista varastaa toisen ideoita. Nämä olivat Aila Repo ja Sirpa Asikainen. Mulla ei ollut silloin tätä pykälää sopimuksessa, mutta minä arvasin että tytöt eivät tule pärjäämään. Kaksi tyttöä ilman manageria ei tule toimeen varsinkaan ulkomailla.

Helpon tytön vaikutelma

14 §. Jos sopimuspuoli 2 rikkoo tämän sopimuksen tai muuten loukkaa ryhmän periaatteita, häiritsee muiden ryhmän jäsenten työtä, tai ei noudata esiintymispaikan tapoja ja sääntöjä, joutuu hän maksamaan sakkoa, joka on 1 kuukausipalkan suuruinen ja on vastuussa ryhmän muiden jäsenten kustannuksista.

EVY: — No me seurataan esiintymispaikan sääntöjä niin pitkälle kuin me voidaan ne hyväksyä. Eikä meillä koskaan ole ollut mitään vaikeuksia. Me vain teemme työmme ja koitamme olla asiallisia. Mutta tällä tarkoitetaan sitä, että jos tyttö antaa itsestään kuvan, että hän haluaa mennä joka miehen kanssa sänkyyn tms. On tapahtunutkin, että tällaisia tyttöjä on ollut mukana. Se on silloin kaikille tytöille paha. Ihmiset ajattelee, että ne on helppoja tyttöjä ja muuta sellaista. Se on siellä niin tärkeetä, koska artistit ovat antaneet itsestään huonon kuvan. Ja juuri tällaiset tytöt jotka lähtevät yksinään, niin niillä ei ole ikäänkuin tajua kenen kanssa voi mennä ja mitä voi tehdä. Sitten ne kokeilee kaikkea ja sitten ne tekee mitä tahansa ja siinä menee koko ryhmän maine helposti. Se on niinkuin tässä pykälässä tärkein juttu. Tietysti tytöt voivat olla mustasukkaisia toisilleen ja yhtäkkiä ne voi kesken näytöksen repiä peruukin toiselta tai tehdä jotain älytöntä. Onhan se selvää, että sellaista tyttöä ei voida pitää mukana. Meille ei ole sellaista sattunut mutta olen nähnyt muissa baleteissa.

Tanssitaidoksi riittää kun vähissä vaatteissa osaa heiluteila kangasviuhkoja ja itseään rytmillisesti.

— Fantastiset esiintymispaikat

ANU: — Minkälaisia nämä esiintymispaikat ovat näin suomalaisesta näkökulmasta katsottuna?

EVY: — Fantastisia jos minä suoraan saan sanoa. Me käydään aina joka maassa ja joka kaupungissa parhaassa paikassa. Ensimmäisen luokan paikkoja. Sen voin vaikka kirjoittaa tuohon. Eikä me muihin mennä. Eikä niillä ole varaa maksaakaan.

ANU: — Kuuluuko sääntöihin olla henkilökuntana ravintoloissa?

EVY: — Ei meiltä voi sellaista vaatia ja jos ne vaatii, niin ne loukkaa meitä. Jos ne meitä haluaa, niin ne haluaa meitä shown takia. Mutta kun siellä on sellaisia tyttöjä, jotka ei mitään muuta haluakaan. Ne ei edes halua mennä näyttämöllekään. Ne vain haluaa istua asiakkaiden kanssa ja juoda pään täyteen ja ehkä saada rahaa asiakkailta. Ne on sellaisia tyttöjä sitten. Me vain istumme siellä salin koristeena ja jos joku haluaa maksaa pullon samppanjaa tai whiskyä, niin se ei oo tarkoitus että juodaan. Se on vain sellainen kohtelias ele. Ketään ei voi pakottaa juomaan tai lähtemään asiakkaiden kanssa.

ANU: — No entä tämä korvaus?

EVY: — Se on just sitä, että jos joku tosiaan törttöilee ja pilaa ryhmän maineen. Tai sitten sanoo, että minä en tuu huomenna. Silloin se joutuu maksamaan kuukauden palkan. Ja sitten meidän on katsottava voimmeko jatkaa. Tämä on se virallinen sakko, jos kerran haluaa lopettaa.

Sopimus pahoja ihmisiä varten

16 §. Samoin kuin edellä, on sopimuspuoli 1 velvollinen täyttämään sopimuksessa olevat ehdot ja jos hän niitä rikkoo hän on velvollinen korvaamaan sopimuspuoli 2:lle tuottaman vahingon.

JATKUU SIVULLA 41

Vuosien viivyttely ei estänyt uutteran ylikamreerin tutkimuksia

Teksti: JUHA NUMMINEN Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN

ASUTUSVAROJEN VÄÄRINKÄYTÖS-SARJA PALJASTUNUT OULUSSA

Harvoilla on ilo saada valtiolta rahaa kahteen kertaan samasta työstä. Siksi kannattaa kertoa Oulun läänin Talousseuran ja sen asutustoiminnan johtajan, agronomi Ahti Latomaan (57) systeemistä.

Asutushallituksen tilitoimiston päällikkö, ylikamreeri T. A. Jussila (62) on paljastanut Talousseuran väärinkäyttäneen valtion varoja noin 18 vuotta.

Työn laajuuden ja asioiden sekavuuden vuoksi Jussila on tutkinut vain osaa väärinkäytöskokonaisuudesta ja päätynyt jo siinäkin melkoiseen summaan — varovaisesti laskien valtio on kärsinyt yli 265 000 markan tappiot.

Oulun kaupunginviskaali tulee nostamaan jutussa syytteen toukokuussa.

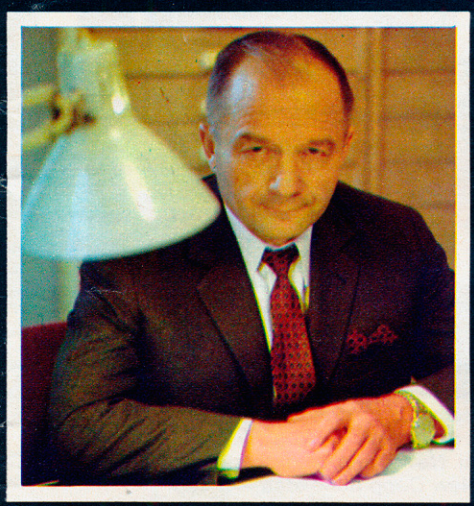

Vuosia meni ennen kuin Talousseuran väärinkäytökset havainneelle ylikamreeri T. A. Jussilalle annettiin selvittää asiat. Sen jälkeen hän tutki apulaisensa kanssa tuhansia asiakirjoja ja kirjoitti lähes 500-sivuisen tarkastuskertomuksen. Toukokuussa asia tulee esille Oulun raastuvanoikeudessa.

Agronomi Ahti Latomaa Oulun läänin Talousseurasta selittää, että hän toimi maatalousministeriön asutusasiainosaston kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti ja vain yksinkertaisti menettelytapoja. — Tällä tavoin valtio päinvastoin säästi, eikä menettänyt, Latomaa sanoo. — Ylikamreeri Jussila katsoo pientä osaa laajasta kokonaisuudesta . . .

Nyt on kysymys asioista, jotka rahisevat kuivuuttaan. Joiden ylle olisi laskeutunut vuosien, osittain vuosikymmenien pöly ilman ylikamreeri T. A. Jussilaa.

On hyvin vaikea olla haukottelematta kun istuu ylikamreerin huoneessa asutushallituksen tilitoimistossa ja katselee valtavia tilikirja- ja tutkimusmateriaalipinoja. Laskelmia, arviointeja, määrärahaluetteloita, vuosikertomuksia, tilikertomuksia, asetuskokoelmia, laskutuksia, valokopioiden röykkiöitä.

Mutta on hyvä muistaa: Mikä kahisee kuivemmin kuin seteliraha?

Ja kuinka mukavaa kahinaa se onkaan.

Siitä tässäkin on kysymys — valtion setelirahasta.

Ja kun puhutaan valtion rahasta, se on jokaisen rahaa.

Siksi on hyvä, että joku tutkii ylikamreeri Jussilan tavoin kuivia asiapapereita ja valvoo, mihin menevät kuivat rahamme.

Väärinkäytöksiä vv. 1945—63

Ylikamreeri Jussila toteaa.

KÄÄNNÄ

LdB
tekee hyvää ihollenne

LdB on hyvä voide. Kasvoille, käsille, koko vartalolle. Se kosteuttaa ja ravitsee. Pehmentää. Hoitaa ja kaunistaa. Sitä on neljää eri tyyppiä. Niistä on aina joku paikallaan. Kaikkina vuodenaikoina, 24 tuntia vuorokaudessa. LdB tekee hyvää ihollenne. Eikä se ole kallista. LdBtä voitte käyttää huoletta. LdB on hyvä voide. Kaikille.

LdB Milk tekee hyvää LdB Bronze sävyttää
LdB Creme, hieman rasvaisempi LdB, Sun and Body Oil

New Deep puhdistaa ihonne hyvin

New Deep on nestemäinen puhdistusvoide, joka irrottaa lian syvältäkin huokosista. Hyvin ja nopeasti. New Deep on riittoisaa ja edullista. New Deep puhdistaa — käyttäkää sitä.

PIERRE ROBERT

Institut de Beauté Pierre Robert, 36, Rue du Faubourg Saint Honoré, Paris

Oy Flavia Ab

ASUTUSVAROJEN...

että agronomi Ahti Latomaa on vuodesta 1945 lähtien aina maaliskuun loppuun 1963 saakka käyttänyt valtion Oulun läänin Talousseuralle asutustarkoituksiin myöntämiä varoja uudis- ja kivenraivauspalkkiotoimintaan, mikä on Talousseuran omaa normaalia neuvontatyötä.

Tätä raivauspalkkiotoimintaa hoitaneet asutusneuvojat ovat saaneet palkkansa, päivärahansa sekä matkakustannuksensa asutusvaroista. Talousseuran valtiolta saamat täysimääräiset uudis- ja kivenraivausmaksut ovat jääneet seuran voitoksi käyttämättöminä.

— Tällä menettelyllä, ylikamreeri selittää, Talousseura on saanut asiatonta hyötyä valtiolta 265 488 markkaa vuosina 1945—63.

— Laskelma on erittäin varovainen ja koskee vain osaa siitä Talousseuran neuvontatyöstä, jonka kustannukset Latomaa maksoi asutusvaroilla. Oikean kuvan väärinkäytettyjen asutusvarojen koko määrästä saamme, kun lähtökohtana pidämme asutustilallisten neuvontaa varten valtion Talousseuralle myöntämien avustusten määrää.

— Valtio myönsi vuosina 1959—62 vuoden 1963 ensimmäisenä neljänneksenä Oulun läänin Talousseuralle avustusta maanviljelyksen edistämiseen ja maataloudelliseen rajaseututoimintaan yhteensä 1 355 000 nykymarkkaa.

— Koska Talousseuran alueella oli vuoden 1959 maatalouslaskennan mukaan sotien jälkeen muodostettuja asutustiloja 16 % kaikista alueen viljelmistä, asutustilojen osuudeksi tuli tuosta valtion avustuksesta 16 % eli 217 000 markkaa.

— Koska Latomaa ei maksattanut tästä kassasta Talousseuran asutustiloilla harjoittaman neuvontatyön kustannuksia, vaan asutustarkoituksiin valtion osoittamista varoista, valtio kärsi yksin noina vuosina 217 000 markan tappion.

— Tämä on suurista luvuista prosenttilaskun nojalla tehty laskelma — paperi paperilta olemme tutkineet vain osan kokonaisuudesta ja voimme todistaa vaikka heti alussa mainitun 265 488 markan tappion.

Harhauttavia nimityksiä tilityksissä

— Agronomi Latomaa oli asutusviraston kenttävirkamainen ja hän teki asutusneuvojiensa palkkaesitykset ja maksoi heidän palkkansa ja matkalaskunsa, ylikamreeri Jussila selittää.

— Toiset neuvojat saivat palkkansa kokonaan asutusvaroista, toiset osaksi asutusvaroista ja osaksi Talousseuran käytettävissä olevista varoista.

— Ensinmainitut neuvojat eivät olisi lainkaan saaneet suorittaa Talousseuran tehtäviä ja osapalkkaisten neuvojien palkka sekä kulut olisi pitänyt maksaa asutusvaroilla ja Talousseuran varoilla samassa suhteessa kuin he suorittivat asutustehtäviä ja Talousseuran tehtäviä.

— Agronomi Latomaa teetti kuitenkin kokonaan asutusvaroilla palkatuilla neuvojillaan Talousseuran neuvontatehtäviä ja maksoi osapalkkalaisten neuvojien palkasta liian suuren osan asutusvaroilla.

— Näin syntyi valtiolle tappiota ja Talousseuralle perusteetonta hyötyä.

Selitykseksi kysymykseen, minkä vuoksi asutusvarojen väärinkäyttö saattoi jatkua ilmitulematta lähes kaksi vuosikymmentä, ylikamreeri Jussila selittää:

— Luulen, että Latomaa käytti uudis- ja kivenraivausta koskevista toimituksista harhauttavia nimityksiä niissä tilityksissä, jotka hän laati asutusvirastolle.

Miksi virheellinen menettely lopetettiin 1963?

— Kun minut määrättiin 1. 4. 1963 lähtien asutushallituksen ylikamreerin virkaan, havaitsin väärinkäytökset. Lopetin ne välittömästi.

Viivyttelyä ja tuhansia asiakirjoja

Vaikka ylikamreeri Jussila ilmoitti havaintonsa väärinkäytöksistä tarkastuskertomuksessa jo 1964 ja asutushallitus ilmoitti 1965 valtiontalouden tarkastusvirastolle ryhtyneensä tutkimuksiin, jutussa ei tapahtunut mitään pariin vuoteen.

Miksei, ylikamreeri Jussila?

— Näin laajaa, menneeseen aikaan kohdistuvaa tutkimusta ei minun asemassani oleva virkamies voi käynnistää ilman asianmukaista lupaa, Jussila sanoo.

— Vasta heinäkuussa 1967 sain asutushallitukselta tutkimusmääräyksen, jonka ansiosta saatoin pyytää itselleni Talousseuran asiakirjat.

— Asian selvittäminen vaati paljon paljon työtä ja koski tuhansia asutushallituksen ja Talousseuran asiakirjoja. Assistenttini ja minun työn määrästä antaa jonkinlaisen kuvan se, että tarkastuskertomusta tuli 476 konekirjoitusliuskaa. Jätin sen asutushallitukselle joulukuussa 1968.

Nyt asia on edistynyt niin pitkälle, että keskusrikospoliisin Oulun lääninosaston teettämät poliisitutkimukset ovat päättyneet ja poliisitarkastaja Yrjö Liisto on lähettänyt tämän vuoden maaliskuussa asiakirjat Oulun ensimmäiselle kaupunginviskaalille Mauri Lähteelle.

— Jutussa ryhdytään syytetoimenpiteisiin toukokuussa, kertoi Hymylehdelle Oulun I kaupunginviskaali Mauri Lähde. Kaupunginviskaali Lähde kieltäytyi antamasta tarkempia tietoja syytteen laadusta, mutta hänen puheestaan sai sen käsityksen, että syyte kohdistuu yhteen henkilöön. Ylikamreeri Jussilalle hän on maininnut, että syytteeseen joutuu agronomi Latomaa.

Ylikamreeri Jussila toteaa, että sen jälkeen kun Talousseuran väärinkäytöksiä ryhdyttiin tutkimaan, perustettiin säätiö nimeltä Oulun läänin Talousseuran maataloussäätiö, jolle seuran suurehko omaisuus siirrettiin.

— Säätiö perustettiin 13. 9. 1966 ja omaisuus — mm. kaksi kaupunkitaloa ja melkoinen määrä arvopapereita — siirrettiin säätiölle 5. 8. 1967 eli sen jälkeen kun asutushallitus ryhtyi asiaa selvittelemään.

— Tämä säätiöiminen tapahtui selvästi sen vuoksi, että Talousseuran johto pelkäsi valtion korvausvaatimuksia.

Ylikamreeri Jussila sanoo, että oikeusministeriö olisi säätiön perustamista käsitellessään varmasti lykännyt päätöstään, mikäli asutushallitus olisi sitä vaatinut perustelunaan väärinkäytöksiä koskevat tutkimukset Talousseurassa.

— Näin ei kuitenkaan tapahtunut jostakin syystä, vaan Talousseuran omaisuus sallittiin suojata säätiön turviin.

Sisäänlämpiävä säätiö

Ylikamreeri Jussila kiinnittää huomiota myös siihen, että tällainen säätiö on varsin itsenäinen hoitaessaan miljoonaomaisuuttaan. Sen hallitukseen kuuluvat maaherra Kaarle Määttä, kansanedustaja Kerttu Saalasti, agronomi Ahti Latomaa sekä maanviljelijät Erkki Heikkilä ja Erkki Siikaluoma — neljä ensin mainittua Talousseuran johtokunnan monivuotisia jäseniä.

— Hallitus hoitaa säätiön asioita, täydentää itse itsensä sekä valitsee itse tilintarkastajansa sekä päättää itse omasta tili- ja vastuuvapaudestaan, Jussila selittää.

— Jos väitetään esimerkiksi, ettei Latomaa ole saanut hyötyä toiminnastaan, se ei pidä paikkaansa. Hän sai asutustoiminnan johtajan toimesta täyden palkan asutusvaroista.

— Sitä paitsi Talousseura antoi hänelle vapaan asunnon toimitalossaan ja maksoi hänelle palkkaa, vaikka seuran toiminnanjohtajan ja sihteerin tehtäviä hoiti tänä aikana toinen mies.

— Puhumattakaan siitä, että hän pääsi suuren omaisuuden määrääjäksi.

— Alunperin seuran aatteellisena tarkoituksena oli — tavoittelematta itselleen taloudellista voittoa — toimia alueensa väestön taloudellisen valistuksen ja toiminnan sekä hyvinvoinnin edistämiseksi.

— Kun seuran omaisuus — paljolti lahjoitettujakin varoja — on säätiöity, voidaan sen turvin toimia esimerkiksi jonkin poliittisen suunnan tai vaikkapa joidenkin yksityisten hyödyksi. □

Vain Evinruden 6 hevosvoimaisessa on 2 sylinteriä ja vesijäähdytys — se merkitsee turvallista kotimatkaa. Hiljaista ja tasaista käyntiä.

Moottorinne ainoa sylinteri on pettänyt. "Pytty mennyt pimeäksi". Silloin toivoisitte ostaneenne 6 hv:n Evinruden — markkinoiden ainoan, jossa on toinenkin sylinteri matkanne varmistamiseksi. *Päästäksenne vedessä eteenpäin, tarvitsette vain moottorin, akselin ja potkurin. Siinä onkin kaikki, mitä tyypilliset "edulliset" perämoottorit Teille antavat. Mutta katsokaa, mitä kaikkea ylimääräistä Evinrude tarjoaa.*

Saatte synkronoidulla kaasun ja sytytyksen säädöllä varustetun ohjauskahvan . . . saatte automaattisen liukukytkimen, joka estää moottoria vahingoittumasta potkurin törmättyä vedenalaiseen esteeseen . . . saatte termostaattisäätöisen vesijäähdytyksen . . . saatte ylimääräisen sylinterin, joka merkitsee kaksinkertaista käyntivarmuutta . . . saatte hiljaisen ja tasaisen käynnin . . . saatte kahden vuoden takuun ja erinomaisen huollon.

Miksi niin paljon ylimääräistä? Vastaus on yksinkertainen. Ole Evinrude rakensi ensimmäisen perämoottorinsa 62 vuotta sitten. Hänelle perämoottori oli elämäntehtävä. Hän pyrki mahdollisimman suureen turvallisuuteen ja tehokkuuteen. Ja Evinrude Company jatkaa hänen perusteellista työtään.

Evinrude on edullinen investointi

Täyttäkää tämä kuponki ja me lähetämme Teille lisätietoja kaikista niistä erikoiseduista, joita Evinrude-sarja 1,5 hv:sta 115 hevosvoimaan Teille tarjoaa.

Maahantuoja: OY MARITIM AB
Postilokero 10837 — Helsinki 10

Nimi: .....

Osoite: .....

.....

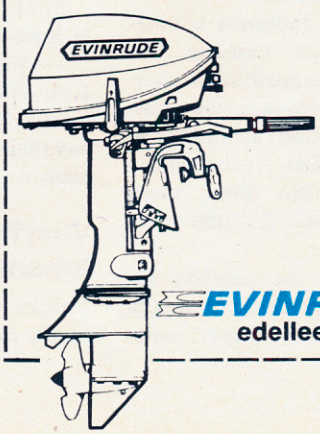

EVINRUDE
edelleen paras

ILMAN KYMIN OY:n LUPAA EI AJETA

SUOMEN TARKIMMIN VARTIOIDULLA TIELLÄ

Teksti: V. S. KALEVA
Kuvat: PEKKA KUPARINEN

Kotkan esikaupunkiin, Tiutisiin, on esteetön pääsy ainoastaan ruumisautolla ja kirkkobussilla. Maallisemmilla asioilla liikkuvat saavat kävellä tai ajaa polkupyörällä. Tie Tiutisiin on vartioitu kuin valtakunnan raja, kaksi porttia sulkee kulkutien. Kymin Oy omistaa tien ja antaa kulkuluvan kenelle tahtoo.

KÄÄNNÄ

SUOMEN TARKIMMIN VARTIOIDULLA TIELLÄ

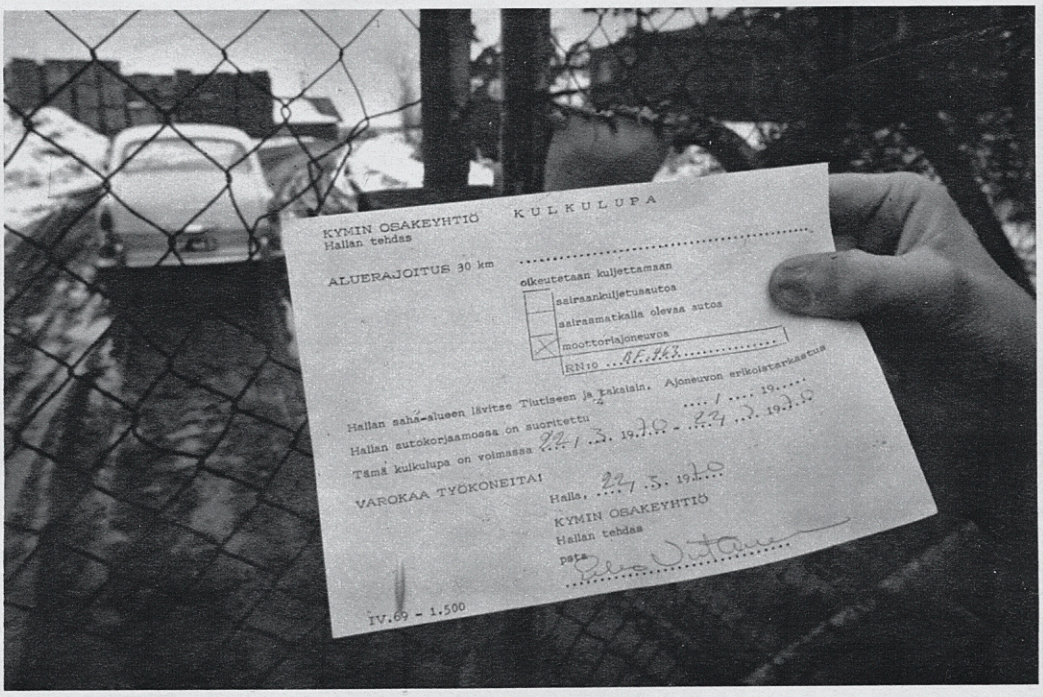

Portista ei ajeta ilman Kymin Oy:n kirjallista lupaa. Vain ruumisautot ja kirkkobussit pääsevät vapaasti kulkemaan. Ja — Hymylehden toimittaja ja kuvaaja olivat ensimmäiset aikakauslehden toimittajat, jotka ovat tämän neulansilmän läpi ajaneet.

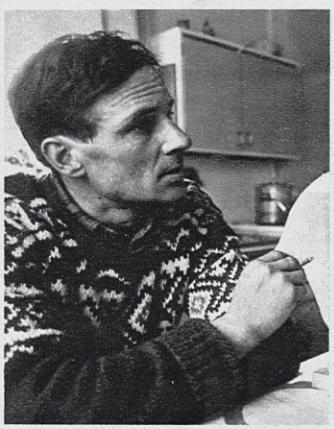

Emil Lindström kävi tehtaan konttorissa asiaa tiedustelemassa ja sai kuulla ettei yhtään neuvottelijaa ollut näkynyt.

Helge Laine sanoo, että nyt on tullut toiminnan aika. — Jos ei muu auta, niin pitänee järjestää mielenosoitus, uhoaa hän.

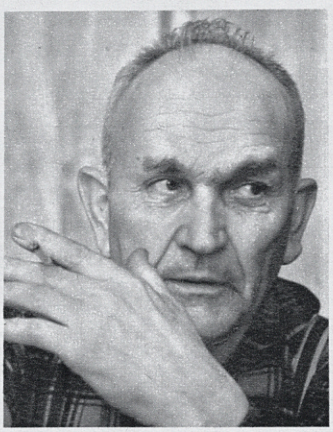

Tieasiaa ajavan kylätoimikunnan jäsen Veikko Huovila sanoo, että kaikki on tehty mikä on voitu, mutta nyt pitää olla diplomaattinen ettei kaupunki suutu.

Onni Jansson on toinen kylätoimikunnan jäsen ja hän vakuuttaa, ettei pappikaan voisi tehdä asiassa enempää. — Pitää vain kiihtymättä odottaa. Tie tulee aikanaan.

Tiutislaisista on tullut Kotkan kaupungin hiljaisella suostumuksella Kymin Oy:n torppareita, joiden on syvään kumarrettava johtajan edessä päästäkseen kulkemaan työpaikoilleen. Liikenne Tiutisiin on yhtiön peukalon alla, ja se peukalo ei hevillä nouse.

Tie kiemurtelee yhtiön lautataapeleiden ja varastojen välissä. Portit ovat tarkoin vartioituja ja matka rauhalliseen esikaupunkiympäristöön muistuttaa enemmän matkaa keskitysleirille. Jalankulkijat toki pääsevät pujahtamaan portin sivuissa olevista kapeista aukoista ilman kirjallista kulkulupaa, mutta muilla autoilla kuin ruumisautolla ja kirkkobussilla, ei ole asiaa ilman virallisia papereita yhtiön alueen läpi.

Kun Tiutinen viisi vuotta sitten liitettiin Kotkan kaupunkiin, luvattiin asukkaille maat ja taivaat. Kotka oli näet kiinnostunut sataman rakentamisesta Tiutisiin. Nyt laitakaupungin asukkaiden hermot ovat kireällä, sillä heidän mielestään lupauksia ei ole pidetty.

— Kaupunki on hylännyt meidät ... menettely on suorastaan rikollista ... meidät on eristetty ...

Kapinan siemen on kylvetty tiutislaisten mieliin.

— Olemme kyllin kauan odottaneet ja nyt alkaa jo olla toiminnan aika. Jos ei muu auta, niin pitänee järjestää mielenosoitus, toteaa moottorinkuljettaja Helge Laine. — Ja pitää kai vedota kulkulaitosministeri Aitioon ja Kymen läänin maaherraan, että tulisivat katsomaan miten meidät erotetaan muusta kaupungista ...

Miten sitten tiutislaiset ovat malttaneet odottaa viisi vuotta tietä, jolle ei kulkulupaa tarvitsisi anella?

Koko kaupunginosa on luottanut siihen, että kylätoimikunta neuvottelee tiestä jatkuvasti Kotkan kaupungin edustajien kanssa. Nyttemmin on paljastunut, ettei toimikunta olekaan ottanut asiaansa vakavasti. Tiutislaiset ovat asiasta niin raivoissaan, että haluaisivat kivittää toimikunnan jäseniä.

— Kaksi miestä on koko viiden vuoden ajan pitänyt lankoja käsissään tekemättä asialle mitään. Yhtään kertaa ei ole yleistä kokousta kutsuttu koolle ja enemmistö toimikunnan jäsenistä on täysin tietämätön asioiden kulusta. Tavallinen tiutislainen ei ole saanut edes sitä tietoa mitä toimikunnan jäsen, toteaa Emil Lindström.

— Tässä on pyritty hoitamaan koko kaupunginosan asiaa kaupungin ja pienen sisäklikin kesken. Ja kahden

miehen sanaan on luotettu . . .

— Neuvottelijat ovat kertoneet keskustelleensa useaan otteeseen kaupungin johdon ja yhtiön johtajien kanssa. Menin jokin aika sitten Kymin Oy:n konttoriin ja kysyin, oliko tiestä neuvoteltu. Sain vastaukseksi, että tähän päivään mennessä ei ole näkynyt yhtään neuvottelijaa.

Kyselymatkansa päätteeksi Emil Lindström sai Kymin Oy:n konttorista mukaansa kartan, johon oli piirretty Tiutisen tien tuleva paikka. Yhtiön paikallisjohtaja vakuutti myös hänelle, että yhtiö hyväksyy täysin tien rakentamisen.

Tieto oli niin Lindströmille kuin muillekin tiutislaisille täydellinen yllätys, sillä siihen päivään asti oli tiutislaisille uskoteltu, että Kymin Oy vastustaa ehdottomasti tien rakentamista. Kartta piirroksineen oli kaiken lisäksi vielä pari vuotta vanha. Miten on ymmärrettävissä se, että valmiit suunnitelmat ovat koko tuon ajan olleet olemassa — ja kaupunginosan omat neuvottelijat tieten tahtoen syöttäneet kapinan partaalla oleville asukkaille pajunköyttä?

Syytetyt, kylätoimikunnan jäsenet Onni Jansson ja Veikko Huovila, tarjoutuivat kutsumaan kylätoimikunnan koolle haastattelua varten, jotta kävisi selville toimikunnan olevan yksimielinen neuvotteluperiaatteista. Kokoonkutsusta ei kuitenkaan tullut mitään, mutta yksityisesti jäsenet antoivat kaikkea muuta kuin yksimielisiä lausuntoja.

— Me ollaan kyllä tehty kaikki mitä ihminen ja pappi voi, sanoivat Jansson ja Huovila. — Jos teillä on vähääkään aikomusta auttaa jutullanne tiutislaisia, niin kirjoittakaa juttunne niin, ettei kaupunki pahastu. Meidän pitää olla diplomaattisia, että edes joskus pääsisimme ajamaan tietä myöten Tiutisista Kotkaan. Neuvotteluissa ollaan jo päästy hyvään alkuun, tietä varten on myönnetty 100 000 mk:n suunnittelumääräraha. Nyt ei pidä tehdä mitään sellaista joka sotkisi asiat . . .

— Jos jäämme odottamaan näiden herrojen kanssa tietä, niin taidetaan ennen joutua hautaan, toteaa Helge Laine.

— Kyllä me ollaan koetettu ymmärtää asiaa. Ymmärrämme oikein hyvin sen, ettei yhtiön alueella voi työaikana ajella yksityisillä autoilla edestakaisin, sillä alueella liikkuu paljon puutavaralastissa olevia trukkeja eikä niillä ole vakuutuksia. Koetimme saada aikaan sellaisen sopimuksen, että olisimme voineet ajaa vapaasti ennen kello seitsemää ja kello 16:n jälkeen, mutta asiasta ei ole neuvoteltu. On se hankalaa, kun yleensä monilla on kantamuksia, joita on raskas raahata mukanaan. Onneksi kaksi kauppaa on saanut luvan ajaa ruokatarvikkeita päivällä klo 11—12 välisenä aikana, muutenhan tiutislaiset kuolisivat nälkään.

Jos tiutislaiset haluavat ajaa porteista, täytyy lupa anoa jo edellisenä päivänä ja anomus täytyy myös perustella. Mitään huviajeluja ei Tiutisista ajella. Mopolla ei alueella saa ajaa, vaan se täytyy joko taluttaa tai polkea. Kaikesta on olemassa tiukat säädökset ja jos niitä rikkoo, on hyvin nopeasti seurauksena porttikielto.

Me pääsimme Tiutisiin vaivatta täytettyämme kulkuluvan. Takaisintulossa sen sijaan oli jo hankaluuksia. Portilla meidät pysäytettiin ja ilmoitettiin palopäällikön apulaisella olevan asiaa.

— Tehän viivyitte kauan . . .

Olimme viipyneet kolme ja puoli tuntia.

— Minä kun luulin, että olette lehtimiehiä, mutta te olettekin niitä Hymylehden miehiä . . .

Kysyimme, eivätkö aikakauslehdentoimittajat ole lehtimiehiä siinä kuin muutkin.

— Kyllä kai te sitten olette . . . mutta kun on sellainen määräys ettei saa laskea aikakauslehtiä. Sitäpaitsi te viivyitte niin kauankin että jos olisi tullut kiireinen hälytys niin olisimme voineet joutua vaikeuksiin porttien kanssa.

Annoitteko ainoan avaimenne?

— Ei nyt sentään . . . Älkää nyt sitten huudelko, että olette ensimmäinen aikakauslehti joka on päässyt portista! □

Onko suomalainen TT-ajaja

SALAKULJETTAJA JA RÄTTIKAUPPIAS?

Teksti: ASKO LINNA
Kuvat: MATTI VIRTANEN

Pois alta Suomen Moottoriliitto

Pertti Leinonen ja pyörät. Ensi kaudella pitäisi rävähtää!

Suomessa järjestetään vuosittain viidet tai kuudet kansainväliset TT- eli moottoripyörien nopeusajot. Imatra, Pyynikki, Hämeenlinna ja Keimola ovat näistä tärkeimmät, mutta suomalaisilla ei näissä ajoissa ole ollut paljonkaan nokan koputtamista ulkomailta ostettuja ammattilaisia vastaan.

Eikä se ole ihme. Kunnollinen TT-ajokki maksaa laillisesti tuotuna lähemmäs 15 000 markkaa ja silloinkin sen saanti on vaikeaa. Ajajat joutuvat kustantamaan itse ulkomaiset kilpailumatkansa samoin kuin pyörähankintansa. Ei siis ole ihme sekään, että meikäläisistä hurjapäistä on tullut salakuljettajia ja rättikauppiaita.

KÄÄNNÄ

Enää ei tarvitse riisuutua deodorantin takia

Voitte olla aivan huolettomasti. Vaikka tulisi kuuma kesken päivänkin. Glimset Deodorantti vain esiin ja siitä suihkaus. Pssst. Vaikka vaatteen läpi. Kuivuu heti eikä varmasti tahraa. Tietysti käytätte sitä myös paljaaseen kainaloon. Silloin kun voitte riisuutua. On mukavaa olla aina raikas. Kotona. Kylässä. Töissä. Matkoilla. Kannattaakin ostaa kerralla kaksi Glimsetiä. Varmuuden vuoksi. Pssst.

GLIMSET
Deodorantti
kaksi tuoksua: Omenankukka ja Cologne.
Normaali- ja suurtölkki.

Onko suomalainen TT-ajaja SALAKULJETTAJA JA RÄTTIKAUPPIAS?

Leo Kinnunen, Timo Mäkinen, Pauli Toivonen, Rauno Aaltonen ja monet muut ovat osoittaneet, ettei suomalainen ole vauhtiradoilla sen huonompi kuin ulkomainenkaan ajaja. Moottoripyörien TT-ajoissa ei kuitenkaan usein tavata meikäläistä kärkipäässä.

Suomen Moottoriliitto, joka ensi vuonna täyttää 50 vuotta, valittaa jatkuvaa rahapulaansa. Kuitenkaan se ei ole osallistunut meikäläisten TT-ajajien kuluihin millään lailla, pikemminkin päinvastoin, sillä ajajien kalliit lisenssimaksut menevät suoraan liitolle, samoin kerhojen jäsenmaksut yms. Muutamat pinnalla olevat suomalaiset ajajat sanovatkin, ettei heitä liitossa edes tunneta:

— Olemme kuin orpoja piruja Kalajoen markkinoilla. Kaikki kilpailut saamme hoitaa itse, sillä liittomme ei osallistu mihinkään järjestelyihin tai varustehankintoihin. Ulkomaillakin on yritettävä jotenkuten pärjätä sanakirjan avulla.

— Liitolla ei ole myöskään minkäänlaista tiedotustoimintaa. Edes kansainvälisen kilpailukalenterin lisäyksiä sieltä ei toimiteta ajajien tietoon. Itse ne on urkittava selville.

Vuosi 1969 oli Suomen moottoriliiton 48. toimintavuosi. Sen päättyessä liitossa oli 69 jäsenseuraa ja jäseniä yhteensä 6 193. Talousarvion loppusumma oli noin 107 000 markkaa. Pääkallonpaikalla Helsingissä on kaksi palkattua virkailijaa, toiminnanjohtaja Adolf Lemmetti ja toimistosihteeri Anneli Aatola. Liiton kustantama Moottoriurheilulehden lakkauttamisen takia siirtyi päätoimittaja Arto Salonen pois liiton palkkalistoilta.

Suomen Moottoriliitto valittelee yleisökatoa ja taloudellisesti huonosti menevää toimintaa. Miten liitto sitten kohottaa ajajiensa tasoa? Lähettämällä monistettuja kirjelmiä jäsenkerhoilleen ja kehottamalla näitä tehostamaan toimintaansa? Viime vuoden toimintakertomuksessa esimerkiksi sanotaan, että kerhojen on pyrittävä saamaan yhteen lähtöön mahdollisimman monta ajajaa, jotta ihmisillä olisi katseltavaa.

Koulutustoimintaan Suomen Moottoriliitto käytti viime vuonna 1 600 markkaa ja nuorisotyöhön 70 markkaa 60 penniä! Näillä summilla koulutettaessa vaaditaan melkoista optimismia, jotta moottoriurheilumme taso liiton toimenpitein kohenisi.

Ajajien ansiot

Suomessa järjestetään vuosittain suunnilleen viidet kansainväliset TT-ajot. Esimerkiksi Pyynikillä on sellaisten huippumiestemme kuin Salosen, Pesosen ja Ryhäsen palkkio korkeintaan 250 markkaa. Samassa kilpailussa ulkolaiset ajajat vetävät 1 500—2 000 markkaa lähdöltä.

Suomen Moottoriliiton papereissa sanotaan, että ajojen järjestäjän on maksettava luokitellun kilpailijan (siis nimeä saaneen) kilpailumatkois-

ta kilometrikorvausta 10 p/km, kuitenkin enintään 70 mk. Alle 100 kilometrin matkoista ei korvausta suoriteta lainkaan. Majoitus-, ruokailuyms. kulunsa ajaja luonnollisesti maksaa omasta pussistaan. Ilman pyörähankintoja ajaja maksaa kilpailukuluinaan 5 000—10 000 markkaa kaudelta.

Järjestelyt yliolkaisia

Erittäin paljon on arvosteltu sitä, että liiton toimesta pidetään yhden ainoan illan kestäviä toimitsijakursseja, minkä jälkeen kuka tahansa moottorikerhon jäsen saa toimitsijakortin taskuunsa, tosin maksettuaan siitäkin muutaman markan.

Suomalaiset huippuajajat arvostelevat lisäksi konetarkastuksia: radalle pääsee rakkineella kuin rakkineella.

Kotimaisissa kilpailuissa ajetaan vain pari harjoituskierrosta, minkä jälkeen on välittömästi yritettävä kovaa aikaa, jotta selviytyisi varsinaiseen kilpailuun. Esimerkiksi Itä-Saksassa saa ajaja lasketella puolisen tuntia kaikessa rauhassa tutustuakseen kunnolla rataan. Tämän jälkeen on pitkä tauko ja vasta sitten yritetään aikaa. Tällä tavalla menetellen on varmasti vältytty monilta turhilta ulosajoilta.

Järjestäjien yliolkaisuudesta on lukuisia esimerkkejä. Kun Jack Lindh sai surmansa viime vuoden Pyynikin ajoissa, todettiin vasta jälkeenpäin, ettei hän ollut ajanut lainkaan harjoituksissa siinä luokassa. Huippumies Nash ei myöskään suorittanut harjoitusajoja suuremmalla pyörällään. Samaan syntiin syyllistyivät ruotsalaiset sivuvaunumiehet viime vuoden Ruissalon ajoissa.

Rättikauppiaat

Suomen Moottoriliitto ei ole kuin ehkä hengessä mukana järjestelyissä. Pojat tavatkoon sanakirjaansa, hoitakoot ilmoittautumisensa ja maksakoot kustannuksensa.

Itä-Saksasta on tullut monelle motoristillemme mieluisin ajopaikka. Ensinnäkin siellä maksetaan suomalaisille jotakin, toisekseen siellä on useimmiten hauskaa. Tavalliset suomalaiset vaatteet ovat kysyttyä tavaraa ja niistä saa niin paljon rahaa, että seteleihin on melkein hukkua. Yhdestä VIP-lehden keskiaukeamatytöstä tarjotaan siitäkin peräti 45 markkaa.

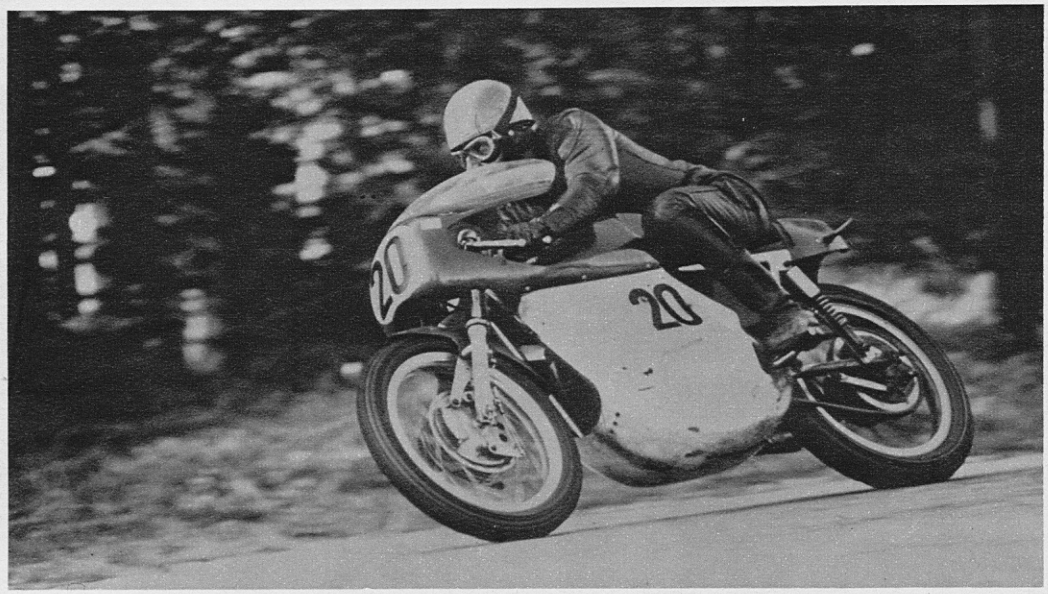

Minkähän takia Pentti Lehtelän alla oleva ajokki niin kovasti muistuttaa Youngin pyörää?

Koska Itä-Saksan viranomaiset eivät ole turhan tarkkoja alkoholin käytön suhteen, kiertuetta jatketaan usein tukka silmillä ja lippa vinossa. Viina onkin melkein ainoa artikkeli, jota sieltä kannattaa ostaa.

Ja sitten vehkeet

Suomalaiset TT-ajajat yrittävät henkensä kaupalla edustaa maatamme vaarallisessa lajissaan. Ihmetyttää vain, eikö liitto tiedä ajajiemme pyörätilannetta vai ummistaako se taas kerran silmänsä. Pari kysymystä:

— Miksi Lewis Youngin Metisse ei mennyt ajajansa mukana pois Suomesta? Kuka sillä ajaa nyt?

— Mistä Anssi Reskon vanhat pyörät hankittiin?

— Minne Tom Phillis ja Varg-Olle Nygren jättivät pyöränsä?

Kunnollisten pyörien hankkiminen laillisesti on melkein ylivoimaista, mutta tullihan ei voi sille mitään, että ulkolainen ajaja tuo pyörän tullessaan, myy sen suomalaiselle ja vie tämän vanhan rakkineen mennessään tai suomalainen itse maalaa maasta lähtiessään pyörän kylkeen tulevan pyöränsä merkein.

On vaikea sanoa pitäisikö syyttää yritteliäitä ajajiamme vai nostaa hattua moottoriliiton herroille. Mitä mahtaisi valtiovalta tehdä, jos liitto sattuisi esittämään tullin poistamista kilpapyöriltä? Tai voisihan sitä kysyä — jos ruvetaan vinoilemaan — kuinka monta uutta ajajaa Suomen Moottoriliitto sai koulutetuksi nuorisotoimintaan käyttämällään 70 markan määrärahalla. □

He ovat kuin orvot pirut Kalajoen markkinoilla. Ei auta liitto, ei valtio, mutta ajaa pitäisi. Vas. Markku Hansen, Pertti Harkivi, Hannu Kuparinen, Seppo Kangasniemi ja Pentti Korhonen.

12-KERTAINEN RATTIJUOPPO

Teksti:
JUHA NUMMINEN
Kuva:
HEIKKI RAITANEN

Elomaan Mikko Helsingistä ei tullut näille sivuille kerskumaan, vaikka hänen tilillään lienee muuan Suomen ennätys.
Yksitoista kertaa hän on kärsinyt rattijuoppoustuomion ja jälleen on tullut vuosi istumista kahdesta peräkkäisestä rattijuoppousrikoksesta.
Mikko puhuu taipumuksestaan kuin me muut reumatismista tai läppäviasta. Hän ei voi mitään sairaudelleen, että himoaa autonrattia umpikännissä.
Kuolema on lähellä, kun Mikko ajaa vastaanne.
Hän ei näet koskaan tartu ohjauspyörään selvänä.

Kamalinta Mikko Elomaan (46) tapauksessa on, ettei mies itse edes yritä.

Hän vain istuu punaiset, pulleat kourat ristissä ja sanoo, että minkä tälle mahtaa . . .

Kun pää on täynnä viinaa — ja veressä noin kolme promillea — niin hän on valmis astumaan kuljettajan paikalle autoon, jos saa siihen tilaisuuden.

Mutta selvänä: — Ei herranjumala, ei millään . . .

— Ota tämä valokuvaajan auto, saat ajaa korttelin ympäri . . .

— Ei perkele. Älä puhukaan. Usko ny. Mä ajan vain kännissä. Nyt mä en oo kännissä, vaan krapulassa. Mennään tohon viinakauppaan ja mä vedän pullon kippuraa, niin annas olla . . . Mihin mä voin ajaa herrat?

Mikko on ammatiltaan kaivinkoneen kuljettaja, mutta tällä hetkellä hän on työtön.

— Juon toista vuotta yhteen menoon. Joka päivä kännissä . . .

— Miksi?

— En voi selittää sitä.

— Millä rahalla?

— Mulla on ollut omaisuutta. Kaivinkone. Auto. Vähän perintöä isävainaalta. Mutta nyt ei ole mitään muuta kuin ystäviä täällä Kustaankadun ja Vaasankadun tienoilla. Kaikki on mennyt sen sileen tien. Vaimo otti avioeron ja vei kaikki kolme huoneisto-osaketta, joista kaksi oli hankittu avioliiton aikana. Ne olivat ulosottomiesten vuoksi hänen nimellään. Mulle jäivät vain paskaset vaatteet. Ellei se eukko käy myöhemmin heltymään ja anna jotakin minullekin. Hyvähyvyyttään.

Mikon tarinointi on yhtä päätöntä, viinanlemuista seikkailua.

Hän on ajautunut tahdottomasti rattijuoppoudesta toiseen hyvien (ja vastuuntunnottomien) juopottelukavereiden kannustamana, koska pystyy hieman muita paremmin hallitsemaan ajoneuvon vaikeassakin juopumustilassa.

— Mulla ei ole ollut korttia vuodesta 1944 . . . Sen peruutti Lahden poliisimestari . . . Silloin tuli ensimmäinen rattijuoppoustuomio . . . Otin kuorma-auton ja lähdin viinaa hakemaan . . . Poliisit tavoittivat kun olin palauttamassa autoa talliin . . .

Viimeiset kärähdykset sattuivat kesäkuussa. Kaksi kertaa peräkkäin . . . Ensin Koskelantiellä. Promilleja 2,95 ei-

KÄÄNNÄ

Rusketuksen jälkeen muodikkainta kesällä

HYVON

Stretch Frotee

Hyvon Stretch Frotee. Valtava menestys jo viime kesänä. Ja nyt uudet mallit. Niin ilmavat ja kevyet kuin itse kesä olisi ne synnyttänyt. Rusketuksen jälkeen luonnollisinta ja muodikkainta mihin voitte pukeutua.

Hyvon Stretch Frotee. Ja kesä tuli.

HYVON YLLÄ HYVON OLLA

12-KERTAINEN RATTIJUOPPO

kä puhettakaan putkaanviennistä, vaikka neljä kaveria samasta autosta vietiin heti . . .

— Sitten Hakaniemen sillalla muutamaa päivää myöhemmin. Ajelin yksin. Silloin oli veressä kolme promillea . . .

— Näistä kahdesta tuli nyt raastuvanoikeudessa yhdistetty tuomio: vuosi vankeutta. Se oli 12. tuomio.

— En ole aikonut lopettaa viinanjuontia. Niin kauan täytyy ottaa kun maittaa . . .

— Enkä myöskään usko, että voin pysyä autoista erossa . . .

— Sama se, kenen auto. Ja auto kuin auto. Henkilöauto, linja-auto, kuorma-auto . . .

— Eivät tuomiot minua paranna tai estä muuta kuin sen ajan kun olen vankilassa.

— Muutama kuukausi sitten mä olin tilapäisenä portsarina ravintola Bonumissa Fleminginkadulla ja mä olin enemmän juovuksissa kuin asiakkaat.

— Yks puufirman johtaja, Lankku-Mikko, antoi mulle rekisterikirjan ja autonsa avaimet ja pyysi hakemaan iltapäivällä Tenhosta.

— Mä otin ne vastaan, lähdin sitten ajelemaan Oinosen Eskon kanssa Rööperiin. Siellä ostettiin potti viinaa ja juotiin se. Sitten mentiin Tenhoon, ryypättiin siellä viskiä ja vietiin Lankku-Mikko Herttoniemeen kotiinsa. Se oli ihan uusi Volkkari ja kulki hyvin . . . Herttoniemestä palattiin taksilla Tenhoon jatkamaan . . .

— Kerran paloin Hakkaraisen Eskon kanssa kun ajoin seitsemän hengen Buickilla, vanhalla poliisiautolla. Esko sanoi raastuvassa, ettei se tuu mun kyytiin, ennen kuin mä olen ryypännyt pullollisen . . . Monilla kuskeilla tämä on toistepäin. Matkustajan pitää ryypätä ennen kuin uskaltaa kyytiin . . .

— Ei se piiska-Volvo olisi mua saanut kiinni, kun mä lähdin karkuun, mutta Mannerheimintiellä tuli toinen auto pahasti eteen . . .

— Mulle ei ole sattunut haavereita juuri ollenkaan. Kukaan ei ole loukkaantunut. Ei ole monta vuotta kun mä lähdin firman autolla hakemaan viinaa satamasta. Sillä reissulla mä repäisin parkkipaikalla kyljen auki yhdestä autosta . . . Mä lähdin karkuun ja sain tuomion, mutten rattijuoppoudesta . . .

— Samoin kun me tultiin kerran Tammisaaresta, mä törmäsin Volkkarin perseeseen ja Punavuorenkadulla vielä vedin kyljen auki toisesta autosta . . . Mä pääsin karkuun ja ajoin auton vielä Aleksis Kivenkadulle ja menin Tenhoon. 360 markkaa tuli sakkoa kahdesta paosta ja ajosta ilman ajokorttia . . .

Syytä siihen, miksi haluaa tarttua rattiin humalassa, Mikko ei osaa selittää.

Hän kertoo oppineensa ajamaan autoa 7—8-vuotiaana nassikkana.

Saattaa siis olla, että autoon liittyvä päähänpiintymä on peräisin lapsuuden ajalta.

Mikko on viettänyt rattijuoppouden vuoksi vankilassa noin 5,5 vuotta ja muista syistä ainakin saman verran. Nyt häntä harmittaa lähteä jälleen vuodeksi lusimaan . . .

Vaikka rattijuoppous on tuottanut tähän mennessä vahinkoa pääasiassa hänelle itselleen, ei kukaan voi arvata, milloin känninen Mikko aiheuttaa todellista tuskaa ja surua kaduilla tai maanteillä.

Ainoa mahdollisuus on ehkä vedota hänen ympärillään oleviin: Älkää antako Mikolle tilaisuutta . . . □

KATOAAKO TYTTÖJÄ...

JATKOA SIVULTA 25

EVY: — Esimerkiksi nämä kaikki säännöt koskee myös mua. Jos mä en siis maksa palkkaa tai en tee jotain mikä ei ole asiallista. Jos minä haluan lopettaa yhden tytön enkä halua jatkaa töitä enää hänen kanssaan ja tytössä ei ole mitään vikaa, niin minä maksan sen kotiin tai sinne missä se pärjää.

ANU: — Tämä vaikuttaa ensisilmäyksellä hieman enemmän artistin velvollisuuksilta.

EVY: — Ne on sen takia, että tajuaa mihinkä tulee. Sen takia kaikki asiat on yritetty laittaa siihen. Niitä on tullut paljon lisää kun me olemme huomanneet että epäselvyyksiä tulee ilman tarkkaa sopimusta. Kun nämä säännöt on, niin tietää missä puitteissa voi liikkua ja olla.

— Tämä sopimus on tehty pahoja tyttöjä varten. Kunnon tyttö voi unohtaa sopimuksen ja elää normaalia elämää siinä missä muutkin.

Kuka vastaa ja mistä?

EVY: — No tämä Gazellit on niin kuin mun. Tämä on minun ideani ja koreografia. Nyt tämä kääntyy sillälailla kun mä en lähde mukaan itse, että minä annan puvut ja koreografian ja hän (Sandro) antaa työnsä ja on manageri. Hänen kauttaan minä saan tietää mitä tapahtuu.

— Mun kanssa tehdään sopimus, koska mä olen suomalainen ja tytöt ovat suomalaisia. Jos jotain oikeudessa tai muuta tulee, niin me voidaan se Suomessa tehdä.

— Sandro taas on johtaja ja manageri. Hän siis hakee töitä ja hoitaa tytöt ja valot. Hän on mukana koko ajan, mutta minun on vastuu . . . mutta Sandro vastaa, kun hän on mukana koko ajan pystyy hän siellä paikan päällä hoitamaan, mutta todellisuudessa vastuu on mulla . . .

— Ole onnellinen, että pääset mukaan

EVY: — No Anu, mitäs olet mieltä, lähdetkö mukaan? Päätä nyt itse. Emmehän me voi ketään pakottaa mukaan.

ANU: — No, en mä osaa sitä tässä nyt oikei päättää. Jännittää niin . . .

EVY: — Voimmehan me jättää tämän sopimuksen sinulle, ja jos tulet mukaan, niin lähetä se ensi lauantaiksi allekirjoitettuna. Osoitteenhan sinä tiedät.

ANU: — Mut eks sä voi omalta puoleltasi sen allekirjoittaa jo nyt, niin ei tarvitse . . .

EVY: — En, en mä ny . . .

Keskustelun näin päätyttyä eksoottinen troikka kipusi Miniin. Anun korviin jäivät soimaan Evyn viimeiset sanat: — Ole onnellinen, että pääset mukaan.

— Taisi mennä paskat housuun

Näin siis Evy Holmasvuo. Mutta missä on tyttöjen sosiaaliturva, vuosilomat. Keneen turvautua ulkomailla jos jotain sattuu? Voiko sittenkin tyttö "kadota" maailman turuille? Mikä on se kymmenen dollarin fantastinen palkka, kun tanssijattaren ilta-ansio Beirutissa on 25—50 dollaria? Montako ns. "varatyttöä" pääsee mukaan? Onko mahdollista, että . . .? Miksi . . .? Voiko . . .??

Mikä on Sandron osuus? Miksi Evy kyseli jatkuvasti neuvoja italiaanolta, vaikka hän itse on ryhmänsä johtaja? Mutta tunnettuahan on, että ulkomaalaisen harjoittama työnvälitys Suomessa on kiellettyä.

Houkutuksia on tarjolla. Toiset ottaa, toiset jättää. Ei saanut Evy Anun sopimusta. Ei syntynyt "Anu-Anua".

— Taisi mennä paskat housuun, kuten Evy jälkeenpäin oli todennut.

Paskahousujahan on niin monenlaisia. □

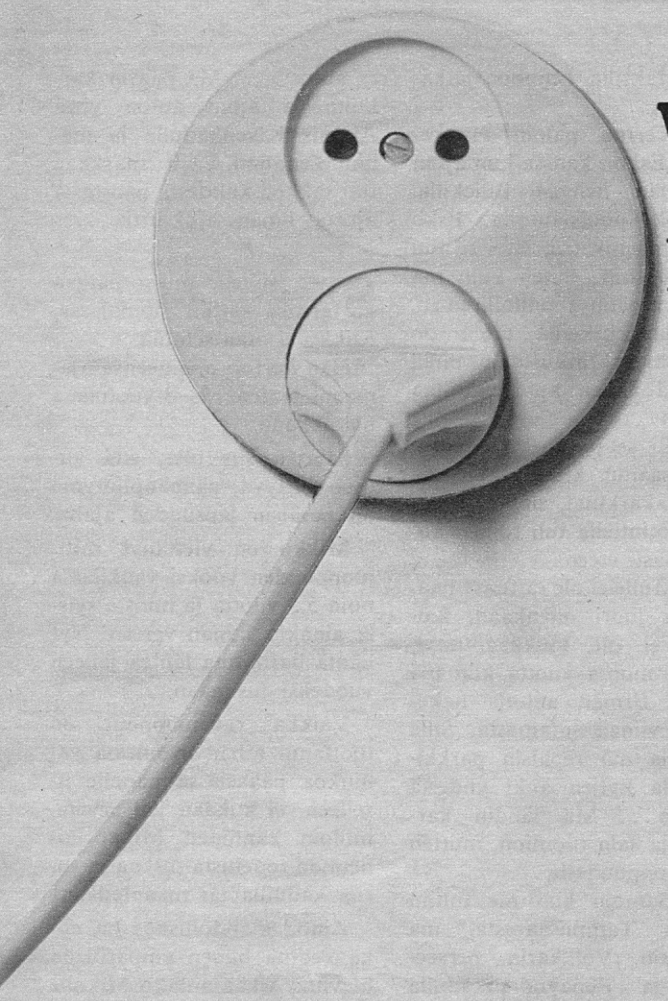

Verkkolaitteilla on omat hyvät puolensa.

Paristo-laitteilla on omansa.

Nämä Philips-laitteet

koska ne toimivat sekä paristoilla,

Philips GF 110 vahvistin-levysoitin
Nopeudet 33, 45 ja 78 kierr./min. Kaiutin 4×6″, stereo-äänirasia, timanttineula. Äänenvärinsäätö, automaattinen pysäytys. Ovh. 265:–

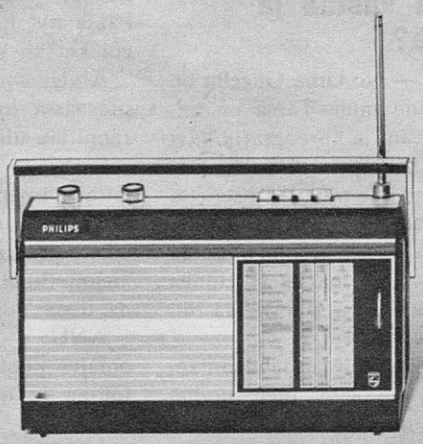

Philips RL 406 matkaradio
Kaikki neljä aaltoaluetta. Portaaton äänenvärinsäätö, 4″ korkeatehoinen kaiutin. Erilliset antennit AM- ja ULA-asemia varten. Ovh. 428:–

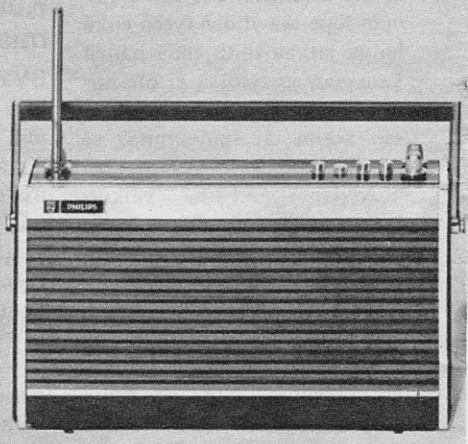

Philips RL 493 matkaradio
PA, KP ja ULA. Tehokas kaiutin, pehmustettu kotelo ja äänenvärinsäätö takaavat korkealuokkaisen toiston. Runsaat liitäntämahdollisuudet. Ovh. 398:–

Nämä laitteet pelaavat
ellei Teillä ole paristoja.
Sillä niissä on sisäänraken-
nettu verkkoliitäntälaite.
Nämä laitteet pelaavat
ilman verkkovirtaa.
Sillä ne toimivat myös
paristoilla.
Yksinkertaista. Mutta
tavattoman mukavaa.

ovat molempia parempia!

että verkkoon kytkettyinä

Philips 2205 kasettinauhuri
Philips-kasettijärjestelmään perustuva kasettinauhuri. Kellotyyppinen laskurilaite, äänenvärinsäätö, kauko-ohjaus mikrofonista. Ovh. 445:–

Philips RR 482 radionauhuri
Philipsin kasettijärjestelmään perustuva yhdistetty kasettinauhuri ja matkaradio. ULA ja KP. Lukemattomia käyttömahdollisuuksia. Ovh. 545:–

Philips X 12 T 700 matkatelevisio
12″ akku- ja verkkokäyttöinen pienois-tv. Teleskooppiantennit, iskunkestävä kotelo, sisäänpainuva kantokahva, paino vain 8,7 kg.

PHILIPS

Mielisairaanhoitoa Tammisaaren tapaan:

TURPAANSÄ TARVITSET ETKÄ LÄÄKKEITÄ

– Ihmisiä me kaikki olemme . . .
Sanoi O. von Nandelstadh, mielisairaalan ylilääkäri.
Sanoi Kauko Rantanen, asfalttityöläinen ja mielisairaalan pitkäaikainen potilas.
Sanoi Rolf Gustafsson, nuori mielisairaanhoitaja.
Sanoi Lasse Ritakallio, mielisairaalan nuori potilas.
Siksi juuri olisi ruumiillinen väkivalta, ilkeys ja iva kitkettävä Tammisaaren keskusmielisairaalasta.

RUUMIILLISTA VÄKIVALTAA?

HENKISTÄ MIELIVALTAA?

ITSEMURHIEN AALTO

Teksti: JUHA NUMMINEN
Kuvat: PEKKA KUPARINEN

▲ Tammisaaren mielisairaala on perustettu 1920-luvulla, jolloin on rakennettu myös sen suuri, linnamainen päärakennus.

▼ Vaikka Kauko Rantanen (vasemmalla) ja Lasse Ritakallio pitävät sairaalaansa monessa suhteessa hyvänä, heidän mielestään muutamien hoitajien käytös kaipaa tarkistusta.

Tämä on jälleen niitä juttuja, joissa ei tiedä, ketä uskoisi.

Ihmisten puheet menevät ristiin. On mahdotonta erottaa valhetta totuudesta, poistaa kertomuksista liioittelua tai arvata, milloin on kysymys vain osatotuuksista.

On vaikeata ymmärtää, miksi tikkurilalainen asfalttityöläinen Kauko Rantanen, 42, puhuisi palturia kertoessaan ruumiillisesta ja henkisestä väkivallasta sairaalassa, josta hän on saanut 10 vuoden ajan usein avun ja josta hän sanoo pitävänsä paljon.

Tai miksi 18-vuotias helsinkiläinen Lasse Ritakallio keksisi tarinoita aamuöisestä pahoinpitelystä ja hoitajien herjailuista, koska on saanut valita verrattain vapaat mielisairaalaolot nuorisovankilan sijasta.

Yhtä vaikeata on uskoa, että 22-vuotias mielisairaanhoitaja Rolf Gustafsson, joka pitää ammattiaan elämäntehtävänä, haistattaisi paskat ja suosittelisi turpaanantamista lääkkeitä pyytävälle potilaalle.

Tai että jotakin tällaista tapahtuisi vapaamielisen ja miellyttävän ylilääkärin O. von Nandelstadhin, 53, johtamassa Tammisaaren keskusmielisairaalassa.

Silmiä ei kuitenkaan voi sulkea myöskään siltä, että sairaala on yli kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana joutunut hätkähdyttävän itsemurha-aallon kohteeksi.

Esimerkiksi vajaan puolentoista vuoden kuluessa on yli kymmenen potilasta riistänyt itseltään hengen joko sairaalassa tai heti sieltä päästyään.

Piittaamattomuutta, ärtymistä, ärsyttämistä

Tammisaaren keskusmielisairaala on yli 30 kunnan muodostaman piirin omistuksessa, minkä lisäksi siellä on paikkoja myös Helsingistä ja sen maalaiskunnasta kotoisin oleville. Potilaspaikkojen luku on yli 600.

Eräs sairaalan uskollisimmista kävijöistä on asfalttimies Kauko Rantanen. Hän on viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden ajan tehnyt

KÄÄNNÄ

TURPAAN SÄ TARVITSET ETKÄ LÄÄKKEITÄ

sinne kotoaan Tikkurilasta noin 30 pariviikkoista retkeä.

Rantanen sanoo pitävänsä sairaalaa monessa mielessä ajanmukaisena, jopa tavallista vapaampana ja uudistusmielisempänä, mistä voi kiittää laitoksen ylilääkäriä O. von Nandelstadhia. Mutta . . .

— Miksi muutamat sairaalan hoitajista käyttävät henkistä ja ruumiillista väkivaltaa, hän kysyy.

— Olen huomannut, että tähän syyllistyvät etenkin nuoremmat hoitajat. Näin itse viime maaliskuussa erään tapauksen. Silloin tuotiin sairaalaan rauhatonta potilasta Porvoosta. Vaikka miehen ympärillä oli kaksi ambulanssimiestä ja kaksi hoitajaamme, häntä ei saatu pidellyksi, vaan hänet iskettiin päin pöytiä ja ovenpieleen niin, että silmäkulma aukesi ennen putkaanvientiä. Minun mielestäni siinäkin lyötiin ja kolhittiin suotta.

— Hyvin monet potilaat ovat myös puhuneet vastaavanlaisista tapauksista ja yleinen käsitys on, että laitoksessa käytetään herkästi nyrkkiä rauhoittavana lääkkeenä. Tämä ei päde tietenkään kuin muutamiin mieshoitajiin. Useimmat pystyvät sentään rauhoittamaan levottomat potilaat pelkällä olemuksellaan.

Kauko Rantanen kertoo myös, että sairaalassa on ollut pakko huomata eräiden hoitajien keskuudessa henkistä painostusta muutamia potilaita kohtaan.

— Sellaista on tietenkin hyvin vaikeata määritellä. Se ilmenee yleisenä piittaamattomuutena — pelataan vain marjapussia, haluttomuutena keskustella potilaiden kanssa näiden mieltä painavista asioista, ärjymisenä ja ärsyttämisenä sekä sellaisena, sinänsä vähäisenä seikkana, että hoitajat puhuvat keskenään ruotsia, vaikka tietävät, ettei vieressä oleva potilas ymmärrä sitä.

— Viimeksi mainittu seikka johtuu siitä, että sairaala on ruotsinkielisten mielisairaanhoitajien koulutuslaitos. Kaikki hoitajat osaavat kyllä suomea. Heidän tapansa aiheuttaa potilaissa turhaa epäluuloa ja ärtymistä.

Murheellinen lista

Rantanen luettelee ulkomuistista viime aikoina itsemurhia tehneitä potilastuttaviaan:

— Kun Pekka K. pääsi Helsinkiin, hän löysi kotinsa tyhjänä, otti pillereitä ja kuoli . . .

— Olli J. hirttäytyi sairaalan juhlasalin ullakon portaisiin . . .

— Ravintoloitsija L. ampui itsensä kotonaan ollessaan lomalla sairaalasta jouluaattona 1968 . . .

— Kuuluisa kaukopartiomies S. halvaantui ja hukuttautui viime kesänä sairaalan rantaan . . .

— Nuori Aulis P. räjäytti itsensä viime syksynä sairaalan rannassa . . .

— J. söi heti sairaalasta päästyään liikaa unilääkkeitä ja kuoli, tämä tapahtui viime vuoden alkupuolella . . .

— Samoin kävi nuorelle L:lle heti sairaalasta pääsyn jälkeen . . .

— Joogaa harrastava P. surmasi itsensä kolme viikkoa sitten päästyään sairaalasta.

— Edellä mainitun Aulis P:n veli Pentti murtautui muutama viikko sitten sairaalan lääkekaappiin ja surmasi itsensä . . .

— Puhumattakaan yrityksistä, joita on vähän väliä. Ei täällä turhaan kysytä, kuka on seuraava.

"Saatanan pitkätukka narkomaani"

Lasse Ritakalliolla on pitkä, punainen tukka, pienet viikset ja parranhaituvat. Hän kertoo tulleensa Tammisaaren keskusmielisairaalaan viime lokakuussa ja pääsevänsä kevään kuluessa pois.

— Sain valita tämän tai nuorisovankilan siksi ajaksi kun juttujani käsitellään Helsingin raastuvanoikeudessa. Olen syyllistynyt omaisuusrikoksiin saadakseni rahaa huumausaineisiin.

— Nyt toivon, että pääsisin eroon aineista. Mutta se vaatisi oikeastaan, etten menisi takaisin stadiin, koska ajaudun kuitenkin pikkuhiljaa entisiin porukoihin.

Lasse näkee sairaalassaan paljon epäkohtia: — Me olemme täällä hoitajien mielivallan alaisina . . . Täällä on sen verran nuoria, että tänne pitäisi perustaa oma nuoriso-osasto, se lisäisi viihtyvyyttä . . . Pitäisi olla enemmän toimintaa . . .

— Mielivaltaa on esimerkiksi sellainen, että kun kaveri pyytää lääkkeitä, niin hoitaja vastaa: "Aja partasi, niin saat . . ." tai "Haista paska. Turpaan sä tarvitset etkä lääkkeitä . . ." Tällä tavoin käyttäytyviä hoitajia on muutama. Kaikki riippuu heidän mielentilastaan.

Ruumiillista väkivaltaa harjoitetaan myös Lassen mukaan tarpeettoman paljon, erityisesti potilaiden vastaanottotilaisuuksissa, jolloin nämä ovat kaikkein rauhattomimpia. Lasse väittää, että hänellä on omakohtaisiakin kokemuksia:

— Mä olin ottanut viinaa ja tabuja ja mä rupesin illalla riehumaan 7. osastolla. Sieltä mut vietiin tietenkin lujaa viitoselle eli suljetulle osastolle. Vihdoin mä nukahdin.

— Aamuyöllä mä heräsin siihen, että kaksi hoitajaa tuli selliin. Toinen heistä oli ollut mukana silloin kun mä olin riehunut, toinen oli kai kuullut siitä kaveriltaan.

— Jälkimmäinen huusi tullessaan: "Saatanan pitkätukka narkomaani . . ." Se oli jotakin pelonsekaista inhoa. He potkivat minut ylös ja riisuivat takkinsa. Sitten toinen piti kiinni ja toinen löi avokämmenillä vartaloon, mutta vältti kasvoja. Kun ne poistuivat, mä nukuin aamuun.

Lasse kertoo tehneensä asiasta valituksen ja joutuneensa osastonlääkärin tutkimuksiin. Hän väittää, että osa vammoista todettiin johtuneeksi lyönneistä.

Sen sijaan sairaalan ylilääkäri selittää, että vammat todettiin syntyneen kiinnipitämisestä ja olivat tulleet silloin kun Lasselta otettiin puukko pois ja hänet kuljetettiin putkaan.

"Olis ottanut sen verran enemmän tabuja"

Lasse kertoo joutuneensa muutaman hoitajan taholta tarpeettoman suunsoiton kohteeksi.

— Oikein haetaan tilaisuutta. Mä kirjoitin ylilääkärille ennalta ehkäisevän kirjeen, jossa mä kysyin, kuka vastaa, jos mä käyn sellaisen ärsyttävästi käyttäytyvän tyypin kuin esimerkiksi hoitaja Gustafssonin kimppuun . . .

— Kirjeen jälkeen hoitajan käytös muuttui siedettävämmäksi . . .

— Aika selvän kuvan Gustafssonin käytöksestä sai maaliskuussa kun yks Pena makasi sellissä henkihieverissä, kun se oli syönyt unilääkkeitä itsemurhatarkoituksessa. Penalla oli kaikki veri- ja happilaitteet vieressään. Gustafsson vinkkasi minut ja erään toisen kaverin luokseen ja näytti Penaa: "Katsokaa nyt. Toikin tossa korisee. Olis ottanut sen verran enemmän tabuja, ettei tarvitsis kuunnella sen korinaa. Tollasia te ootte . . ."

— Mun mielestäni se oli turhaa, koska se kaveri ja minä oltiin molemmat yritetty itsemurhaa. Mun mielestäni se on törkeätä menettelyä. Täällä sanotaan näyttelijöiksi sellaisia, jotka yrittävät itsemurhaa . . . Jos onnistuu, niin näytteleminen muuttuu termiksi "vahingossa" . . .

— Se Pena kuoli muutaman päivän kuluttua . . .

Ylilääkäri ei usko väkivaltaväitteisiin

Ylilääkäri O. von Nandelstadh toteaa aluksi, että hä-

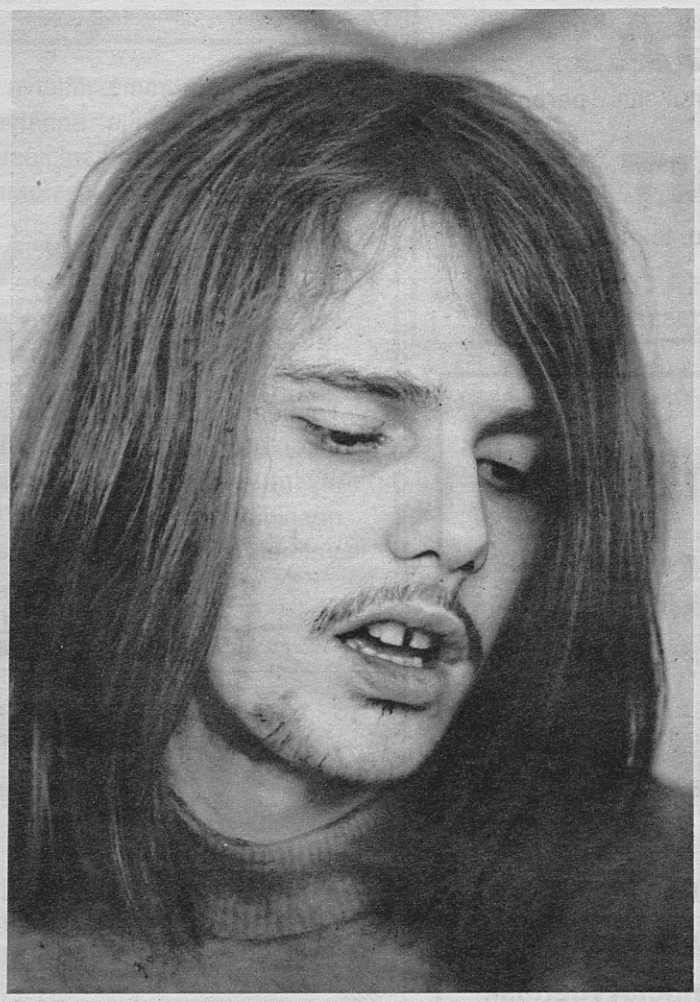

▲ Lasse Ritakallio väittää, että häntä on pahoinpidelty mielisairaalassa.

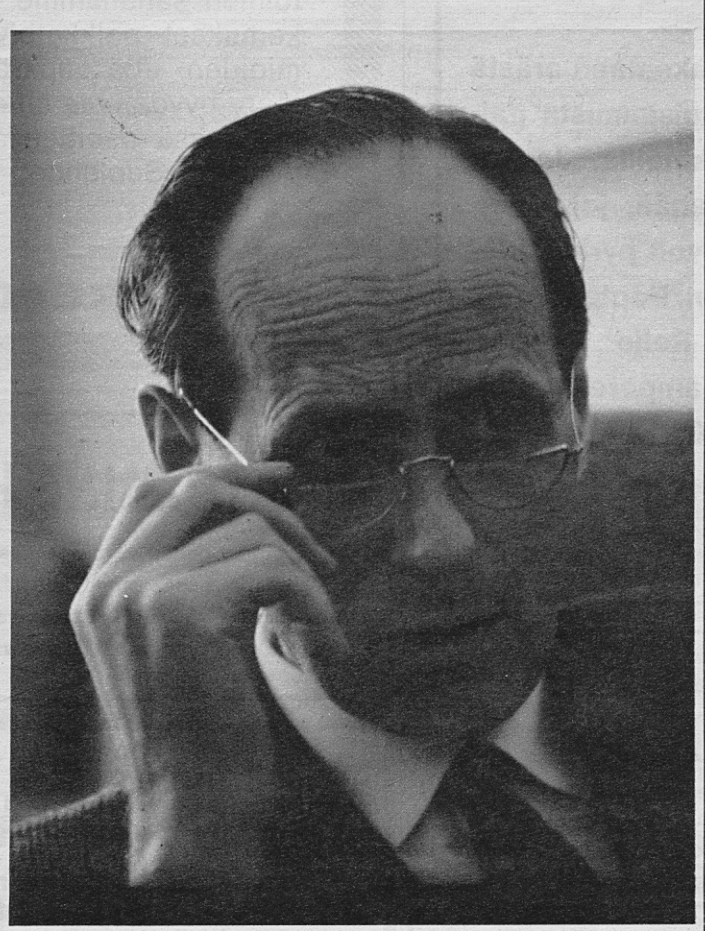

▼Ylilääkäri O. von Nandelstadh kiistää jyrkästi kaikki pahoinpitelyväitteet.

nen käsityksensä Kauko Rantasen puheista on, että mies pyrkii periaatteessa hyödyttämään sairaalaa ja tähtää siis hyvään.

— Mutta pidän hänen juttujaan liioiteltuina ...

— Minun mielestäni olisi aika huomauttaa, että hoitajatkin ovat ihmisiä ... Tällä alalla on tyypillistä, että potilasaineksessa alkoholistit ja lääkeaineiden väärinkäyttäjät ovat lisääntyneet viime aikoina. Nyt heitä on 28 % kaikista potilaista.

— Tällaiset potilaat koettelevat aivan erityisesti hoitohenkilökunnan kärsivällisyyttä. Muutaman kerran vuodessa nuo ärsyttävät alkoholisti- ja huumausainepotilaat liittyvät yhteen ja ottavat päämääräkseen hoitajien heikkouksien etsimisen ja heidän ärsyttämisensä. Ja joillakin ihmisillä on todella luonteenomainen kyky löytää sopivia keinoja ... Puhumattakaan kaikesta siitä vahingosta, mitä he tekevät humalassa riehuessaan ...

Ylilääkäri kiistää ehdottomasti, että ruumiillista väkivaltaa olisi käytetty aiheettomasti, vaikka tietenkin rajan vetäminen tarpeellisen ja tarpeettoman välille on vaikeata, jos esimerkiksi joku huitoo puukolla humalassa.

— Lasse Ritakallion tapauksessa tulin vakuuttuneeksi, että hoitajat eivät menetelleet väärin. Olen kuullut tuon pahoinpitelyväitteen, mutta uskon, ettei mitään sellaista ole tapahtunut.

Ylilääkäri myöntää, että väitteet hoitohenkilökunnan vähäisestä aktiivisuudesta saattaavat pitää paikkansa:

— Ainahan on parantamisen varaa ...

— Mieshoitajista on tällä hetkellä pulaa, meilläkin on viisi paikkaa täyttämättä. Tämän vuoksi ei voida suorittaa kovinkaan ankaraa karsintaa valittaessa hoitajia kursseille.

Sairaalaa kohdanneesta itsemurha-aallosta ylilääkäri sanoo, ettei ole voitu havaita mitään yhtäläisyyttä tapahtumien välillä. Itsemurhat ovat niin arvaamattomia — milloinkaan ei tiedä, mikä näennäisesti pieni asia laukaisee itsemurhaa suunnittelevan mielessä viimeisen esteen ja hän toteuttaa aikeensa.

Sairaalan tilasto kertoo — toisin kuin Kauko Rantasen tilasto — vain niistä tapauksista, jotka ovat sattuneet sairaalassa tai sen alueella.

Ylilääkäri luettelee: — 1965 tapahtui yksi itsemurha, seuraavana vuonna ei yhtään ja 1967 yksi. Mutta 1968 riisti kuusi miespotilasta itseltään hengen ja viime vuonna kolme. Tänä vuonna on tapahtunut yksi tällainen ikävä juttu.

— Eräänä selityksenä saattaa olla, että mitä vapaampaan suuntaan sairaala kehittyy, sitä suuremmat mahdollisuudet on tehdä itsemurha. Luetelluissa tapauksissa kysymyksessä ovat yleensä olleet hieman parempaan kuntoon tulleet jakomielitautiset ja sellaiset ovat aina hyvin arvaamattomia.

— Itsemurhayrityksiä on ollut erittäin paljon — 1967 kymmenen tapausta, 1968 kaksikymmentäyksi ...

"Kyllä jokainen joskus kiroilee"

Mielisairaanhoitaja Rolf Gustafsson kertoo olleensa alalla viisi vuotta, josta vuoden sotaväessä. Hän aikoo jäädä alalle ja pitää sitä mielenkiintoisena.

Gustafsson kiistää väitteet, että hoitajat harjoittaisivat tarpeetonta väkivaltaa potilaita kohtaan.

Puhetyylistään hän sanoo: — Kyllä jokainen joskus kiroilee ... Ihmisiä me kaikki olemme ...

Miksi tämä juttu? Eihän ketään tapettu

Ketään ei siis ole toki tapettu. Ketään ei ole survottu tajuttomaksi — ainakaan todistettavasti.

Onko verrattain vähäisiin tapahtumiin perustuvalle jutulle annettu mielestänne liian suuri tila tässä lehdessä?

Eihän ole kysymys muusta kuin ärtymyksestä ja sen kehittämästä ilkeydestä.

Mutta — tuskin muualla ilkeys koskee kipeämmin kuin mielisairaalassa.

Mielisairaalalaitos on poikkeuksellinen järjestelmä ja sen mahdollisuudet rajoittaa yksilönvapautta suuret.

Sen vuoksi siihen kohdistuvan valvonnan on oltava tehostetun tiukkaa. □

KNIKOITA

eluun. Odotamme
palkkatoivomuksi-
ikana.

toteollisuus Ab
ngink. 27, H:ki 51.

Ammattitaitoiset

VIILAAJAT

sekä automaattikoneiden asennuksiin perehtynyt, nuorehko

KONEASENTAJA

saavat paikan tehtaallamme. Ilm. tekn. Nieminen.

SUOMEN TUPAKKA OY,
Melkonkatu 11, Lauttasaari.

Työnohjo Postiloke
Tiedustelut puh. 7332

Trukkituotantomme jatkuva laa
maan markkinoilla ennätysmä
syntä vaatii myyntihenkilöstöm
etsimme siirtokoneosastomme

PÄTEVÄ TRUKKIMY

Toimeen valittavalle luemme e
jakoulutuksen ja kokemukse
myyntitehtävissä. Hakemukset
neen lähetettävä 27. 4. 1970 m
Valmet Oy Lentokonetehdas,

VALME

---

ehtaamme niklaamoon

JOHTAJAN

musta

ksineen pyydämme lä-
un mennessä os.
Henkilöstöosasto,

öpäällikkö Laine,

eos
UM Oy

Palvelukseen halutaan

JEESUS KRISTUS

Jos olet

a) mies,

b) 18—21-vuotias,

c) hyvä laulamaan,

d) hauskannäköinen,

e) kookas ja ylväsryhtinen,

f) moitteeton menneisyydeltäsi,

g) kunnianhimoinen,

h) rohkea,

olet ehkä oikea henkilö hakemaan erästä kaikkien aikojen omalaatuisimmista paikoista Suomen työmarkkinoilla. Jos et pelkää elinikäistä sädekehää, joka helposti muuttuu kahleeksi, voit pyrkiä Jeesuksen rooliin Tampereen Popteatteriin. Hakemukset osoitteella Reijo Paukku, Keskustori 7 A 75, Tampere. Liittäkää mukaan valokuva. Kuoreen tunnus "Jeesus".

Hyvän laut
kokemuks
sahateknil

LAUTATARHAN

toimen sahallamme Su
kemukset palkkatoivom
mioiden, että vuokra-as
tään, pyydämme lähettä
mennessä osoitteellam
pola Oy, Suolahden Te

RAUMA-REPOL

---

nee.
40 vuoden ikäisiä

ILÖITÄ

adonta- ja muihin
stuvat urakkapalk-

aista käyntiä **tänään**
ja muina päivinä
. Osoitteemme on
sinki 55.

eab
ehdas

PÄÄTOIMINEN T

jonka vaimo hoitaa siivouksen, saa pa
öljylämmitteisessä asuntoyhtiössä. As
Tariffipalkka. Toimi otettava vastaa
Hakemukset osoit: ekon. E. Ingström,

---

rehkon

ESTARIN

kenteiden suunnittelijaksi
neen 24. 4. 1970 men-
l.ins. Kajan ja dipl.ins.

AA JA VESI OY

Luotettava ja vastuuntuntoinen

NAISHENKILÖ

saa toimen suurmyymälässämme Mannerheimintie 14. Tehtävät: päivä-siivoaminen ja kahvion hoito. Läh. myym.pääll. Nyblin, klo 8—12.00.

FOTO-NYBLIN OY AB

Etsimme englannin kie

KIRJEENVAIHTAJA

yleiselle koneosastollemme Pikakirjoitustaito ja saksan ien hallinta lasketaan ed Lisätietoja antaa myyntipä kö Pentti Kallio puh. 673 0 tai suoraan 677 077.

---

a työvoimaa

GRILLIKOKKI

ja baarigapulainen

Teksti: JUHA NUMMINEN
Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN

POPTEATTERI ETSII JEESUSTA

— Eikä ole totisesti helppoa löytää Neitsyt Mariaakaan . . .

Reijo Rolle Paukku (26) huokaisi ja pyöritti vaalean peruukin koristamaa päätään huolestuneena.

— Mutta kyllä kai hänen kohdallaan on sen verran joustettava, ettei nimenomaan sitä neitsyyttä tarvitse todistaa . . .

Rolle Paukku on aikamoisen työn edessä.

Hänen on löydettävä ensi syksyyn mennessä Jeesus Kristus ynnä Neitsyt Maria ja opetuslapsia täysi tusina.

Rolle ja hänen johtamansa Tampereen Popteatteri näet esittää vuoden 1971 alussa englantilaisten Lloyd Webberin ja Tim Ricen musikalin Jeesus Kristus, jonka ensi-ilta on kesäkuussa.

Silloin nähdään ensimmäisen kerran teatterihistoriassa Jeesus tanssivana, laulavana ja vauhdikkaana popmusiikin siivittämänä hahmona näyttämöllä.

Musikali on ennättänyt jo ennen esitystään herättää kohua Englannissa mm. siksi, että Jeesukseksi suunniteltiin aluksi The Beatles -yhtyeen John Lennonia ja Neitsyt Mariaksi hänen rakastettuaan Onoa.

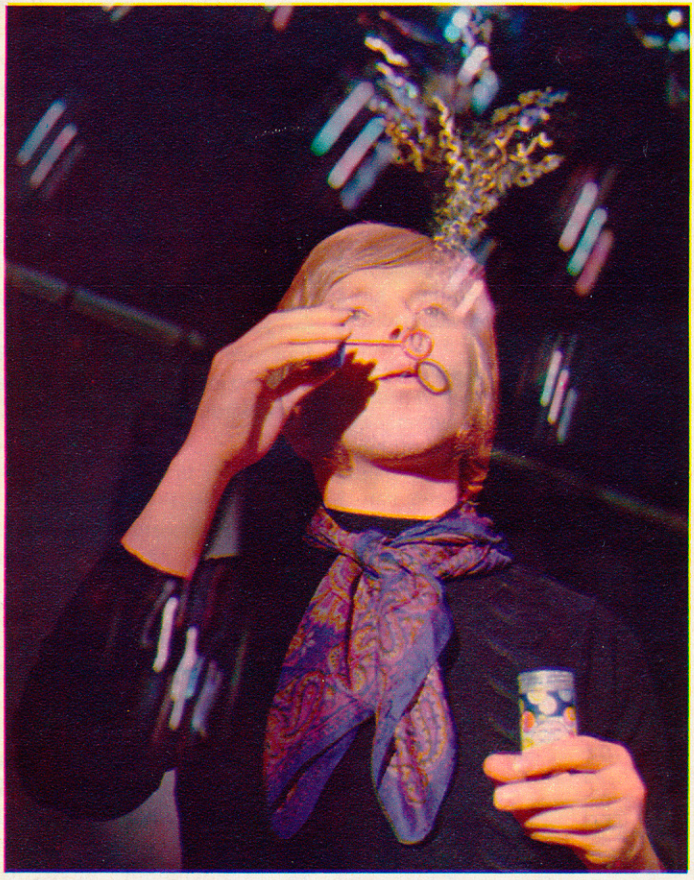

Onko Tampereen Popteatteri pian särkyvä kupla? Onko se kohonnut vain hetkellisesti hippiaatteen mukana ja katoaa takaisin pienuuteen kun uudet virtaukset tulevat. — Aika näyttää, sanoo Rolle Paukku, teatterin perustaja ja johtaja, ja puhaltaa saippuakuplia.

Tästä suunnitelmasta täytyi kuitenkin luopua kirkollisten piirien närkästyksen vuoksi.

Rolle Paukku kertoo, että suomalaiseen Jeesus-rooliin tunnetaan kiinnostusta ammattilaulajien piirissä.

Esimerkiksi Danny on D-tuotantonsa kautta ottanut yhteyttä — onhan hänellä itsensä lisäksi tarjolla tallissaan esimerkiksi Kristian, joka on jo julkisuudessa ehtinyt mainostarkoituksessa harjoitella — huonoa makua osoittaen — ristillä riippumista.

— Mutta me emme halua valmista tähteä tähän tehtävään, Paukku selittää. — Tunnettu iskelmälaulaja Jeesuksena haiskahtaisi jo liiaksi rahalta ja showlta. Me etsimme uuden kyvyn ja varmaa on, että siitä miehestä tulee hetkessä kuuluisa.

— Rooliin aikovan on ajateltava tarkoin asiaa. Mitään entistä nuorisorikollista tähän

KÄÄNNÄ

VEIKKO-SEDÄN PIINAPENKKI

JATKOA SIVULTA 6

Kaikille lukijoille ilosanoma: joudun ellen tätä luettaessa jo ole joutunut jälleen kerran käräjille. Juttu on seuraava. Minulle kirjoitti aikoinaan posiolainen tyttö, joka oli synnyttänyt aviottomat kolmoset. Ne kuitenkin kuolivat. Tyttöressukka pyysi jotakin apua, hänellä kun ei ollut koskaan ollut edes kunnon kenkiä. Kirje riipaisi minua syvästi ja laadin sen pohjalta lehteen pienen jutunkin, mitään nimiä mainitsematta. HYMY postitti tytölle ensi hätään sata markkaa ja monet hyväsydämiset lukijat toimittivat meille rahaa ja tavaraa edelleen tytölle lähetettäväksi. Kävi kuitenkin niin, että tyttö ehti muuttaa Ruotsiin ja hänen äitinsä nosti joitakin lähetyksiä väärennetyllä valtakirjalla. Tämän seikan on Posion postikonttorinhoitajakin vastahakoisesti myöntänyt; hänen kirjeensä kuten muutkin asiaan liittyvät paperit ja kirjeenvaihto ovat tallella. Erään toisen kirjoituksen yhteydessä en malttanut olla paheksumatta äidin menettelyä. Nyt hän on haastanut minut oikeuteen herjauksesta, niin, tahi oikeammin sanoen haastanee, olen jo ollut ankarassa poliisikuulustelussa. Ehkä joudun linnaan, kenpä sen edeltä tietäisi. Joka tapauksessa aion puolustautua sillä, että vastaan väittämättä voin osoittaa toteen äidin avanneen tytölleen osoitettuja kirjeitä. Lisäksi en ole missään yhteydessä maininnut sen enempää tytön kuin äidinkään nimeä. Voidaanko siis nimetöntä henkilöä herjata? Joka tapauksessa olen hiukan ymmällä: alun perin hyvää tarkoitettuani pääsenkin palkaksi lakitupaan.

Alussa kirjoitin, että minua saa vapaasti nimittää vaikkapa koiraksi. Näinhän ylilääkäri Martti Paloheimo jo on ehtinyt tehdäkin. Mitä tästä opimme? Sen, että myös psykiatreilla, joiden tehtävänä on purkaa potilaittensa aggressioita, on aggressioita itselläänkin. Mutta sen laatuista aggressiivisuutta, että Martti-tohtori pilkkaa myös potilaitaan, en oikein hyväksyisi. Hänhän mainitsee mm. erään sairaan vankiraukan terveydentilasta antamassaan virallisessa lausunnossa esim. näin: " ... jonka lisäksi hänen on onnistunut hankkia itselleen myös keuhkotauti". Ylilääkäri Paloheimolla ei nykyisin muutenkaan rullaa oikein hyvin. Paitsi että hän joutuu tavan takaa pyörtämään suutuspäissään antamiaan lausuntoja, on hänen Tieteellinen Hypnoosi ry:stään eronnut mm. maist. Jarl Fahler, maan kaiketi pätevin hypnoosi-teoreetikko. Fahlerin ansioita kuvannee se, että häntä on pyydetty ottamaan vastaan mm. erään Turkin yliopiston parapsykologian professuuri. Maist. Fahler on perustanut maaliskuussa tänä vuonna oman hypnoosiyhdistyksensä (nimeltä Suomen Hypnoosiyhdistys). Hänen lisäkseen ko. seuraan kuuluvat lääket.yo. Markku Siivola, hammaslääket. lis. Veijo Putkonen, fil.lis. Kalevi Pusa, hammaslääket.lis. Ritva Haavi, tarkastaja Toimi Tiihonen ja toim. Taito Seila. Tieteellinen Hypnoosi ry:een jäivät tietääkseni enää Paloheimo itse sekä ylioppilas Leo Hildén, jotka lähettelevät potilaita toinen toisilleen. Miksi Fahler erosi Paloheimon kuppikunnasta? Huhut kertovat, että kun äijä on hankala yhtäällä on hän hankala toisaallakin. Siis kukako on hankala? Arvatkaa.

Minulle soitti äskettäin rouvashenkilö, joka tarjosi ennen kuulumattoman sensaatiojutun aihetta. Hän oli syönyt makkaraa ja kuinka ollakaan, pieni palanen makkaran kuorta oli takertunut hänen kurkkuunsa päiväkausiksi. Rouva kysyi, paljonko HYMY maksaisi jos hän suostuisi kertomaan lähemmin tästä tapauksesta, kuitenkin nimettömänä. Kun en erityisemmin innostunut asiasta, sanoi rouva, että olen taulapää, jolle koko kansa nauraa hohottaa. Jos tosiaan näin on, en ole elämääni kokonaan hukkaan elänyt, sillä nauru jos mikä virkistää ahdistuneitten ihmisten mieliä. Olen vieläkin liikuttunut, sillä saanhan tunnustusta kovin harvoin.

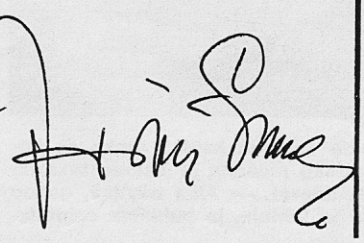

POPTEATTERI ETSII...

tuskin voidaan kiinnittää ja kyllä yksityiselämän täytyy olla kunniallista sen ajan, kun näytelmä pyörii. Jeesus ei saisi joutua putkaan ...

Kannattaa esiintyä Hairissa

Tampereen Popteatteri valmisti viime elokuussa oikean paukun musikalillaan Hair, jonka menestys on saanut kangistuneen teatteri-Suomen haukkomaan henkeään.

Muutaman vuoden ikäinen amatööriteatteri on nyt noussut yhden, syksystä kevääseen kestäneen näytäntökauden aikana yleisömäärältään Suomen viidenneksi suurimmaksi teatteriksi ja ohittanut esimerkiksi arvostetun ammattiveljensä Tampereen Työväen Teatterin.

— Ennen kuin toukokuu on loppu, Hairimme on nähnyt 100 000 katsojaa, Rolle Paukku toteaa ylpeänä. — Sitä kelpaa verrata esimerkiksi keskisuuren kaupungin ammattiteatterin katsojalukuihin — niissä päästään noin 30 000:een.

Menestysmusikali on mullistanut siinä esiintyvien nuorten elämän.

Rolle Paukku hymähtää: — Kai maar niillä on päähän vähän noussut. Monet ovat vain 17-vuotiaita. Koko porukkamme keski-ikä on 19 vuotta ... Ja ne vetävät tästä rahoja, joista ei kannattaisi muuten uneksiakaan.

— 2 500 markkaa kuukaudessa on tavallista ja parhaat pääsevät yli 3 000 markan. Palkkiot ovat 30—125 markkaa näytöksestä ja kuukaudessa on keskimäärin 25 esitystä.

— Nuoret näyttelijät, jotka ovat käyneet teatterikoulun, saavat yleensä 800—900 markkaa kuukaudessa ja 1 500 markkaa alkaa olla aika hyvä vanhemman näyttelijän palkka täällä Tampereella. Meidän joukostamme ei yksikään ole käynyt teatterikoulua.

"Teatteri on näivettynyt"

Rolle Paukku on koulutukseltaan tanssija, mutta laukoo teatterimenestyksensä aallonharjalta:

— Teatteri sairastaa näivetystautia Suomessa. Täällä poljetaan paikallaan. Riiputaan liikaa yhteiskunnassa. Aina kun tehdään jotakin, ajatellaan mitä kaupunginisät tai muu yhteiskunta sanovat ... Miten käy määrärahojen, jos meihin närkästytään?

— Suuri ongelma ammattiteattereilla on juuri niiden ammattimaisuudessa. 40 % näyttelijöistä on kehityksessään pysähtyneitä, joille on ammattiliittosyistä jotakin työtä annettava. Niille keksitään hiki otsassa tekemistä ja sellainen rasittaa talouksia. Toisaalta koko ajan koulutetaan näyttelijöitä ja ohjaajia niin paljon, ettei kaikkia voida sijoittaa työhön.

— Mutta hyvähän meidän on pullistella. Meidän takanamme on nuoriso, joka täyttää katsomomme. Kai ne vaikeudet tulevat meillekin. Tärkeintä on, ettemme tukehdu tähän omaan "suuruuteemme".

Jeesus ei ollut puupää

— Pop elää tällä hetkellä voimakasta suuntautumiskautta raamattuun, Rolle Paukku toteaa.

— Jeesuksesta tehdään iskelmiä, Kristus on pop, rakkauden rinnalle on tullut uskonto.

— Me menemme mukana. Harjoittelemme parhaillaan amerikkalaisten C. C. Gourtneyn ja Peter Linkin tekemää musikalia Salvation, Pelastus. Sen ensi-ilta on Helsingin juhlaviikolla toukokuun loppupuolella.

— Se on Hair-henkinen, mutta jotenkin seestyneempi

näytelmä, jossa kahdeksan nuorta ripittäytyy omatekoiselle papille.

— Pelastuksessa on seksillä ja uskonnolla pääpaino ja sekin on sodanvastainen.

— Hairin uskonnollisuus on hieman mystistä, mutta Pelastuksessa lauletaan reilusti:

◄ **Rolle Paukku etsii Jeesusta.**

▼ **Musikali Hair nosti Tampereen Popteatterin nuoret näyttelijöiden palkkataulukon huipulle, joten syytä on iloon. Mutta mikä lienee tulevaisuus? Osa popteatterilaisista vasemmalta lukien Rolle Paukku, Hannele Virta, Jukka Siikavire, Juha Räsänen, Raija Alenius, Aila Heikkilä ja Pekka Pajula.**

"Ei mikään puupää
ollut Jeesus,
ei lainkaan puupää.
Eipä puupää ollut Jeesus,
ei mikään puupää.
Ei puupää ollut Jeesus.
Halleluja, päinvastoin
oikein viisas mies . . ."

Jeesus-tyypit, kirjoittakaa

Hairia on myynyt paljon se, että siinä ensi kertaa otettiin housut pois näyttämöllä — tämän Rolle Paukku myöntää.

— Tuo alastomuus, mikä Hairissa on hyvin luontevaa eikä lainkaan kiihottavaa, on aiheuttanut huvittavan kuiskutuskampanjan ja hyvin monet ovat tulleet katsomaan vain sen vuoksi. Sellaiset ovat pettyneet, mutta toivottavasti huomanneet, että siinä oli kuitenkin jotakin muuta . . .

Pelastuksessa on myös alastomuutta, mutta pääasiassa heijastuskuvien ja filminpätkien muodossa.

— Minä väittäisin, että esimerkiksi Jörn Donnerin alastomuus on paljon kaupallisempaa ja myös paljon vähemmän kauniimpaa kuin tämän Popteatterin.

Rolle Paukku sanoo, että Pelastus on joka tapauksessa välityö verrattuna Hairiin ja Jeesus Kristukseen.

— Kunhan vain löytäisimme sen Jeesuksen. Toivon, että sopivat henkilöt kirjoittaisivat minulle osoitteeseen Keskustori 7 A 75, Tampere. Valokuva olisi suotava, sädekehää ei tarvitse. Me teemme sen täällä. □

EN PIDÄ LAPSISTA

sanoo Suomen isien uusi televisio-täti

Suomen miesten sunnuntai-aamun askareet makuuhuoneessa ovat päättymässä.
Vika on television.
Noora Männistön, Timpan ja veljesten ohjelman alkuperäinen tarkoitus oli täysin päinvastainen: Nooran ohjelma sijoitettiin lepo-päivän aamuun siksi, että vanhemmat saisivat rauhassa levätä lasten katsellessa televisiota.
Mutta isienkään kiinnostusta ei voi ihmetellä. Noora kun on varsinainen pakkaus.

Teksti: ASKO LINNA
Kuvat: VEIKKO LINTINEN

Noora Männistö opiskelee toista vuotta Tampereen yliopiston draamastudiolla. Nyt on edessä harjoittelupaikan etsiminen ja sen jälkeen vielä vuosi yliopistolla. Sitten hän on valmis teatteriohjaaja.

Noora on nyt 22-vuotias.

— Ensi kesänä minusta tulee vanhapiika, sanoo Noora ja iskee silmää.

Noora on joutunut elämässään yrittämään kaikenlaista. Pääasiassa erilaisia hanttihommia. Viime helmikuun alusta hän pääsi kokeilemaan kykyjään televisioon. Tällä hetkellä näyttää siltä, että kokeilu onnistui, koska on puhuttu, että hänen ohjelmansa jatkuu ainakin vielä ensi talven.

Nooralla on monta rautaa tulessa: Hän opiskelee, vetää tv-ohjelmaansa ja on mukana Lumikissa ja seitsemässä kääpiössä. — Katos, mun on pakko. Opiskelu maksaa perhanan paljon. Ja vaikka näin paljon touhuankin, olen silti joutunut turvautumaan opintolainaan.

Noora asuu Tampereen Peltolammilla uudessa talossa, kaksiossa. Asunto on tyypillinen opiskelijakolhoosi. Siellä majailee neljä ihmistä. Noora itse ei ehdi siellä paljoakaan oleskella.

Kaksion pienempi huone on Nooran. Kalustuksena on pöytä, sänky ja peili. Sänky on harvinaisen levyinen. Se on tehty puolelletoista hengelle. Näin siksi, että tuohon koppiin ei mahdu kahden hengen nukuttavaa vuodetta.

Miksi sitten noinkin leveä vuode, Nora?

— Älä perkele sano minua Noraksi. *Minä olen Noora kahdella oolla.* Opettajat yrittivät koulussa tehdä minusta Noraa, mutta olen saanut taas oman nimeni takaisin.

— Äitini on sellainen ihminen, että hän ei paljoakaan kuvia kunnioita. Hänelle marlboro on malporo ja bensiini pensiini. Minä kunnioitan tuollaista ihmisen aitoutta.

— Ai, tuo sänky. Minä asun Iikan kanssa. Minä myös nukun hänen kanssaan koska minä pidän Iikasta.

Mutta ethän sinä ole naimisissa.

— En tietenkään ole naimisissa, koska minun ei ole pakko olla. Ei ole tarvetta. Olen vuoden majaillut Iikan

KÄÄNNÄ

Noora Männistön ja Timpan ja veljesten ohjelman tarkoitus oli taata vanhemmille rauhallinen sunnuntaiaamu. Päinvastoin kävi, ohjelma taitaa kiinnostaa eniten perheenisiä.

NOORA...

kanssa. Lapsia ei ole tulossa. Minulla ei ole vielä varaa niihin.

— Ai Iikan pahin vika? Minä pyrin syömään aamuisin, että jaksaisin touhuta koko päivän. Se ei ole vielä koskaan onnistunut, sillä Iikka syö aina ne ruoat illalla, mitkä minä olen itselleni aamuksi varannut.

Oletko sinä jonkinlainen Arja-tädin seuraaja?

— En missään tapauksessa. Tämä minun ohjelmani on tarkoitettu vanhemmille lapsille. Olen sitä mieltä että Arja-tätiäkin tarvitaan.

Pidätkö lapsista? Hommasihan edellyttää kai sellaista.

— En tykkää. Jos sanoisin, että tykkään, se olisi huoraamista. Minä teen sitä, mistä minulle maksetaan. Minä tavallaan aliarvioin lapsia, jos sanon pitäväni heistä.

Noora Männistö on nykyaikainen, jopa radikaalinen opiskelijatyttö, joka ehkä filosofoi enemmän kuin itsekään tajuaa.

Sinun kielenkäyttösi on televisiossakin aika rohkeata. Mistä moinen johtuu? Onhan kysymyksessä lasten ohjelma.

— Totta kyllä, totanoi, mutta ohjelmanihan perustuu lasten omiin käsikirjoituksiin. Jos lapset käyttävät kovaa kieltä, niin pitäisikö minun sitten lähteä sitä kaunistelemaan. Kato itse näitä käsiksiä.

Noora ottaa esiin suuren kansion, missä on satoja kirjeitä.

— Kato ensteks vaikka tätä. Siihen on liitetty aluemyyntipäällikkö Erkki Kerojärven kuva.

Ja kirje kuuluu kokonaisuudessaan näin:

"NOORALLE TV 2 TAMPERE

Tapahtumapaikka Karihaara, joskus vuosikymmeniä sitten, tapahtumapaikka rähjäinen puutalon yläkerta.

Henkilöt: Saima, punikkina ammutun isän tyttö, Väinö, hieman saamaton nulju, niinkuin Saima häntä nimitti. Sitten kruununvouti ja 2 kantajaa.

1-OSA

Saima lakaisee rähjäisen talon portaita ja tupisee itsekseen: 'Kyllä on mennyt huonoksi tämä elämä, huoraksi kai tässä pitää heittäytyä, kun tuo saatanan nuljukaan ei saa sieltä Kemiyhtiöstä kuin suolarahat.' (Saima oli raisu akka, tiesi miten kuuden tuuman hirsi kastui kun akka pyllistää.)

2-OSA

Kuvaan tulee mukaan kruununvouti ja kaksi kantajaa. Nyt ryhdyttiin kantamaan niitä rähjäisiä mööbeleitä. Kruununvouti suuremmitta puheitta päivää sanomisen jälkeen ryhtyy kantamaan Saiman ja Väinön mööbeleitä, joissa eräässäkin kaapissa on hiirenpesä. Saima lähti samantien polkemaan polkupyörällä kun kruununvouti ryhtyi kantelemaan mööbeleitä. Oli näes jäänyt yhden kuun vuokra maksamatta. Tästä ko. häätö.

3-OSA

Saima tulee polkupyörällä kassissa kaksi pulloa karhuviinaa. Siinä samassa tulee Väinökin, oli massamakasiinilla töissä kärrärinä. Kruununvouti oli jo lähtenyt. Siinä rähjäisen talon portailla istuivat Saima ja Väinö. Hiljalleen sateli lunta, jotka peittivät ne vähäiset mööbelit. Saima antoi Väinölle jo toista ryyppyä karhuviinapullosta, kun Väinölläkin kerran leikkasi: 'Kuule Saima, mene hakemaan tuolta Rantakallion lihavarastosta se saatanan iso lihakirves.' Saima meni ja tuli tuotapikaa mukanaan se saatanan suuri lihakirves, jolla Väinö hienonsi koko vähäisen omaisuuden tuusan nuuskaksi ja Saima lauloi samanaikaisesti: 'Mannerheimi ankka, astelee kuin vankka, korvat on kuin rysänlimppu ja naama on kuin romukaupan näyteikkuna'."

Noora Männistö on nykyaikainen nuori nainen, joka ei turhaan asioita kaunistele. Hän tunnustaa avoimesti asuvansa likan kanssa, kun hän kerran tykkää likasta.

Mitä sinä, Noora, pidät tällaisista ohjelmatarjouksista. Nehän ovat sinun miehuusiässä olevien ihailijoittesi tekemiä?

— Pidän miehistä siksi, että ne ovat niin avuttomia.

— Naisista minä en pidä. Jos nainen aikoo menestyä, hänen on oltava haukka, jolta puuttuu kaikki naisellisuus. Sitä minä kammoksun.

Vaikutat reilulta. Juotko viinaa?

— Joo . . . tai ei. Olen kyllä ottanut, mutta oksensin niin kauheasti, että en siitä erikoisemmin pidä. Kaljaa sen sijaan juon mielelläni.

Sinusta on aika vaikea ottaa selvää. Oletko herkkä vai kova ihminen?

— Vitut.

Mikä sinusta tulee isona?

— Minulla on kaksiosainen haave. Haluaisin tulla ihmiseksi, joka voisi vaikuttaa johonkin, mutta toisaalta ajattelen, että olisi kiva olla ihminen, jolla olisi vain punainen tupa ja pottumaa.

Tuleeko sinusta joskus filmitähti?

— Ai tällaisilla ominaisuuksilla? Pituus 162, paino 60.

* * *

Nooran ohjelma on nokkela. Hän itse on miellyttävä, nuori ihminen. Häntä ei ole maailma vielä pilannut. Jos hän olisi vanha ja kokenut tv-esiintyjä, hän olisi puhunut asioista sievistellen.

Toivon, että sinä tulet ensi sunnuntainakin käymään meillä. Vaikkapa vain kuvaruudun välityksellä. □

JÖRN DONNER

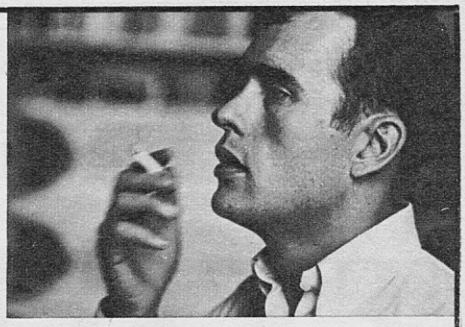

Naisten takapajuisuudesta

(ainoastaan miesten luettavaksi)

Meillä on naisia ministereinä, liikkeenjohtajina ja lakimiehinä (!), silti vanha väite pitää paikkansa, että miehet johtavat yhteiskuntaa ja määräävät sen lait. Viime vuosikymmenen aikana on meillä kyllä tapahtunut eräänlainen naisten uusi herääminen, mutta tällaista liikehdintää esiintyi jo Ateenan tasavallan aikana, eikä se johtanut juuri mihinkään. Itse olen aina yrittänyt puolustaa naisia, olen arvostellut nurjia palkkaoloja ja monen kotirouvan synkkää orjuutta, mutta olen joutunut huomaamaan että sorto usein johtuu naisista ja heidän oman ajattelunsa takapajuisuudesta. On monta naista jotka nimenomaan haluavat että jatketaan samaan malliin.

Vaikka yleistykset ovatkin vaarallisia on niitä pakko käyttää. Ensiksi on todettava että naiset käyttävät verrattoman paljon enemmän aikaa ulkonäköönsä kuin miehet. Mieheltä vaaditaan että hän ajaa partansa, pesee hampaansa ja kylpee päivittäin, mutta melkein kaikki naiset joutuvat suorittamaan kaikenlaisia kosmeettisia toimenpiteitä ripseistä kasvojenväriin. Näinollen miehillä on enemmän aikaa johtaa yhteiskuntaa tai yleensä tehdä työtä. Nämä naisten kauneustoimenpiteet ovat yhtä paljon naisten sisäisen kilpailun kuin miesten odotusten tulosta.

Sukupuoliradikaalit ovat todenneet että pikkutyttö jo kodissaan joutuu hoitamaan kaikenlaisia kotitaloustehtäviä, kun pojat usein vapautetaan niistä. Tämä ei kuitenkaan ole kitkettävissä pois yhden sukupolven aikana, sillä tämä perustuu ikivanhoihin tapoihin jotka ovat olleet käytössä ainakin länsimaisessa yhteiskunnassa koko sen olemassaolon ajan. Sitä tosiasiaa että naiset ovat fyysillisesti heikompia ei mikään valistuskampanja pysty muuttamaan. Se on naisten oman takapajuisuuden ilmaus että sanonta "hän rakastaa työtään enemmän kuin mitään muuta" on kunnioittava kun se kohdistetaan mieheen, loukkaava kun se kohdistetaan naiseen. Miehet ovat tietysti osittain syypäitä tähän koska he näkevät naiset joko erotiikan kumppaneina tai puuroa valmistavina kotirouvina.

Sukupuolisuhteissa naiset ovat edistyneet viime aikoina, ja se on ärsyttänyt miehiä. E-pillereitä käyttävä aviovaimo voi helpommin naida toista miestä koska pelko lapsen saamisesta väärästä lähteestä on supistunut olemattomiin. Tunnusomaista tälle kehitykselle onkin että miesten keskuudessa on paljon e-pillereiden vastustajia. Miehet eivät enää voi olla varmoja naisistaan. Avioliitossa on kauan ollut se käytäntö että miehen niinsanottu aviorikos on vähäpätöisempi kuin naisen. Minulla on se tunne että monet naiset ottavat aviorikoksensa raskaammin. He olettavat että heillä pitäisi olla se vastuu joka puuttuu miehiltä. Pidän tätäkin takapajuisuuden merkkinä.

Vaikka naiset yrittävätkin tehostaa ulkonäköään he eivät silti saa esiintyä samalla tavalla kuin miehet. Mies joka julkisesti näyttää haluavansa naida, panna, nussia naista ei herätä pahennusta. Hielle haiseva, rasvatukkainen, punasilmäinen ja horjahteleva pystyynnostetun sian tavoin esiintyvä mies joka tuo ilmi pyyteensä, tämä mato, saa naisen tai nainen jää saamatta. Vastaavalla tavalla esiintyvä nainen tuomittaisiin pelisääntöjen rikkomisesta. Naiset katsovat usein karsaasti kanssasisartaan joka esiintyy avoimesti. Toisaalta odotetaan yleisesti että mies joka tuntee jotenkin samanikäisen naisen yrittää vietellä hänet. Vastakkainen reaktio, että mies odottaisi naisen aloitetta, leimataan helposti miehen heikkouden osoitukseksi. Minusta tämäkin vyyhti osittain johtuu naisten takapajuisuudesta. Miehen on vaikea luoda toveruussuhteita naiseen, ja tämä vaikeuttaa yleistä kanssakäymistä.

Naiset puhuvat miehistä enemmän kuin miehet puhuvat naisista. Miesten seurassa harrastetaan usein hyvin avomielistä keskustelua naisten sukupuolisesta käyttäytymisestä, mutta saamieni tietojen mukaan tämä on lastenleikkiä verrattuna naisten keskusteluihin. Tämä ei sinänsä todista mitään, mutta ilmeisesti miehet ovat naisille keskeisempiä kuin naiset miehille. Näinollen on aika turha odottaa suurempia muutoksia sukupuolien välisissä suhteissa. Työmarkkinoilla naisten osuus tulee nousemaan, mutta joutuessaan pulaan moni nainen edelleenkin vetoaa siihen että hän on "vain nainen" ja sillä siisti. Typeryys ja äly nähdään edelleenkin eri tavalla johtuen asianomaisen sukupuolesta. Monet naiset haluavat säilyttää naiselliset etuoikeutensa ja muuten olla tasavertaisia. Tämä ei käy päinsä. Joko me säilytämme nykyisen eroottisen metsästyssysteemin kaikkine sivuvaikutuksineen tai sitten meidän on muutettava melkein kaikki miesten ja naisten väliset suhteet. Jos näin tapahtuu ja muutos toteutetaan merkitsee se yhteiskunnallista mullistusta jonka seuraamuksia naiset varmaankaan eivät ole ajatelleet.

Minä olen saanut sen käsityksen että naiset yleensä pitävät miehiä sikoina, mutta että nykyistä tilaa silti halutaan jatkaa. Mistähän muusta tämä voi johtua kuin että naiset mielellään kokevat salaista ylemmyydentunnetta porsaiden keskellä, jatkavat valitusvirttään sorrosta ja silti pystyvät näkemään miesmaailman äärimmäisen huvittavassa valossa. Tämä on viekkauden ja samalla takapajuisuuden osoitus. Naiset eivät yleensä haluaisi kantaa sitä yhteiskunnallista vastuuta joka on miehillä: miehet rakentavat yhteiskuntaa, säätävät lakeja ja luovat systeemejä, naiset ovat nimellisesti täysivaltaisia jäseniä mutta heidän ei tarvitse kantaa koko taakkaa. Naiset elävät vanhemmiksi koska eivät rasitu samalla tavalla. Naiset elävät lähempänä biologisten tapahtumien alkulähteitä. Siksi he tulevatkin pysymään takapajuisina niin kauan kuin he meitä, porsaita, tarvitsevat.

JÖRN DONNER

MILLOIN TYTÖSTÄ TULEE NAINEN

Fysiologisessa mielessä tytöt kehittyvät naisiksi meidän päivinämme "uskomattoman varhain" jos vertailukohteena pidetään vaikkapa 30-lukua. Osasyinä tähän lienevät urbanisoituminen ja yleinen elintason nousu. Tyttö, jolla jo 11-vuotiaana on sukupuolikokemuksia, ei ole enää harvinaisuus eikä 13-vuotias äiti yksinäinen ilmiö. Lainsäädäntö vain ei kykene seuraamaan aikaansa sen paremmin kuin kasvattajatkaan. Sen sijaan että mukauduttaisiin väistämättömään kehitykseen, joka on luonnon säätelemä, raivoavat niin monet vanhemmat radiota tai televisiota tai lehdistöä vastaan. He kuvittelevat — itse ensin laiminlyötyään omat pedagogintehtävänsä — että sukuvietti herää eloon vasta saatuaan jonkin lehtikirjoituksen tapaisen ulkopuolisen ärsykkeen. Oi, vuotakaa kyyneleet!

Teksti: VEIKKO ENNALA Kuvat: REINO KAIVOLA

Kun minut määrättiin kirjoittamaan jotakin tytön kypsymisestä naiseksi, otin tehtävän vastaan vasta riitelyn ja rähinän jälkeen. Näin siksi, että aihe joka tapauksessa sivuaisi sukupuoliasioita ja pelkään itse olevani seksuaalisesti nyrjähtänyt, koskapa en voi yhtyä ainoankaan meillä vaikuttavan alan kolmen koulukunnan käsityksiin.

Ensimmäiseen niistä kuuluvat osa opettajista, osa lasten vanhemmista ja osa papistosta. Yhteisesti heitä voitaneen nimittää vaikenijoiksi, sillä heidän ymmärryksensä mukaan kaikki sukupuoliasioista puhuminen tai kirjoittaminen on pahasta, vetäähän luonto tikanpojan puuhun muutoinkin. Laittamattomasti sanottu, sukuvietti tosiaankin herää eloon ilman opetustakin mutta jos tikanpojan annetaan nävertää koloa ilman minkäänlaista ennalta annettua valistusta, seuraukset ovat surullisia: sukupuolitauteja, rikollisia aborttteja, aviottomia pienokaisia, epäonnistumaan tuomittuja lapsiavioliittoja yms.

Kerran kirjoitin tässä lehdessä keskusteluistani lasteni kanssa. Kun 5-vuotias pikkupoikani kysyi, onko hänen pippelinsä kipeä koska se oli noussut pystyyn, vastasin: ei huolta, lapsi, kyllä se siitä asettuu. Tämän vastaukseni johdosta joutui eräs valkeakoskelaisrouva kokonaan tolaltaan ja ilmoitti, että parempi olisi jos kaltaiseni roiston kaulaan ripustettaisiin myllynkivi ja minut upotettaisiin meren syvyyteen. Kun tiedän, että joka ainoan pikkuisen pojan pippeli hangoittelee etenkin aamuisin virtsaamistarpeen edellä, olen ihmetellyt mitä minun olisi sitten lapseni viattomaan ja ihmettelevään uteluun ollut vastattava. Annettava ankarasti selkään, niinkö, että poloinen olisi lopuksi iäkseen saanut kauhun oman ruumiinsa elinten reaktioita kohtaan? Ei kiitoksia. Myllynkivet eivät sivumennen mainiten minua enää peloita, päänmentäviä myllynkiviä ei tässä valtakunnassa varmasti enää ole olemassa sillä siksi monta niitä on jo kaulaani ennen valkeakoskelaisrouvankin uhkailuja ripustettu.

Toisen koulukunnan mukaan sukupuoliasioita voidaan käsitellä vain tekemällä karheata pilaa kyltymättömistä naisista, naureskelemalla uskottomuudelle ja ihastelemalla uroksia joiden jäsen on mahtava kuin piiskatykin putki. Olen ikäni kaiken ihmetellyt esimerkiksi lehtimiesten moraalia: vähäpätöisimpäänkin sukupuolihairahdukseen syyllistynyttä poikapahaista koskeva uutinen varustetaan otsikolla "Törkimys raastuvassa" tms. vaikka kyseinen törkimys tosiasiassa olisi itse tullut kahta päivää vaille 17-vuotiaan Lolitan viettelemäksi. Mutta vappuna journalistiemme ankara siveellisyys kyllä saa vapaapäivän. Onko enää olemassa tökerömpää tekstiä sisältäviä painotuotteita kuin eri sanomalehtimiesyhdistysten kevätjulkaisut, nämä Luikarit, Jortikat, Lihanuijat ja mitä kaikkia ne nimiltään ovatkin.

Mutta ei tässä kyllin. Maist. Risto Pylkkäsen äskettäisen tutkimuksen mukaan uskovaisten ihmisten mielivitsejä ovat pornojutut. Onko näin ollen enää mikään kumma, jos kaltaiseni alkukantaisessa rehellisyydessään yksinkertainen sielu menee lopullisesti päästään pyörälle kun on kyse siitä mikä seksuaalisuuden tiimalta on oikein mikä väärin.

Kolmanteen ja vihoviimeiseen koulukuntaan kuuluvat ne henkilöt, joiden mielestä ainoita oikeita sukupuolivalistuksen antajia ovat aggressiivinen ylilääkäri, mairea pappi ja kärttyisä hovioikeudenneuvos. Vain he, sanotaan, osaavat pitäytyä seksuaalisuuden luonteen vaatimaan ankaraan asiallisuuteen.

Voi jumalani: eikö sukupuolisuus olekaan rakkautta ja elämäniloa vaan ankaraa asiallisuutta? Oma ylempänä mainittu seksuaalinen nyrjähtäneisyyteni ilmenee siinä, että en aktiin valmistuessani osaa ankaran asiallisena ensin laskostaa housujani kunnollisesti vaan jätän ryppyjen oikomisen prässäämön huoleksi, sillä minulla on kiire hyväilemään naistani ja lausumaan hänen korvaansa helliä rakkauden tunnustuksia, horribile dictu.

KÄÄNNÄ

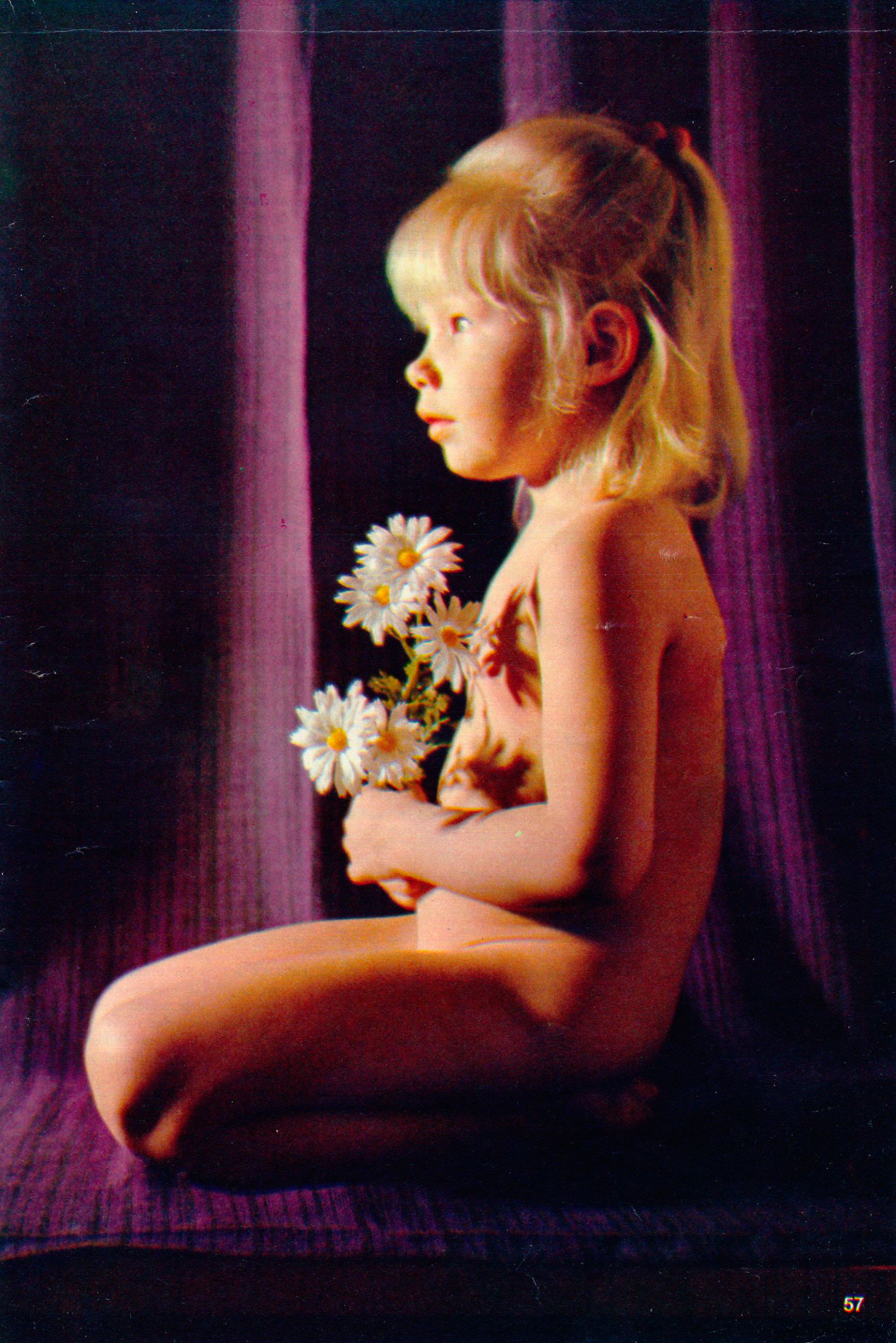

MILLOIN TYTÖSTÄ...

Nyt ymmärrätte, miksi pidän itseäni epäkelpona käsittelemään tytön kypsymistä naiseksi. Mutta olkoon juttuni varoittava esimerkki siitä, miten pahasti ihmiselämän keskeisimmistä asioista voidaan kirjoittaa väärin.

Tytöstä tullee nainen jo 3—5-vuotiaana, sillä ovathan kaikki vanhemmat nähneet millä toimeliaalla huolella tämä hoitelee nukkeaan sitä loputtomasti riisuen ja vaatettaen ja leikisti ruokkien tai antaen sille peräti "rintaa". Kysymyksessä täytyy olla atavistinen naisen- ja äidinvaisto eikä mikään opittu rooli, jota vastaan nykyisin kapinoidaan ikään kuin naisen ja äidin osa ei olisikaan ylevä ja kaunis kutsumus vaan osoitus orjuutuksesta.

Niin ankaran silmällä pidon alaisena tyttölasta ei ainakaan kaupunkiolosuhteissa voida pitääkään, etteikö hän jo samoihin aikoihin pane merkille sitä olennaista anatomista eroa, joka on hänen oman ruumiinsa ja pojan ruumiinrakenteen välillä. Tämän havainnon hän tekee joko kellarin pepputeikeissä naapurin lasten kanssa tai omassa huoneessaan pikkuveljensä seurassa.

Huomio on tytöstä hämmästyttävä ja saattaa hyvinkin johtaa Sigmund Freudin mainitsemaan penis-kateuteen, elleivät vanhemmat rohkene vastata lapsen kysymyksiin. Se olisi valitettavaa, sillä kaikissa tapauksissa tyttö tyydyttää uteliaisuutensa ja saa informaatiota kadulta. Silloin on turha kauhistella, miksi lapsen sanavarasto on kasvanut sellaisilla foneettisilla sanahirviöillä kuin kyrpä tahi vittu tahi nussiminen. Tietyt ruumiinosat ja tietyt toiminnat ovat ja pysyvät tiettyinä toimintoina ja tiettyinä ruumiinosina nimitettäköön niitä miksi tahansa mutta ikävintä ymmärtääkseni on, että kadun tiedotustoiminnassa tehdään samanaikaisesti naisen ja miehen ja siis myös lapsen oman äidin ja isän rakkauselämä rumaksi, hävettäväksi ja että siihen kaikissa tapauksissa liittyy jotakin salailtavaa.

Tiedän tapauksen, joka ei taatusti ole ainoa laadussaan: pikkutyttö itki epätoivosta ja häpeästä havaitessaan äitinsä odottavan uutta pienokaista, sillä olihan isä jälleen "paneskellut" häntä. Siinä oli takapihan tiedottajien onnistunut iskeä lapsen sieluun trauma, josta hän tuskin ikänään kokonaan vapautui.

Kun siis lapset ehdottomasti ja kaikissa tapauksissa hankkivat sukupuolitietoutta, jääköön kaikkien vanhempien harkintaan, mistä tämän on se viisainta, parasta ja luonnollisinta hankkia tai saada. Sillä eikö ole surkuteltavaa, jos tyttö 5-vuotiaana pitää omaa nukkeäitiyttään kauniina mutta jo 8-vuotiaana oman äitinsä oikeata raskautta ja äitiyttä nolona tai vallan inhoittavana.

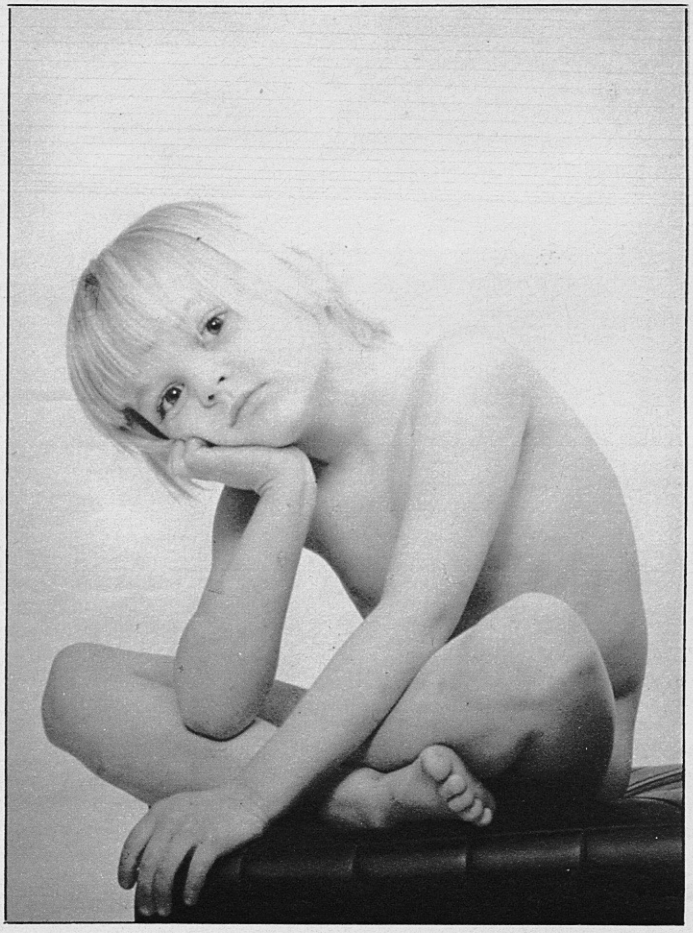

Tyttöjen kehitys tuntuisi olevan yksilöllistä mutta eräitä yleispiirteitä on huomattavissa. Niinpä juuri ennen puberteetti-ikäänsä 9—11-vuotiaina he tavallisesti halveksivat ikäisiään poikia; nämä ovat tytöistä liian rajuja, rääväsuisia, kömpelöitä ja mitä kaikkea. Niin kuin pojat liigautuvat omiin inkkarileikkeihinsä, samoin muodostavat tytötkin kuppikuntia tai sitten heillä on kullakin oma erityinen samaa sukupuolta oleva sydänystävä. Tämän kanssa vaihdetaan sitten ensimmäiset todella luottamukselliset käsitykset, arvelut ja havainnot sukupuolisuudesta. Kaikkia niitä ei tässä liene aiheen kirjata; joka tapauksessa rinnanpäiden kutinaa pidetään varmana merkkinä poven kohdakkoin alkavasta kasvusta, masturbaatioon liittyviä tuntemuksia vertaillaan tai sitä harjoitetaan yhdessä ja aitoa kademieltä saa osakseen se tyttö, jonka karvoitus ensinnä puhkeaa, onhan hänestä jo tullut "oikea" nainen.

Mitä pidemmälle naisistuminen edistyy, sen enemmän tyttö tarvitsisi oman äitinsä tukea, rohkaisuja ja neuvoja. Äidille se ei aina ole kovinkaan helppoa, sillä rinnan ruumiillisten mullistusten kanssa esiintyy tytön sielunelämän alalla kriisejä ja murroksia. Ellei hän vaivu autistiseen haaveiluun yksinäisyydessä, on hän uhitteleva ja sopeutumaton ja altis saamaan hysteriaan viittaavia tiloja, hänen mielialansa vaihtelevat tyhjänpäiväisestä ja yhtä aiheettomasta kuin teennäisestäkin hilpeydestä masennukseen tai hän leikittelee itsemurha-ajatuksilla ja tuntee suloisenkirpeätä nautintoa kuvitellessaan omia maahanpanijaisiaan omaisten itkiessä haudan partaalla, huolestuneena hän tarkkailee ulkomuotoaan ja parin finnin puhkeaminen saa hänet epätoivoon, milloinkaan hänellä ei ole kunnollisia vaatteita vaan joutuu käsityksensä mukaan koulussa luokkatovereittensa pilkan ja ilkunnan kohteeksi, hänellä on ollakseen onnellisia tai onnettomia rakkausseikkailuja etäisten ja tavoittamattomien idolien kanssa, häneen on tuntematon ihana mies luonut kadulla merkitsevän silmäyksen, hän ihastuu kuolettavasti miespuoliseen opettajaansa tai ylimalkaan vain johonkin epämääräiseen kuuluisuuteen ja menettää tämän vuoksi sitten öiset unensa ja päiviensä mielenrauhan, jos toinen hänen orastavasta povestaan ei ole pienempi kuin toinen niin että sen kaikki huomaavat, hänen säärensä ovat kaikissa tapauksissa luonnottoman paksut, mikään ei milloinkaan tunnu olevan kohdallaan ja hän pakenee sitä mitä on etsimässä, toiveet ja mahdollisuudet ovat sovittamattomassa ristiriidassa, koko elämä on pelkkää jättiläismäistä konfliktia.

Kohta tämän vaiheen jälkeen, naisen kaikkien fysiologisten erikoispiirteiden jo ainakin osittain puhjettua, alkaa tyttö tiedostaa sukuvietinsä kutsun. Sen henkiin herättämiseksi ei tosiaankaan ole tarpeen lukea arveluttavaksi nimitettyä kirjallisuutta tai "kaupallisia lehtiä". Pojat, jotka aikaisemmin olivat tytölle vain lievän halveksunnan arvoisia, muuttuvatkin nyt yllättäen mielenkiintoisiksi ja hän ryhtyy "esiintymään" herättääkseen näissä mielenkiintoa itseään kohtaan.

Pop-laulaja, jonka vuoksi tähän asti oltiin valmiita

vaikka kuolemaan, saa nyt väistyä oman korttelin kauniin pojan tieltä. Kosketuksiin tämän kanssa pyritään kaikenlaisin juonin ja koukuin, niihin luettuna näennäinen kiusanteko toivossa, että kaunis poika kostaisi nämä viattomat mutta kylläkin tarkoitusperäiset ilkeydet yhtä tekaistulla selkäsaunalla. Sitä paetaan — tietenkin "katketakseen nauraen" — vaistonvaraisella varmuudella sellaiseen umpikujaan, josta on mahdoton edemmäs karata ja tässä hämyisässä kellarinloukossa salainen unelma usein toteutuukin: kauniin pojan kosto on kömpelöä hyväilyä, johon vahingossa vastataan siten, että rinta kosketta rintaa, reisi reittä, huuli huulta; nuori veri kuohahtelee rajuna ja esirippu elämän suuriin salaisuuksiin on avautumassa.

Osapuolten luonteenlaadusta ja persoonallisuudesta — vanhemmiltaan perimäänsä, se huomattakoon — riippuu johtaako tämä tai tämänkaltainen väkevästi eroottispohjainen leikki jo ensi kerralla hätäisesti suoritettuun ja sen vuoksi useinkin pettymykseksi muodostuvaan coitukseen. Yhdyn kaikkien äitien ja isien hyvää tarkoittavaan toivomukseen: kunpa näin ei kävisi ainakaan kovin varhaisella iällä.

Mutta vanhempien toivomukset eivät aina käy toteen eikä heidän rukouksiaan joka kerran kuulla ja niinpä näkisin ainoana ratkaisuna, että tyttöä valmistettaisiin neuvoin ja opastuksin jo paljoa ennen kuin hänellä on teoreettistakaan mahdollisuutta joutua kiusauksille alttiiksi. Kernaasti tätä menettelyä voidaan nimittää myös pienemmän pahan valitsemiseksi kahdesta pahasta.

Ettäkö tytölle olisi jo 12—14-vuotiaana selitettävä ehkäisypillereiden, kierukoiden ja kondomien uskaliaat salat? Minun on pakko vastata: juuri niin. Sillä tyttö, jonka ryhti kestää houkutukset ilman tarpeellista sukupuolitietouttakin, hän kestää houkutukset myös tiedoilla varustettuna. Tässä mielessä käsitykseni eroavat ehkä monienkin lukijoiden käsityksistä.

Missään tapauksessa oikeata sukupuolivalistusta ei ole pelotuskampanja ja pirujen maalaaminen seinälle siten, että jokainen poika olisi saalistava hirviö, että tytön oma luonnonjärjestykseen kuuluva kiihko olisi syntiä ja kadotukseen johtavaa hekumaa ja että nuori rakkaus ja rakastuminen olisi sinänsä turmioksi.

Vain tiedon puute voi olla turmioksi.

Enimmät nuoret tytöt, murrosikänsä rajuista tunneailahteluista selvittyään, ihastuvat ikäisiinsä tai heitä

vain hiukkasen vanhempiin poikiin. Niinpä jokin 19-vuotias asevelvollinen edustaakin 15-vuotiaan tytön maailmankuvassa jo vanhaa ukkoa.

Mutta on olemassa myös erikoislaatuisia poikkeuksia. 15—17-vuotias tyttö voi rakastua pienen läpättävän sydämensä koko kapasiteetilla itseään kaksi- tai kolmekymmentäkin vuotta vanhempaan mieheen ja kokea ensimmäisen sukupuoliyhteytensäkin tämän kanssa.

Ilmiölle on olemassa yksinkertainen psykologinen selitys, niin lukemattomissa yhteyksissä toistettu, että tuntuu lähes tarpeettomalta sitä tässäkin selittää. Melkein säännönmukaisesti nämä iäkkäiden miesten lapsimorsiamet ovat lähtöisin sellaisista muotopuolista kodeista, joista isä on menetetty aikaisen kuolemantapauksen tai avioeron kautta ja lapset jääneet äidin yksinomaiseen huostaan. Haastattelut, eri tarkoituksia varten laaditut tilastot ja sosiaaliviranomaisten ja huoltopoliisien suorittamat tutkinnat osoittavat vastaan väittämättä, että tyttölapsi tarvitsee normaalisti kehityäkseen yhtä paljon isän kuin äidinkin rakkautta. Jos isä syystä tai toisesta puuttuu, etsii tyttölapsi aluksi tietämättään, myöhemmin selvästi tiedostaen tilalle korviketta so. isähahmoa. Isättömyyden synnyttämä epämääräinen haikeus ja turvattomuuden tunne häviää vasta miehen sylissä; ja tästä asetelmastahan ei enää ole vallan pitkää askelta sukupuoliseenkaan kanssakäymiseen sikäli kuin tyttö on jo joten kuten naiseksi varttunut.

Suotakoon minulle anteeksi, että en pidä tällaista suhdetta ehdottomasti ja joka ainoassa tapauksessa äärimmäisen paheksuttavana ja tuomittavana. Mikäli mies tuntee vastuunsa ja on sosiaaliselta asemaltaan muuta kuin maankiertäjä, saattaa hän olla nuorelle tytölle partnerina suositeltavampikin kuin malttamaton poikanen, jolla ei ole rakkaudentoiminnoista ja niiden esivalmisteluista minkäänlaista käsitystä. Siihen väitteeseen, että varttunut mies tosiasiassa havittelisi vain omaa nautintoaan, haluan vastata: päin vastoin, nimen omaan päin vastoin, hänhän juuri pitää ja osaa pitää huolta myös tyttönsä mielihyvästä.

Tässä yhteydessä tahtoisin torjua myöskin sen vanhan käsityksen, että vaikka tyttö kehollisesti ehkä onkin kypsynyt naiseksi, psyykkensä puolesta hän on vielä verraten myöhään lapsi. Ei ole olemassa mitään näyttöä, että tällainen negatiivinen korrelaatio pitäisi paikkansa. Sielun ja ruumiin kehitys käyvät normaalilla tytöllä rinnakkain. Tämän päivän nuoret tytöt, murrosiän hankaluuksista selvittyään, pohdiskelevat ällistyttävällä älykkyydellä ja loogisesti mitä syvällisimpiä ongelmia, niihin laskettuina myöskin olemassaolon ja ikuisuusprobleemat. Tämä havaitaan vaikkapa päivälehtien nuorisosivuilta, joiden teksti on parhaasta päästä 14—17-vuotiaiden käsialaa.

Korkea ikä sen sijaan ei läheskään aina merkitse myös korkeata viisautta ja älykkyyttä, nykyaikana toisinaan melkeinpä tyhmyyttä ja suvaitsemattomuutta. Tämän osoittavat jotkut äidit tahtomattaan todeksi tuomitessaan tyttöjensä rakkaussuhteet, koska "tuossa iässä" (13—16-vuotiaana) ei muka oikeasta rakkaudesta vielä mitään voida tietää.

Minä väittäisin, että ainoata oikeata rakkautta on se rakkaus, jota paraikaa koetaan aivan niin kuin suurinta tuskaa on se tuska, joka kullakin hetkellä on kärsittävänä. Sen enemmän kuin tuska ei myöskään rakkaus ennen ilmestymistään lue ikävuosia tai tarkastele lakipykäliä. □

dart
20
LONG SIZE
AMERICAN BLEND
FILTER
CIGARETTES
Here I come!
Dart long size.
New American Style
in cigarettes.
Dart. It means tobacco.
1.90
Made by Amer-Tupakka Oy

VALTAAKO UUSNATSISMI SUOMEN?

Teksti:
LASSE SALO
Valokuvat:
KALEVI PÖYHÖNEN

KÄÄNNÄ

Tekeekö Hitlerin haamu todella näin julkeata paluutaan. Tämä on lentolehtinen Suomesta vuonna 1970.

Hitleriään ja hakaristiään tyrkyttäen uusnatsit tunkeutuvat jo suomalaisiin koteihin.

Näin on käynyt mm. Rovaniemellä, Turussa ja Helsingissä. Natsipukuineen he pitävät "salaseurojaan". Näin tapahtuu ainakin Helsingissä.

Uusnatsit harrastavat keskuudessamme sekä avointa että maanalaista toimintaa. He haluavat hävittää nykyiset puolueemme ja koko parlamentaarisen järjestelmämme. Tajutaanko vaara jälleen liian myöhään? Vai onko kaikki vain lapsellista törmäilyä?

Suomeen uusnatsit ovat tunkeutumassa Ruotsin kautta.

Asialla on Göran Assar Oredssonin johtama Nordiska Rikspartiet. Puolue, jonka äänitorvina ovat mm. NORDISK KAMP -lehti ja ns. Bulletin-lehtinen.

Tämän jutun yhteydessä julkaisemme mm. kuvan tiedotteesta jota koristaa Adolf Hitlerin kuva ja hakaristi. Noiden "tunnuksien" lisäksi lehtinen kysyy kansisivullaan suomeksi:

"Mitä tarkoitetaan uusnatsismilla? ja kansallissosialismilla"

Tämä suomenkielinen lentolehtinen on myös Nordiska Rikspartietin hengentuote. Sen välityksellä on uusnatsismin aatetta viljelty postiluukun kautta suomalaisiin koteihin ainakin Rovaniemellä, Turussa ja Helsingissä.

Selvitellessään uusnatsismin olemusta tämä lentolehtinen haukkuu nykyisen valtiollisen systeemin ja pistää kaikki nykyiset puolueemme matalaksi laidasta laitaan. Tilalle tarjoillaan "kansanyhteistyötä", jossa kaikki olisivat edustettuina "murtumattomassa toveruudessa".

Nykypuolueista viljellään seuraavanlaista pelkistettyä tietoutta:

— Kokoomus edustaa rahapiirejä, Liberaalit vapaamielisiä, SMP pienviljelijöitä ja mitäänsanomattomia "protestantteja".

— Toisella puolen on se suuri ja mahtava SKP jonka tehtävät ovat kaikille tuttuja, sosdemarit edustaa rahan makuun päässyttä proletariaattia, Kepu on talonpoikien ystävä, RKP aatelisten viimeinen puolustusvyöhyke maassamme.

Vanhojen puolueiden tilalle lentolehtinen tarjoaa nyt "kansanyhteistyötä". Lento-

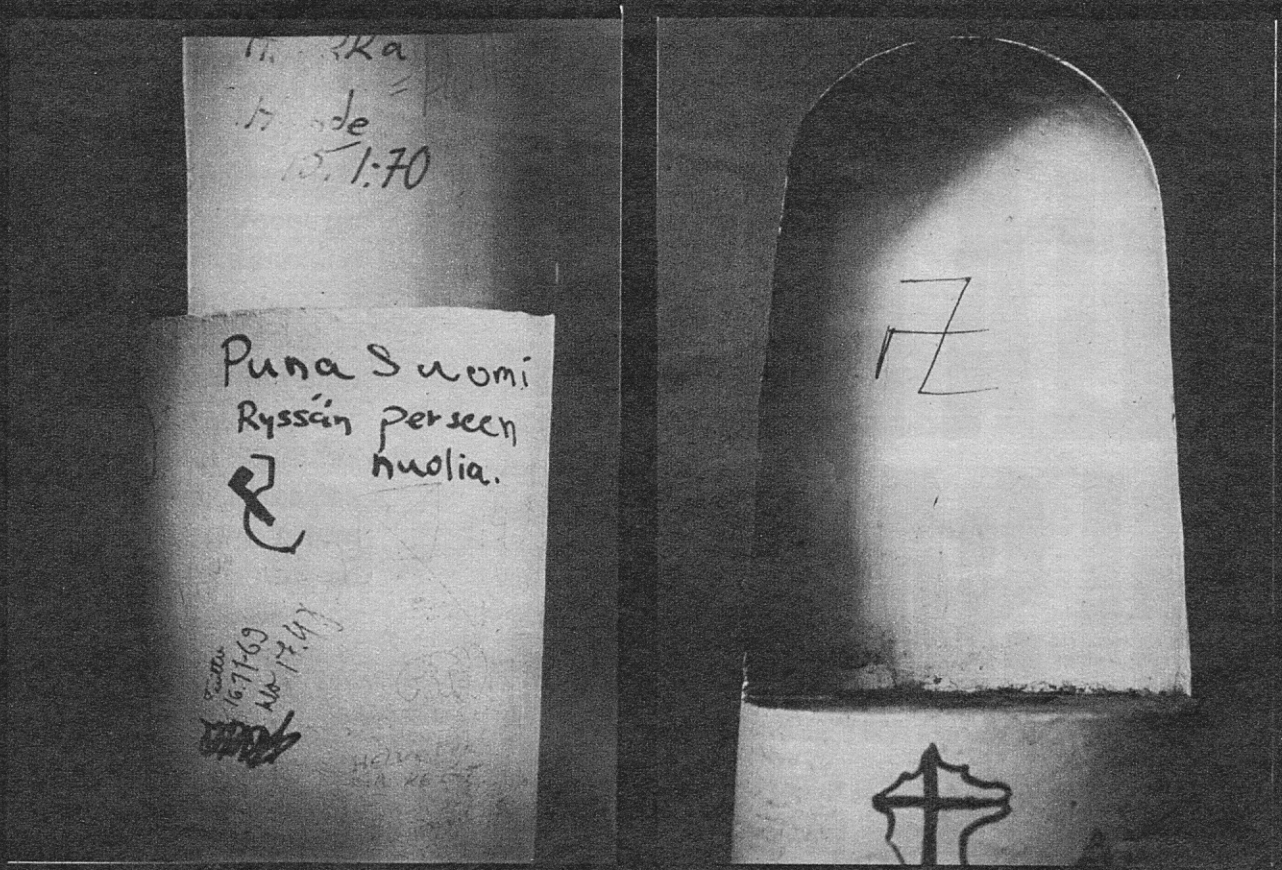

Uusnatsismin alttari vaiko viatonta suomalaista porraskäytävätaidetta?

lehtisen loppukappaleessa vedotaan asian puolesta:

— Kun me Nordiska Rikspartietissa puhumme sosialismista ja kansanyhteistyöstä, niin ei se ole mikään tyhjä lause eikä haihatteleva kirjoituspöytärakennelma. Liikkeemme on jo itsessään elävä todistus oppimme oikeudesta ja toteutuskelpoisuudesta. NRP:n luo kerääntyy kansalaisia kaikista yhteiskuntaluokista. Hyvinvoivat ja köyhät, opiskelijat kuten työtätekevät, ruumiillisen työn tekijät ja akateemikot, talonpojat ja papit, kaupunkilaiset ja maalaiset, lähetit ja insinöörit, lääkärit ja kotiapulaiset, — KAIKKI OVAT EDUSTETTUINA MURTUMATTOMASSA TOVERUUDESSA.

25 vuoden ajan on kansaamme syötetty valheilla kansallissosialismista.

"USKALLATKO MURTAA TÄTÄ DEMOKRAATTISTA MIELIPIDETERRORIA VASTAAN???"

Tuohon sanahelinään ja mahtipontisuuteen lehtinen lopettaa sanomansa. Yhtäläisyydet Adolf Hitlerin puhekuvioihin ovat ilmeiset. Ihmisiä vedetään jälleen kerran helppoon. Vai vedetäänkö? Toivottavasti ei, vaikka esimerkkejä on jo Suomessakin havaittavissa.

Helsingin keskustassa, Uuden ylioppilastalon käytävillä on muun sotkun ohessa seinille piirrettyinä uusnatsistisia lauseita ja hakaristejä. Ne voivat olla "puhdasta taidetta" ilman poliittista merkitystä, mutta samaa ei voi sanoa niistä nuorista, jotka ovat pitäneet ESO:n (Etelä-suomalaisen osakunnan) tiloissa, eräässä sivuhuoneessa natsismille pyhitettyjä tilaisuuksia tuossa samaisessa talossa.

On myös liikkeellä osakuntakortteja, joissa nämä uuden hurman sankarit esiintyvät natsiasuun pukeutuneena valokuvissaan, jne.

Vaikka oppia tarjotaan meille Ruotsista käsin, niin yhteydet Länsi-Saksaan ovat selvät.

Nordisk Kamp 2/1969 esittää sivulla 17 kutsun yhteiseen, viime toukokuussa pidettyyn kokoukseen. Kokouspaikkana oli Hampuri ja kutsun oli esittänyt "ystävilleen Ruotsissa, Tanskassa, Suomessa ja Norjassa" BUND DEUTSCHER NATIONALSOZIALISTEN.

Kutsua myös noudatettiin.

Vanhat opit

Uusnatsien erilaisissa julkaisuissa lainataan hyvin ahkerasti Hitlerin lauseita.

Julistus ja opit ovat samalla linjalla kuin Kansallissosialistisen puolueen aikanaan jo vuodesta 1920. Ideologit Strasser, Hitler ja Rosenberg ovat edelleen oppi-isinä.

Julistetaan nationalistisia, sosialistisia, antisemiittisiä ja korporatiivisia periaatteita. Hylätään parlamentarismin ja puoluevaltion idea, palvotaan totalitarismia ja valtaa ja korostetaan vaiston sekä intuition merkitystä. Rotuopilla on keskeinen sija. Yhteinen, eri rotujen ihmiskunta koetaan mahdottomuutena.

Tämä sanotaan erittäin selvästi myös aikaisemmin jo mainitussa suomenkielisessä lehtisessä, kuten seuraavassa suorassa lainauksessa näkyy:

— Vanha marxismi ja sen serkku sosialidemokratia edustavat siis luokkataisteluopillisesti väärää sosialismia.

— Tästä erottuu aito sosialismi — kansansosialismi — myös siinä että se mahdottomana torjuu yhtenäisyyden maailman eri rotujen ja kansojen kesken, erilaiset moraalikäsitykset, perintöominaisuudet ja uskonnot, elämänkatsomukset tekee sen aivan mahdottomaksi. Eikä kansansosialismi myöskään usko että "sosialisointi" ja "valtiollistaminen" on paras mahdollinen tie parempaan yhteiskuntaan. Jne. □

Vankeinhoito-osaston ylijohtaja K. J. Lång:

VIELÄ EMME VOI SALLIA PARITTELUA VANKILASSA

"Vanginvartijoiden koulutus on osoitus siitä, kuinka yhteiskunta arvostaa eri aloja. Sairaanhoitajat saavat 3 vuotta koulutusta — minäkin voin tulla sairaaksi koska tahansa. Mielisairaanhoitajien koulutus kestää 3 lukukautta — mielisairaaksi minä tuskin tulen, mutta onhan se nyt onnetonta, kun ihminen joutuu mielisairaalaan. Vanginvartijoita koulutetaan 2 1/2 k u u k a u t t a — enhän minä ole mikään rikollinen, joka voisi joutua vankilaan. Mistä tämä epäsuhde johtuu?"
Kysyi oikeusministeriön vankeinhoito-osaston ylijohtaja K. J. L å n g, joka tämän vuoden alussa astui uuteen virkaansa.

Teksti: TIMO SUOSTE
Kuvat: REINO KAIVOLA

Puusepän poika Karl Johan (tuttavien kesken vain Koo-Jii) Lång syntyi 36 vuotta sitten Pirttikylän kunnassa Vaasan eteläpuolella, tuli ylioppilaaksi Vaasan Svenska Lyseumista -53 ja valmistui juristiksi seitsemän vuotta myöhemmin Helsingin yliopiston lainopillisesta tiedekunnasta. Ansioluetteloon kuuluvat 8 kuukauden stipendiopinnot Uppsalan yliopistossa sekä virat vankeusyhdistyksen lakimiehenä ja vankeinhoitolaitoksen koulutusjohtajana. Hoiti vuoden päivät kansainvälisiä asioita sosiaaliministeriössä, solmi avioliiton -59 ja on 7-vuotiaan pojan isä.

VEIKKO ENNALA: Onko tämä Teidän kutsumustyönne?

K. J. LÅNG: Ei, tämä on selvää ammattityötä, mikä vaati eräänlaista perusideologiaa sikäli, että tietää mihin pyrkii ja millä keinoin. Siinä mielessä tämä on kyllä sidottu myös yhteiskuntapoliittiseen kehitykseen, että sillä on varsin merkittävä asema moraalipolitiikan kannalta. Muistaakseni D o s t o j e v s k i on sanonut, että jos haluaa tietää jonkin maan sivistystason, niin sopii vilkaista vankilaan sisäpuolelle, sieltä sen näkee. Yleensä vähemmistöjen ja poikkeavien kohtelu antaa peilikuvan yhteiskunnan koko toiminnasta.

HANNU KARPO: Tässä tasavallassa ovat yläpään nimitykset varsin pitkälle poliittisia. Pitääkö tämä paikkansa myös Teidän suhteenne?

KJL: Minä haluaisin nähdä sen nimenomaan kriminaalipoliittisena nimityksenä; on haluttu tukea sitä suuntausta, mitä minä ajan. On totta, että olen toiminut ruotsalaisen kansanpuolueen jäsenenä, aivan sen vasemmassa siivessä, mutta on myös todettava, että rkp ehkä ensimmäisenä poliittisena ryhmittymänä aloitti näiden vähemmistövoimien tutkimisen. Myöhemmin myös sosialidemokraattinen puolue on tullut hyvin voimakkaasti tälle linjalle. Katson kuitenkin, että puoluepoliittiset meriitit eivät ole missään tapauksessa olleet ratkaisevia minun nimityksessäni.

TIMO SUOSTE: Luuletteko, että olisitte tässä virassa ilman ministeri T e i r i n myötävaikutusta?

KJL: Siihen minä en oikein voi vastata. Tämähän oli yksimielinen valtioneuvoston esitys.

TS: Kuka tämän esityksen teki?

KJL: Sen teki ministeri S i m o n e n.

JUHA NUMMINEN: Voisit-

KÄÄNNÄ

KRAKUS VODKA

on ansainnut kannuksensa

Krakus Vodka on pehmeä, puhdas, kristallinkirkas vodka. Se valmistetaan viljaviinasta ja erityisten tislausmenetelmien ansiosta on Krakus Vodkassa säilynyt mieto ja pehmeä maku. Krakus Vodka tunnetaan ympäri maailman. Nyt on Krakus Vodka tullut myös Suomeen. Ruokaryypyksi. Seurustelujuomaksi. Cocktaileihin ja long drinkkeihin. Krakus Vodka tarjotaan aina hyvin jäähdytettynä. Maailmankuulun puolalaisen seurassa viihtyy.

Ostonumero 035
1/2 lp. 22,—
Oy Norimex Ab

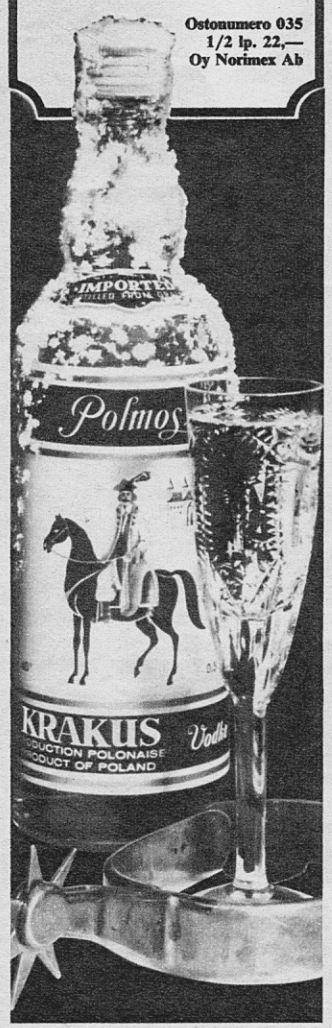

AIVOPESU EI OLE TEHOKAS AIKUISKASVATUKSEN KEINO

teko lyhyesti sanoa sen ohjelman, mitä Te ajatte tässä virassa.

KJL: Sitä ei voi yhdellä lauseella ilmaista, mutta pari pääsuuntaa voisin ainakin mainita. Toinen on se, että meidän pitää saada laitosten toiminta kytkettyä yleiseen tuotantoelämään järkevällä tavalla siten, että vangit voivat tehdä tuotannollista työtä yhteiskunnan hyväksi, mutta myös omaksi hyväkseen siinä mielessä, että he pääsevät kehittämään sellaisia taitoja, jotka ovat välttämättömiä teollistuneessa yhteiskunnassa.

Toinen asia liittyy tähän vankeinhoidolliseen puoleen, vankiloiden kasvatustyöhön. Me emme tunne yhtään sellaista aikuiskasvatuksen menetelmää, joka olisi ehdottoman tepsivä. On väitetty, että aivopesu olisi, mutta sitä minä en kyllä tule kannattamaan. Ainoa mitä me voimme yrittää vankilassa tehdä on se, että me normalisoimalla laitoselämän niin lähelle kuin mahdollista siviilielämän oloja luomme sellaisia käyttäytymistapoja, että voisimme sanoa, että tällainen käytös olisi sopivaa tavaraa myös muurien ulkopuolella. Toinen mikä on ehkä vielä tärkeämpää tässä normalisoimispyrkimyksessä on se, että me emme ainakaan aiheuta lisävaurioita näiden ihmisten elämässä.

VE: Toisin sanoen Teidän tarkoituksenne on pyrkiä kasvattamaan eikä kostamaan?

KJL: En sanoisi kasvattamaan, mutta estämään haittavaikutuksia laitoselämässä.

HK: Mikä on Teidän 10 kohdan parannusohjelmanne vankilalaitokseen?

KJL: On vaikea sanoa, tuleeko tästä näin yht'äkkiä sanottuna mitään kaiken peittävää ohjelmaa, mutta lyhyesti sanoen uusien ja laajempien työtilojen rakentaminen teollistunutta tuotantoa varten, avolaitostoiminnan elvyttäminen uudelleen — Suomenlinnan entisöiminen on tämän hetken tärkein suunnitelmamme — ja, pysyäkseni edelleen laitoksissa, suunnitelmat siitä, kuinka suuria laitoksia ensinnäkin taloudellisessa mielessä kannattaa rakentaa ja terapeuttisessa mielessä pitäisi rakentaa. Minun mielestäni vankiloistamme pitäisi tehdä 80—150-paikkaisia. Maatalousvankiloille täytyy sitä paitsi keksiä uusia toimintamuotoja.

Hallinnollisessa mielessä meidän tulisi saada aikaan jonkinlainen aluehallinto, mikä edellyttää uutta laitosohjelmaa. Meillä on tällä hetkellä 18 laitosta kaiken kaikkiaan ja vankeja noin 5 200. Ruotsissa, missä vankiluku on samanlainen, on yli 80 laitosta. Toisin sanoen meidän tulisi saada pienempiä laitoksia ja ne tulisi sijoittaa väestörikkaille alueille eikä — niin kuin nyt — korpeen. Aluehallinnossa voisimme

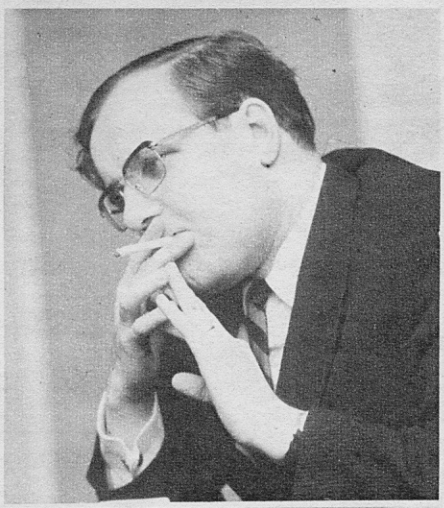

— Muistaakseni Dostojevski on sanonut, että jos haluaa tietää jonkin maan sivistystason, niin sopii vilkaista vankilan sisäpuolelle, sieltä sen kyllä näkee.

— Me emme tunne yhtään sellaista aikuiskasvatuksen menetelmää, joka olisi ehdottoman tepsivä. On väitetty, että aivopesu olisi, mutta sitä minä en kyllä tule kannattamaan.

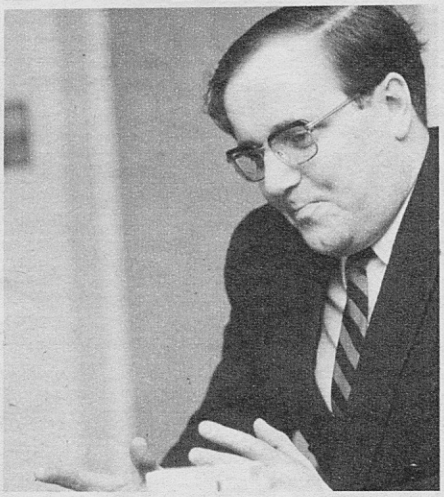

— Työpaikan, ystävien ja perheen sekä rattijuoppoustapauksissa vielä ajokortin menettäminen ovat seuraamuksia, jotka taloudellisesti ja sosiaalisesti ovat täysin mittaamattomia.

lisäksi siirtää täältä keskusvirastosta päätöksiä aluejohtajille. Minun täytyy nyt tehdä vuosittain kymmeniätuhansia päätöksiä yksin, esittelystä tosin, mutta tämähän on täysin päällikkövaltainen virasto eikä nollaa ole edes teoriassa mahdollisuutta paneutua kuin muutamaan tapaukseen yksityiskohtaisesti.

Lainsäädännolliseilä puolella on tärkeintä kuritushuonerangaistuksen poistaminen ja täytäntöönpanoasetuksen täydellinen muuttaminen.

Henkilökunnalle koulutustoiminnan, information ja työpaikkademokratian kehittäminen on aivan välttämätöntä, vangeille taas terapeuttisten olosuhteiden korjaaminen ja yhteydenpitomahdollisuuksien parantaminen vapauteen.

VE: Ylijohtaja Lång, voidaanko samasta rikoksesta rangaista kahdesti?

KJL: Muodollisesti ei voida määrätä rangaistusta kahdesti, mutta se on eri asia, että kasautuu seuraamuksia, jotka muodollisessa mielessä eivät ole rangaistuksia. Tämä on todella suuri ongelma. Työpaikan, ystävien ja perheen sekä rattijuoppoustapauksissa vielä ajokortin menettäminen ovat tällaisia seuraamuksia. Taloudellisesti ja sosiaalisesti ne ovat täysin mittaamattomia menetyksiä. Meillä on lukuisia esimerkkejä siitä, kuinka tuomioistuimen määräämä pieni vapausrangaistus karttuu niin, että koko elämänura menee hukkaan.

TS: Kuinka suuret valtuudet Teillä on ja mikä Teitä rajoittaa?

KJL: Minua rajoittavat tietysti sangen paljon täytäntöönpanoasetuksen määräykset. Sanoisin, että kohtuuttoman suuri valta on kyllä annettu yhdelle ihmiselle ehdonalaiseen vapauteen pääsyä koskevissa asioissa, koska minä yksin tällä hetkellä ja syksystä lähtien kolmijäsenisen kollegion jäsenenä voin määrätä, ketkä saavat olla kolme, kuusi tai yhdeksän kuukautta vielä laitoksessa. En usko, että lukumääräisesti näin suurta vapaudenriistovaltaa on keskitetty kehenkään muuhun henkilöön Suomessa. Voidaan tosin sanoa, että mielisairaaloiden puolella on vastaavanlainen harkinnan mahdollisuus, mutta niissä se jakautuu kymmenien mielisairaaloiden ja kymmenien ylilääkäreiden päätöksiin.

JN: Miten Te henkilökohtaisesti koette tuon paineen, mikä tästä johtuu, koska Te tunnutte hyvin voimakkaasti ajattelevan sitä?

KJL: Virkamieskasvatukseni tuo tietysti minulle määrätyt suojautumismekanismit, ja eräs niistä on se, että minä pyrin toteuttamaan sellaista objektiivisuutta, mikä on ollut niin kuin luvassa oppikirjoissa silloin, kun tulee juristiksi. Mutta täytyy myöntää, että joskus riistäytyy aivan kuin väkisin irti tästä suojaamismekanismista ja saa pahan olon itselleen siitä, kun näkee omien päätöstensä vaikutuksen.

VE: Vaikka Te sanottekin olevanne virkamies, Teillä tuntuu olevan sydän. Sen vuoksi minä en uskallakaan povata Teille kovin mahtavaa karriääriä.

KJL: Hehe, karriääri on tietysti hyvin yksilökohtainen kysymys, mutta en minäkään usko, että johtavassa asemassa pärjää ilman jonkinlaista elämänkatsomusta. Sitä ei saa sanoa kutsumukseksi. Meillä on monta esimerkkiä siitä, että elleivät ne arvostelut tule virassa, niin ainakin jälkeenpäin, mutta tässä suhteessa kansalla on uskoakseni liian huono käsitys päätöksentekijöistä. Kyllä heistä suurin osa saa tietoonsa niin paljon enemmän jo asemansa perusteella, että heillä täytyy olla jokin perusideologia. Eri asia sitten on, että nuorempi virkamiehistö eroaa vanhemmasta sikäli, että me tuomme tämän julkisuuteen.

HK: Sopeutumisesta puheen ollen on puhuttu aika paljon vankien sukupuoliongelmista ja siitä, miten tärkeätä perheelämän kannalta olisi, että he saisivat tavata puolisojaan tai morsiamiaan. Miten tämä olisi järjestettävissä?

KJL: Niin, seksuaaliongelmat ovat kyllä hyvin suuria ongelmia laitoksissa niin kuin vapaudessakin. Eihän se seksuaalielämä ole kaikilla kunnossa vapaudessakaan. Täysin vapaamuotoisten tapaamisten järjestäminen vankilassa ei liene mahdollista vielä lähivuosien aikana, mutta se mikä käy jo nyt on lomaoikeuden sijoittaminen lakiin.

TS: Ruotsissahan tämä asia on ollut aika voimakkaasti esillä viime aikoina?

KJL: Juu, mutta sielläkin se on ollut kokeilutoiminnan muodossa esillä eikä sitä ole systemaattisesti toteutettu. Perusratkaisuna ovat sielläkin edelleen lomat. Sen sijaan esimerkiksi Etelä-Amerikassa on maita, joissa käytetään bordellejakin hyväksi tässä suhteessa, mutta meillähän ei ole sitä mahdollisuutta. Minulla ei ole mitään sitä vastaan, että tällainen käytäntö tulisi laitoksiin, mutta jo laitoksien suuret koot asettavat tässä mielessä esteitä.

VE: Niin, ja minkä työn yleisen mielipiteen muokkaaminen tässä suhteessa vaatikaan. Jos nyt kirjoitetaan, että ylijohtaja Lång suosittelee vankiloissa mahdollisuutta paritteluun ...

KJL: Minä en usko, että asiat menevät eteenpäin sillä, että otetaan liian pitkiä harppauksia. Ne ovat yleensä aina epäonnistuneet. Ensin on jaettava tietoa asiasta, ja kun tieto on mennyt perille, voidaan vaatia, että ihmiset tekevät johtopäätöksiä.

HK: Luulisin kuitenkin, että Teillä on huomattavasti enemmän tietoa kuin edeltäjällänne joka on julkisesti todennut, ettei kukaan ole vielä puutteeseen kuollut.

KJL: En minä sitä sanoisi, se on kyllä hyvin suuressa määrin myös ikäpolvikysymys. En minä usko, että vapaamielinen suhtautuminen seksuaaliongelmiin on niinkään kysymys jonkun yksilön mielipiteistä, vaan kyllä se hyvin suuressa määrin riippuu siitä yhteiskunnasta, missä on kasvanut.

HK: Kuinka usein lomia nykyään voidaan myöntää ja voivatko niitä saada vain ns. mallivangit?

KJL: Tietysti se hyvään käytökseen sidotaan ainakin siinä mielessä, että pyritään estämään karkaamisia, mutta ei sitä varmasti tulla tekemään riippuvaiseksi yksinomaan hyvästä käytöksestä itse laitoksissa. Meidän tehtävänämme on kuitenkin pitää määrätty aika ihmisiä vankilassa, ja sitä tehtävää me emme voi löystää täysin tällaisella lomailulla.

Aikamäärien suhteen meillä ei ole mitään lopullista päätöstä. Meillehän on tarjottu viikonloppulomia ja jopa iltalomia samaan tapaan kuin armeijassa, mutta mehän pyrimme kehittämään lainsäädäntöä tällaisilla sektoreilla yhtenäisen pohjoismaisen käytännön aikaansaamiseksi, ja siinä on yleensä tuollaisia kolmen kuukauden välejä käytössä lomien kohdalla.

HK: Kuinka pitkiä lomat ovat?

KJL: Meillähän on käytössä 48 tunnin lomat hautajaisiin ja sairaiden omaisten tapaamisiin. Nuorisovankien kohdalla luottamusvangit pääsevät enintään kahdeksi viikoksi kerrallaan lomalle ja pakkolaitoksiin eristetyt enintään 14 vuorokaudeksi vuodessa koevapauteen. Tältä väliltä se ilmeisesti tulee olemaan: kahdesta vuorokaudesta kahteen viikkoon.

TS: Kääntäen pääsemme näistä viikonloppulomista viikonloppuvankiloihin. Miten Te suhtaudutte sellaiseen mahdollisuuteen? **KÄÄNNÄ**

PAKKOLAITOS VOITAISIIN NYKYISESSÄ MUODOSSAAN POISTAA ILMAN MUUTA

KJL: Uskon, että me joudumme etsimään uusia seuraamuksia, jotka sopivat tähän vapaa-ajan yhteiskuntaan samoin kuin koulutus- ja ammatillistuneeseen yhteiskuntaan paremmin, koska me tiedämme, että teollistuneessa työssä ei voi olla poissa niin pitkiä kausia kuin vanhat rangaistukset edellyttävät. Rangaistuksethan on luotu maatalousyhteiskuntaa varten, jossa oli mahdollista palata aina samaan pisteeseen, mistä oli lähtenyt, eikä se piste ollut siirtynyt. Mutta teollistuneessa yhteiskunnassa tuo piste siirtyy koko ajan, ja mies jää paikalleen. Tällöin joudumme pakosta harkitsemaan seuraamuksia, jotka kohdistuvat vapaa-aikaan, varsinkin koska vapaa-aika on juuri se aika, jota yleensä on käytetty väärin. Arestityyppisiä rangaistuksia on tähän mennessä harkittu ennen kaikkea nuorisovankien kohdalla, mutta uskon, että lyhyitä arestityyppisiä rangaistuksia voitaisiin soveltaa myös rattijuoppojen ja muiden suurien ryhmien kohdalla, jotta tämä varsinainen laitostunut, kova ryhmä saataisiin supistumaan mahdollisimman pieneksi. Tällaisen järjestelmän luominen tulee kuitenkin olemaan erittäin vaikea hallinnollinen tehtävä.

TS: Onko se utopiaa Teidän aikananne?

KJL: En usko sitä, mutta kuinka järjestetään tarpeellinen määrä säilytyspaikkoja tarpeeksi lähelle asuinpaikkaa, että on mahdollisuus saapua viikonloppuarestiin, ketkä hoitavat niitä ja minkälainen on yhteistyö poliisin kanssa? Siinä tulee tuhansia hallinnollisia ongelmia, jotka ovat todella kauhistuttavia.

VE: Oletteko Te, ylijohtaja Lång, sitä mieltä, että moninkertainen rikollinen on mieleltään sairas?

KJL: En sanoisi sitä. Hänet on työnnetty ja hän itse on sitten vähin erin työntynyt ulkopuolelle sellaista yhteisöä, jota me sanomme sosiaaliseksi, mutta ei hän ole mielenterveydellisessä mielessä juuri koskaan sairas.

VE: Onko tämä lapsellinen kysymys: Kun vanki karkaa, häntä rangaistaan. Miksi ei rangaista vanginvartijaa, joka on laiminlyönyt tehtävänsä?

KJL: Hyvin yleinen käytäntö on ollut, että rangaistaan varoituksella sitä vartijaa, jonka valvontaan karannut vanki on kuulunut, mutta tämä on kyllä niitä heikoimpia keinoja, mitä meillä on ollut. Minä tulen vastustamaan kaikin mahdollisin tavoin sitä, että henkilökuntaa rangaistaan karkaamisista, koska vasta siitä syntyy paine vankia kohtaan. Ainoa toivo, että karkureita kohdellaan hyvin on se, että edes henkilökunta suhtautuu heihin asiallisesti. Siihen he eivät kuitenkaan pysty, jos he ovat rangaistusuhan alaisia.

TS: Eikö olisi mahdollista, että myös karkaamisten suhteen päästäisiin yhdenmukaiseen pohjoismaiseen käytäntöön?

KJL: Suomi on todella ainoa maa pohjoismaissa, missä rangaistaan karkaamisesta erillisellä vapausrangaistuksella. Ruotsissa ja muissa maissa yleensä lykätään vapautumisajankohtaa sillä aikamäärällä, minkä vanki on ollut karkuteillä. Vapausrangaistuskomitea ehdottaakin karkaamisrangaistuksen poistamista, mutta ongelma on siinä, että me emme tiedä, mitä tapahtuisi tällaisen toimenpiteen yhteydessä. On hyvin todennäköistä, että ainakin siirtymäkausi aiheuttaisi hyvin pulmallisia ongelmia. Meillä on Euroopan parhaita

KÄÄNNÄ

KÄSIALANTUTKIJA

Ei usko sitä, että TV:n ohjelma olisi vaikuttanut väestön rasikahoitavuuteen paikka näinkin on vähäinen tapaus. Tärkeintä on kuitenkin että teistä on jatkuvasti uittain vanhanaikaista

Lähes koko rakenteessa voimakas ulospäin kääntynyt tendenssi: tahdon voimalla tulevaisuutta, toisia ihmisiä kohden ponnistautumista. Havainto- ja aistimaailman ohella vilkasta älyllisyyttä, rajua ihanteellisuutta ja aatteellisuutta. Temperamentti nopea, ajoittain vilkas, mutta myös levoton.

Kirjoittajan itsetunne aaltoilee melkoisine vuorineen ja kuoppineen. Hänen on vaikeata tätä myöntää itselleen: hän olisi mielellään viileän varma ja ehjä hyvänahkaisena ihmisenä, mutta hän tuntee alemmuutta sisimmässään, jopa ottaa tuskaisena elämän. Hän tahtoisi eläytyä ihmiseen ja hänen ongelmiinsa hyvin hartaasti, mutta häiriintyy tässä oman itsensä takia.

Hän tulee yleensä toimeen ihmisten kanssa, välistä ajaksi etääntyen heistä. Lämmin hyvänlaisuus ei ole kovinkaan aktiivinen ja kääntyy helposti vastustusta ilmaisevaksi lujuudeksi, jota sillä hetkellä on vaikea taivuttaa. Hän osoittaa yleensä ryhtiä lähimmäissuhteissaan, vaikka hän toisaalta kaipaa myötäelämistä ja lämpöä toisten taholta. Hänen käytöksessään on yhdistelmä vaatimattomuuden teennäistä korostusta ja itsevarmuutta, joka ei aina häikäile eikä hillitse kipeätä, kirpeätä kieltään, ei myöskään affektejaan. Toisaalta taas hän sisäisesti saattaa olla hyvinkin arka, varovainen, peittää todellisen minänsä toisilta ja kiertyy aina välillä oman itsensä ympärille. Tämä luo levottomuutta ihmissuhteihin.

Temperamentti on nopeanlainen, eloisa, vilkaskin, varsinkin pienen alkukankeuden jälkeen. On toimeliaisuutta ja valmiutta, joka ottaa itselleen tehtäviä paljon enemmän kuin niitä ennättää suorittaa. Ajoittain mielialat häiritsevät voimakkaan tahdon toimintaa. Luonteessa on aika vahvaa subjektiivista haltioitumista ja omistautumista, joka tuntuu hänen aatteellisuudessaan ja ihanteellisuudessaan. Hän on tiedonhaluinen, hän on utelias koko elämään nähden, hän tahtoo olla aktiivinen. Mutta arkuus sisimmässä pakottaa arvelemaan ja toisaalta hänessä on myös tietynlaista välinpitämättömyyttä, ehkä kylmäkiskoisuutta tiettyjä ihmisiä ja elämänpiirejä kohtaan. Vaikka hän yleensä on vahvan kunnianhimoinen, hän voi välillä tyytyä saavutuksiinsa ja itseensä. Hänen tahtoansa siivittävät into, yrittämishalu, sitkeä pyrkimys. Joskus hän joutuu levottoman puuhailun valtaan, hän ei voi lopettaa, hän jatkaa yhä vain . . .

Hermostossa on lieviä neuroosin merkkejä. Pientä keveää infantiilisuutta, lapsenomaisuutta, tuntuu. Näytteen aikoihin väsymystä. Joskus kriisitilanteessa turvautumista pieneen jekkuun, asioiden vältämiseen. Itse-epäilyä sisimmässä. Tyytymättömyyttä, joka ajaa toimintaan, joskus myös ehkäisee sitä. Rakkauselämässä sekä sublimaatiota että estoisuutta, joka ahdistaa.

Lahjakkuudessa on suurta monivivahteisuutta. Havaintomaailma, toiminnallisuus sinänsä ovat hänen heiniään. Tämä liittyy mainittuun aatteellisuuteen, joka voimakkaasti puhuttelee häntä ja jolle hän elää. Hänen "ihmisharrastuksensa" on siinä mukana — ehkä ytimenä. Hän on loogikko, asiallisine, objektiivisuutta tavoittavine intellektineen, mutta samalla subjektiivisen vilkas, ideoihin liittyvä tunne-elämä vie omaan suuntaansa. Hänen juristinen lahjakkuutensa on ennen kaikkea erinomaisen hyvässä kombinaatiokyvyssä, jolla hän hallitsee toisilleen etäisten asioiden loistavan yhdistämisen, yksityiskohtien ja kokonaisuuksien välisen yhteyden. Hänen assosiationsa ovat eläviä ja monipuolisia. Joustavaa esiintymiskykyä. Idealismissaan hän ei ole kaukana uskonnollisesta alttiudesta, jopa persoonallisesti.

LEO PENNANEN

Lauantai on sitten kiva päivä.
Mun ei tarvitse ajatella läksyjä
ja isälläkin on aikaa jutella.

Ja lauantaina äiti leipoo.
Lämpimäisjauhoista ja
meijerivoista. Sillä me
tykätään hyvästä pullasta.

Vaasan myllystä

VARTIJOIDEN KOULUTUSAIKAA OLISI PIDENNETTÄVÄ

karkuruustilastoja, mikä todennäköisesti johtuu juuri siitä, että meillä on niin kovat rapsut, mutta minulla on sellainen käsitys, että tähän karkuruuspykälään voitaisiin sisällyttää sellainen mahdollisuus, että tuomioistuin voi jättää tuomitsematta rangaistukseen yksittäistapauksissa. Yleinen rangaistusuhka jäisi tällöin voimaan, ja sitä voitaisiin käyttää keinona esimerkiksi silloin, jos tulee karkausaaltoja.

JN: Mitä mieltä Te olette siitä säännöksestä, että vankiloilla on oikeus valita se henkilö, joka pääsee vankia tapaamaan?

KJL: Aikaisemminhan tapaamisoikeus oli rajoitettu vain tiettyihin perheenjäseniin ja sääntö on koko ajan löystynyt, mutta jonkinlaista määräämisvaltaa pitää vankilaviranomaisilla edelleenkin olla. Sitä paitsi vangit saavat ymmärtääkseni ainakin tiedon siitä, että joku määrätty henkilö ei ole päässyt heitä tapaamaan. Minulle ei ole tästä asiasta tullut vielä yhtään ainoata kantelua.

JN: Mikä Teidän mielestänne on suomalainen ihannevankila ja mikä on sen vastakohta, huonoin suomalainen vankila?

KJL: Kyllä Järvenpään naisosasto on siinä suhteessa ihannevankila, että siellä on vain kolmisenkymmentä tyttöä ja henkilökuntaa melkein kaksikymmentä. Sitten tietysti työsiirtolat edustavat normalisoituneina ympäristöinä varsin pitkälle sellaista ihannetta, mihin pitäisi pyrkiä.

TS: Jos nyt kuitenkin pysymme näissä miespuolisissa ja suljetuissa laitoksissa?

KJL: Silloin on kyllä tuollainen ihannemuoto esimerkiksi Konnunsuon avo-osasto, missä valvontaa on vähennetty ja kanssakäyminen laitoksen puolella sallittu hyvin pitkään sekä — ihme kyllä — sellainen paikka kuin Huittinen, missä nyt on pakkolaitosmiehiä. Kyllä se on varsin vapautunut vankila. Myöskin pienissä lääninvankiloissa on elämänmeno hyvin rauhallinen ja mukava. Niissähän ei juuri ole kurinpitorikkomuksia lainkaan.

Jos sitten mennään vastakohtiin, niin kyllä nuo suuret asunto-osastot Kakolassa, Helsingin Keskusvankilassa, Sukevalla ja Konnunsuolla ovat vangille rasittavia, siitä ei päästä mihinkään. Tämä johtuu kuitenkin rakenteellisista seikoista eikä siitä, että laitokset sinänsä olisivat muita huonompia. Ne ovat todella masentavia monessa mielessä. Lisäksi sanoisin, että vankivaunut ovat niitä masentavimpia elämyksiä koko täytäntöönpanojärjestelmässä.

TS: Tämä pytty jäi vielä vähän heikolle käsittelylle. Mitä mieltä Te olette meikäläisestä pakkolaitosjärjestelmästä?

KJL: Olen sitä mieltä, että pakkolaitos voitaisiin nykyisessä muodossaan poistaa ilman muuta. Luulen kuitenkin, että on tarpeen varsin pieni laitos määrättyä väkivaltarikollisjoukkoa varten, joka on uusiutuvasti osoittanut varsin pahoja, väkivaltaisia piirteitä. Näitä tapauksia on kuitenkin hyvin harvoja, mutta olen sitä mieltä, että tarvittaisiin jonkinlainen mielisairaalan ja vankilan välimuoto uusiutuvasti törkeisiin väkivaltarikoksiin syyllistyviä varten, koska heidän vapautensa olisi liian suuri hinta yleisestä turvattomuudesta yhteiskunnassa, mutta olen kyllä myös sitä mieltä, että neljä viidesosaa nykyisistä pakkolaitosmiehistä voitaisiin päästää vapauteen tai tuomita heidät tavallisiin vapausrangaistuksiin.

TS: Se on kuitenkin kiinni lainsäätäjästä, vai kuinka?

KJL: Se on kiinni lainsäätäjästä ja myöskin vankilaoikeudesta, joka ei ole tänä vuonna määrännyt yhtään uutta tapausta pakkolaitokseen. Se ei kuitenkaan riipu minusta.

HK: Entä heidän vapauttamisensa? Se kai riippuu Teistä?

KJL: Ei, se riippuu myös vankilaoikeudesta, johon minä kuulun yhtenä viidestä jäsenestä. Voin myös mainita, että kaikki tekemämme päätökset ovat olleet täysin yksimielisiä.

JN: Onko vartijoiden koulutuksessa mielestänne parantamisen varaa?

KJL: Kyllä, nimenomaan koulutusaikaa olisi pidennettävä, mutta olen jo aikaisemmin maininnut toisessa yhteydessä, että vanginvartijoiden koulutus on osoitus siitä, miten yhteiskunta arvostaa eri aloja. Mainitsin vanginvartijoiden, mielisairaanhoitajien ja sairaanhoitajien eripituiset koulutuskaudet ja kysyin, mistä tämä epäsuhde johtuu. Se johtuu ennen kaikkea siitä, että yhteiskunta toteuttaa järjestelmiä, jotka ovat parempia vallassa oleville. Ja kuitenkin nämä ammattiryhmät hoitavat jokapäiväisessä työssään tehtäviä, jotka ovat sosiologiselta luonteeltaan täysin samanlaisia ja jotka ilmeisesti vaatisivat kaikkein eniten koulutusta vanginvartijoilta, koska tässä työssä on sairauksien lisäksi kaikenlaisia mielenterveydellisiä ongelmia ja laitoksen toimintaan liittyviä järjestelyjä.

VE: Oletteko Te varautunut siihen, että saatte osaksenne vankien sympatiat ja veronmaksajien vihat?

KJL: En ole vielä saanut ainuttakaan nimetöntä kirjettä veronmaksajilta, joten siinä suhteessa olen ilmeisesti tasapainoillut hyvin. En myöskään usko, että tällaista virkaa voisi hoitaa jotakin tiettyä ryhmää mielistelemällä, mutta olen huomannut, että vangeille riittää sekin, kun antaa selkeän vastauksen ja perustelee sen. Henkilökunnan puolella on olemassa samanlaista turvattomuutta kuin vankien keskuudessa, ja uskon että varsin kovaakin linjaa pystyy toteuttamaan, jos vaivautuu sen perustelemaan.

TS: Oletteko Te sitä mieltä, että vanginvartijoiden virkoihin hakeutuu sellaisia henkilöitä, jotka työssään saavat jonkinlaisen tyydytyksen vankien sadistisesta kohtelusta?

KJL: Suurin osa heistä on tavallisia palkannauttijoita. Sekä kutsumusammatin hoitaja että määräämishaluiset ovat selvässä vähemmistössä. Tuohan on hyvin yleinen väite, mutta minun mielestäni he toteuttavat kyllä sitä, mitä yleinen ilmapiiri heiltä odottaa. Me saamme sellaisia vanginvartijoita ja poliiseja, mitä me ansaitsemme Suomessa. Yhdeksänkymmentä prosenttia kaikista vankeinhoitohenkilökuntaan kuuluvista on tavallisia palkkaansa nauttivia virkamiehiä, jotka ovat sen verran tunnollisia, että he pystyvät eläytymään siihen rooliin, mikä vastaa odotuksia.

HK: Mistä sitten johtuu, että Te äsken sanoitte Huittisissa vallitsevan, i h m e k y l l ä, hyvän hengen, vaikka siellä on pakkolaitosvankeja? Ovatko siellä poikkeuksellisen hyvät vanginvartijat tai vankilan johto?

KJL: Ehkä se sittenkin johtuu siitä, että laitos sijaitsee vapaammassa ympäristössä. Siellä ei ole muureja vaan teräsverkko, siellä on yhteinen ruokasali, siellä on asuntosellit, jotka tuntuvat tavallisilta huoneilta. Tämä vaikuttaa myös henkilökuntaan, koska se kokee tekevänsä enemmän siviilityötä kuin jossakin Kakolan rundissa.

TS: Te olette monta kertaa painottanut, että vankiloiden suhteen pitäisi päästä pienempiin yksiköihin. Mitä mieltä Te olette Ruotsin surullisenkuuluisasta Kumlasta?

KJL: Sinnehän on rakennettu parikin tuollaista bunkkeria ja minä kyllä uskon, että se oli erehdys. Kumla syntyi siitä hirveästä paineesta, mikä johtui 1 200 karkaamisesta vuodessa. Tämä paine johti siihen, että johtaja E r i k s s o n sanoi, että okei, rakennetaan huippuvarma laitos. Siihen upotettiin paljon rahaa, mutta minä uskon, että se oli aivan varmaan erehdys. Mikäli minusta riippuu, niin ainakin tämänhetkisen näkemyksen mukaan tulen vastustamaan sellaista bunkkeria. Jos toimitaan tällaisten yleisen mielipiteen paineaaltojen varassa, niin ei siitä tule mitään tällaisessa hallinnossa.

HK: Tämä pitää myös ilmeisesti positiivisessa mielessä paikkansa. Toisin sanoen voimakkaat vankeinhoitolaitoksen liberalisointivaatimukset eivät myöskään johda toivottuun tulokseen?

KJL: Ei, koska siihen suuntaan toimiminen taas johtaisi sinisilmäisiin ratkaisuihin, jotka ennen pitkää heilahtavat taaksepäin.

VE: Ylijohtaja Lång, oletteko sitä mieltä, että 1 000 vuoden kuluttua ei enää ole vankiloita?

KJL: Kyllä minä uskon, että on jonkinlaisia laitoshoitoja olemassa. Eristäminen yhteiskunnasta tulee muodossa tai toisessa olemaan aina olemassa.

VE: Jollakin tavalla minusta kuitenkin tuntuu, että hyvään suuntaan ollaan menossa. En sitten tiedä lankeaako ansio siitä Teille vai yleiselle mielipiteelle ja esimerkiksi lehdistölle.

KJL: Kyllä yleisellä mielipiteellä ja mielipiteen muodostuksella on tässä suhteessa kova merkitys. Vaikka minä sanoinkin pitäväni nimitystäni kriminaalipoliittisena, niin uskon, että siinä on haluttu ajaa samansuuntaisia mielipiteitä, mitä minä edustan. Tosiasiahan on kyllä se, että edeltäjäni on tämän yleisen mielipiteen muokkauksen pannut liikkeelle. Jos ollaan aivan rehellisiä, niin kyllä nimenomaan hän on ollut se virastopäällikkö, joka avoimimmin on suhtautunut lehdistöön. Hän ei koskaan estänyt keskustelua, ja myöskin kun tuli painostusjärjestöjä, jotka muilla aloilla menivät muutamassa kuukaudessa täysin paitsioon, hän jatkuvasti avasi ovet. Tämä on sama näkemys, mikä minulla tässä virassa on. □

MITÄ — MIKSI — KOSKA — KUINKA?

K. J. Lång tapetin ja seinän välissä Naarajärven vankilassa

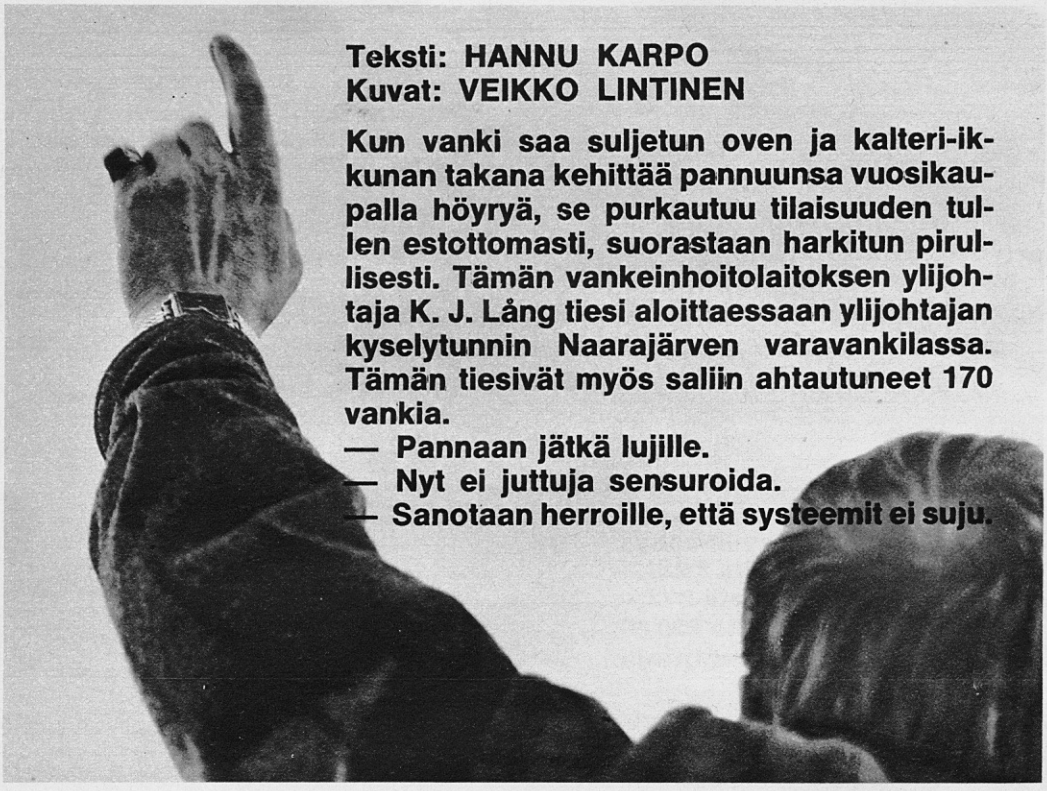

Teksti: HANNU KARPO
Kuvat: VEIKKO LINTINEN

Kun vanki saa suljetun oven ja kalteri-ikkunan takana kehittää pannuunsa vuosikaupalla höyryä, se purkautuu tilaisuuden tullen estottomasti, suorastaan harkitun pirullisesti. Tämän vankeinhoitolaitoksen ylijohtaja K. J. Lång tiesi aloittaessaan ylijohtajan kyselytunnin Naarajärven varavankilassa. Tämän tiesivät myös saliin ahtautuneet 170 vankia.

— Pannaan jätkä lujille.
— Nyt ei juttuja sensuroida.
— Sanotaan herroille, että systeemit ei suju.

VANKI: Vankeinhoitoasetuksen 42 § tekee vankilavirkamiehestä yli-ihmisen kieltoineen ja säädöksineen. Olisiko tähän mahdollisuus saada korjaus?

LÅNG: On selvää, että Vankeinhoitoasetus, sikäli kuin se määrittelee henkilökunnan velvollisuuksia, on jossain määrin jälkeenjäänyt. En kuitenkaan usko, että täällä noudatetaan esim. sellaista säännöstä, jossa vankeinhoitohenkilökuntaa kielletään aiheettomasti keskustelemasta vangin kanssa. On olemassa muitakin pykäliä, jotka pyrkivät pitämään erillään vangit ja henkilökunnan. Olen kuitenkin ollut havaitsevinani, että kanssakäyminen on välitöntä ja joustavaa.

— Nämä säännökset varmasti kaipaisivat uudistuksia.

VANKI: Medisiinarissa 4/68 kirjoititte, että rikoksentekijä on uhri siinä missä rikoksen kohteeksi joutunutkin. Oletteko edelleen samaa mieltä?

LÅNG: Näin olen varmaan kirjoittanut. Se on kyllä mielipiteeni.

VANKI: Milloin kaikkien vankien lomat ovat vankilaadusta riippumatta mahdollisia?

LÅNG: Silloin, kun te toivottavasti jo olette vapaalla jalalla. Tässä loma-asiassa on täysi vauhti päällä. Toivotaan, että arvoisat kolleganne, jotka teidän jälkeenne ovat linnassa, pääsevät siitä nauttimaan.

VANKI: Eikö ehdonalaiseen päässeen vangin valvontaa voitaisi poistaa tai helpottaa (postikorttivalvonta)?

LÅNG: Kaikkia ensikertalaisia ei panna valvontaan, mutta kylläkin yleensä rikoksen uusijat. Jos valvoja toteaa, että kaikki on pyörinyt hyvin 6 kuukauden ajan, hän voi tehdä esityksen valvonnan lakkauttamisesta. Me suostumme satoihin tällaisiin esityksiin kuukausittain.

— Valvontajärjestelmän romuttaminen ei mielestämme ole järkevää vain sen vuoksi, että se on poliisivalvontaa tällä hetkellä. Järjestelmää pitäisi kehittää niin, että siitä olisi myös valvottavalle hyötyä, esim. asunto- ja työasioissa.

Hoito on pelkkää kyttäämistä

VANKI: Eikö vankilassa voitaisi ajatella huolto- ja hoitohenkilökunnan lisäämistä järjestelyhenkilökunnan kustannuksella. Sosiologi, huoltovirkailija ja psykologi puuttuvat, vaikka Naarajärvi on sairasvankila.

LÅNG: Olemme pyrkimässä siihen, että huoltovirkailija saadaan kaikkiin laitoksiin. Juuri tällä viikolla saatiin kaksi ylivartijan vakanssia muutetuksi huoltovirkailijoiksi. Nämä tulivat Konnunsuolle ja Sukevalle.

— Pääosa vankiloiden henkilökunnasta tulee edelleen olemaan vartiohenkilökuntaa. Siitä ei päästä mihinkään. Ei tämä työ yksinomaan kyttäämistä ole, se on paljolti olojen järjestämistä vankiloissa.

VANKI: Tämä laitos on 20 vuotta ajastaan jäljessä. Täällä vanki ei kelpaa edes VPK:n hommiin. Täällä on ehdottoman tiivis suljettujen ovien politiikka, joka heijastuu suurina mielisairaalapassituksien lukuna.

LÅNG: VPK-toimintaan osallistuminen riippuu paikallisista olosuhteista. En usko, että tämä on tiiviimmin suljettuja vankiloita. Kuulen samat väitteet jokaisessa laitoksessa, jossa käyn. Se johtuu siitä, että vankilat todella ovat suljettuja laitoksia.

VANKI: Jos herra ylijohtaja löytää tästä maasta toisen laitoksen, jossa puhdistajat istuvat lukkojen takana koko päivän, kuten täällä, lupaan istua vapaaehtoisesti vielä vuoden lisää.

LÅNG: Kyllä kai ne ainakin silloin ovat huoneensa ulkopuolella, kun ne puhdistavat käytäviä. Tuota väitettä minä en usko.

Puutetta raidallisista asuista

VANKI: Täällä on hirveän vaikea saada puhtaita vaatteita. Narikassa saa melkein riidellä, kun haluaa työvaatteet.

LÅNG: Tämä on sellainen paikalliskysymys, jota en voi Helsingistä käsin ruveta johtamaan.

VANKILANJOHTAJA SAARIKANGAS: Minun tietääkseni joka miehellä on kahdet vaatteet.

VANGIT: Eiiiiiiii (10 sekuntia).

JOHTAJA: Ainakin kuuluisi olla.

VANGIT: Ei ole.

JOHTAJA: Ainakin minun tietääkseni jokaisella työssä käyvällä miehellä pitäisi olla kaksi vaatekertaa.

VANKI: Ei ole. Samalla puserolla käydään tarkastuksessa, paskakaivossa ja tullaan tänne ruokalaan syömään. Siinä ne hihat tippuu paskaa vellikuppiin.

JOHTAJA: Asia on niin, et-

KÄÄNNÄ

kotiin... koko kalustus satasella kuussa

Cervus-sohva
ja 2 nojatuolia 2.281.–.
Sohvapöytä 272.–.
Liberto-hyllystö 520.50.
Kaikki hinnat ovat vähittäisohjehintoja.

Isku-myymälästä saatte nyt satasella kuussa jopa 3.000 mk:n kalusteet. Oheisen kuvan tapaan tai ihan niinkuin itse haluatte. Olohuoneeseen, makuuhuoneeseen, lastenhuoneeseen... joka huoneeseen. Käsirahaa? 20% riittää. Ja mikä tärkeintä: pääsette heti nauttimaan uuden kalustonne mukavuudesta ja viihtyisyydestä.

• ei korkoa • ei osamaksulisää • maksuaikaa jopa 2 vuotta

ISKU

MITÄ — MIKSI...

tä niillä vaatteilla, millä käydään työssä, ei käydä syömässä.

VARTIJA: Minä vastaan tuohon vaatteiden likaisuuteen. Kaksi kertaa viikossa, maanantaina ja torstaina on vaatteiden vaihto. Erittäin likaiseen työhön tarjotaan suojavaatteita tuolta ns. narikalta. Meillä on suihkuhuone saunassa ja olen kehottanut sinne peseytymään.

VANKI: Minä olen siellä narikalla työssä ja haluan sanoa, että kyllä miehille pitäis vaatetta vaihtaa, mutta kun siellä ei ole mitään. Viime vuoden puolella lähetettiin tilaus, mutta varusteita ei ole tullut.

LÅNG: Tämä riippuu vankeinhoito-osastosta. Olen tietoinen siitä, että vaatetoimituksissa joskus tapahtuu viivästymisiä. Me yritämme joustaa tässä. Toivon, ettei epäkohta ole enää pitkäaikainen.

VANKI: On siellä saunassa peltilaatikon sisällä suihku, mutta sinne ei vangilla ole lupa mennä. Minä olen kerran täällä Naarajärvellä pyrkinyt sinne suihkuun. Minulle sanottiin, ettei sinne saa mennä, koska kuuma vesi loppuu. Se siitä.

TV on — näkis vaan

VANKI: Ennen saatiin katsoa tv:tä klo 21.15 saakka. Nyt vain joka toinen ilta. Tv pannaan kiinni heti 19 jälkeen. Tämä johtuu siitä, että syksyllä 5 miestä karkasi, kun muut olivat katsomassa tv:tä. Eikö olisi aika luopua tällaisesta kollektiivisesta rankaisumuodosta. Onhan täällä vartijat, jotka saavat palkan siitä, että vahtivat.

LÅNG: En ole käsittänyt tuota kollektiivirangaistuksesi. Tämä on laitoksen järjestettäväksi kuuluvia kysymyksiä, joten en halua siihen vastata.

JOHTAJA SAARIKANGAS: Kun ei ole riittävästi valvontahenkilökuntaa, pitää vapauksia rajoittaa. Yövartijat tulevat vuoroon klo 20.30. Sitä ennen pitää miesten olla yöpuulla pienen yömiehityksen vuoksi.

VANKI: Onko teillä vankeinhoito-osastossa niin kiirettä, että ette enää ehdi lähettää vastaukseksi kirjeeseen edes sitä tavanomaista lappua: "ei anna aihetta enempiin toimenpiteisiin". Minä lähetin kirjeen joulukuussa enkä ole vielä saanut vastausta.

LÅNG: Jos näkisitte päivän postin, niin ymmärtäisitte, miksi vastaukset viipyvät. Kyllä kirjeet perille tulevat, mutta niitä tulee aivan hirvittävästi.

VANKI: Voiko herra ylijohtaja vaikuttaa sellaiseen asiaan, että täällä saisi veikata. Eihän meillä kakilla ole omaisia. Paitsi nyt noi viranomaiset, mutta ne ei meidän puolesta veikkaa.

LÅNG: Tämä kysymys on ollut esillä. Sitä ei tulla järjestämään. Me emme saa veikkausasiamiehiä, jotka ottaisivat vastuun itselleen. Vankeja ei tulla hyväksymään ja vartijat eivät suostu.

Loppu — slut

LÅNG: Tilaisuus on päättynyt. Toivottavasti tämä ainakin on osoittanut teille sen, että me emme pelkää, vaikka asiat tuodaan räikeästikin esiin. Ehkä täällä Naarajärvellä myös tietyissä yksityiskohdissa voidaan saada parempia järjestelyjä aikaan. Se ei tule olemaan vankeinhoito-osastosta kiinni.

Parikymmentä kysyjää jää viittoilemaan puheenvuoroa. Varattu aika on korkoineen kulunut umpeen. Ylijohtajalla on vielä vankien henkilökohtainen vastaanotto sekä henkilökunnan vastaanotto.

— Tämä laskee huomattavasti painetta vankilassa, sanoo ylijohtaja Lång. Pidettyäni Huittisissa vastaavanlaisen tilaisuuden, sieltä tulleet kirjeet ovat olleet huomattavasti asiallisempia.

— Kysyi vanki tällaisessa tilaisuudessa mitä tahansa, se ei aiheuta hänen kohdallaan toimenpiteitä. Niin on sovittu, sanoo vankilanjohtaja Bertil Saarikangas.

SAARIKANGAS: Pankaa sitten tulemaan muutama HYMYLEHTI tänne laitokseen.

— Saako täällä lukea Hymyä? Olen kuullut, että se olisi vankilassa kielletty.

— Minä olen antanut luvan lukea, sanoo Saarikangas. — Olen lähtenyt siitä ajatuksesta, etten minä voi olla mikään sensori. Sensuroiminen kuuluu painovapautta valvoville viranomaisille.

Minut on harvaan vankilaan toivotettu tervetulleeksi — toimittajana. Naarajärven vankilanjohtaja toivotti vilpittömästi. Tämä lienee paras vastaus väitteeseen Naarajärven suljettujen ovien politiikasta. □

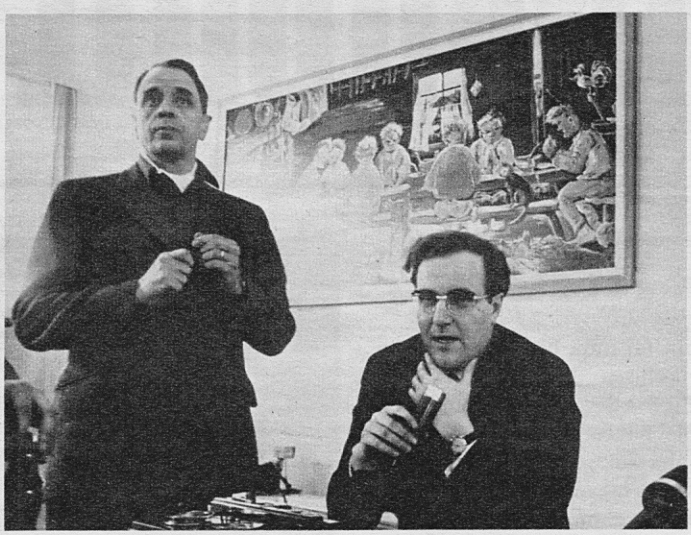

◀ **Seitsemän veljestä raidattomissa asuissaan sekä vankeinhoitolaitoksen ylilääkäri Martti Paloheimo ja ylijohtaja K. J. Lång 170 vangin tarkasteltavina. Paloheimo ja Lång etualalla.**

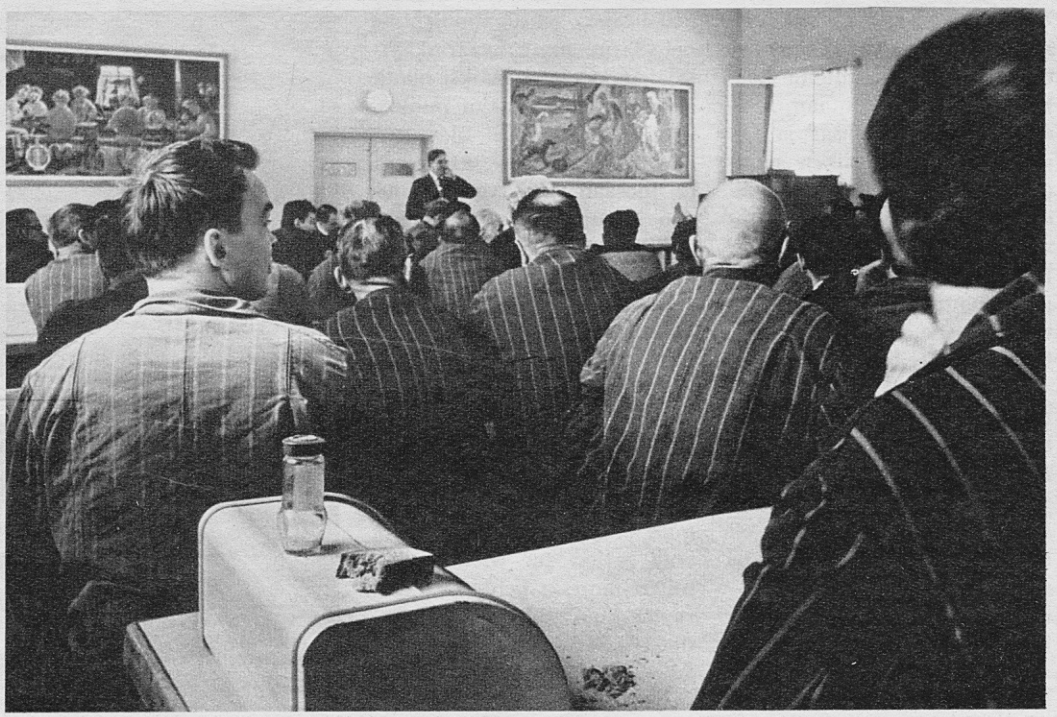

VEIKKO ENNALA

VAPPU-KIRJEITÄ HENKILÖILLE

Iloista vappua toivottaa kirjurimme professori Kalle Achtelle, sosiaaliministeri Anna-Liisa Tieksolle, tv-toimittaja Eero Silvastille ja taidemaalari Mauri Favenille. Toivotusten ohessa myös eräitä kysymyksiä ja väitteitä. Ne valottavat aivan uusia puolia asioista, joita tähän asti on pidetty yksiselitteisinä.
Muistutamme vielä, että kaikilla on lupa ja oikeus olla eri mieltä kuin kirjoittaja.

ANNA-LIISA TIEKSO

Rouva Sosiaaliministeri, ilahtuneena luin äskettäin lehdestä, miten olette tehnyt ehdotuksen, että ensi kertaa rikokseen hairahtuneita ei tuomittaisi ehdottomaan vapausrangaistukseen vaan että he saisivat hyvittää erehdyksensä "yö- ja vapaa-aikavankiloissa". Näin he eivät menettäisi työpaikkaansa ja muuta kosketustaan yhteiskuntaan. Toivomuksenne on viisas ja ensimmäinen askel siihen suuntaan, että rangaistus ei enää olisikaan kosto vaan kasvattava toimenpide. Ettekö voisi myöskin ryhtyä vaatimaan ns. prostituoitujen käsittelemistä toisella tapaa kuin heitä nykyisin käsitellään: varoituksen ja valvonnan osoittauduttua tehottomiksi heidät suljetaan väkipakolla tyttökoteihin tai työlaitoksiin, joissa he harjaantuvat lannanluontiin ja lanttumaan harvennukseen eli ammattiin johon he joskus vapauduttuaan viimeksi antautuvat. Miksi ensinnä ollenkaan tällainen rangaistus? Kenen sivullisen etuja joku pikkuinen laivatyttö on loukannut tai mitä hän joltakulta on rikollisen keinoin riistänyt? Eikö edes hänen ruumiinsa ole hänen omansa? Tekeekö raha sukupuoliyhteyden jollakin tapaa saastaisemmaksi kuin se on avioliitossa? Tietenkin naisen käyttäminen pelkästään seksuaaliobjektina on väärin, mutta väärinkäyttäjähän on mies. Miksi häntä ei rangaista? Toiselta puolen, kaikilla miehillä ei ole kehnon taloudellisen asemansa tai luotaan työntävän rumuuden ja rujouden vuoksi mahdollisuuksia päästä avioliittoon. Onko parempi, että he sekaantuvat eläimiin tai suorittavat karkeita väkivallantekoja sen sijaan, että he voisivat tyydyttää viettinsä normaaliin tapaan prostituoitujen kanssa. Kuka sitä paitsi takaa, ettei joku ulkomuotonsa puolesta täysin epäonnistunut mies etsi prostituoidun luota yhtä paljon tai enemmänkin toisen ihmisen henkistä läheisyyttä kuin silkkaa aistinautintoa? Miksi kadehtia näiltä kahdelta onnettomalta sitäkin vähää, jonka he yksissä neu-

voin kokevat tai toivovat kokevansa. Luulisi, että onnellisessa avioliitossa elävät riemuitsisivat hiljaa onnestaan ja säälisivät niitä, joille ei vastaavaa osaa ole annettu. Mutta ei, heidän onnestaan näyttää puuttuvan jotakin niin kauan kuin yksikin laivatyttö kulkee vapaalla jalalla. Varakkaat juopot eivät koskaan saa sakkoja tai joudu putkaan; aivan samoin "korkeammissa piireissä" harrastettu prostituutio pysyy sekin salassa. Ja vaikka ei aina pysykään, siihen suhtaudutaan ymmärtäväisesti hymyillen. Tai onko jollekin jäänyt epäselväksi eräiden julkisuuden naisten luvattomat suhteet, joissa prostituution tunnus on aivan ilmeinen. Mutta sen sijaan että heidätkin vietäisiin työlaitoksiin kuten alempien sosiaaliluokkien prostituoidut, heidän "romanssejaan" seurataan liikuttuneina ja ihaillen. Psykiatrit väittävät, että kaikki prostituutioon antautuvat ovat kykenemättömiä pitkäjännitteiseen porvarilliseen elämään tavallisissa ammateissa. Mutta miksikään heidän luonnevikaisuuttaan ei korjata ainakaan työlaitoksissa. 80 prosenttia kerran niihin joutuneista joutuu sinne takaisin. Eikö heidän voitaisi antaa hoidella omaa businestään rauhassa, sillä elättävathän he ainakin itsensä, mikä näkökohta ei ole ollenkaan väheksyttävä tänä aikana, jolloin verorahoilla huollettavien ja ylläpidettävien ihmisten määrä on muutoinkin valtava. Parasta, mitä prostituoitujen puolesta nähdäkseni voitaisiin tehdä, olisi heidän toimittamisensa säännöllisin väliajoin lääkärintarkastuksiin. Samassa yhteydessä heitä voisi puhuttaa osaa ottava ja ymmärtävä sosiaalivirkailija. Hänen tehtävänsä olisi siis kuunnella ja lohduttaa, ei tuomita ja uhkailla. Minua on sanottu sensaatiotoimittajaksi. Ehkä olenkin, mutta negatiivisen sensaatiojutun olen käsitykseni mukaan tehnyt vain kerran paljastaessani pari poloista ilotyttöä. Se on lehtimiesurani (mutta ei yksityiselämäni) ainoa häpeäpilkku. Mutta siitä on jo kauan; sen jälkeen olen siveellisessä suhteessa kasvanut. Iloista Vappua, Rouva Sosiaaliministeri.

EERO SILVASTI

Ei sitä lehteä, joka ei jossakin yhteydessä tavalla tai toisella ole nälväissyt HYMYä. Parjaajien todelliset motiivit tietää kyllä jokainen ajatteleva lukija, niin että ei niistä tässä sen enempää. Maaliskuun 23 päivänä yhtyi rakkien kuoroon myös radio esittämällä Jouni Lompolon kuunnelman "Paperin pimeä puoli". Siinä pistettiin HY-HY-lehteä ja erittäinkin minua halvalla, kertoi eräs tuttavani, itse en sitä sattunut kuulemaan. Vajaata viikkoa myöhemmin oli asialla TV-2. Silloin nähtiin Teidän laatimanne näytelmä "Palveleva puhelin". Siinäkin pantiin erään aikakauslehden moraali kyseenalaiseksi. Että tarkoititte juuri HYMYä, siitä ei ole epäilystäkään, siksi selviä olivat eräät vihjeet. Näytelmän teema sen sijaan oli HY-

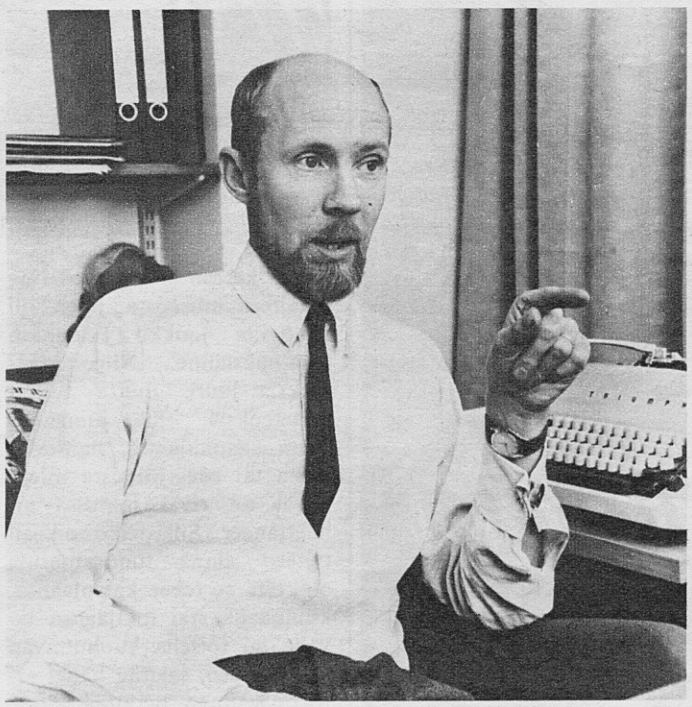

MYä ajatellen tekaistu ja valheellinen, lyhyesti sanoen se oli meitä koskevilta osiltaan seuraava. KASVOT-lehden (HYMY) kovanaama reportteri Veksi (minä?) oli tehnyt eräästä kavalluksiin syyllistyneestä pohjoissuomalaisesta miehestä karskin ja raa'an jutun. Sen johdosta kavaltajan vaimo ja hänen lapsensa joutuivat yleisen halveksunnan kohteiksi ja muutoinkin sellaisiin sielullisiin kärsimyksiin, että heidän oli pakko muuttaa asuinpaikkaa. Nyt KASVOT-lehti lähetti naistoimittajansa (Iris Tuunainen) tekemään jutun myös vaimosta. Näennäisesti sen piti olla myötätuntoinen nyyhkytarina ja osoittaa, miten lehti nyt "ymmärsi" myös hänen vaikeuksiaan. Naistoimittaja laati haastattelun vastahakoisesti tajutessaan, että lehti itse asiassa teki vain uutta bisnestä entisen lisäksi. Kun kaiken kukkuraksi Veksi vielä sorvasi kolleegansa haastatteluun ilkeän otsikon, tuli kavaltajan vaimo lopullisesti nuijituksi maan tasalle yhdessä lapsipoloisensa kanssa. Hyvä toimittaja Silvasti, etteköhän nyt antanut tahallisesti väärän todistuksen lehdestämme. Niinä neljänä vuotena, jotka olen HYMYä palvellut, en ole kertaakaan kuullut lehtemme kummankaan päätoimittajan tai toimituspäällikkömme puhuvan niin vulgääriin, niin omahyväiseen, niin raakaan ja niin laskelmoivaan tapaan kuin Teidän KASVOT-lehtenne päätoimittaja. Sen sijaan olen kyllä kuullut heidän pohtivan, millä tavoin auttaa rahallisesti tai muutoin elämän murjomia ihmisiä. Koskaan näiden neljän vuoden aikana ei ole HYMYn palveluksessa edes tilapäisesti ollut niin törkeästi käyttäytyvää, itserakasta ja typerää valokuvaajaa kuin Teidän KASVOT-lehtenne valokuvaaja oli. Milloinkaan ei ole hyvän työtoverini Iris Tuunaisen tarvinnut lähteä vasten tahtoaan tai tahtoen parsimaan minun juttuja ja otsikoista puheen ollen, ne laadin vain omiin mutta en muiden kirjoituksiin. On kyllä totta, että jos lehti kertoo törkeistä rikollisista totuudenmukaisesti oikeat nimet mainiten, myös omaisille saattaa koitua mielipahaa. Mutta tähän "syyllistyvät" kaikki lehdet eikä asia ole autettavissa muutoin kuin tosiasioita novellimaisesti mukaillen ja vääristellen ja tekaistuja nimiä käyttäen. Mutta esimerkin tästä olisitte Te, Eero Silvasti, löytänyt hieman lähempääkin. Kun TV-2:n "Ajankohtainen kakkonen" äskettäin leimasi nimeltä mainitun rovaniemeläisen rakennusalalla toimivan liikemiehen rikolliseksi huijariksi, aivan varmasti hänenkin vaimonsa ja lapsensa siitä kärsivät. Näin sitäkin suuremmalla syyllä, kun ko. liikemies todistettiin konnaksi kahden hänen entisen työntekijänsä suulla, jotka molemmat olivat saaneet lopputilin oman epärehellisyytensä vuoksi. HYMY-lehti on kyllä erehtynyt mutta se on myöntänyt oma-aloitteisesti erehdyksensä. Ja onpa lehtemme palstoilla nähty sellainenkin kumma, että muuan toimittajistamme pyysi ilman oikeudenkäynnin uhkaa anteeksi henkilöiltä, joita arveli ajattelemattomilla sanoillaan loukanneensa. KASVOT-lehtenne reportteri Veksi tuntui olleen kaiken ilkeytensä ja pahuutensa lisäksi juoppolallikin; kas siinä vielä yksi kaavailemistanne piikeistä. Saattaa olla, herra Silvasti, että ette itse ole potenut muita sairauksia kuin saatananmoista kankkusta, enhän tunne Teitä. Vain kerran olen Teidät nähnyt. Silloin kammelsitte vastaani Aleksis Kiven katua silmä pahasti poskella eikä jalkakäytävä ollut Teille laisinkaan riittää. Samalla kun toivotan Teille hauskaa Vappua toivon myös, että vastedes pysyttelisitte totuudessa ja kirjoittelisitte draamoja vain sellaisista asioista joihin olette perehtynyt.

KÄÄNNÄ

VAPPUKIRJEITÄ

MAURI FAVÉN

Kävin kerran Tampereen Nykytaiteen museossa, jossa oli näytteillä joukko Teidänkin maalauksianne. Niin, maalauksia juuri, mutta tuskin taideteoksia, sillä minkäänlaista sielunliikettä, haltioitumista tai edes hiljaista mielihyvää ne eivät minussa aiheuttaneet. Sillä eikö oikean taiteen ainoa tunnusmerkki ole, että se tekee katsojaansa, kuulijaansa tai lukijaansa tavalla tai toisella kuohuttavan vaikutuksen, saattaa hänet affektin valtaan, herättää hänessä iloa tai surua, kaihoa tai hartautta, nostaa hänet yläpuolelle arjen taivallisiin sfääreihin tai vie hänet mukanaan kadotuksen vaivaan, liikuttaa hänet kyyneliin tai antaa hänen aavistaa millaisia ovat maailmanlopun painajaismaiset tunnelmat tai mielipuolen sairaat uninäyt. Te puolestanne ette siis kyennyt herättämään minussa minkäänlaista mielenliikutusta, katselin innotta kankaita, jotka olitte tärvellyt peittämällä kunkin niistä osittain keltaisella, osittain punaisella ja osittain sinisellä värillä. Jonkinmoisia yksinkertaisia geometrisiä kuvioita niistä muodostui mutta mitään ne eivät silti esittäneet. Ja minä ajattelin niiden edessä tylsänä seisoessani: jos Mauri Favén on näiden töiden perusteella oikeutettu taiteilijan titteliä käyttämään, silloin minä olen suuri pianisti osatessani soittaa 1-sormisesti virren n:o 325 "Joutukaa sielut". Pitäisikö maalausten sitten esittää jotakin? Kyllä, minun ymmärtääkseni. En tarkoita, että ainoata oikeata taidetta on olevaista tunnontarkasti kopioiva naturalismi, mutta naturalismi on se perusta ja pohja, jolta kuvaamataiteen abstraktit haarat versovat ja rönsyilevät. Ken ei ensin hallitse naturalismia, hän ei hallitse abstraktiakaan taidetta. Minusta tuntuu, että asianlaita on Teidän suhteenne juuri näin. Teidän punaiset kuutionne ja siniset viitiönne

KÄÄNNÄ

100 % TAKUU AITOA HIUSTA

vain **78,-** MARKKAA

maksaa Teille nyt tämä upea PERUUKKI

JA SE ON 100 %:sesti AITOA LUONNON HIUSTA

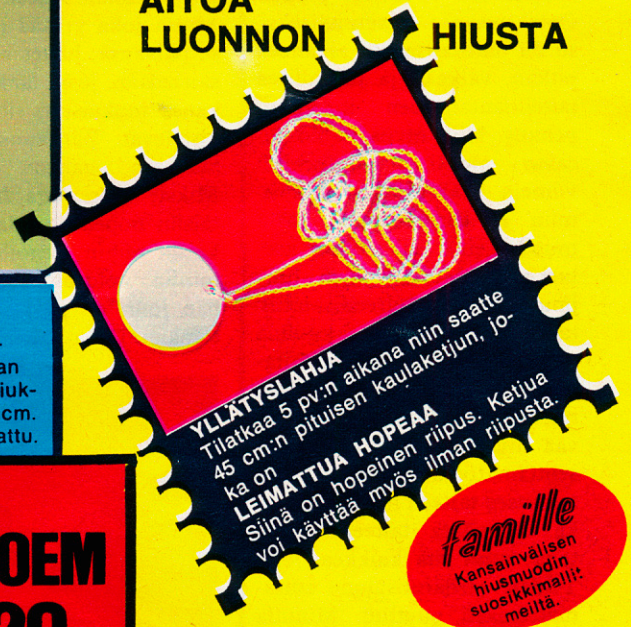

famille
Kansainvälisen hiusmuodin suosikkimalli: meiltä.

KOKOPERUUKKI

CHARM 78,-

on peruukkiuutuus mannermaalla nk. **miniperuukki,** jossa on joustava stretch -pohja. Tämän ansiosta peruukki voidaan kiinnittää pitkien ja lyhyiden hiuksien päälle. Hiusten pituus n. 15 cm. Paino 130 g. Valmiiksi rullattu.

3/4-PERUUKKI

DUO POEM 120,-

on 3/4-peruukki, jonka hiuspohjan takalohko on avoin. Tämän ansiosta voitte käyttää DUO POEM peruukkia **kokoperuukkina** tai **puoliperuukkina,** kuten haluatte, kampauksesta riippuen. Hiusten pituus 35—40 cm. Paino 150 g. Valmiiksi rullattu. DUO POEM on todella toivepe-ruukki.

Tärkeää

Teillekin on varmasti tullut eteen tilanne, jolloin olisitte voinut lähteä ulos viettämään hauskaa iltaa, mutta kampauksenne ei ole ollut kunnossa. Famille-peruukin avulla voitte hetkessä laittaa itsenne edustavaan kuntoon.

VOITTE NOUTAA MYÖS MYYMÄLÖISTÄMME:
Mannerheimintie 118 Tuilinpuomin talossa Sinisen Kuun vieressä. Puh. 41 00 64 tai **City-Center/Marmorikuja** Puh. 19 990.

POSTIPALVELU
FAMILLE Box 25115 Helsinki 25 Puh. 41 00 64

TILAUSKUPONKI **H5/70**

FAMILLE BOX 25115 HELSINKI 25

Tilaan tarjouksenne mukaisesti 14 vrk:n vaihto- ja palautusoikeudella peruukin malli: (rasti ruutuun)

☐ CHARM kokoperuukki 78:—
☐ DUO POEM 3/4-peruukki 120:—

NIMI

OSOITE

POSTITOIMIPAIKKA

LIITTÄKÄÄ TILAUKSEEN HIUSSUORTUVA VÄRIMALLIKSI. TILATKAA JO TÄNÄÄN!

MAURI FAVÉN

ovat hengettömiä värikuvioita, ketään ne eivät puhuttele eivätkä kehenkään syvällisesti vaikuta. Katsokaapa Helena Schjerfbeckin viimeisintä Omakuvaa. Ei voida väittää, että se olisi naturalismia, sillä sen anatomiset mittasuhteetkin ovat vääristyneitä. Mutta silti tämä henkeistynyt, eteerinen, niukoin siveltimen vedoin hahmoteltu naisenkuva on suurta taidetta: sen kuolleensilmien pohjalta paistaa kärsinyt, loppuun palanut, tyhjä sielu; itse asiassa koko maalaus on kuva sielusta. Maalata kuva sielusta; kas siinäpä se, siinä kaikkien taiteilijoiden suuri unelma. Mutta Schjerfbeck ei luonut parasta Omakuvaansa ensimmäiseksi, se oli naturalismista alkaneen pitkän, vaikean ja tuskallisen taiteilijantaipaleen loppuhuipennus. Niin myös Pablo Picasso aloitti naturalismista viimein päätyäkseen kubismiin ja surrealismiin, jossa muodot eivät enää olleet itsetarkoitus. Mutta hänen hurjimmista ja houreellisimmistakin fantasioistaan kuultaa ankara kurinalaisuus ja taitaminen, niissä on sitä ihmisen mieltä perin juurin järkyttävää mutta sanoilla lähemmin selittämätöntä lumoa, joka ansaitsee taiteen nimen ja jonka oikopäätä taiteeksi vaistoaa; juuri sitä kaikkea, joka Teidän väriläiskistänne auttamattomasti puuttuu. Minulla on käsitys, että naturalismin välttämättömän välivaiheen unohtaen tai siihen kykenemättömänä olette pyrkinyt puuhun latvasta. Vasta sitten, kun kykenette esittämään minulle edes yhden ainoan naturalistisen maalauksen, joka on erehdyksittä malliinsa samaistettavissa, vasta sitten myönnän häveten erehtyneeni; Teissä oli sittenkin taiteen jumalainen kipinä, vaikkakaan en sitä ymmärtänyt. Siihen asti sallinette minun pitää Teitä huiputtajana, joka väärinkäyttää taiteilijan nimeä. Hyvää Vappua siitä huolimatta.

KALLE ACHTÉ

Herra Professori, ihmiselämä ilmoitetaan kallisarvoiseksi lahjaksi, josta pitää kiitollisin mielin loppuun asti nauttia. Kuitenkin on varmaa, Schopenhaueria lainatakseni, että varsin usea henkilö olisi tällaisesta lahjasta kiittäen kieltäytynyt, jos hän olisi saanut sitä hiukankaan etukäteen kokeilla. Kaikissa yhteyksissä meille tehostetaan elämän erinomaista arvoa vaikka se niin usein on yhtä pitkitettyä kärsimystä: työttömyyttä, sydänsuruja, sairautta, ahdistusta. Niistäkö meidän pitää kiitollisina nauttia. Sen paremmin kuin meillä ei pitäisi olla oikeutta pakottaa toista kuolemaan ei meillä pitäisi olla oikeutta pakottaa toista elämään. Kuitenkin asia on käytännössä päin vastoin. Joka sodassa ampuu vihollisen, hän saa palkinnokseen mitalin. Mutta joka yrittää päättää itse päivänsä, hänet kuljetetaan sairaalaan, jossa lääkärit etiikkansa mukaisesti sitten "ponnistelevat parhaansa" pelastaakseen hänen henkensä. Miksi? Siksi, että hänet voitaisiin nopeasti palauttaa takaisin niihin samoihin onnettomiin olosuhteisiin, joista hän juuri oli pyrkinyt vapautumaan. Onko tämä mielekästä? Televisiohaastattelussanne Te sanoitte monen itsemurhaa yrittäneen lausuneen lääkäreilleen kiitoksen sanoja tultuaan toivutetuksi takaisin elämään. Aivan varmasti näin on tapahtunut, mutta kysymyksessä ovat olleet itsemurhaeleet, ei vakaa aikomus. Itsemurha-aikeilla leikkivä varaa aina tilaisuuden pelastua, sillä hänen tarkoituksenaan on vain tulla huomioon otetuksi, saada osakseen sääliä ja osanottoa. Vakaasti itsemurhaa yrittäneet sen sijaan kysyvät lääkäreiltä kiivastuneina, miksi heidän ei annettu kuolla. Siihen kysymykseen minäkin tahtoisin vastauksen. Minun nähdäkseni perusteluksi ei riitä, että elämä olisi jokin lahja. Yleensä itsemurhaa yrittäneiltä udellaan sairaaloissa, ovatko he harkinneet tekoaan. Jos potilas vastaa kysymyksessä olleen päähänpisto, hänet vapautetaan kun taas pohdiskelun jälkeen itsemurhaa yrittänyt usein suljetaan "mielenvikaisena" jatkohoitoon. Miksi ihmeessä näin? Eikö siinä määrin kiivas ihminen, joka yrittää oikusta tappaa itsensä, pikemminkin ole hoidon tarpeessa, saattaahan hän äkkipikaisuutensa vuoksi olla vaaraksi ympäristölleenkin. Sen sijaan itsemurhaa kauemmin suunnitellut on osoittanut järki-ihmisellä ominaista mielenmalttia ja harkintaa, hänen yrityksensä on pohdinnan tulos. Lisäksi itsemurhaan tai sen yritykseen johtava melankolia ei kai liene sairautta, sehän on maailmankatsomus, elämänfilosofia, olemisen turhuuden syvällistä tajuamista. Miksi itsemurhaajaa pidetään pelkurina ja hänen vaikuttimiaan alhaisina; että hän on vastuuntunnoton. Miksi ei päin vastoin. Ihminen, joka uskaltaa oma-aloitteisesti kulkea kuoleman rajan yli tuntemattomaan maahan, on uljas. Miksi itsemurhassa ei haluta nähdä ylevyyttä esimerkiksi silloin, kun sen suorittaja on toivoton, parantumaton alkoholisti, joka elämänsä kaiken on aiheuttanut vain surua, huolta, kuluja ja häpeää perheelleen ja omaisilleen ja yhteiskunnalle. Minä näkisin hänen itsemurhassaan hänen onnettoman elämänsä ainoan epäitsekkään ja jalon teon; hän halusi säästää läheisensä enemmiltä kärsimyksiltä. Asiaani ei pidä käsittää väärin: ei jokainen ihminen joka jaksaa elää ole pelkuri, mutta jokainen joka uskaltaa kuolla on rohkea. Muuan vanha veturinkuljettaja näytti minulle kerran paikan, jossa nuori tyttö jättäysi hänen junansa alle varhaisena juhannusaamuna. Hän asetti päänsä kiskoille ja käänsi kasvonsa kohti ja hän hymyili kuollessaan. Miksi emme saata tunnustaa hänen lähdössään olleen traagista kauneutta? Oletettavasti siksi, että alitajuisesti kadehdimme hänen uljuuttaan ja hänen surumielisen kuolemansa hohtoa. Mikäli uskomme Jumalaan ja hänen sanaansa, on meidän uskottava myös Kaikkivaltiaan siihen ilmoitukseen joka koskee elämämme kaikkia vaiheita ja kuolemamme ajankohtaa: hiuskarvakaan ei putoa päästämme hänen tietämättään. Fatalismin opin mukaisesti me siis toteutamme kaikessa sitä mikä on ennalta määrätty. Saman asian on Shakespeare ilmaissut Loppiaisaatossaan seuraavin ihanin säkein: "Jumalan sallimus, ma tahtos' teen, ja nyt se tulkoon, mik' on tullakseen." □

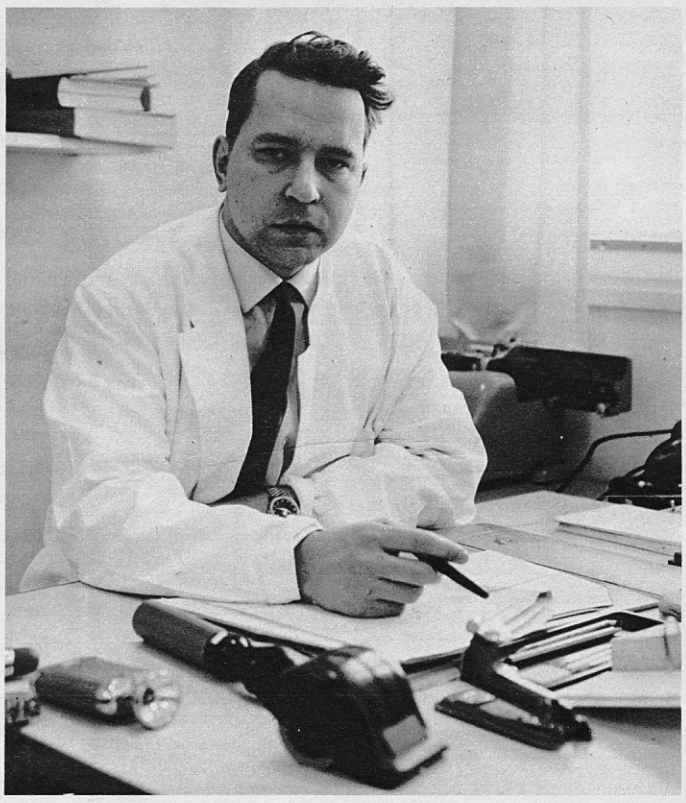

Koffin A.
Koffillinen juhlavaa A-olutta.
Pyöreän makuista, voimakasta
ja takuulla kypsää.
Koff A-aah!

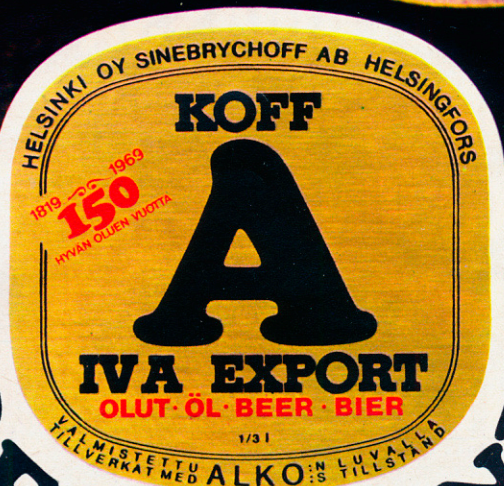

KOFFILLINEN

VAIN HYMYLEHTI OLI TODISTAMASSA KAIKKIEN AIKOJEN JÄNNITYS-HÄITÄ!

ESKO LAUKKO JA MAURI SARIOLA SANOIVAT TAHDON TENERIFFALLA

Teksti ja kuvat: **HANNU RAHKONEN**

Agricolan päivä 9. 4. 1970 on merkittävä päivä. Paitsi, että se on Agricolan päivä, on se myös kirjailija Esko Laukon eli tullivirkailija Tuula Korpelan (28) ja kirjailija Mauri Sariolan (45) hääpäivä.

Heidät vihittiin Teneriffalla avioliittoon. Häitä vietettiin pilvien yläpuolella, tulivuoren kupeella. – Nyt se suuri päivä koitti, mörähteli kirjailija Sariola hotellin parvekkeella hääpäivän aamuna huolettomasti. Mutta häähetken lähestyessä hermostui vanha Susikoskikin. Ja elleivät todistajat pahoin erehtyneet, olivat he kuulevinaan Sariolan äänessä pienen, liikutusta osoittavan värähdyksen, kun hän rovasti Toivo Immosen edessä vakuutti: "Tahdon".

Morsiamen silmissä kimmelsivät kyyneleet . . .

Ja taivas oli kuin kerjäläisnuttu.

Aamulla ei näyttänyt oikein hyvältä. Hotelli Atlanticon parvekkeelta katsottuna vasemmalla taivaanrannassa piirtyvä Teide-tulivuori oli repaleisten ukkospilvien peitossa. Meren yläpuolella vuodatti hetki hetkeltä seestyvä taivas valoa. Ilmankos kirjailijanimimerkki Esko Laukon kuudennen kirjan nimeksi on kaavailtu "Taivas kuin kerjäläisnuttu". Nimi on sitaatti Mika Waltarin nuoruudenrunosta, mutta kerrottakoon, että akateemikko on antanut lainaukseen luvan.

— Ei enää edes ohuita siivuja!

Hääpäivän aamuna heräsi kirjailija Mauri Sariola juu-

KÄÄNNÄ

Aidolla rommilla aateloitu

Lupaava hetki. Tuoksuva Caravelle. Aidolla rommilla aateloitu piipputupakka. Pian se jälleen syttyy.

1:60

ESKO LAUKKO JA MAURI SARIOLA SANOIVAT...

ri siinä mielentilassa kuin viimeisen poikamiespäivän perusteellisen juhlinnan jälkeen herätään niin Teuvalla kuin Teneriffallakin. Tosin poikamiespäiviä ei kovin monta ehtinyt ollakaan. Kirjailija Sariolan ja hänen entisen vaimonsa avioerohan vahvistettiin vain muutamia viikkoja aikaisemmin.

Joka tapauksessa vanha kunnon Susikoski hotellin parvekkeella siemaisi tuoksuvaa aamuilmaa ja totesi varovaisesti, mutta toiveikkaasti:

— Taisi ... tuota noin ... tulla ohuitten siivujen (pikkuryyppyjen) päivä.

— On tämä niin tärkeä päivä, että tänään ei oteta ohuita eikä paksuja siivuja, huomautti morsian.

Sariola ei tiennyt mitä katsoa. Vastapäätä houkutteli kodikas taverna (= pieni ravintola), vieressä kaunis morsian. Nyt piti valita taverna tai morsian.

Morsian piti pintansa, vaikka sulhanen yritti vedota varhaiseen aamuhetkeen ja siihen, että rovasti oli tilattu vasta kello kuudeksitoista, Neitsyt Maariaan ja ties mihin.

Kirjailija Sariola mutisi, että taisi ruveta kuulumaan oikein emännän ääni, mihin tuleva rouva huomautti, että muut hääpäivän kiireet on asetettava siivujen edelle. — Ja sitä paitsi pitää kaikkia asioita järjestellä, sellaisia, joista mies ei ymmärrä mitään.

Siispä Sariola siirtyi kiireen kaupalla Kenraali Francon Keskusaukion puiden katveeseen, toimitusjohtaja Julius Revon ja varatuomari Olavi Lahosen seuraan — appelsiinimehulle.

Sormukset

Calle del Reyn varrella kimaltelee kulta- ja jalokiviliike Joyeria Escandinava, jonka omistaa suomalainen Harlon pariskunta. Sieltä oli tarkoitus pikipäin käväistä ostamassa sormukset. Mutta puoli tuntia venyi tunniksi, kahdeksi päiväksi. Sopivia vain ei löytynyt. Kirjailija Sariolan kaulus puristi ja hänen täytyi tämän tästä piipahtaa raitista ilmaa haukkaamassa läheisen kahvilan ulkoterassilla. Kunnes, vihdoin viimein, hän kertoi, että sormukset olivat kuin ihmeen kaupalla löytyneet. Tosin varsinainen vihkisormus, kaunis valkokultainen briljanttisormus, oli hivenen liian suuri ...

Morsiusvihko

Teneriffan tapaisella saarella luulisi olevan kukkia kukkakaupassakin. Onhan luonto villi, rehevä ja värikäs. Minne vain katse osuu, siellä bougainvillet kiipeilevät muureilla ja jakarandapuut huojuvat täynnä hehkeää violettia. Mutta Puerto de la Cruzin parhaassa kukkakaupassa, rantakadulla, hotelli Las Vegasia vastapäätä, oli vain muutama orpo ruusu ja neilikka.

Morsian jo meinasi hermostua. Mutta Sariola rauhoitteli: — Hyviä kukkiahan nuokin ovat. Kukat joka tapauksessa ostettiin. Tosin varsinainen morsiusvihko löytyi pieneltä katukauppiaalta: muutama kaunis kamelia.

Kuiskuttelua, uteliaita katseita

Jos oli uteliaita katseita jo Seutulan lentokentällä, oli niitä myös Puerto de la Cruzissa. Hotelli Atlantico, jossa kirjailijat Esko Laukko ja Mauri Sariola asuivat, oli kokonaan suomalaisten turis-

KÄÄNNÄ

▲ **Hääshampanjan kanssa oli vaikeuksia, kun Espanjan valtion matkailuhotellista ei löytynyt oikeamallisia laseja. Nekin vähän suipot, jotka löytyivät, olivat kuin Riihimäen asemaravintolasta lainattuja. Mutta yhteisen tulevaisuuden malja juotiin. Taustalla majesteettinen Teide-tulivuori.**

◀ **Suudelma pilvien yläpuolella, Teiden rinteellä, onnen huumassa.**

ESKO LAUKKO JA MAURI SARIOLA SANOIVAT...

▲ Sormukset ostettiin Joyeria Escandinavasta, jonka omistaa suomalainen liikemies. Sormusten valinta ei suinkaan ollut helppo, sillä kaikki olivat kauniita.

▼ Teidellä. Jännitys on ohitse. Taustalla pieni, kaunis kappeli. Luonto 2 500 metrin korkeudessa on karua.

tien miehittämä. Ja tietenkin tuollainen iso mies kuin Mauri Sariola ja viehättävä nainen kuten Tuula Korpela herättivät turistien huomion. Ei kulunut aikaakaan, kun Mauri Sariolalta kyseltiin, että oottekos te se mies, joka kirjoittelee niitä jännäreitä.

Hotellin kattoterassilla ajateltiin varmasti, että mitähän ne nyt täällä oikein puuhailevat. Mahtavatkohan olla ihan tavallisella lomalla. Kuiskuteltiin kaikenlaista ja terävissä aivoissa syntyi johtopäätöksiä.

Niinpä tapahtuikin, että vihkimistoimituksen jälkeen oli kirkon ulkopuolelle ilmestynyt pari turistia kukkavihkon kanssa onnittelemaan nuorta paria. Jännärin juoni oli siis oivallettu, yksityiskohdista punottu kokonaisuus.

Tavallinen suomalainen naisturisti oli lyönyt laudalta kaksi salapoliisikirjailijaa. Ja se on melkoinen saavutus.

Tie pilviin

Teiden luminen huippu kimmeltää ylhäisenä ja saavuttamattomana. Pilvien yläpuolelle kohoavassa majesteettisuudessaan se on kuin Teneriffan symboli. Jo ennen espanjalaisten maihinnousua pelkäsivät saaren asukkaat tätä tulivuorta. Kun se purkautui, mumistiin säikähtyneinä: "Iso päällikkö puhuu!"

Nykyisin vuorelle johtaa autotie, aivan huipun lähituntumaan. Siellä on valkoinen pieni kappeli ja Espanjan valtion rakennuttama matkailuhotelli.

Tie on kokemus! Eikä siitä selviä ilman ohuita siivuja tienvarren tavernoissa.

Huoleton taksimies tunsi reitin. Lauleskellen hän kaasutteli ja huomautti matkustajilleen, että "muchas curvas", paljon kurveja. Hän ajoi milloin yhdellä kädellä, ja, herra paratkoon, joskus ilman käsiä.

Morsian oli totinen. Sulhanen punoitti ja puheli kaiken aikaa hermostuneena. Todistajat pelkäsivät. Auto jyristeli

KÄÄNNÄ

Rentoutukaa.

Tämä merkki vapauttaa Teidät ajattelemasta pukunne prässejä.

Terylene on tehnyt miehen pukuun prässinsä pitävät housut ja takin, jonka uutuuden prässäys säilyy. Saanut puvun kestämään istumista. Ja kulumista. Todella tyylikkäästi. Miksi ette siis pukeutuisi hyvin, mutta huolettomammin. Juuri Teitä varten on Pukeva valinnut Terylenen.

Terylene on ICI:n rekisteröimä tavaramerkki.

suuntaa suuriin valikoimiin

PUKEVA

Rang

Uusi saippua-pesujauhe

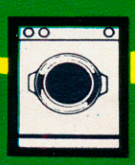

... pesee pyykin saippuan puhtaaksi

Lisätietoja Rangista:
Rang on saippuaperustainen pesujauhe, joka ei sisällä synteettisiä pesuaktiiviaineita. Sen fosfaattipitoisuus on alhainen. Lisäksi Rang sisältää puhdistusvaikutusta tehostavana aineena natriumkarbonaattia. Alumiinista ja kevytmetallista valmistettujen pesukoneosien suojelemiseksi on Rangissa natriumsilikaattia. Rang sisältää valkaisuaineena natriumperboraattia ja sekä puuvillaan että nailoniin kiinnittyviä kirkasteita. Rangin pH-arvo on 10.5. Rangin pakkauksissa on virallinen tavaraseloste.
Saippuapesuaineena Rang on vaahtoavaa, mutta oikein annosteltuna se soveltuu myös koneelliseen pesuun.
Rangia valmistaa Turun Saippua Oy.

Rang on uusi saippuapohjainen pesujauhe. Monipuolinen, monikäyttöinen. Rang pesee koneessa, Rang pesee padassa. Ja käsinkin voitte Rangilla pestä. Rang sopii yhtä hyvin valko-, kirjo- tai hienopesuun. Sen tuoksu on puhdas, saippuanomainen, luonnollinen.
Rang pesee pyykin **saippuan** puhtaaksi.

ESKO LAUKKO JA MAURI SARIOLA SANOIVAT...

mutkasta toiseen, äkkijyrkkien putouksien vieritse.

Kun näköalat olivat hirveimmillään, saavuttiin pilviin ja kuljettajakin hiljensi. Hänellä oli täysi työ nähdä eteensä.

Sitten tuli huikaiseva kirkkaus. Pilvet näkyivät alapuolella pehmeänä pumpulina ja maisema oli karu: laavaa, ihmeellisen muotoisia kiviröykkiöitä. Ensimmäinen niistä muistuttaa kenkää, toinen kamelia, kolmas ihmisen kasvoja.

Teiden huippu oli lähellä.

— Kuin Tuulan vasen, tokaisi Sariola.

Vanha rovasti kysyy

Anglikaaninen kirkko, jossa Tuula Korpela ja Mauri Sariola vihittiin, on kaunis: lasimaalauksia, kivilattia, värikkäät urut, tehoava alttaritaulu.

Siinä he nyt ovat, viime aikojen kohutuimmat kirjailijat.

Morsian: takanaan viisi kirjaa, yllään valkoisesta hivenen beige-väriin murrettu puku, päässä valkoinen minkkihattu, kädessä kamelia-ruusukimppu.

Sulhanen: takana nelisenkymmentä kirjaa, tummansininen mohair-puku, hopeanharmaakuvioinen solmio, taskussa briljanttisormus.

Sormusta Sariola tämän tästä tunnustelee. Sellaista se on aina, olipa kysymyksessä tavallinen meikäläinen, poptähti, kirjailija tai miljonääri.

Morsian on ladylike. Sariolasta voisi sanoa, että melko läheltä herrasmiestä liippaa. Meluavat puheet ja huiskiva tyyli on pinnistetty virkailmeen taakse.

— Tahdotko sinä Mauri Aukusti Sariola ottaa tämän Tuula Marjatta Korpelan . . .

Vihdin täysinpalvellut rovasti Toivo Immonen on pukeutunut mustaan kaapuun ja esittää kysymykset ikivanhan kaavan mukaan. Hän puhuu hiljaisella ja rauhallisella äänellä.

— Tahdon, Sariola vastaa oikopäätä surkeilemattomaan tapaansa. Mutta todistajat ovat kuulevinaan pienen värähdyksen hänen römeässä äänessään.

Tuula Korpelan ääni värähtää sitävastoin selvästi, kun hän antaa suostumuksensa.

Sitten se on ohi. Rovasti toivottaa onnea. Tuula Korpela on rouva Tuula Sariola. Esko Laukko on Tuula Sariola o.s. Korpela.

Ei kolmoishäät

Mitkään Esko Laukon kolmoishäät ne eivät olleet, kuten Seura-niminen viikkolehti kertoi. Kertoi vaikkei tiennyt asiasta muuta kuin, että Mauri Sariola ja Tuula Korpela lähtivät samalla koneella Teneriffalle. Seura kehtasi kertoa jopa senkin, että häät olivat kauniit jne. Kuinka kummassa se semmoista saattoi kertoa, vaikka ei ollut läsnä eikä varmasti kuullut kenenkään kertovan niistä mitään. Kirkossahan ei näet ollut rovastin lisäksi muita kuin hääpari ja kaksi todistajaa. Olisihan häissä saattanut sattua vaikka millainen skandaali. Entä jos Tuula Sariola olisikin tiuskaissut, että EN TAHDO. Entä jos sulhanen olisikin sovitulla vihkimishetkellä lojunut hukkuneena San Telmon uima-altaassa. Tai entä, jos hän olisikin tipahtanut jyrkänteeltä mereen.

Vai oliko Seura-lehti kurkkimassa saarnastuolin kaiteen yli vihkitoimitusta? — Heh, heh, kuten Sariola sanoisi.

Shamppanjasiivut Teidellä

Espanjan valtion matkailuhotelli oli komea: aulan lattia kuvioitua kiveä, katto kiillotettua kanarianmäntyä, ikkunoitten takana isot uima-altaat. Toisessa altaassa on asiakkaan toivomuksen mukaan vuoripuron kirpaisevan kylmää vettä ja toisessa lämmitettyä. Oli kansainvälinen hovimestari. Mutta palvelu ei oikein miellyttänyt nuorta aviomiestä.

— Mikäs saluuna tämä oikein on, murahteli Sariola hovimestarille, kun ei edes oikeanmallisia shamppanjalaseja löytynyt. Tarjottiin matalia, laakeita laseja, kuin Riihimäen asemaravintolasta lainattuja. Shamppanja tosin oli oikeanmerkkistä.

Rouva Sariola varoitti miestään, ettei sopisi isotella. Mies ei vähällä uskonut. Jupisi vain, että on se kumma kun pitää tällaisella timanttihetkellä litkiä jaloa juomaa mokomista kipoista.

Korkki poksahti.

Poreileva juoma kaatui laseihin.

Onneksenne!

Taivas punertui. Teiden huipulle johtavan köysiradan rakentaminen oli siinä pisteessä, että vasta pylväät olivat pystyssä. Kaipa aikanaan köydet ja ilmassa riippuvat vaunutkin ilmestyisivät.

Vaunujen ilmestymistä toivotamme aviopari Tuula ja Mauri Sariolallekin.

Ovathan pylväät jo pystyssä. □

◄ Aurinko onnellisten saarilla paistaa kuumasti. Niinpä rouva Tuula Sariola (kuvaushetkellä vielä Tuula Korpela) monien muiden turistien tavoin antoi auringon polttaa ihoaan.

▼ Taivas punertui. Teiden huippu peittyi pilviin. Yhteinen tulevaisuus alkoi. Tuula ja Mauri Sariola odottavat siltä paljon.

TURKU HAISTATTAA ASUKKAILLAAN PASKAT

Superaikakaudella käytetään vain superlatiiveja. Turku on tasavaltamme vanhin ja haisevin. Iän takaa historia ja "hunajan" hajut suorastaan nerokas jätteidenkasausjärjestelmä. Kaikki kaatopaikat ja saostussammiot ovat keskellä kaupunkia, asutuksen ympäröiminä.

Teksti:
HANNU KARPO

Kuvat:
PEKKA KUPARINEN

◄ Historiaa ymmärrettävistä syistä rakastavat turkulaiset ottivat oppia pyramideista. Ne olivat hallitsijoiden muistomerkkejä ja ne olivat kivestä. Tänä päivänä rakennetaan Peltolan kaatopaikasta Turun vallanpitäjien muistomerkkiä. Se on jo 5-kerroksisen kivitalon korkuinen ja se tehdään paskasta. Sitä on tehty kohta 30 vuotta.

► Valtavan jätevuoren huipulla on lanta-allas, jota suurennetaan korottamalla multavalleja altaan uhatessa valua yli laitojensa. Suuret omakotialueet ja kolme uutta kerrostaloaluetta saartavat joka puolelta tämän tunkion. Osa asunnoista on onneksi tyhjinä: tunkiolle on vaikea saada asukkaita. Naapurissa toiminut pikalahottamo suljettiin, kun torakka- ja syöpäläisarmeija oli vallannut lähitalot. Jätepyramidia rakennetaan yhä. Se ei sisällä yhtään hautakammiota, sillä ne on rakennettu erikseen pyramidin ympärille. Sieltä niitä saa ostaa tai vuokrata puoli-ilmaiseksi, mutta harvat ymmärtävät parastaan. "Hunajan" hajuun on sentään helpompi kuolla kuin nälkään — Turun elintasokaupungissa nälkään ei tänään kuole enää edes rappioalkoholistikaan.

◄ Ruissalon tien varressa olevan Patterihaan asuntoalueen ilma on todettu Turun saastuneimmaksi. Teollisuuden ja ratapihojen hajut hukkuvat kuitenkin pari vuotta sitten rakennetun keskuspuhdistamon hirvittäviin katkuihin. Biologisen puhdistamon valtavissa sammioissa turkulaisten ulostukset hajoavat veteen ja ilmaan. Takana olevan Patterihaan kerrostalokodeissa saa lemuun tottumaton kesäaikana pahoinvointikohtauksen heti ikkunan avattuaan.

► Ispoisten kaupunginosan rannassa on kaatopaikka. Ilman valtuuston ja vesioikeuden lupaa. Mereen kaadettavat jätteet ajelehtivat kesällä veneilijöiden iloksi pitkin Pitkäsalmea.

Kaatopaikan vieressä on leirintäalue, lähimmät teltat ovat olleet 30 m:n päässä jätekasoista. Leirintäalueen takana on Ispoisten hiekkaranta. Hiekkarannalla on kaupunginlääkärin toimesta käyty ottamassa vesinäytteitä. On todettu, että suuren bakteerimäärän vuoksi uiminen on vaarallista. Jätteiden kaato rantaan jatkuu: kaatopaikan mehut ovat värjänneet jään keltaiseksi. Kesä tuo vieressä oleville kerrostaloasukkaille näköelämyksen lisäksi aromit.

KÄÄNNÄ

Voi leipä!

Nyt sinut tehdään koreaksi. Mensan pasteijaa ja voita.
Maistutkin niin hyvältä!

Kun pasteijan hienosta mausta ei haluta tinkiä, se ostetaan pursossa. 125 grammaa pelkkää hyvää. Voileipää syötte aina. Syökääpä tästä lähin pasteijaleipää, jolla on tuoretta meijerivoita. Se on hyvää. Samalla vaivalla.

MENSA

TURKU HAISTATTAA...

Nälkään eivät pysty kuolemaan edes nämä 13 spurgua eli rappioalkoholistia. He asuvat Turun kaupungin heille rakentamassa lautaparakissa kaatopaikan tuntumassa. He ovat saaneet kaupungininsinööriltä luvan kerätä ruokaa kaatopaikalta.

— Ollaan Turun kaupungin suojeluksessa. Siinä on vaakunakin oven päällä. Ja sapuskat saa kerätä insinööri Revolan luvalla. Talvella meitä oli kylmimpään aikaan tässä kopissa 22, nyt on osa mennyt muualle. — Vai että haistattaa Turun kaupunki asukkailleen p:t. Meille se ainakin antaa leivän. Tarttee vaan itse kaivaa.

— Minä yritin ajaa ne pois, sanoo ammatikseen romua kaatopaikalta keräävä sydänvikainen eläkeläinen. — Niitä on välillä niin, etteivät mahdu kuormaa kippaamaan. Joku jää väkisin alle. Poisajamisesta ei tullut mitään, sillä ne sanoivat, että niillä on kaupungin herrojen lupa kerätä itselleen ruokaa.

Turku on kuin haisevaan paiseruttoon sairastunut aatelismies. Arvokas, kirkollinen ja hienostunut. Minkäs kukaan jätteilleen voi: niistä ei piireissä puhuta. Kun ei puhuta, ongelmaa ei ole.

Eräät alustalaiset ovat kuitenkin vaivaantuneet tästä saastataudista ja ryhtyneet puuhaamaan ratkaisua. Aiotaan perustaa jätteiden polttolaitos, joka tekisi kaatopaikat tarpeettomiksi. Koska jätepyramidi uhkaa jäädä keskeneräiseksi, polttolaitos korvannee muistomerkin tarpeen. Siksi sekin on suunniteltu rakennettavaksi keskelle kaupunkia meren rantaan. □

Philips Kahvimatti tekee hyvää kahvia ihan itsekseen

Philips Kahvimatti on korvaamaton kapistus. Se loihtii Teille muutamassa minuutissa 4—5 kuppia kuumaa hyvää kahvia — se pitää myös keittämänne kahvin lämpöisenä. Ajatelkaa miten kätevää aamulla, päivällä, illalla — tai milloin tahansa.

Kahvimatti on apulaisenne, jossa on yksinomaan miellyttäviä piirteitä.

Ovh 84:—

Automaattinen Philips kahvinkeitin, ovh 156:—

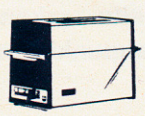

Automaattinen Philips leivänpaahdin, ovh 94:50

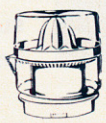

Automaattinen Philips sitruspuserrin, ovh 59:—

PHILIPS

RUNTELI

JYKÄ RIKE 4/70

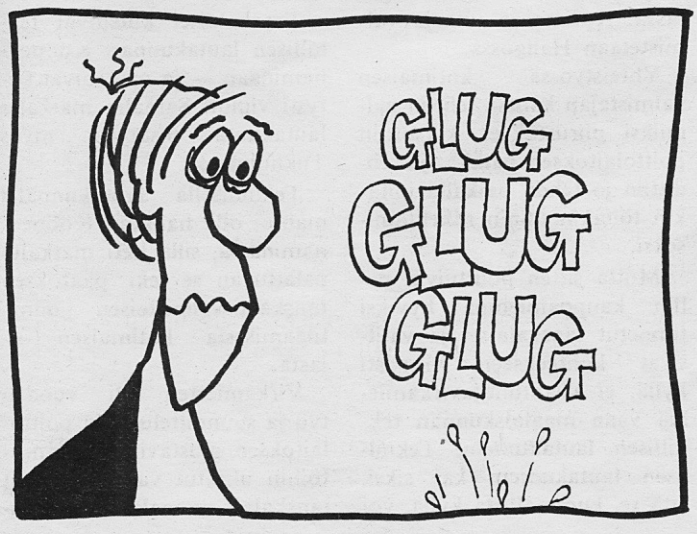

TÄMÄ UUNI VOI NIELLÄ MIEHEN

ellei virheitä pian korjata!

Tämä uuni poltti ensimmäiseksi rahaa. Pelätään, että se jonain päivänä syö myös miehen. Helsingin maalaiskunnan jätteidenpolttolaitos on malliesimerkki siitä, miten asiantuntijoiden vuoden työ ja sen mukana veronmaksajien rahat voidaan päivässä juoda kunnallisten luottamusmiesten kurkuista alas Kööpenhaminassa. Nyhavenissako? Hyvästä suunnitelmasta tuli lisäksi susi – tämä jäteuuni ei pysty tuhoamaan edes kouluvihon lehtiä.

Teksti:
JUHANI ENO

Kuvat:
OLAVI KASKISUO

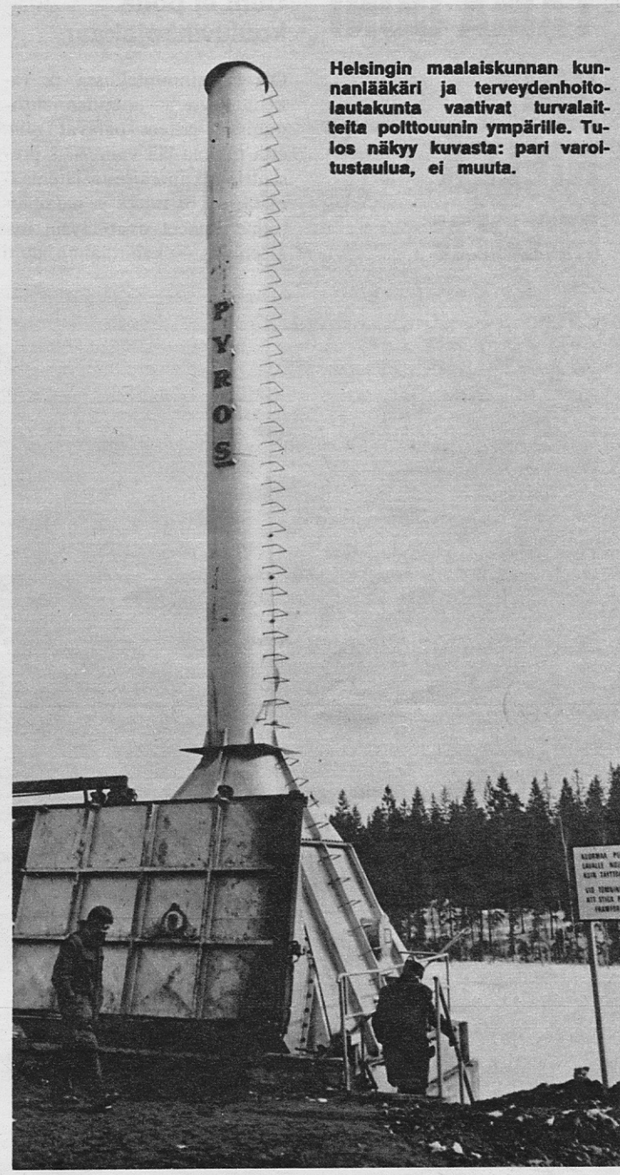

Helsingin maalaiskunnan kunnanlääkäri ja terveydenhoitolautakunta vaativat turvalaitteita polttouunin ympärille. Tulos näkyy kuvasta: pari varoitustaulua, ei muuta.

Kunnallisten luottamusmiesten lahjontaan ei tarvita suuria seteleitä. Tarvitaan sopivan runsas voitelu esimerkiksi Kööpenhaminassa.

Tanskalaisten isäntien vieraanvaraisuuteen lankesi Helsingin maalaiskunnan teknillinen lautakunta.

Lähes puolitoista vuotta sitten päätti Helsingin maalaiskunta parin vuoden miettimisen jälkeen hankkia jätteiden hävittämistä varten kunnallisen polttolaitoksen. Kunnan jätteiden kaatopaikat alkoivat pahaenteisesti täyttyä. Lisäksi maatalousministeriö on järjestelmällisesti ryhtynyt kieltämään sorakuoppien käyttämistä jätteiden kaatoon. Jätteistä soraan imeytyvä "mehu" pilaa pohjavedet. Talokohtaiset polttouunit on jo kielletty.

Lautakunta voideltiin

Maalaiskunnan tekniset virkamiehet ryhtyivät kunnaninsinööri Huttusen johdolla tutkimaan vuosi sitten uunivaihtoehtoja. Virkamiehet kävaisivat myös Ruotsissa tutustumassa siellä tarjolla olevaan uuniratkaisuun. Mutta tällä kerralla virkamiehet eivät olleet lahjottavissa. He päätyivät kotimaiseen ratkaisuun.

Virkamiehiä ei voideltu myöskään kotimaassa. Ainoa henkilökohtainen hyöty virkamiehille oli uunineuvotteluista yksi lounas Hangon Regatassa. Kotimaisia uuneja valmistetaan Hangossa.

Yhteistyössä kotimaisen valmistajan kanssa tehtiin valmiiksi piirustukset, katsottiin polttolaitoksen paikka ja ehdittiin jo tehdä paikalla joitakin töitäkin uunin rakentamiseksi.

Mutta sitten puuttuivat peliin kauppamiehinä hyviksi tunnetut tanskalaiset ja valitsivat kohteekseen, viisaasti kyllä, ei asiantuntijavirkamiehiä vaan maalaiskunnan teknillisen lautakunnan. Teknillisen lautakunnan kai siksi, että se, kummallista kyllä, voi tehdä kalliit taloudelliset päätökset asiantuntijoita kuulematta.

Tanskalaiset kutsuivat teknillisen lautakunnan Kööpenhaminaan — ja maksoivat tietysti viulut. Samalla matkalla lautakunta pistäytyi myös Tukholmassa.

Teknillisellä lautakunnalla mahtoi olla hauskaa Kööpenhaminassa, sillä heti matkalta palattuaan se teki päätöksen tanskalaisvalmisteisen uunin tilaamisesta kotimaisen sijasta.

Virkamiesten yli vuoden työ ja suunnitteluun ja polttolaitoksen alustaviin rakennustöihin uhratut varat menivät tanskalais-suomalaisen kädenpuristuksen myötä. Heitettiinkö tittelit pois mahdollisesti Nyhavenissa? Tanskalaisia ei sovi moittia — he tekivät sen, mitä hyvän kauppamiehen pitääkin.

Uuni toimi vain viikon

Uuni poltti alkajaisiksi rahaa. Uuni otettiin käyttöön vuoden vaihteessa. Se oli toiminnassa viikon, jonka jälkeen terveydenhoitolautakunta kielsi uunin käytön hengenvaarallisena.

Uuni seisoi runsaat kaksi kuukautta käyttämättömänä. Maalaiskunnan terveydenhoitolautakunta ja kunnanlääkäri Martti Linden tutustuivat uuniin paikan päällä. Heidän mielestään uuni saattaisi helposti nielaista 900 asteen kuumuuteen miehen. Suppilonmuotoisesta tulisesta helvetistä ei ihmisellä olisi mitään pelastumisen mahdollisuuksia.

Mutta uhrattuja varoja ei tietenkään voitu heittää taivaan tuuliin ja terveydenhoitolautakunta ja kunnanlääkäri pakotettiin luopumaan päätöksestään.

Lääkäri ja terveydenhoitolautakunta asettivat uunin jälleenkäynnistämisen ehdoksi kuitenkin sen, että laitos on suojattava esimerkiksi korkealla aidalla, jotta kukaan sivullinen ei pääse uunin lähelle. He vaativat myös, ettei laitosta saa avata ennen kuin uunin luo on asetettu varolaitteita ja kaiteita niin, ettei henkilökunnalle aiheudu vaaraa.

Olette vaarassa, Saastamoinen!

Mitään ei ole tehty, mutta kuitenkin uuni on käytössä! Ainoa tulos terveydenhoitolautakunnan ja kunnanlääkärin ponnisteluista ovat pari varoitustaulua laitoksen edustalla.

Näin huolimatta siitä, että esimerkiksi Ruotsissa kyseisenkaltainen uuni on kielletty hengenvaarallisena!

Laitoksen hoitaja Eino Saastamoinen, tiedättekö olevanne kaiken aikaa hengenvaarassa?

Vaikka ette horjahtaisikaan uunin suppiloon, ei ole takeita, etteikö uuni jonain päivänä räjähdä silmille. Uunia ei saisi avata ennen kuin vanhat jätteet ovat täysin palaneet, koska esimerkiksi spray-pullot ja muut tulenarat esineet saattavat räjähdellä. Mutta jos jokaisen kuorman jälkeen odotetaan jätteiden täydellistä palamista ennen uutta täyttöä, syntyy pian kilometrien mittainen jäteautojono.

KÄÄNNÄ

Tämä uuni poltti ensimmäiseksi rahaa. Pelätään, että se jonain päivänä syö myös miehen. Helsingin maalaiskunnan jätteidenpolttolaitos on malliesimerkki siitä, miten asiantuntijoiden vuoden työ ja sen mukana veronmaksajien rahat voidaan päivässä juoda kunnallisten luottamusmiesten kurkuista alas Kööpenhaminassa. Nyhavenissako? Hyvästä suunnitelmasta tuli lisäksi susi – tämä jäteuuni ei pysty tuhoamaan edes kouluvihon lehtiä.

Teksti:
JUHANI ENO

Kuvat:
OLAVI KASKISUO

Helsingin maalaiskunnan kunnanlääkäri ja terveydenhoitolautakunta vaativat turvalaitteita polttouunin ympärille. Tulos näkyy kuvasta: pari varoitustaulua, ei muuta.

puristuksen myötä. Heitettiinkö tittelit pois mahdollisesti Nyhavenissa? Tanskalaisia ei sovi moittia — he tekivät sen, mitä hyvän kauppamiehen pitääkin.

Uuni toimi vain viikon

Uuni poltti alkajaisiksi rahaa. Uuni otettiin käyttöön vuoden vaihteessa. Se oli toiminnassa viikon, jonka jälkeen terveydenhoitolautakunta kielsi uunin käytön hengenvaarallisena.

Uuni seisoi runsaat kaksi kuukautta käyttämättömänä. Maalaiskunnan terveydenhoitolautakunta ja kunnanlääkäri Martti Linden tutustuivat uuniin paikan päällä. Heidän mielestään uuni saattaisi helposti nielaista 900 asteen kuumuuteen miehen. Suppilonmuotoisesta tulisesta helvetistä ei ihmisellä olisi mitään pelastumisen mahdollisuuksia.

Mutta uhrattuja varoja ei tietenkään voitu heittää taivaan tuuliin ja terveydenhoitolautakunta ja kunnanlääkäri pakotettiin luopumaan päätöksestään.

Lääkäri ja terveydenhoitolautakunta asettivat uunin jälleenkäynnistämisen ehdoksi kuitenkin sen, että laitos on suojattava esimerkiksi korkealla aidalla, jotta kukaan sivullinen ei pääse uunin lähelle. He vaativat myös, ettei laitosta saa avata ennen kuin uunin luo on asetettu varolaitteita ja kaiteita niin, ettei henkilökunnalle aiheudu vaaraa.

Olette vaarassa, Saastamoinen!

Mitään ei ole tehty, mutta kuitenkin uuni on käytössä! Ainoa tulos terveydenhoitolautakunnan ja kunnanlääkärin ponnisteluista ovat pari varoitustaulua laitoksen edustalla.

Näin huolimatta siitä, että esimerkiksi Ruotsissa kyseisenkaltainen uuni on kielletty hengenvaarallisena!

Laitoksen hoitaja Eino Saastamoinen, tiedättekö olevanne kaiken aikaa hengenvaarassa?

Vaikka ette horjahtaisikaan uunin suppiloon, ei ole takeita, etteikö uuni jonain päivänä räjähdä silmille. Uunia ei saisi avata ennen kuin vanhat jätteet ovat täysin palaneet, koska esimerkiksi spray-pullot ja muut tulenarat esineet saattavat räjähdellä. Mutta jos jokaisen kuorman jälkeen odotetaan jätteiden täydellistä palamista ennen uutta täyttöä, syntyy pian kilometrien mittainen jäteautojono.

KÄÄNNÄ

TÄMÄ UUNI VOI NIELLÄ MIEHEN

Uuni ei polta kouluvihkojakaan

Oikein suunnitellussa ja rakennetussa jätteidenpolttouunissa jätteet palavat niin, että tuhkaa jää vain 7—8 prosenttia alkuperäisestä jätemäärästä. Myös tuhka ja palamattomat esineet ovat täysin hygieenisiä — kehittäähän uuni oikein suunniteltuna ja käytettynä 900 asteen kuumuuden.

Mikäli tarvittava 900 asteen lämpö saadaan kehitetyksi, ei myöskään synny savua.

Helsingin maalaiskunnan uuni ei täytä näitä vaatimuksia. Kansakoulun toisluokkalaisen Matin kouluainevihkosta oli selvästi luettavissa aine talven hauskimmasta päivästä Hymylehden toimittajan käydessä katsomassa maalaiskunnassa jo nyt paljon kohua herättänyttä polttouunia. Useista "poltetuista" kirjoista oli jäljellä lukukelpoisia lehtiä. Rotillekin on jäänyt polttouunissa käyneiden jätteiden joukossa purtavaa — valmiiksi paistettuja perunoita. Hygieniasta ei voida puhua.

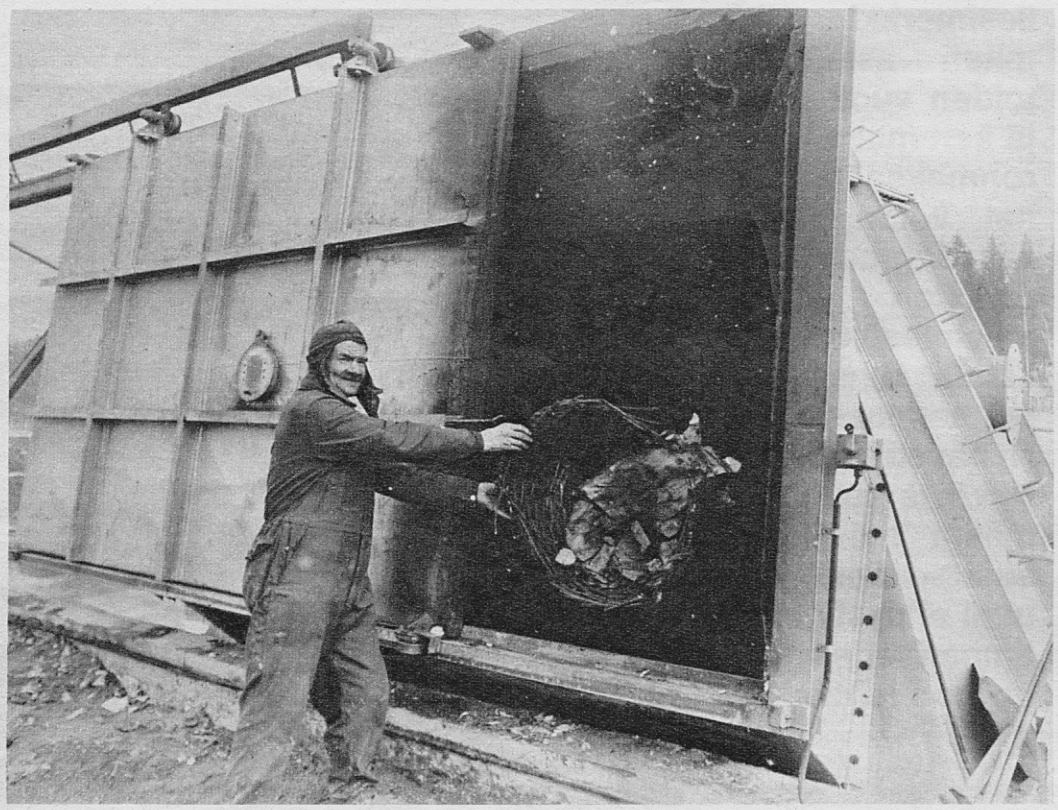

Myös savunmuodostus oli melkoinen. Miten käy kesällä, kun maasto maalaiskunnan Keimolan metsässä on rutikuivaa? Polttolaitoksen piippu on suora ja siitä lentää ilmoille tuhkaa ja kipinöitä. Kesäksi on luvassa kipinäverkko, mutta saadaanko se? Muitakaan luvattuja uudistuksia kun ei ole tehty.

Tanskalaisisäntien voitelun vuoksi on maalaiskunnan jätteidenpolttolaitos tullut pian maksamaan kuntalaisille verorahoina tuplasti kotimaisen uunin hinnan. Kotimainen uuni maksaa jokseenkin tarkasti 100 000 markkaa. Tanskalaisuuni saman verran. Jälkimmäinen tuli aluksi muodollisesti halvemmaksi, koska siihen saatiin "markkinoilletuloalennus". Mutta kaikkine lisätöineen ja hukkaan heitettyine työtunteineen sen hinta kohoaa kaksinkertaiseksi.

Tästä on todisteena muun muassa se, että maalaiskunnan tekniset virkamiehet pohtivat parhaillaan lisärakenteita uuniin työntekijöiden turvaamiseksi. Lautakunta tutkii mahdollisuuksia, joilla jätteet voitaisiin syöttää uuniin kaukaa esimerkiksi liukuhihnaa hyväksi käyttäen. Uuni on vaarallinen, sen myöntää siis myös teknillinen lautakunta tanskalaiskrapulasta selvittyään.

Surkuhupaisan uunipäätöksen tehneen teknillisen lautakunnan puheenjohtaja on rakennusmestari ja diplomikauppias Erkki Asikainen. Lautakunnan jäsenet ovat varapuheenjohtaja, ratatyöläinen Arvo Myyrä, rakennusmestari Pentti Kokkonen, työnjohtaja Kustaa Gröndahl, kirvesmies Onni Pakarinen, insinööri Harry Pyykkö ja diplomi-insinööri Lars Zilliacus. Kunnanhallituksen edustajana lautakunnassa on veturinkuljettaja Antti Salo, mutta hänellä ei ole päätöksiä tehtäessä äänivaltaa. □

Eino Saastamoinen, tiedättekö olevanne hengenvaarassa? Ette saisi seistä Helsingin maalaiskunnan jätteidenpolttolaitoksen uunin edessä ainakaan, mikäli kunnanlääkäriin ja terveydenhoitolautakuntaan on uskomista. Kunnan teknillinen lautakunta sen sijaan on tehnyt virheen, jota se ei tunnu myöntävän: tilannut Tanskasta uunin, joka kuntalaisille tulee maksamaan tuplasti kotimaisen uunin hinnan.

◀ Tämä kouluvihko on käväissyt 900 asteen kuumuudessa. Ei uskoisi, vai kuinka? Lähes palamattomana uunista ulos tullut vihkonen todistanee riittävän selvästi, että Helsingin maalaiskunnan teknillisen lautakunnan tekemä päätös on ollut suuri susi.

INTERPLAN

Huvi. Matkalle.

Lähtekää nyt Ruotsiin lomalle tai sukuloimaan tai tehkää laivamatka huvin vuoksi. Sillä Vikinglinjan uusi autolautta Apollo on myös tanssisalonki, ravintola, baari, sauna, itsepalvelumyymälä, kioski ja lasten leikkipaikka.

Matka Naantalista Ruotsiin maksaa toukokuun loppuun saakka vain 8 markkaa. Alle 12-vuotiaat lapset ilmaiseksi ja auto 24 markalla. Ja sopivanpituinen 8 tunnin laivamatka. Päivällä tai yöllä. Lähdemme kello 10, aamulla ja illalla.

Uusia lauttoja tulee muuten kesän mittaan kaksi lisää. Tulkaa huvimatkalle.

VIKINGLINJA

Viihtyisä linja

Helsinki 10 Mikonkatu 1 Puh. 90/11 122

Hymylehdellä on nyt ikioma kansanedustaja! Hän on

KANSAN-EDUSTAJA 201

Hymylehti seuraa tästä lähtien tarkoin kunnianarvoisan eduskunnan touhuja, tekemisiä ja tekemättä jättämisiä. Oma Kansanedustajamme n:o 201 istuu tiiviisti lehtereillä ja raportoi kuukausittain. Seuraamme äänestyksiä ja vedämme tilille kansanedustajan toisensa jälkeen. Mikään ei pysy kansanedustajaltamme salassa. Tässä oman edustajamme ensimmäinen raportti, jossa käsitellään mm. puhemiehen vaalia ja vaalivalvojaisia, joissa yksi ja toinenkin kansanomaisesti sanoaksemme töppäili.

Mikä oli Vennamon pelin henki?

Veikko Emil Aleksander Vennamoa, ent. Venander, Ritokalliontie 1 Munkkiniemi, pidetään Suomen vaikutusvaltaisimpana poliitikkona juuri nyt, olkoon ministerinsalkkujen jakautuminen mikä tahansa.

Unohdetun kansan muistama Veikko osoitti suuruutensa eduskunnan puhemiehen vaalissa. Vai osoittiko? Hän oli puolueensa edustajana ollut sopimassa epäsosialistisessa rintamassa Nestori Kaasalaisen, keskustapuolueen eduskuntaryhmän puheenjohtajan, valitsemisesta eduskunnan puhemieheksi. Varmuuden vuoksi Veikko kutsui 18-päisen SMP:n ryhmän kokoon juuri ennen vaalitoimitusta, jotta kukaan ei voisi väittää diktatuurin vallitsevan tässä seurakunnassa. Ja hyvä että kutsui. Kun näet vaalihetki koitti heti ryhmäkokouksen jälkeen, SMP:n äänet meni-

vätkin Rafael Paasiolle, SDP.

Tuli tauko, todellinen tulitauko. Ryhmien neuvottelijat kokoontuivat, ja erityisesti kokoomuksen ja koko maan tehokkain äänimagneetti Raimo Ilaskivi kauhisteli Vennamon menettelyä ja sanan syömistä.

Vennamo oli poistua palaverista välittömästi omiensa joukkoon kysymään uusia neuvoja, mutta lopulta hän rauhoittui todeten alakuloisena, että SMP:n ryhmä oli ollut hänen kanssaan eri mieltä. No senhän olivat uskovinaan kaikki, erityisesti Vennamon vanha vastapeluri Johannes Virolainen, joka poistui nauraen paikalta. Nauru ei suinkaan johtunut siitä, että Vennamo oli luvannut vilpittömästi yrittää painostaa ryhmäänsä äänestämään ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi Kaasalaista ja toiseksi varapuheenjohtajaksi kokoomuksen Olavi Lähteenmäkeä.

Joka tapauksessa Kaasalainen ja Lähteenmäki valittiin, kuten Vennamo oli ajatellut. Ja ryhmä.

Tämä puhemiehistön vaali oli karua todellisuutta, mutta kuunnelkaapa ystävääni, näkyjen näkijää, joka oli mukana vaalivalvojaisissa Pasilan tv-keskuksessa: — Eino S. Repo oli järjestänyt loistavat naamiaiset Pasilaan vaaliyönä. Vieraiden joukosta saatettiin tunnistaa vain pääjohtaja Erkki Raatikainen, joka oli toinen järjestäjä ja melkein kuin oma itsensä. Sen sijaan kaksi mielenkiintoisinta hahmoa jäi kaikilta tunnistamatta. Toinen heistä oli naamioitunut tasavallan toimitusjohtajaksi ja toinen erääksi teollisuusministeriksi, jota kaikki puhuttelivat tuttavallisesti vain Väiskiksi.

Vaalivalvonta alkoi riemullisesti, etenkin kun nuori ja vitsikäs tohtori Risto Sänkiaho oli luultavasti pilan päiten syöttänyt television tietokoneeseen SMP:n ennusteen kohdalle kaksi oikein sisältäneen edellisen viikon veikkausrivinsä.

Sitä mukaa kun Sänkiahon veitikkamaisuus alkoi paljastua ja sekä keskustapuolueen että oikean Väinön äänimäärä laskea, lasit alkoivat entistä tiuhemmin nousta.

Vaaliyökin päättyy joskus.

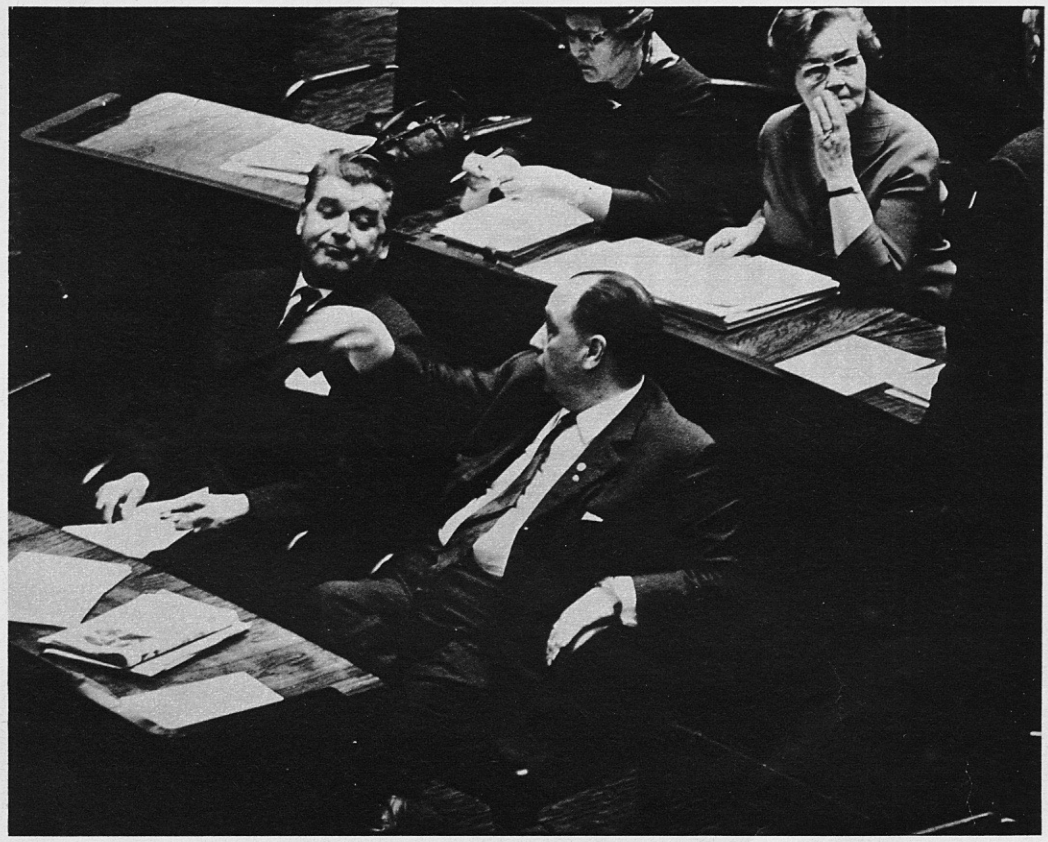

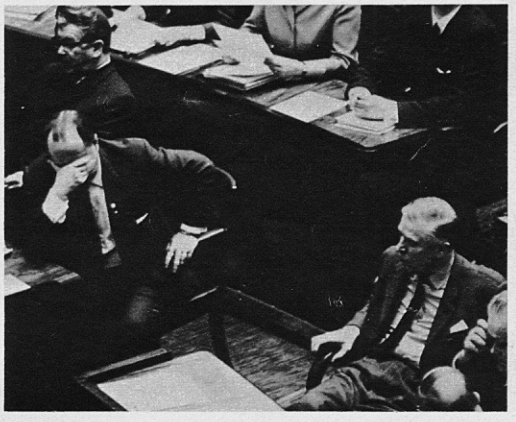

Ystäväni Näkijä kertoi Väiskin luulleen hissin ovea auton oveksi, mutta ei se mitään. Ei Väiski hissin alle jäänyt.

Toinen tuntematon osoittautui herrasmieheksi. Hän muisti nimittäin, että pääjohtajan Kaisa-rouva oli päässyt eduskuntaan, ja niin lähdettiin onnittelukäynnille Tapiolaan. Katkerat onnittelut vaan myös Kaisalle tältä suunnalta, sillä hän oli juuri yksi niistä 200:sta, jotka olivat häikäilemättömästi viemässä meikäläisen paikkaa.

Ja vielä ennen siirtymistä yksinkertaiseen päiväjärjestykseen kerrottakoon yksi onnistuneimpia vaalimainostempauksia: ekonomi Matti Jaatinen, Jyväskylän Suurajojen johtaja ja kelloliikkeen omistaja mainitusta kaupungista, hankki julkisuutta sekä viikkoa ennen vaaleja että vielä toisena vaalipäivänäkin. Matin liikkeessä kävi näet ensin varkaita. Sitten sama "mainosryhmä" yllätti Matin uudelleen — varastamalla nyt arvoesineitä hänen kotoaan. Ja niin tuli pakollisia uutisia paikallisiin lehtiin puoluekannasta riippumatta. Kansanedustaja-Matin puoluekanta on kokoomus. Varkaitten puoluekannasta ei ole muuta tietoa kuin että he eivät kuuluneet noina öinä nukkuvien puolueeseen.

Tamperelainen toimittaja Eeva Särkkä on muuten eduskunnan kauneuskuningatar ainakin minun mielestäni siihen saakka kunnes näen hänet. Vielä en ole sen näköistä täällä tavannut.

EDUSTAJA 201

Veikko Emil Aleksander Vennamo, entinen Venander, yritti kunnostautua eduskunnan puhemiehen vaalissa, mutta kun ryhmä oli eri mieltä ...

Erimielisyydestä iloitsi erityisesti Johannes Virolainen, Vennamon vanha vastapeluri, joka poistui paikalta nauraen ...

Matti Jaatinen, kolmas mies kuvissamme, keksi erinomaisen vaalimainostempauksen: hänen Jyväskylässä olevaan kelloliikkeeseensä murtauduttiin. Hieman myöhemmin murtauduttiin myös hänen kotiinsa. Seurauksena olivat pakolliset uutiset sanomalehdissä.

Tarjotkaa tänään herkullinen PICCOLO makaroni-ateria

Makaroni on kaikkina vuodenaikoina yhtä hyvää Makaroninakkimunakas

2 rkl voita
4—5 nakkimakkaraa
1 sipuli
1 paprika tai tomaatti
2 dl keitettyä Piccolo-makaronia
3 munaa
1 1/2 dl kermamaitoa
suolaa, valkopippuria, persiljaa

Silppua sipuli, leikkaa nakit paloiksi ja paprika tai tomaatti suikaleiksi. Ruskista nakkipalat ja kasvikset kevyesti voissa pannulla. Kaada makaroni joukkoon. Vatkaa munamaidon aineet kevyesti sekaisin, mausta ja kaada pannuun. Anna munakkaan hyytyä, sekoita välillä haarukalla. Kun pohja on kullankeltainen ja pinta mehevän kostea, munakas on valmis. Valuta munakas tarjoiluvadille, silppua pinnalle persiljaa ja tarjoa välittömästi.

Tilaa nelivärinen Makaronikirjasemme "maukasta makaronia kerran viikossa". Oheisen reseptin lisäksi kirjassa on 37 muuta herkullista makaroniruoka-ohjetta sekä 13 spaghettikastikeohjetta.
Hinta vain 1 mk. Postituskuluja perimme 80 penniä. Täyttäkää allaoleva kuponki ja lähettäkää se kirjekuoressa (50 p) osoitteella:
Uutiskeittiö, Postilokero 55018, Helsinki 55.
Kirjan mukana lähetämme Teille maksun suorittamista varten postisiirtolomakkeen.

Tilaan ..... kpl makaronikirjasia

Nimi _____

Osoite _____

_____

VAPPUSANAPUNOS

Lähettäkää ristikon ratkaisut toimitukseen 10. 5. mennessä. Osoitteeksi riittää HYMYLEHTI, Puutarhakatu 16, Tampere. Ja kuoreen merkintä: Sanapunos. Pääsiäissanapunoksen ratkaisu ja voittajaluettelo löytyy siv. 125.

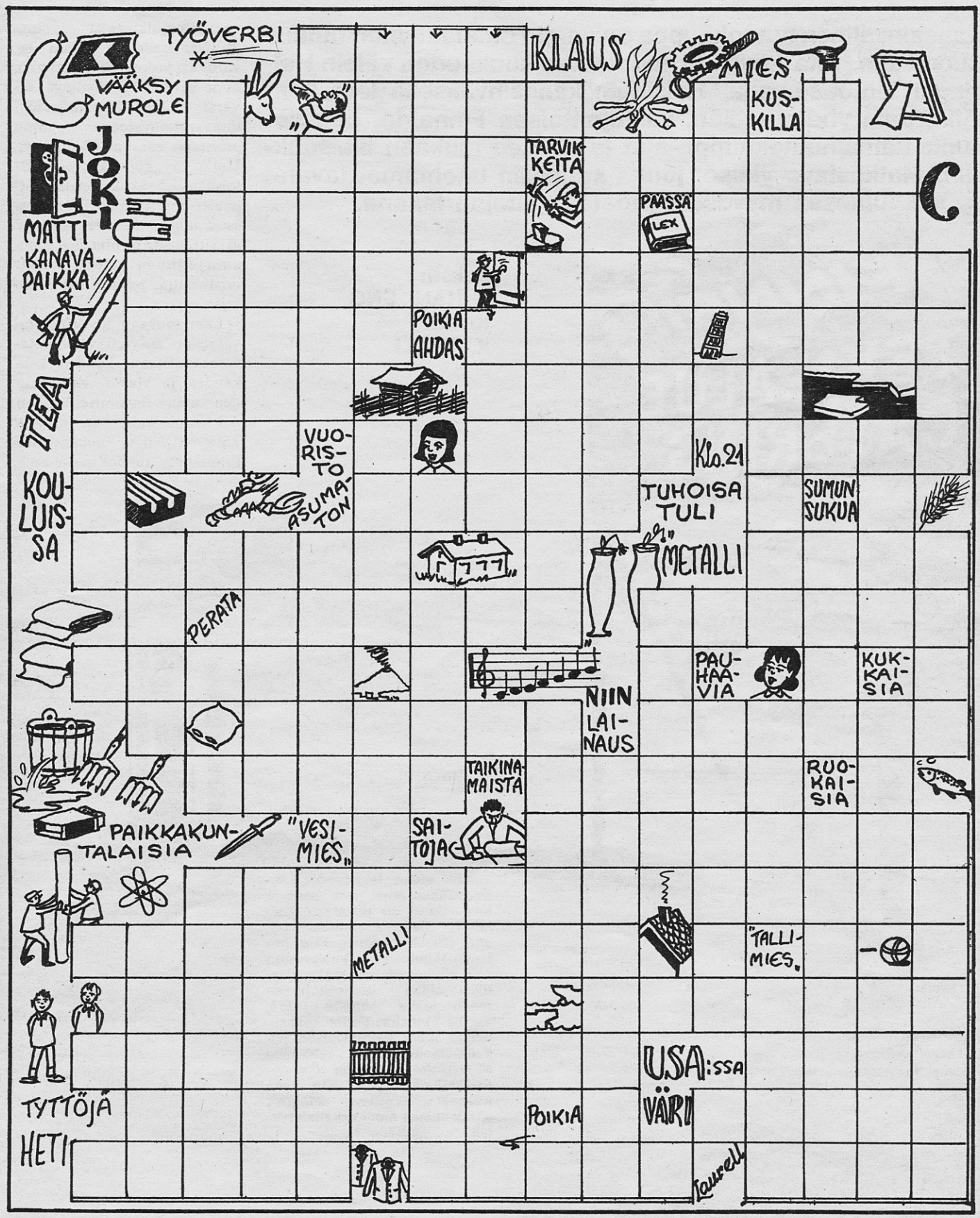

FINNAIRIN IKIOMAT HUUTOKAUPAT

Kansainvälinen huutokauppa on varsin omalaatuinen uutuus Suomessa. Sitä käydään muutaman kuukauden välein Helsingin lentoasemalla, Helsingin kansainvälisellä lentokentällä. Vain yhden yhtiön, valtiojohtoisen Finnairin, henkilökunta tietää huutokauppa-ajat ja pääsee mukaan tilaisuuksiin. Matkustava yleisö, jonka koneisiin unohtamat tavarat huutokaupoissa myydään, pidetään aitojen takana.

Teksti:
JUHANI ENO
Kuvat:
K. VALLI

Lentomatkustajat unohtavat koneisiin paljon tavaroita, joskus arvokkaitakin esineitä. Kaikki löydetyt tavarat viedään Finnairin löytötavaratoimistoon, mistä omistaja saa ne haltuunsa. Usein käy kuitenkin niin, etteivät riehakkaat etelänmatkaajat muista missä vaiheessa ja minne he ovat tavaransa jättäneet, ja niin jää Finnairin haltuun suuret määrät omaisuutta, jolla ei ole omistajaa.

Lain mukaan löydettyä tavaraa on säilytettävä löytötavaratoimistossa kuuden kuukauden ja yhden vuorokauden ajan löytämisestä. Sen jälkeen tavaran saa myydä. Tätä pykälää noudatetaan Finnairissa tunnollisesti, mutta täytetäänkö kaikki muut pykälät? Siitä eivät taida olla varmoja lainoppineetkaan, sillä tilanne on aivan uusi Suomessa.

Viimeksi myytiin lentokoneista löytyneet tavarat huutokaupalla 31.3. Jos Te olisitte halunnut mennä mukaan huutokauppatilaisuuteen, olisitte saanut todeta, ettei Teillä ole sinne mitään asiaa. Huutokauppatilaisuus pidettiin Helsingin kansainvälisen lentokentän teknisellä osastolla, suuressa ruokasalissa hyvin vartioitujen verkkoaitojen takana. Tilaisuuteen pääsivät vain finnairilaiset.

Aikaisemmin huutokaupat pidettiin niinikään teknisen osaston ruokalassa, mutta silloin kaikilla oli tilaisuuteen vapaa pääsy. Kun Helsingin lentoasemasta jokin aika sitten tuli kansainvälinen — Helsinki International Airport — luotiin nykyinen tilanne. Kansainvälisyyden myötä tulivat vartioidut verkkoaidat, joiden sisäpuolelle eivät tavalliset ihmiset pääse ilman erikoislupaa. Alueella saavat liikkua vapaasti mm. eri maiden lentoyhtiöiden työntekijät ja virkailijat sekä ns. transit-matkustajat (maasta toiseen kolmannen maan kautta siirtyvät matkustajat) sekä tietenkin finnairilaiset. Kaikki muut tarvitsevat erikoisen pätevän syyn saadakseen vierailuluvan — eikä huutokauppa ole kyllin pätevä syy.

Periaatteessa huutokauppapaikalle, kun on kyseessä julkinen huutokauppatilaisuus niin kuin Finnairinkin huutokauppa on, olisi jokaisen päästävä. Kansainvälisyyden mukanaantuoma pääsykielto tuntuu olevan uusi myös Finnairille, jossa asiaan ei kaikesta päätellen oltu kiinnitetty huomiota ennen Hymylehden esittämää kyselyä.

Tiedotuspäällikkö **Veli Virkkunen** kertoi Finnairin löytötavaratoimiston toimivan lääninhallituksen luvalla, sen hyväksymien sääntöjen puitteissa. Näissä säännöissä on mm. pykälä, jonka mukaan kuulutus huutokaupasta julkisissa sanomalehdissä on tarpeen. Kuulutukset eivät tuottaisi voittoa vaan tappiota, kuten joissakin huutokaupoissa on kuulema huomattu käyneen.

Finnairissa on unohdettu se, että kuulutukset julkisissa sanomalehdissä takaisivat julkisuusperiaatteen noudattamisen. Nyt Finnair "ajaa puolilla valoilla", eli toimii vain oman henkilökunnan puitteissa. Tiedoitus huutokaupoista jaetaan yhtiön eri osastoille, ja itse tilaisuus pidetään alueella jonne suuri yleisö ei pääse.

Finnairista huomautettiin, etteivät tulot tule lainkaan Finnairin voitoksi, vaan menevät lääninhallituksen määräämiin tarkoituksiin. Lääninhallituksen määräämä tarkoitus on tässä tapauksessa Finnairin henkilökunnan harrastustoiminnan kehittäminen. Ei liene sopimatonta arvailla, että tätäkin tuntuvampi sosiaalinen etu finnairilaisille on koneisiin unohdettujen tavaroiden saaminen "alle torihintojen" markkinoilta, joille ulkopuolisilla ei ole asiaa. □

Tämän aidan takana on kansainvälinen alue, jolla "asiaton liikkuminen on ankarasti kielletty". Kielto merkitsee sitä, että alueelle pääsee Finnairin henkilökuntaan kuulumaton vain viranomaisten luvalla. Löytötavaroiden huutokauppaan meno taitaa monelta jäädä, vaikka Finnairin tiedotusosasto tämän jutun kirjoittamisen jälkeen ilmoittikin, että "kyllä niissä huutokaupoissa on ulkopuolisiakin ollut ja sisään kyllä pääsee kun asiansa selittää". Mutta kuinka moni uskaltaa ryhtyä "selittämään"?

◄ **Kamerat ovat eräs yleisimmistä lentokoneisiin unohtuvista tavaroista. Ne ovat myös eräitä arvokkaimmista. Finnairin henkilökunta ei taidakaan valokuvata muutaman kympin kameroilla.**

► **Avain poikineen Finnairin löytötavaratoimistossa. Huutokauppa-arvo on mitätön, joten omistaja hakekoon omansa.**

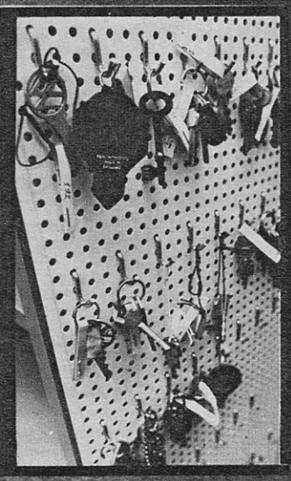

Erik Haapalainen on mietteliäs. Jehovan oikeus on häntä rankaissut nimellisen oikeudenmukaisuuden ja Matteuksen evankeliumin varjolla. Mitähän nyt?

JEHOVA OTTI OIKEALLA JA LÖI VASEMMALLA KÄDELLÄ

Jo kolme vuotta ovat keskeneräiset rakennuksenperustat seisseet Erik Haapalaisen pihamaalla. Nämä rakennustarkastajan arvostelun mukaan huonosti tehdyt perustat ovat tulleet maksamaan seitsenlapsisen perheen isälle 1 800 markkaa ja hyvän hevosen. Hänet on myös kahdenkymmenen uskollisen palveluvuoden jälkeen erotettu Jehovan todistajista, sillä uskonveljien mielestä Haapalaisen olisi pitänyt painaa asia villaisella ja nuolla hiljaisuudessa omat haavansa.

Teksti: RAUNO POHJANKETO
Kuva: YRJÖ RISKULA

Jehova ei ojentanut auttavaa kättään tervolaiselle maanviljelijä Erik Haapalaiselle sen jälkeen, kun tämä oli paljastanut uskonveljiensä vilpillisesti vieneen hänen rahansa. Jehovan seurakunnan "veljet" päättivät hengellisessä oikeudessaan Haapalaisen panetelleen ja parjanneen veljiään, ja näin ollen Haapalainen erotettiin kahdenkymmenen vuoden palveluksen jälkeen seurakunnastaan.

Jehovan todistajiin kuuluvat veljekset Antero ja Tapani Vainikainen ottivat urakalla rakennettavakseen uskonveljensä Erik Haapalaisen talon. Neljä päivää työskenneltyään he pyysivät ennakkoa 2 000 markkaa. Hyvänä uskovaisena Haapalainen antoi kaiken mitä hänellä sattui olemaan, 1 800 markkaa. Rahat saatuaan veljekset katosivat rakennukselta, eivätkä sen jälkeen ole tulleet työtään jatkamaan. Hieman myöhemmin joutui Haapalainen myymään hevosensa voidakseen maksaa verot mainitusta 1 800 markan summasta, sillä veljekset itse eivät niitä maksaneet.

Urakoitten keskenjättämiset ovat yleensä harvinaisia ja ne ratkaistaan tavallisesti oikeudessa. Nähtävästi näin käy myöskin Haapalaisen kohdalla, sillä kolme vuotta hän on koettanut saada oikeutta Jehovan kautta. Hän on kirjoittanut useaan otteeseen Jehovan Todistajain päämajaan USA:han. Täkäläiset uskonveljet ovat kuitenkin sensuroineet joitakin kirjeitä, mutta joka tapauksessa Haapalaisen kantelu on mennyt perille — ja herättänyt pahaa verta kotimaan seurakuntalaisissa. Heidän mielestään Haapalaisen olisi pitänyt nuolla haavansa hiljaisuudessa.

Helsingissä olevan seurakunnan valvojan, Erkki Kankaanpään, mielestä Haapalainen on jukuripää, jota pitäisi opettaa. Haapalainen joutuikin koville "hengellisen oikeuden" istunnoissa, joita hän itse vertaa lähinnä aivopesuun. Hän väittää, että yöllisissä istunnoissa koetettiin murtaa hänen kestokykynsä.

— Oikeus istui aina yöllä ja asiaa käsiteltiin muistaakseni parisenkymmentä kertaa. Mukana olivat myös Vainikaisen veljekset. Minua koetettiin saada luopumaan syytteestä. Jokainen kuulustelukerta kesti melkein kuusi tuntia. Kun kerroin näistä kuulusteluista nimismiehelle, piti hän niitä ihmisrääkkäyksenä. Sitä paitsi seuran sääntöjen mukaan kuulusteluja ei saisi pitää yöllä.

Hengellisissä oikeudenkäynneissä jakoi "oikeutta" kuopiolainen veli Veijo Piispa, jonka omat rakennuspuuhat ovat sujuneet huomattavasti paremmin kuin Haapalaisen. Piispa ei myönnä, että Haapalaista olisi millään lailla kuulusteluissa painostettu ja vetoaa saman tien Matteuksen evankeliumista löytyviin oikeudenkäynnin periaatteisiin:

> "Mutta jos veljesi rikkoo sinua vastaan, niin mene ja nuhtele häntä kahden kesken. Jos hän sinua kuuntelee, olet voittanut veljesi. Mutta jos hän ei sinua kuule, niin ota vielä yksi tai kaksi kanssasi, että jokainen asia vahvistettaisiin kahden tai kolmen todistajan sanalla . . ."

Veli Veijo Piispan mielestä Haapalaisen olisi pitänyt olla hiljaa, koska veljesoikeus oli käsitellyt asiaa. Haapalaiselle olisi kuulunut rangaistus parjauksesta ja veljien huonoon valoon saattamisesta. Rakennusmiehet ovat veli Piispan mukaan täysin syyttömiä.

— Jos joku on niin härkäpäinen , ettei asia yhdellä keskustelulla selviä, niin minä me sille voimme. Juttelimme Haapalaisen kanssa asiasta moneen otteeseen, ja keskustelut venyivät joskus yöhön. Jos Haapalainen nyt vetoaa maalliseen oikeuteen, hän voi joutua maksamaan kaikki viulut, mutta sehän on hänen oma häpeänsä.

Jehovan Todistajain Kuopion seurakunta rakoilee liitoksistaan Haapalaisen erottamisen johdosta. Kaikki eivät ole samaa mieltä hengellisen tuomioistuimen langettaman tuomion oikeudenmukaisuudesta. Monien mielestä Haapalainen on joutunut kärsimään jutussaan liikaa.

— Veljesoikeuteen en enää luota ja vasta maallisessa oikeudessa puhun! toteaa veli Benjamin Mustonen.

— Onko teitä koetettu painostaa?

— No jaa, kyllä kai. Veli Piispa on käynyt täällä juttelemassa. Olen hänelle sanonut, ettei langetettu tuomio ollut oikeudenmukainen.

— Lehteenne saatte kirjoittaa mitä vaan! Haastattelua en anna, mutta kirjoittakaa, että se Haapalainen on pähkähullu! ilmoitti rakennusmies Tapani Vainikainen komean tiilitalonsa ovenraosta. Hetkeä myöhemmin hän vielä kysäisi voiko hän soittaa jonnekin, jos hän sattumalta muuttaa mieltään ja haluaakin antaa haastattelun. Mielenmuutosta ei vielä ole tapahtunut.

— Kyllä tässä on tapahtunut jymäytystä uskonnon varjolla! totesi Karttulan kunnan rakennustarkastaja keskenjäänyttä työtä tarkastaessaan. — Haapalainen on joutunut maksamaan aivan liian kovan hinnan näin huonosti suoritetusta työstä.

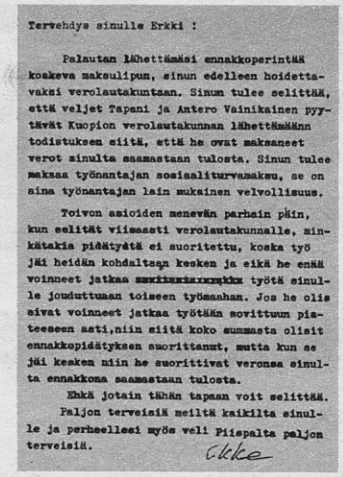

Tervehdys sinulle Erkki !

Palautan lähettämäsi ennakkoperintää koskeva maksulipun, sinun edelleen hoidettavaksi verolautakuntaan. Sinun tulee selittää, että veljet Tapani ja Antero Vainikainen pyytävät Kuopion verolautakunnan lähettämänn todistuksen siitä, että he ovat maksaneet verot sinulta saamastaan tulosta. Sinun tulee maksaa työnantajan sosialiturvamaksu, se on sinä työnantajan lain mukainen velvollisuus.

Toivon asioiden menevän parhain päin, kun selität viimeisti verolautakunnalle, minkätakia pidätyistä ei suoritettu, koska työ jäi heidän kohdaltaan kesken ja eikä he enää voinneet jatkaa xxxxxxxxxxxx työtä sinulle jouduttuaan toiseen työmaahan. Jos he olisivat voinneet jatkaa työtään sovittuun pisteeseen asti,niin siitä koko summasta olisit ennakkopidätyksen suorittanut, mutta kun se jäi kesken niin he suorittivat veronsa sinulta ennakkoa saamastaan tulosta.

Ehkä jotain tähän tapaan voit selittää.

Paljon terveisiä meiltä kaikilta sinulle ja perheellesi myös veli Piispalta paljon terveisiä.

Ekke

Kuopiolainen uskonveli Eugen Hämäläinen neuvoo tässä kirjeessä kuinka Erik Haapalaisen tulisi selvittää verolautakunnalle asiat parhain päin. Haapalainen ei noudattanut tämän kirjeen ohjeita, vaan maksoi rakennusmiestensä verot, koska nämä eivät olleet veroja todellisuudessa maksaneet.

Haapalainen on selvinnyt pahimman yli ystävällisten naapurien ja auttajien avulla. Hänen luottamuksensa maalliseen oikeuteen on horjumaton, mutta usko Jehovaan horjuu. □

◀ Isä on poissa — sen tajuaa pieninkin, 3-vuotias Ulla-Maija. Mutta tilanteen koko vakavuuden tajuavat vasta vanhimmat pojat, joista oikealla toinen, 13-vuotias Jorma. Keskellä 5-vuotias Risto.

TÄHÄN JÄÄTYI VELJENI

Suremaan jäivät 8 lasta ja vaimo

Työtön metsätyömies Erkki Verner Juhonpoika Ovaskainen kuoli Pien-Jumisjärven jäälle Varpaisjärven Jumistenkylässä 44 vuoden, 10 kuukauden ja 14 päivän ikäisenä.

Jäätyi kevään viimeisiin pakkasiin sairauskohtauksen jälkeen ollessaan pilkkimässä soppakalaa perheensä elannoksi.

Harmaaseen mökkipahaseen jäivät Hilma-vaimo ja kahdeksan lasta. Rahatta. Ruuatta. Kaivotta. Saunatta. Turvatta.

Anteeksi vain, lukija. Miten sinä vietät vappusi?

Teksti: JUHA NUMMINEN Kuvat: KALEVI PÖYHÖNEN

Erkki Ovaskainen oli kuollut vatsalleen, kädet käpristyneinä rinnan alle, kasvot painuneina vasten Pien-Jumisjärven harmaata jäätä.

Selässään reppu, vieressään kaira ja yksi vaivainen ahven.

Ensimmäisen kerran hän oli kaatunut noin 50 metrin päässä.

Ponnistellut ylös ja jättänyt mutkittelevat, kuolemansairaan miehen jäljet jäätä peittävään lumeen.

Tuupertunut uudelleen ja jäänyt siihen.

Tämä oli tapahtunut Yrjönniemessä, noin 300 metrin päässä töyräällä kohoavasta Juurikkaniemen talosta huhtikuun 14. päivänä kello 14.30 ja 16 välillä.

Erkki Ovaskaisen löysi seuraavana päivänä kello 15 Paloistenkylästä kotoisin oleva talollisen poika Matti Tuovinen (18) pilkillä ollessaan.

Hän näki ruumiin jo kaukaa liikkumattomana, tummana täplänä lumen ja pilvisen taivaan muodostamassa harmaudessa.

Hän luuli sitä ensin tuulen tuomaksi tyhjäksi säkiksi. Hän pilkki kaikessa rauhassa ja muutti silloin tällöin onkipaikkaa yhä lähemmäksi kunnes täplä hahmottui ihmisruumiiksi.

Tiedon siitä, että Erkki Ovaskainen makasi henkeä vailla Juurikkaniemen talon aitassa, veivät vainajan kotimökkiin Paloistenkylään konstaapelit Veikko Huttunen ja Seppo Piispanen seurassaan Erkin veli Kalervo Ovaskainen (48).

Poliisit olivat kantaneet Erkin jäältä rantatöyräälle ja siitä kantavaa hankea myöten ohi luhistuneen venevajan ja kesää odottavan pyykkipadan, paljasrankaista koivukujaa saunan ja päärakennuksen välistä aittaan.

Jäälle oli jäänyt miehen muotoinen jälki.

Poliisit olivat hakeneet Kalervo Ovaskaisen ja lähteneet viemään murheviestiä.

Kaksi asuinhuonetta käsittävässä, harmaassa mutta siistissä talossa olivat miesten saapuessa kaikki paikalla: 40-vuotias Hilma-vaimo, 14-vuotias Kari, 13-vuotias Jorma, 12-vuotias Marja-Leena, 10-vuotias Reijo, 9-vuotias Erkki, 7-vuotias Anna-Liisa, 5-vuotias Risto ja 3-vuotias Ulla-Maija.

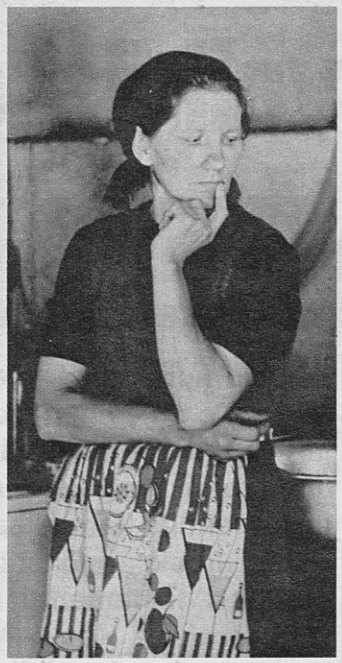

▲ — Mitään ei ole, millä alkaisi viedä suurta perhettä eteenpäin, miettii Hilma Ovaskainen. Onko ihme, että kasvot ovat murheelliset?

Illansuun hilpeä hulina muuttui Ovaskaisen mökissä nyyhkeeksi ja paruksi.

Hilma Ovaskaisen elämä pysähtyi.

Hänen ja lapsien surua on mahdoton kuvata, saati menetystä mitata.

Mutta köyhyyden voimme merkitä — se on helppo mitata: Hilma Ovaskaiselle ei jäänyt penniäkään rahaa eikä yhtään ruokaa.

Erkki oli ollut työttömänä maaliskuun alusta lähtien — sitä ennen hän oli ollut Kalervo-veljensä kanssa kolme kuukautta metsätöissä.

Tänä talvena oli kurjaan navettahökkeliin täytynyt hankkia lehmä, koska maitovelkaa ei uskallettu tehdä, kun ei tiedetty, millä ja koska se voitaisiin maksaa takaisin.

Oli ollut edes maitoa omasta takaa.

Nyt lehmä oli ummessa ja perhe lähes maidotta. Poikimista odotettiin toukokuussa.

Rehut olivat loppumassa lehmältä.

Polttopuut, joita oli saatu naapuritaloista peltotöitä vastaan, olivat uhkaavasti hupenemassa.

JATKUU SIVULLA 127

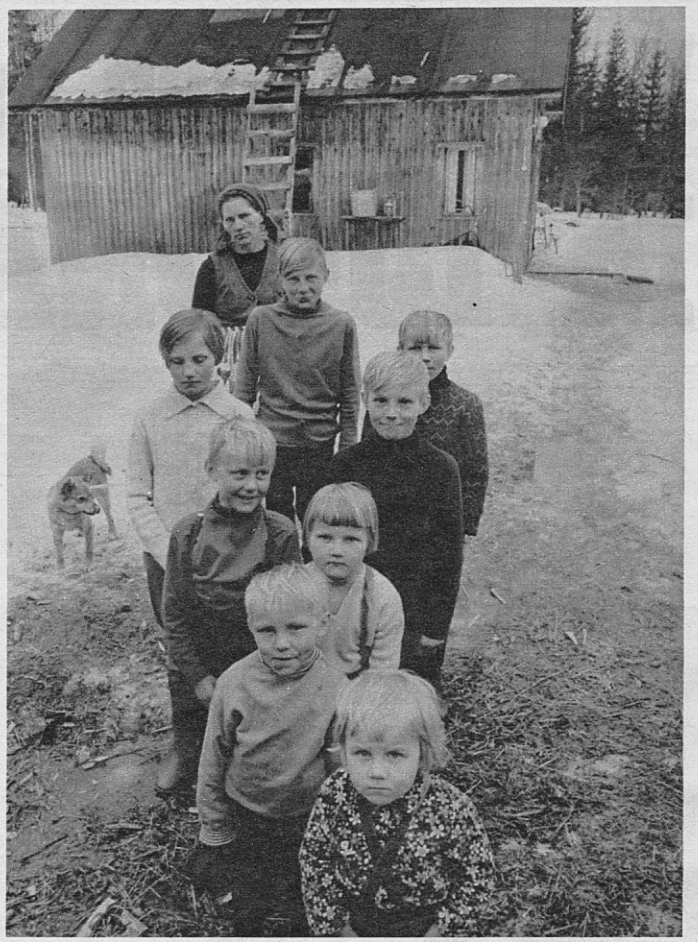

▲ Harmaa mökki ja sen yhdeksän asukasta: Hilma-äiti, Kari, Jorma, Marja-Leena, Reijo, Erkki, Anna-Liisa, Risto ja Ulla-Maija.

OVASKAISEN PERHE TARVITSEE APUANNE

Tämä raportti Ovaskaisen perheen ahdingosta Varpaisjärvellä, lähellä Kuopiota, on lyhyt, koska emme halua pitkästyttää toisten murheilla.

Mutta olemme sitä mieltä, että Ovaskaisen perhettä on autettava.

Kaikenlainen apu on tervetullutta — osoite on EMÄNTÄ HILMA OVASKAINEN, SYVÄRINPÄÄ, VARPAISJÄRVI.

Hymylehti on avannut avustustilin Varpaisjärven Säästöpankkiin antamalla pohjarahan kaivon kaivamista varten.

Myös Varpaisjärven Lions-club on järjestämässä omalta taholtaan apua Ovaskaisen perheelle.

Varpaisjärven Säästöpankissa avatun Erkki Ovaskaisen perheen avustustilin numero on 29 348.

Vapaussodan invalidia odottaa MILJOONAPERINTÖ

Apteekkari Lempi Mannerheimo sääti testamentissaan, että hänen omaisuutensa on jaettava tasan kahdeksan lähiomaisen ja yhden vapaussodan invalidin kesken. Nyt "pesänhoitajaa", opettaja Pentti Hakasaloa syytetään petoksesta, rahaa kun on kadonnut kymmeniä tuhansia.

Kälviän apteekkari Lempi Mannerheimo, joka kuoli 3. 2. 1966, jätti jälkeensä miljoonien vanhojen markkojen omaisuuden. Se määrättiin testamentilla kahdeksalle lähiomaiselle, mutta yhdeksänneksi täysivaltaiseksi perijäksi testamentti määräsi "jonkun vähävaraisen Keski-Pohjanmaalla asuvan vapaussodan invalidin". Perunkirjoituksessa todettiin pesän sisältävän mm. 146 831 markkaa 65 penniä riihikuivaa rahaa, joiden kohtalo ratkaistaan toukokuun 20. päivänä tänä vuonna pidettävässä oikeudenkäynnissä.

Teksti: TIMO SUOSTE

Vainajan jäämistön perunkirjoitus ja pesänselvitys suoritettiin 15. 2. 1966, jolloin pesän todettiin olevan velattoman. Kaukonäköinen apteekkari oli sitä paitsi järjestänyt omaisuutensa mahdollisimman helposti jaettavaksi. Perittäväksi jäi yksinomaan pankkikirjoilla olevaa omaisuutta, sillä irtain omaisuus oli jaettu jo valmiiksi testamentilla. Australiassa asuvalle veljelleen apteekkari Mannerheimo oli jättänyt "vain kolme taulua, koska hän on rikas ja hyvissä varoissa".

Kaikki perilliset hyväksyivät testamentin nimikirjoituksellaan, minkä jälkeen testamentti seuraavana päivänä valvottiin oikeudessa. Perunkirjoitustilaisuudessa mukana ollut tuomari totesi pesän olevan selvän ja kehotti perillisiä luovuttamaan pankkikirjat ja testamentin jonkin pankin haltuun, joka sitten suorittaisi perinnönjaon testamentin määräämin perustein.

Eräs perinnönsaajista, opettaja Pentti Hakasalo otti tehtäväkseen hankkia testamentille vainajan veljen hyväksymisen Australiasta sekä lupautui luovuttamaan pankkikirjat ja testamentin "jollekin kokkolalaiselle liikepankille" perinnönjaon toimittamista varten. Tätä tehtävää varten opettaja Hakasalolle annettiin pesän osakkaiden allekirjoittama valtakirja, joka oikeutti hänet toimimaan pesän nimissä täysillä valtuuksilla ja parhaaksi katsomallaan tavalla. Valtakirjaan ei huomattu kirjoittaa ehtoa, jonka mukaan se oikeuttaisi opettaja Hakasalon ainoastaan luovuttamaan pesän pankin haltuun kolmen päivän sisällä. Tämän huomasi myös valtakirjan saaja.

Kaikki ylläoleva tuli esille Lohtajan kihlakunnanoikeuden istunnossa Kokkolassa viime maaliskuun 19. päivänä, jolloin eräät pesän osakkaat syyttivät kannuslaista opettajaa Pentti Hakasaloa petoksesta. Oikeudelle esitettiin tällöin mm. kirje, jonka vastaaja oli lähettänyt Australiaan. Siinä hän kielsi vainajan veljeä hyväksymästä testamenttia, koska arveli, että pesään sisältyisi rikos, jota hän ensin halusi tutkia.

Opettaja Pentti Hakasalo on nyt tutkinut ja selvittänyt pesää neljä vuotta. Sinä aikana hän on mm. nostanut pesänselvittäjälle oikeaksi katsomansa 6 000 markan palkkion, minkä lisäksi erilaisia kuluja on kertynyt kymmenien tuhansien edestä. Tarkka määrä on toistaiseksi tuntematon, sillä syytteen vireille panneet osakkaat eivät ole hyväksyneet mitään hänen suorittamistaan toimista.

Lohtajan kihlakunnanoikeus siirsi jutun käsittelyn toukokuun 20. päivänä pidettävään istuntoon, jolloin jokaisella Keski-Pohjanmaalla asuvalla vapaussodan invalidilla on tilaisuus seurata, onko opettaja Hakasalo toiminut hänen etujensa mukaisesti pesänselvittäjänä. Syyttäjäpuoli, joka vaatii 50 000 markan korvauksia, väittää opettaja Hakasalon huolehtineen vain omista eduistaan.

Kokkolan virastotalossa päätetään siis toukokuun 20. pnä klo 9.00 alkavassa kihlakunnanoikeuden istunnossa, saako vapaussodan invalidi perintönsä lyhentämättömänä vai ei. □

Teemme parhaamme. Emme ole kuitenkaan onnistuneet kesyttämään Ford Escortia täydellisesti.

Ford Escort tunnetaan monien kovien vauhtikisojen voittajana. Joskus jopa kakkosena. Saattaisi luulla, että Escort on vain niitä varten, jotka pitävät kovasta menosta. Mutta ei pidä pelätä. Olemme yrittäneet kesyttää sen. Lähes onnistuneetkin. Perhe-Escort käyttäytyy sävyisästi. Voitte vaikka jättää vaimonne sen kanssa kahden. Escort kyllä tottelee hellääkin kättä. Ja jalkaa. Kulkee mukavasti. Tarjoaa paljon tilaa kaikille viidelle matkustajalle. Ja heidän tavaroilleen. Tosin perhe-Escort mielellään matkii vauhdikkaampaa veljeään, kuuluisaa ralli-Escortia. Murahtelee. Eikä sen ärinä ole pelkkää pelottelua. Miellyttävästä käytöksestä huolimatta.

Tunnemme monta Escortia, jotka haluaisivat perheeseenne. Ne odottavat malttamattomina Ford-liikkeissä. Ford johtaa.

Hinnat alkaen 9.640:— (ohjehinta katsastusvarustein tuontisatamassa ilman toimitus- ja rahtikuluja).

Ford

Suomen suosituin autosarja

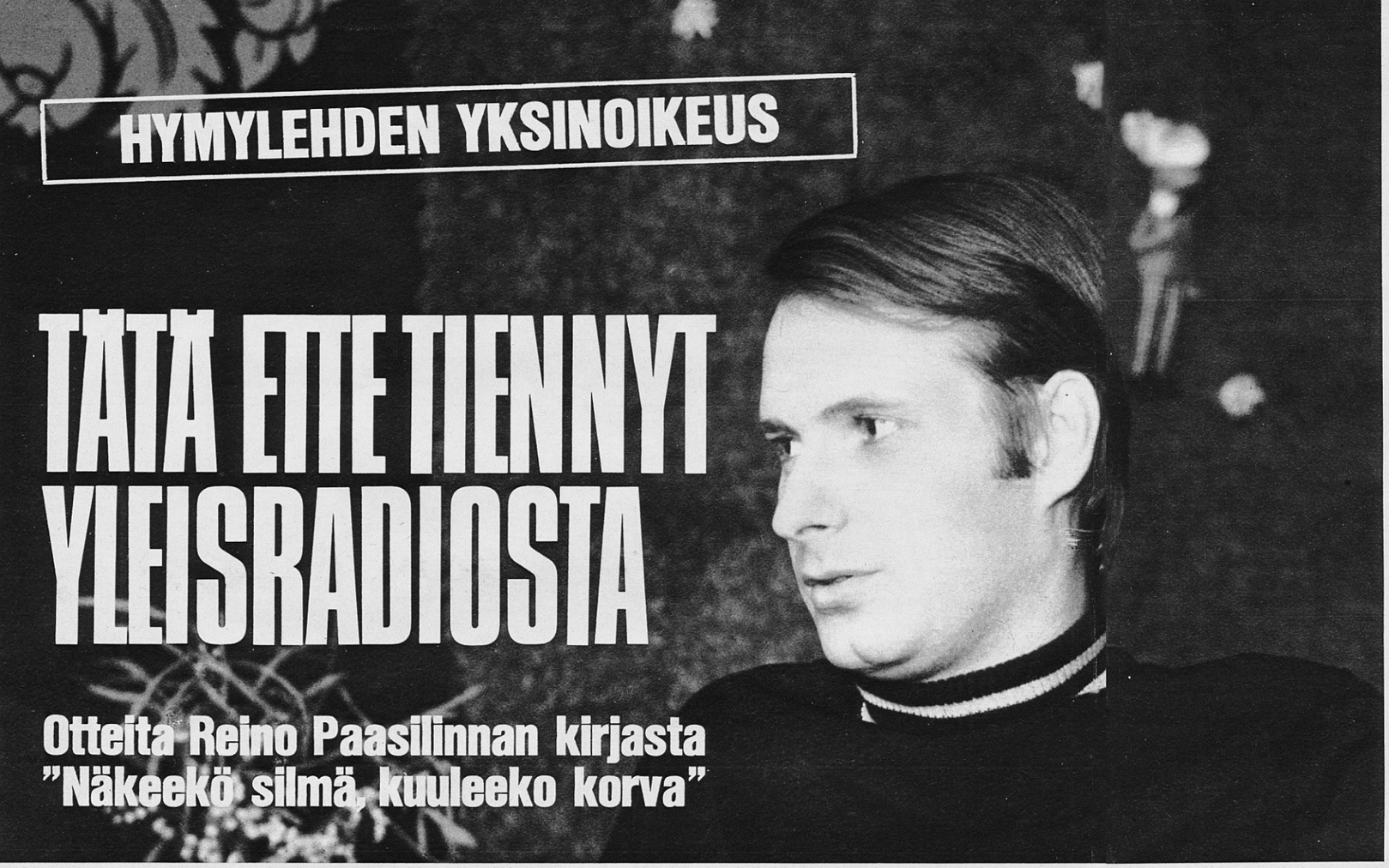

HYMYLEHDEN YKSINOIKEUS

TÄTÄ ETTE TIENNYT YLEISRADIOSTA

Otteita Reino Paasilinnan kirjasta "Näkeekö silmä, kuuleeko korva"

— Jos Yleisradio pyrkii myötävaikuttamaan avoimen yhteiskunnan syntymiseen, on sen omassa toiminnassaan toteutettava samaa avoimmuutta.

Näin sanoo Reino Paasilinna, television lakkautetun erikoistoimituksen päällikkö.

— Meillä Suomessa on sellainen käsitys, että parannukset tapahtuvat parhaiten siten, kun kukaan ei ole ongelman olemassaolosta selvillä eikä siitä keskustella. Tilataan Kupari-Kaisa eli toimitusjohtaja paikalle ja niin ongelmat ratkeavat.

Reino Paasilinna ja Pentti Tuovinen julkistavat kirjassaan "Näkeekö silmä, kuuleeko korva" Yleisradion sisintä olemusta. Toimittajat ovat sitä mieltä, ettei päänsärky parane päätä kääntämällä. Kirjaan tutustunut puolestaan uskoo, että eräiden radioyhtiön johtajien päänsärky siitä vain yltyy.

Seuraavassa muutama ote toukokuussa Kariston kustantamana ilmestyvästä teoksesta.

Kuvat: PEKKA KUPARINEN

Joitakin Yleisradion toimittajia on syytetty hyökkäävästä ohjelmantekotyylistä. Yleisönosastoissa on kyselty kuka enää voi olla turvassa näiltä revolverisankareilta.

Eettisesti katsottuna hyökkäävyys sinänsä ei ole kielteistä, vaikka se on usein epämiellyttävää — myös hyökkääjälle. Ei ole väärin olla luja ja hyökkääväkin mielipiteissään sen toteuttamiseksi mitä pitää oikeana. Silti ei ole yhdentekevää ketä vastaan hyökätään ja minkälaisin perustein.

Puliukkojen ja huumausaineiden käyttäjien kimppuun käyminen koko yhteiskunnan autoritaarisella arvovallalla ei ole sankaruutta. Yleinen sääntö on, ettei heikompaa vastaan hyökätä — ettei lyötyä enää lyödä. Meillä toimittajakunta ei yleensä hyökkää vahvaa vastaan. Rautateiden entisen pääjohtajan Aallon kimppuun käytiin paljastumisen jälkeen kuin haaskalle. Yhtäkkiä havaittiin hänen lyöty persoonansa keskeiseksi ongelmaksi. Samoin meneteltiin Yrjö Keinosen tapauksessa. Mutta on esimerkkejä paljon heikoimmista uhreista, joilla ei ole Valtionrautateiden tai Puolustusvoimien suurta eläkettä oikeuden hakemista varten. Elämähän on taistelua. Väärässä todetaan olevan usein ne jotka epäonnistuvat.

Vahvempaa vastaan saa hyökätä. Instituutioita ja järjestöjä, liikeyrityksiä, hallitusta, eduskuntaa, teollisuutta ja niiden valtaa käyttäviä johtajia vastaan hyökättäköön pelotta — silloin kun aihetta on. Ja sitä on tähän saakka ollut. Kansalainen ei ole palvelija vaan valtuuttaja. Hänelle annetut oikeudet on myös turvattava.

Hyökättäessä tarvitaan suhteellisuudentajua. Sen puutetta on, kun jalkatukia vilpillisesti myyvää kauppiasta ajetaan takaa useissa tv-uutisissa samaan aikaan kun suuri liikepankki nielee jonkin teollisuusyrityksen. Yritys puhaltaa työntekijät ulos kuin ruumenet hangelle. Sitä ei aina edes mainita.

Ketään vastaan älköön hyökättäkö toisarvoisin perustein. Teollisuuslaitoksen johtajaa jonka tehdas on syyllistynyt vesistön luvattomaan saastuttamiseen ei voida syyttää sillä perusteella, että hän on juoppo, vaan asiaan liittyvillä argumenteilla. Sen sijaan hänen ajatuksiaan ja asenteitaan myös muista asioista kuin saastuttamisesta on syytä selvitellä.

Ohjelmatoiminta

Yleisradio ei ole puolueeton. Sen toimittajien, johtohenkilöiden ja muiden päättäjien poliittinen jakautuma on aivan toinen kuin Suomen kansan poliittinen jakautuma.

Koko historiansa ajan radio on esittänyt yksipuolisia ohjelmia, palvellut vallassaolijoita; vasta viime aikoina ovat muutamat harvalukuiset ohjelmat puhkaisseet tämän panssarin. Siitä on seurannut, että jyrkin oikeistosiipi on Uuden Suomen ja Aamulehden johtamana käynyt 'oikeuden' nimissä tukkimaan suita ja kriminalisoimaan niitä, jotka ovat pyrkineet kertomaan myös sellaisista asioista, joista radio ei ole koskaan kertonut. Oikeisto on valtalehdistön, kirkon, koulun, armeijan, radion itsensä ja ulkoparlamentaaristen painostusryhmien voimin hallinnut tiedonvälitystä sen kaikilla merkitsevillä tasoilla. Porvarillinen hegemonia on ollut niin tiukka, että poikkeavat mielipiteet on painettu alas, ne ovat olleet isänmaan häpäisyä. Taantumukselliset paheksuvat Tshekkoslovakian sensuuria, mutta ovat valmiita toimimaan kotimaassaan samalla tavalla.

Uuden Suomen pääkirjoituksessa 26. 8. 1969 hyökättään rajusti televison esittämää aseistakieltäytymistä ja turvallisuuspolitiikkaa koskevaa ohjelmaa vastaan. Epäsuorasti toivotaan, että ohjelman tekijät vangittaisiin. Lehden mukaan toinen valtion laitos ei saa arvostella toista valtion laitosta. Toteutettuna tämä merkitsisi suoran tien avaamista pahimpaan korruptioon.

Yhteiskunnalla täytyy olla oikeus selvittää tapaus ja asettaa siitä vastuuseen ne, jotka Yleisradion periaatteiden mukaan vastaavat tällaisen ohjelman lähettämisestä. Onko asian vireille paneminen puolustusvoimain tai syyttäjäviranomaisen tehtävänä, on toisarvoinen kysymys. Rankaisematta ei käsittääksemme tällaisia yhteiskunnanvastaisia ohjelmanumeroita voi televisiossa esittää.

Uusi Suomi 26. 8. 1969

Tämä on sävyltään toistuvaa kirjoittelua oikeistolehdissä. Sananvapaus ei ole uhattuna vasemmiston vaan oikeiston taholta. Puolustusvoimista on esitetty Yleisradiossa lukemattomia Uuden Suomen käsityksen mukaisia ohjelmia, jopa kokonaisia ohjelmasarjoja, kauneimpana kukkasena käskyvaltainen Taakse poistu -sarja. Kun aivan sattumoisin nähdään yksi poikkeava ohjelma, nähdään punaista. Ohjelma huudetaan asiattomaksi ja valheelliseksi, vaikka se voi olla toimittajien vaivalloinen yritys hakea edes minimaalista aukkoa täydellisen yksipuolisen propagandan seasta.

Schubert

Ruotsinkielisessä television ajanvieteohjelmassa Vi sjunger för Er toivottiin kerran esitettäväksi Schubertin Impromptu n:o IV. Sen esittäjä, pianotaiteilija France Ellegaard sattui sairastumaan kolme päivää ennen tv-nauhoitusta. Tuottaja otti kiireesti yhteyden Mikko von Deringeriin ja tämä lupasi yrittää opetella tuon vaikean teoksen esittämistä lyhyestä harjoitusajasta huolimatta. Kaikki sillä ehdolla, että hän voisi äänittää radion studiossa, koska siellä soittimet ja äänitysteknikot olivat tuttuja.

Hänen onnistui hankkia äänitysaikaa seuraavaksi päiväksi klo 19.00—21.00 ehdolla, että kirjallinen äänitystilaus olisi käyttötoimiston konttorityöntekijän pöydällä aamulla ennen kello kymmentä. Ilman papereita ei nimittäin voi äänittää. Niinpä kuvaussihteeri lähti aamulla työpaikastaan Vallilan toimintapisteestä Pasilaan tuotantoneuvojan puumerkkiä hakemaan ja matkusti sitten Kaartintorille ja saapui käyttötoimistoon puolta tuntia ennen määräaikaa. Kyseinen henkilö oli kuitenkin kokouksessa ja näin kuvaussihteeri jätti paperit pöydälle. Palattuaan jälleen Vallilaan hän sai puhelun: puumerkkejä ei ollut tarpeeksi. Tässä vaiheessa niitä oli jo kolme. Puuttui jonkun johtajan allekirjoitus. Sen vuoksi soittaja lähetti paperit takaisin Vallilaan, kaupungin pohjoisosaan, jotta sieltä lähetettäisiin henkilö jälleen samaan taloon, jossa paperit juuri olivat, hakemaan johtajan nimikirjoitusta. Kyseessä oli äänitys, johon tarvittiin pieni studiotila, flyygeli ja äänittäjä. Kaikki olivat valmiina: studio, flyygeli, äänittäjä, jopa Deringer. Vain yksi puumerkki puuttui. Johtaja oli luonut itselleen organisaation.

Ponnisteluja ei suunnata ohjelmantekoon, se ei ole meriitti. Tyypillistä on, että toimittajaliitto on lahjoittanut hopeatiu'un sellaiselle insinöörille, joka on ollut riittävän innostunut helpottaakseen oma-aloitteisesti ohjelmatoimintaa. Tämänlaatuinen harvinaisuus on katsottu kannattavan palkita hopeakellolla. Niitä on voitu jakaa vain yksi. Insinöörejä on yhteensä tasan sata.

KÄÄNNÄ

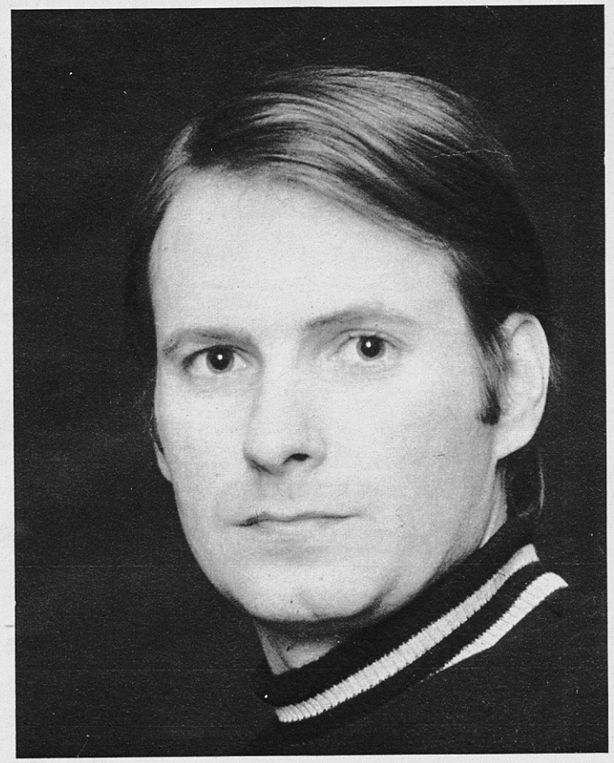

Sietääkö tukkanne silmäilyä kevätauringossa?

Effé kirkastaa talvihimmeät hiuksenne!

WELLAn sävyttävä kampausneste Effé tuo uuden hohdon ja kirkkauden hiuksiinne, jotka ovat hatun alla haalistuneet ja menettäneet kiiltonsa. Effé kirkastaa ja tasoittaa hiustenne värin. Tai halutessanne se muuttaa hellävaraisesti hiustenne sävyn mieleiseenne suuntaan.

Samalla Effé tietysti sitoo hiuksenne ja pitää kevätvillit kutrinne kurissa — uppiniskaisimmatkin.

Valitkaa Effén kahdeksasta värisävystä omille hiuksillenne sopiva — kemikalikaupoista!

Wella — hiuskosmetiikan maailmanmerkki

WELLA

Oy INTRO Ab

TÄTÄ ETTE TIENNYT...

Mainospöllö, taloudellista yksinvaltaa

Mainos-Televisio on yksipuolisin ohjelmayksikkö yleisradiotoiminnan piirissä. Siihen ei ole kiinnitetty paljon huomiota, koska ne joiden käsityksistä ohjelmat ovat poikenneet, ovat läpi historian saaneet tottua oikeuden loukkauksiin.

Mainos-Television omistaa yksin liike-elämä, joka määrää johdon ja sitä kautta ohjelmantekijät ilman minkäänlaisia monipuolisuusvaatimuksia. Yhtiön organisaatio on kauttaaltaan yhden yhteiskuntaryhmän hallinnassa. Yleisradion tai sen parlamentaarisesti valittujen elinten valvonta ei toteudu ohjelmatoimintaa muuttavana. Liikemiesten etujen puolustaminen mainonnan avulla on Mainos-Television päätehtävä.

Puolustusvoimat on valmistanut MTV:n kanssa ohjelmasarjan nimeltä Tästä on kysymys. Sen on suunnitellut kolme pääesikunnan upseeria ja yksi MTV:n reservinupseeri. Ohjelmaa on luonnehdittu tekijöiden taholta asialliseksi.

Mainos-Televisio on jo omistussuhteittensa vuoksi poliittisen oikeiston televisio. Tasapuolisuus vaatii, että esimerkiksi vasemmistolaisella ammattiyhdistysliikkeellä olisi oma televisio, TYÖ-TV.

Painostusryhmät eivät ole painostaneet Mainos-Tv:n ohjelmia. Niihin on oltu tyytyväisiä.

Tammelat ovat vaikuttaneet kymmenisen vuotta. Heidän poislähtönsä aiheuttaa aidompaa surua kuin Kolmannen maailman hätä. Joukossamme on ihmisiä, joita vain isä Tammela on kasvattanut.

Peyton Placesta on tullut meille tärkeämpi kuin jokavuotisesta lääkärintarkastuksesta, se on osa maailmaamme, hyvin suuri osa: valmiina on yhteensä 520 jaksoa. Jos katsomme viikossa kaksi niin voimme seurata sitä ainakin vielä viisi vuotta.

Uudelleen ohjelmistoon liitettynä sarja on saanut ainutkertaisen menestyksen ja sen keskeyttäminen olisi nyt todella miltei mahdotonta. Tilannetta käsiteltäisiin eduskunnassa. Kaukana ovat vierokseuvat asenteet, sarjaa pidetään jopa välttämättömänä ja se ohjailee jo ihmisten kesäloman viettoakin.

Osoittaa todella suurta oppimishalua kun muuan pieni pohjoinen kansa uhrautuvaisesti kerääntyy viiden vuoden ajan joka viikko tunnin ajaksi perehtymään amerikkalaisen kaupungin tapahtumiin. Merkillistä on se, ettei pidetä mitenkään omituisena, vaikka tämä pieni kansa ei vielä viiden vuoden kuluttuakaan tiedä kaupungin asioista paljonkaan. Silti näitä viittäsataa ohjelmaa ei pidetä puolueellisina selvityksinä vaikka ohjelmantekijät jättävät mainitsematta katselijoille, miten neekereitä kohdellaan, kuka omistaa ja kuinka kalliin tonttimaan ja ketkä siitä kärsivät, miten poliisi käsittelee törkimyksiä, kuinka valikoivaa sosiaalihuolto on, miten kaupungin elimissä toteutuvat kansanvaltaiset periaatteet, minkälaisia eroja on köyhien ja rikkaiden välillä. Mutta jos niin tuntematon vaihtoehto olisi mahdollinen, että 521. jakso kertoisi tärkeistä asioista, jotka 520 jaksossa on jätetty kertomatta, niin sitä syytettäisiin asiattomuudesta ja repivyydestä (pitäisi esittää vaihtoehto kaikille kerrotuille ongelmille heti), monet pitäisivät viimeistä jaksoa television tehtäviin kuulumattomana.

Hyvään seuraan tottunut Suomen Kuvalehden kolumnisti Heikki Brotherus arvioisi viimeisen ohjelman sopimattomaksi ja pikkumaiseksi mauttomuudeksi. Hän olisi oikeassa. On suhteellisuuden tajun puutetta paneutua demokratian ongelmiin silloin kun Peyton Placea vaaditaan lisää pontevammin kuin tietoja järjestelmästä, joka tarvitsee näin paljon nukutusainetta. Tammelat, Hanskit, Tarvat ovat ohjanneet suomalaista elämänmuotoa jo reilusti yli tuon viisi vuotta.

Osoituksena näiden ohjelmien suopeudesta porvareille on erään oikeistolaisen päälehden arvostelijan maininta ettei hän saa enää kirpeästi arvostella Tammeloita yms. Ne ovat porvareille välttämättömiä. □

AIKOIVATKO MUUKALAISET TUHOTA APOLLO XIII:N?

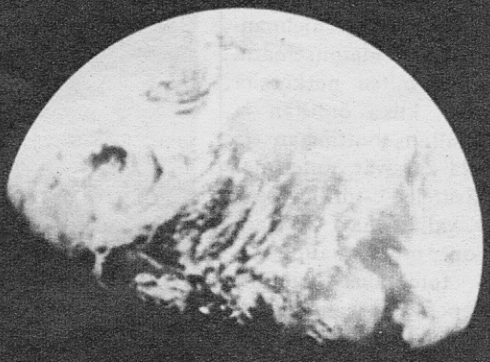

Raajarikkoisen Apollo XIII:n rämpiminen läpi avaruuden ja James Lovellin, Fred Haisen ja John Swigertin täpärä pelastuminen lienee yksi vuoden 1970 huomattavimpia uutistapahtumia. Siitäkin huolimatta, että huoltoaluksessa tapahtuneen räjähdyksen syy kenties jää selvittämättä.

TAI SEN SYYTÄ EI KOSKAAN KERROTA!

Esimerkkejä vastaavanlaisista tapahtumista on paljon. USA:n puolustusministeriön sensuuri käyttää niiden aiheuttajista mm. nimityksiä "lentävät sorsat, ilmapallot, pallosalamat, pyrstötähdet". Yhteinen nimi niille kaikille on UFO eli Unidentified Flying Object. Näin meidän kesken LENTÄVÄ LAUTANEN.

Saattaa olla, että juuri UFO aiheutti Apollo XIII:n häiriöt ja oli vähällä tuhota kolme miestä. Hannu Karpo on perehtynyt aiheeseen.

Teksti: HANNU KARPO **Kuvat: LEHTIKUVA ja USIS**

Sensuuri on ollut yleismaailmallinen lääke ilmiöihin, jotka ovat johtaneet useiden lentokoneiden maahansyöksyihin sähkölaitteiden vioituttua käyttökelvottomiksi. Sadat todistajat kertovat laivojen, autojen ja muiden koneiden saamista moottorihäiriöistä. Radiot ja kompassit ovat menettäneet toimintakykynsä. Kokonaiset USA:n osavaltiot ovat joutuneet sähkönjakeluhäiriön uhriksi. Avaruuteen ammutut satelliitit ovat selittämättömällä tavalla välillä tulleet mykiksi.

Astronautit kertoivat havainneensa Apollo XIII:n huoltoaluksen irroituksen yhteydessä, että sen toinen kylki oli repeytynyt miltei täydellisesti. Jäljet vaikuttivat sisäisen räjähdyksen aikaansaamilta. Mikä sitten oli aiheuttanut sisäisen räjähdyksen. Joku sähkö- ja happijärjestelmään tullut vika. Mikä oli vian aiheuttanut?

OLIKO SE LIIAN LÄHELLE APOLLO XIII:A TULLUT UFO, jonka aiheuttama sähkömagneettinen häiriötila oli saanut herkän järjestelmän räjähtämään?

Ketkä keskeyttivät Apollo XIII:n lennon?

Huomannette kysymysmuodon. Ei mikä vaan kuka. Lähden hakemaan syytä älyllisesti ajattelevista, meille tuntemattomilta avaruuden alueilta saapuneista olennoista, jotka tunnetusti ovat kiertäneet maapallomme ilmakehää ja lähiavaruutta. Atomipommikokeiden ja ensimmäisten avaruushyppyjen jälkeen nämä vierailijat ovat yhä kiinteämmin seuranneet maapallon tapahtumia.

Frank Edwards on kerännyt teokseensa Flying Saucers — Serious Business (suom. Otava: Lentävien lautasten arvoitus) lukemattoman määrän todistettuja silminnäkijöiden kertomuksia lentävien esineiden vaikutuksista.

Jokin näihin esineisiin liittyvä kenttä aiheuttaa häiriöitä magneettisissa laitteissa. Kompassit tulevat hulluiksi. UFOjen lähettyvillä liikkuneet lentokoneet ovat saaneet häiriöitä moottoreihinsa, sähkö- ja radiolaitteisiinsa.

Vuonna 1948 kapteeni Thomas Mantell sai surmansa ajaessaan suihkukoneella takaa UFOa Kentuckyssa.

1. 7. 1954 F-94 Starfire -suihkukone, joka oli lähetetty ajamaan takaa tutkaan ilmestynyttä tuntematonta lentävää kiekkoa, tuhoutui. Koneen lähestyessä paikallaan ollutta lentävää esinettä sen moottori sammui varoituksetta ja ohjaamo muuttui tulikuumaksi. Ohjaaja ja tutkamies hyppäsivät koneesta ja pelastuivat. Kone syöksyi maahan murskaten kaksi taloa ja auton. Neljä ihmistä sai surmansa.

Kapteeni Jean V. de Beyssac oli kaksimoottorisella C-46 kuljetuskoneella matkalla Sao Pauloon 3. 11. 1957, kun hän havaitsi punahehkuisen esineen syöksyvän kohti konettaan. Esine sivuutti koneen hyvin läheltä, ohjaamossa tuntui palaneen aineen käry ja koneen radiolähetin, oikean moottorin generaattori ja radiosuuntimalaite olivat palaneet käyttökelvottomiksi.

Esimerkkejä, sekä tunnettuja että ikuisesti ratkaisemattomiksi jääneitä, on paljon. Viranomaisten harjoittama sensuuritoiminta on käyttänyt yleisimpänä syynä näihin tapauksiin salamaa. "Onnettomuuskoneeseen oli iskenyt salama", sanoivat ohjaajat mitä tahansa.

Kuka kävi ensin kuussa?

Olen tahallani valinnut esimerkkejä tapahtumista, jotka ovat sattuneet ennen lokakuuta 1957. Vasta silloin ihminen lähetti avaruuteen ensimmäisen maapallon kiertolaisen, Sputnik I:n.

Ydinräjäytysten ja avaruuskokeiden sarjan kasvaessa on huomattu, että UFOjen esiintymistiheys on lisääntynyt heti jokaisen kokeen jälkeen.

Nämä salaperäiset telluksen tarkkailijat ovat kenties huolestuneita ilmakehämme radioaktiivisuuden määrästä ja tarkkailevat sitä.

Kuu oli supervaltojen avaruuskilpailun ensimmäinen päätavoite. Sinne pääsemistä perusteltiin sillä, että se hallitsee maapalloa, jonka onnistuu hallita kuuta. Apollo XIII:n matka osoittaa, että tässä suhteessa kukaan maasta lähtöisin oleva ei vielä hallitse mitään.

Kuun on sen sijaan arveltu olevan maata tarkkailevien tuntemattomien avaruusalusten tukikohtana. Tuhansia Ranger-sarjan kuusta valokuvia lähettäneiden tutkimusalusten valokuvia on sensuroitu. Niitä ei koskaan ole laskettu julkisuuteen. Miksi?

Maasta käsin on tehty tuhansia muistiinpanoja selvästi kuun pinnalla havaittavista erilaisista rakennelmista, jotka ovat muuttaneet paikkaansa. Ne on havaittu kiikaroimalla kuuta. Kuusta kuitenkin näkyy vain toinen puoli. Neuvostoliitto on viime aikoina tutkinut vain kuun pimeää puolta. Miksi?

Astronauteilla on ollut seuraa avaruudessa

Amerikkalainen Frank Edwards sai kesäkuussa 1962 ai-

KÄÄNNÄ

Lentäviä lautasia on valokuvattu eri puolilla maapalloa. Tämä kuva on Brasiliasta vuodelta 1968. Havaintoja UFOista on lukemattomia. Oliko tuntematon lentävä esine vähällä tuhota Apollo XIII:n? Sen tietävät vain astronautit muutamien vaiteliaiden viranomaisten lisäksi.

AIKOVATKO...

kaan kohun kuvaillessaan yksityiskohtaisesti viiden neuvostoliittolaisen avaruuslentäjän menehtymisen. Tähän listaan sisältyivät Edwardsin selvityksessä myös kaksi neuvostokosmonauttia, mies ja nainen, jotka oli laukaistu radalleen Baikonurista Aral-järven lähettyviltä 17. 2. 1961. Lainaan tässä otteen hänen aiemmin mainitsemastani teoksestaan.

"Tuona ja sitä seuraavana päivänä Uppsalan, Bochumin ja Torinon seuranta-asemat taltioivat mm. näitten onnettomien kosmonauttien ja heidän maa-asemansa väliset keskustelut. Jonkin teknisen vian takia heidän aluksensa ei päässyt irtautumaan maata kiertävältä radalta ja laskeutumaan maahan. Molemmat kosmonautit kuolivat ilmeisesti maata kiertämään jääneeseen alukseensa.

Kun kuolemaantuomittu pariskunta kiersi rataansa Euroopan yli 24. 2. 1961 kuuntelivat seuranta-asemat heidän raporttejaan. Miehen ääni kertoi, että heidän fyysinen kuntonsa oli hyvä, mutta lisäsi ilmavarastojen olevan melkein lopussa. Sähkövalo ei toiminut enää. (Huom! sähköhäiriö.)

Silloin naisen ääni keskeytti hänet:

— Minä tartun siihen, minä pidän sitä lujasti oikealla kädellä. Katso ikkunasta, katso ikkunasta! Siinä se on.

Muutaman sekunnin kuluttua miehen ääni: — Täällä on jotain. Jotain ... Jos emme pääse täältä pois, ei maailma koskaan saa tietää siitä. On vaikea ...

Tämän jälkeen kuultiin muutamia käsittämättömiä katkonaisia ääniä, sitten heidän maa-asemansa (koodinimi: Aukko) ilmestyi kuuluville ja ilmoitti, että kello oli 20 Moskovan aikaa.

Amerikkalaiset ovat avaruuskokeidensa yhteydessä tutkalla havainneet ohjuksia seuranneita lentäviä esineitä.

Gordon Cooper kohtasi tällaisen vihertävän esineen kiertäessään maapalloa 1963.

James McDivitt valokuvasi v. 1965 Geministään esineitä, joissa oli käsivarsimaiset ulokkeet.

Viestitekokuu Telstar ja geodeettinen pallo Anna mykistyivät täysin muutaman kuukauden toimittuaan. Oltuaan useita viikkoja mykkinä ne alkoivat jälleen yllättäen toimia. Kuka niitä tutki avaruudessa?

Myös Neuvostoliiton avaruuteen lähettämä Laika-koira sai seuralaisen. Laika tosin oli silloin jo kuollut, mutta Sputnikia seuranneen toisen avaruusesineen lentorata oli selvästi havaittavissa.

Kenties suurimman massavaikutuksen UFOt ovat saaneet aikaan vuoden 1965 toisella vuosipuoliskolla Yhdysvalloissa, jossa oli sarja merkillisiä, vielä tänäkin päivänä selittämättömiä sähkönjakeluhäiriöitä.

Muistatte kenties kaaoksen, joka syntyi kokonaisten osavaltioiden jouduttua täydelliseen pimeyteen. Kaupungit pimenivät, puhelimet tulivat mykiksi, hissit jäivät kerrosten väliin, teollisuus seisahtui. — Ja näiden aavemaisiksi pimentyneiden alueiden yllä näkivät kymmenet tuhannet ihmiset kokonaisten UFO-laivastojen lennon."

Mitä tapahtui Apollo XIII:lle?

UFOjen aiheuttamat sähkömagneettiset häiriöt ovat kiistattomia. Myös niitä ohjailevien älyllisten olentojen suunnaton uteliaisuus ihmisen avaruushyppyjä kohtaan on tullut ilmi.

Ketkä seurasivat Apolloa? Siihen tuskin saamme vastausta Apollo XIII:n astronauteilta. Siitä pitää USA:n avaruushallinnon rautainen sensuuri huolen.

Jos Apollo XIII:a seurattiin, tapahtuiko tämä kenties niin läheltä, että avaruusaluksen herkkä happi- ja sähköjärjestelmä vaurioitui?

Aiemmin tunnetuiksi tulleissa tapauksissa on ollut selvästi havaittavissa, että UFOt ovat vältelleet hyvin läheistä kosketusta ihmiseen tai laitteisiin. Niillä lentävät olennot ovat ilmeisesti selvillä avaruusalustensa aiheuttamista säteily-, lämpö- ja häiriöilmiöistä.

On mielestäni koomista, että samaan aikaan kun supervallat uhraavat järjettömiä omaisuuksia ohjus- ja torjuntajärjestelmien luomiseen ja kansantaloudellisten uhrausten kustannuksella toteuttavat jääräpäisesti kuuohjelmiaan, ilmakehässämme ja sen lähiavaruudessa lentää täysin esteettä lukuisien tuntemattomien avaruusalusten laivasto.

Mistä ne ovat tulleet, miksi ne ovat meistä kiinnostuneita?

Tähän maan asukas ei ole saanut vastausta. On havaittu näiden UFOjen matkustajien keränneen maaperänäytteitä ja kasveja. On havaittu heidän olevan erityisen aktiivisia juuri ydinräjäytysten jälkeisinä päivinä.

Mitä näkivät epäonnisella kuunkiertämismatkallaan James Lovell, Fred Haise ja John Swigert: sen tietävät tällä hetkellä vain nämä vaiteliaat miehet sekä kourallinen vielä vaiteliaampia avaruushallinnon virkailijoita.

MITÄ ME PELKÄÄMME? □

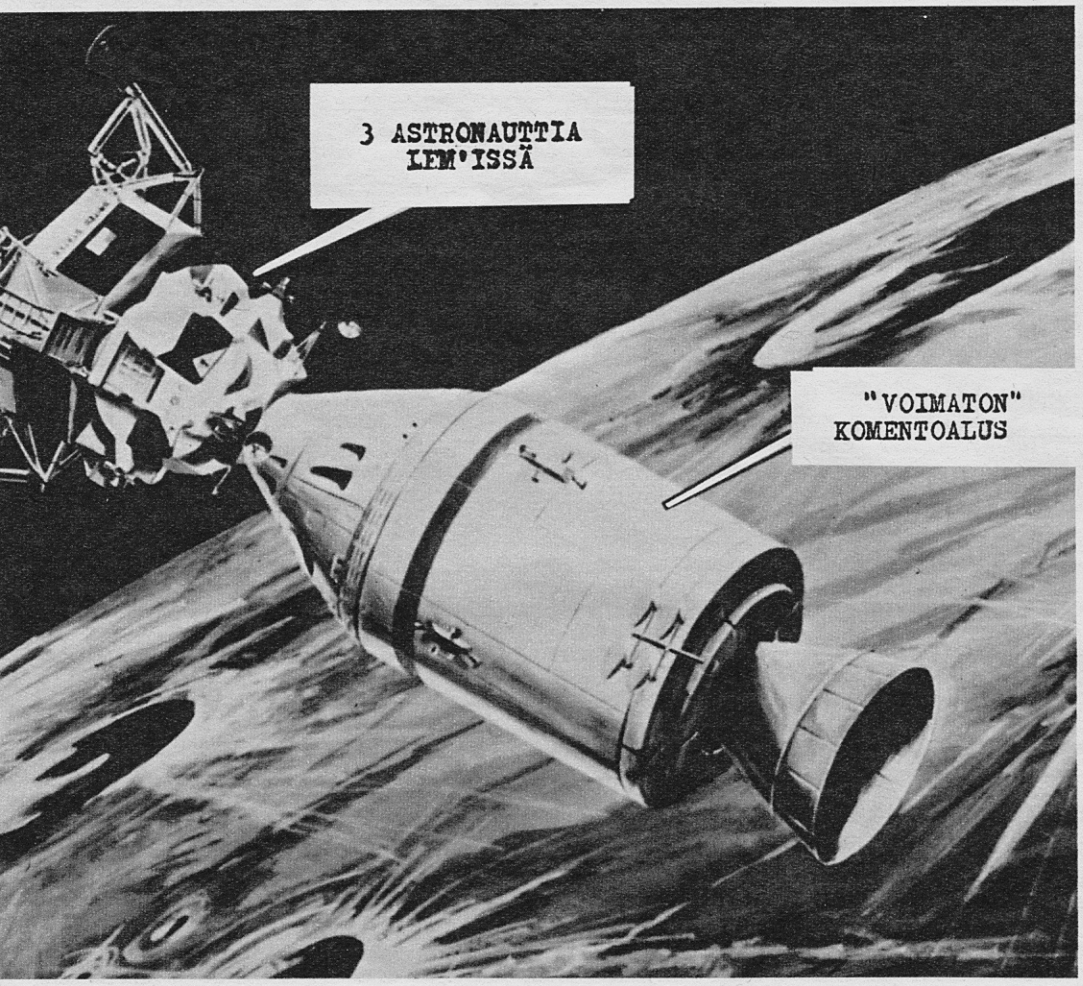

Lähteiden mukaan on UFOjen läheisyydessä lähes aina esiintynyt sähköhäiriöitä. Apollo XIII sähkölaitteet vaurioituivat. Aiheuttiko vian lentävä lautanen?

deodorantti, josta voi tulla lempiparfyyminne -niin hieno on bac gold'in tuoksu

Oletteko ehkä etsinyt deodoranttia, joka ei sekoittaisi parfyyminne tuoksua? Se ei tahdo onnistua. Nyt voitte ratkaista asian aivan uudella tavalla. bac gold on uusi parfyymideodorantti. Sen tuoksu on kevyt ja elegantti — kuin aavistus seikkailua — sellaista ette ole aikaisemmin deodoranteista löytänyt. Uusi, kultainen tuoksu elämäänne. Ajatelkaa. Vain suihkaus bac gold'ia ja kaikki tuntuu toisenlaiselta. bac gold muuttaa maailman kultaiseksi. Romantiikan hetket ovat ulottuvillanne. Kokekaa se.
— ja kuitenkin bac gold on deodorantti, joka samalla huolehtii raikkaudestanne koko pitkän päivän.
bac gold kultaa päivän parhaat hetket.

OLIVIN
WIESBADEN
Suomessa
BERNER
1883
Teknokemian osasto
Helsinki

finn miler

Uutuus keväällä -69.
Nyt vuoden vanha.
Tänä aikana Finnmiler
on joutunut ankariin testeihin.
Kuten uutuudet yleensä.
Finnmilerin sisupinta kestää vertailun.
Enemmänkin. Finnmiler on kulutusta
kestävä mestarimatkaaja.
Sen leveä ote tarttuu. Ja kestää.
Runsas lamellisto estää vesiliirron.
Sisärenkaattomana myös
S-luokka (175 km/t).

SUOMALAINEN SISUPINTA

NOKIAN
huokeat
kesärenkaat

TÄÄ KORUTONT' ON KERTOMAA

Hermot taitavat joskus olla pinnalla KOIVISTOLAISILLAKIN, vaikka he yleensä kulkevat hyväntuulisten ja kilttien tyttöjen maineessa. Kiukunpurkauksen sai tässä eräänä iltana ottaa vastaan Turun Teatteriravintolan pääkylmäkkö RVA ANDERSSON.

— En tiedä, kumpiko tytöistä se oli, ovat niin saman näköiset. Tuntui vain pahalta kun sellainen nuori tyttö tulee sylkemään vanhaa ihmistä silmille . . .

Kiukustuminen johtui voileivistä. Talon sääntöihin kuuluu, että yöllä, esiintymisen jälkeen, taiteilijoille tarjotaan joko kaksi kylmää voileipää tai hedelmäsalaattia. Rouva Andersson valmisti voileivät tavan mukaan — tummaa leipää, berliininmakkaraa ja kurkkua. Toinen tytöistä tuli takaisin keittiöön, heitti leivät pöydälle ja ilmoitti, että "ne ovat yhtä kuivia kuin te itsekin". Hän ilmoitti myöskin, että leivän pitäisi olla tummaa — mitä se olikin. Samalla hän esitti uhkauksen, jonka mukaan hän vie makkarat terveystarkastajille, sillä ne olivat hänen mielestään liian vanhoja.

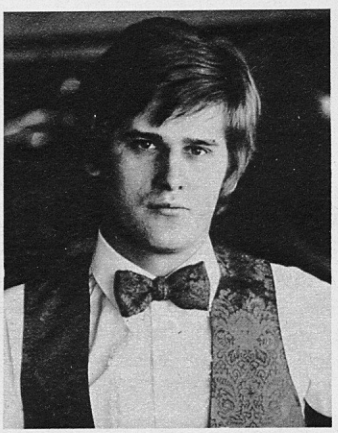

Monissa yhteyksissä on vihjailtu, että EEVA KEINÄNEN ja FREDERIK (ILKKA SYSIMETSÄ) olisivat kiinnostuneita toisistaan. Eeva ei pidä tästä jutusta, eikä kuulemma ymmärrä, miten juttu on voinut saada alkunsa, Frederik kun on hänen mielestään vastenmielisimpiä tyyppejä joita hän tuntee.

Yhteinen elokuva on yhdistänyt VESA-MATTI LOIRIN ja LEENA BRUSIININ nimet toisiinsa. Mitään muuta yhteistä heillä ei sitten taidakaan olla. Vesa-Matti ihailee kyllä Leenan kauneutta ja päinvastoin, mutta Loiri tuntuu viihtyvän hiukan tuntemattomampien kaunottarien kanssa. Leenallakin on omansa, tunnettu-tuntematon lehtimiehensä.

PEPE WILLBERG yrittää epätoivoisesti unohtaa aviovaimoaan, kaupunginvaltuutettu LEENA WILLBERGIÄ, juomalla ja juhlimalla N-klubilla. Tämä tunnettu pop-avioliitto tuomittiin epäonnistuneeksi jo viime kesänä, mutta pariskunta ei tunnu millään pääsevän eroon toisistaan. Eräs syy saattaa olla heidän lapsensa, herttainen HEIDI.

Hiukan yksinäiseksi taitaa HARRI PIITULAINEN tuntea nykyään itsensä, sillä ANITA HIRVONEN-PIITULAINEN joutuu viettämään illat keikoilla pitääkseen yllä perheen elintasoa. Harri on koettanut löytää itselleen iltaseuraa, mutta kun seuraksi kelpaavat vain sellaiset julkisuuden henkilöt joilla olisi jonkinlaista mainosarvoa, on tilanne ollut melko pitkäveteinen nykyään.

Ihanan miehen ERIK UDDSTRÖMIN ja kuvankauniin TERHI PANULAN tunteet näyttävät viilentyneen. He ovat seurustelleet tiiviisti jo vuoden ja kateellisia katseita on riittänyt. Kummankaan ympäriltä ei puutu ihailijoita, vaikka he joskus lähtisivätkin viettämään iltaansa yksin. Erik on aikanaan seurustellut melko kauan ANKIN kanssa. Ankilla on nykyään kaunis romanssi CAY KARLSSONIN kanssa — laulajia hänkin. Erik on muuten erittäin tunnettu henkilö mannekiinina, ja hänellä on myöskin mahdollisuuksia filmissä. Hänhän veti onnistuneen osan tv-näytelmässä "Näyttelijä". Jopa niin hyvän osan, että

varsinainen tähti Eero Melasniemi taisi jäädä toiseksi. Nyt Erikiä on pyydetty kokoillan filmiin, ja voidaan ennustaa pojasta tähteä syksyyn mennessä.

JOHNNY ja KRISTINA HAUTALA seurustelevat yhä. Kumpikaan ei sitä myönnä, hehän ovat klassilliseen tapaan vain ystäviä, mutta niin se on.

Viime kesänä kovalla tohinalla pinnalle pyrkinyt PETER osoittautui jokin aika sitten pikkusieluksi loukkaantumalla verisesti eräälle tytölle, joka ei suostunut menemään sänkyyn hänen kanssaan. Peter tokaisi tytölle, ettei kukaan ole vielä koskaan kieltäytynyt hänen edessään. Kerta se on ensimmäinenkin, Peter. Kaikilla naisilla ei suinkaan ole sama maku!

LOLA ja BENNY HERMANSSON ovat jälleen kerran ottaneet pesäeron toisistaan ja ovat "vain ystäviä". Lola esiintyy nykyään REIJO PAUKUN ohjaamassa Hair-musikaalissa Kotkassa ja uhkaa lopettaa keikat. Benny odottelee kuitenkin rauhallisesti uutta tulemista.

SMP:n pitkätukkainen 25-vuotias kansanedustaja OLAVI TUPAMÄKI suosii Dipolin Discoa. Samoin tekee ARTO SOTAVALTA, jonka rakkausasiat ovat jo jonkin aikaa olleet rempallaan. Viime kesänä hän rakastui kovasti Dannyn ruotsalaiseen tanssityttöön GITTA WOHLINIIN, mutta tämä taas piti enemmän Kristian Jernströmistä. Arton tämän kevään tyttö on PIA, romanssi on ollut kaunis, mutta se on ohi — ihmiset kiinnittivät juttuun kuulemma liikaa huomiota.

KOSTI SAARI — lauluyhtyeestä JOUKO JA KOSTI — on mennyt kihloihin. Kaikki ihmettelevät, missä välissä Kosti on ehtinyt rakastua näin vakavasti.

Yhtä hyvin taitavat olla asiat taiteilija JUHANI HARRILLA, joka vielä toistaiseksi on vapaa. Hän on maininnut eräässä haastattelussa ettei hän koskaan osta itse deodorantteja ja muuta sellaista, vaan hän käyttää aineita, joita hänen tyttöystävilttään jää hänen kylpyhuoneeseensa. Ei mitään vaatimatonta puhetta, vaikka ei Juhani Harri vaatimattomalta näytäkään — Tampereella järjestetyssä mustalaisgaalassa taiteilija Harrin kampaus oli illan tyylikäimpiä. Daamina oli taiteilija PI SARPANEVA.

Marttyyri MATTI-JUHANI KOPONEN pääsi neljän kuukauden vankilassaolon jälkeen vapaalle jalalle ja valmistelee nyt kirjaa kokemuksistaan. Helsingin juhlaviikolla nähdään hänen oopperansa, joka kuulemma on hyvin kaunis ja uskonnollinen, ja jossa Matti-Juhani itse näyttelee enkeliä.

Miten mahtavatkaan olla perheasiat tanssitaiteilijain BIRGITTA KIVINIEMEN ja hänen miehensä DMITRI CHEREMETEFFIN kesken? Ainakin epäilyttää, ettei kaikki ole kohdallaan, koskapa Birgitta ajaa yksinään perheen isolla autolla ja Dmitri puolestaan nähdään tämän tästä romanttisessa muhinassa kauniin, vaalean ja nuoren tytön kanssa. Näyttää jopa siltä, että Dmitri on viime aikoina asunut poissa Birgittansa luota ja keskittynyt täysin sydämin uuteen valloitukseensa.

SEIJA SIMOLA haluaa naimisiin naimisista päästyään. Nuori aviomies PETER TANDEFELT on poistettu kokonaan kuvasta haukkumisien myötä, ja Seija hakee jälleen kerran tukea ja turvaa Juhani Korjuksesta. Veikataan, että he jonakin kauniina päivänä menevät vielä naimisiinkin. Tosin Seija näyttää tällä hetkellä viihtyvän erikoisen hyvin oman levy-yhtiönsä äänittäjän kanssa.

IRWININ lyhytaikainen kihlattu INGA-LILL WALGREN kävi hänkin näyttäytymässä. Tyttö on vaihtanut tukanväriä ja säestäjiä ja aikoo tehdä todella rautaisia juttuja. Uudesta levytyksestä ei ole tietoa, mutta uskoa tulevaisuuteen näkyy olevan. Miksi muuten hän ei voisi esiintyä omalla nimellään joka on RIITTA MÄNTYLÄ.

— Olen ollut aggressioiden kaatopaikka! sanoo Tampereen

KÄÄNNÄ

KIIKARI ILMAISEKSI!

Valitkaa kelloista mieleisenne ja postittakaa kuponki heti. 50 ensimmäistä tilaajaa saa kaupanpäälliseksi aidon japanilaisen prismakiikarin kantolaukkuineen. Ehkä tarvitsette uuden kellon. Nyt on oikea hetki hankkia se. 50 kiikaria odottaa omistajaansa. Kiikarin saaneiden nimet julkaisemme 31. 5. 1970 Helsingin Sanomissa.

N:o 9 KENT-miesten 17 kiv. päivyrikello AS-koneistolla. Päivyri klo 6 kohdalla. Uutta muotoilua. Kromiteräskehys. **Hinta mk 79:—.** Käteismaksulla mk 71:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

SWISS MADE **3** vuoden TAKUU

N:o 6 MONARCH-naisten 17 kiv. kultadublekello, FHF-koneistolla. Siro mutta kestävä. Selvä taulu. **Hinta mk 49:—.** Käteismaksulla mk 44:-. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

N:o 5 MONARCH-miesten 17 kiv. päivyrikello AS-koneistolla. Kultadubleeta. Tyylikäs, suosittu. **Hinta mk 49:—.** Käteismaksulla mk 44:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

N:o 511 MONARCH-sukeltajan kello päivyrillä. 17 kiv. AS-koneisto, Profectus-teräskehys, vettä kestävä Tropic-ranne ja aikarengas ajanottoa varten. Miehen kello. **Hinta mk 65:—.** Käteismaksulla mk 58:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

N:o 10 Fazetta-naisten 18 kar. kultakello, safiirilasikkeella. ETA-koneisto. (Ei vesitiivis). **Hinta mk 96:—.** Käteismaksulla mk 86:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

N:o 7 SULLY-SPECIAL 17 kiv. kestävä nuorisokello AS-koneistolla. Kromiteräskehys. **Hinta mk 45:—.** Käteismaksulla mk 40:—. Osamaksulla kk-erät mk 10:—.

Kaikki kellomme ovat korkeinta sveitsiläistä SWISS MADE laatua, nykyaikaisesti muotoiltuja ja varustetut täysankkurikoneistolla. Vesitiiviit, iskunkestävät, INCABLOC'illa, antimagn. kestojousella. Ja katsokaa hintaa. Edulliset. Edullisemmin ette voi laatukelloa saada. 3 vuoden takuulla. Ja osamaksulla. Täydellä palautusoikeudella. Kaikki nämä edut takaavat Teille onnistuneen ostoksen. Tunnuksemme onkin: TÄYSI TYYTYVÄISYYS — TAI RAHAT TAKAISIN.

De-Na-Vi Unioninkatu 45 Helsinki
Postilokero 10 361

Tilaan kellon n:o ..... ☐ käteisellä ☐ osamaksulla
Kellolle saan 3 vuoden kirjallisen takuun.

Nimi: ..... synt. aika: .....

Osoite: ..... kirjoilla: .....

Kumma Juoma!

Vie janon vaikka bikineissä!
ja
Juodaan samppanjan rinnalla!

Kevyenraikas
POMMAC®
muodissa aina
ja kaikessa!

Merkillinen juoma.
Sopii yhtä hyvin juhlajanoon kuin janon juhlaan, sinne missä jano alkaa. Tapaatte sen juhlassa samppanjan rinnalla. Tai vaikka bikineissä kuumalla sannalla. Yksin tai seurassa. Mekossa tai dongareissa. Suomessa taikka Japanissa. Lasista tai pullonsuusta. Aina yhtä hyvää. Kumman hyvää! Piristävä. Aito. Raikas. Luonnontuote. Pommac. Muodissa aina ja kaikessa. Siksi kumma juoma. Hyvin kumma!

Jakaa jopa vapaalippuja Stadionille!

Tällä kulmalla syyskuussa Ruotsi-Suomi maaotteluun. Repäise irti ja lähetä meille. 100 lippua arvotaan, 50 kpl molemmille maaottelupäiville. Osoite: Pommac, Helsinki 18. Arvonta 15. 8. -70

TÄÄ KORUTONT...

Teatterin järjestäjä-näyttelijä TIMO KANKAINEN, ja tästä syystä muutama vuosi sitten Mikkelistä Tampereelle siirtynyt Kankainen on päättänyt ottaa hatkat teatterista ja jäädä vapaaksi taiteilijaksi. Hatanpään psykiatrisen sairaalan osastonlääkäri HELENA MIKKOSEN lausunnon perusteella Kankaiselle on myönnetty ero teatterin palveluksesta kesken sopimuskauden eli ensi syksystä lähtien. — Teatteri on kauhea paikka sille, joka joutuu ottamaan vastaan enemmän kuin sielu sietää, on Kankaisen mielipide. — Sen vuoksi eroon pääsy tuntuu helpottavalta.

Saman teatterin näyttelijä TUIJA VUOLLE puolestaan miettii sukutaulujaan sen vuoksi, että PEKKA KEJOSEN ja LEO LAUKKASEN klaaniin Kuopiossa liittynyt MILLA-neitonen on kertoillut eräälle naistenlehdelle olevansa tämän pikkusisko. Tamperelaisnäyttelijä on hieman vihainenkin. — Ei minulla ole mitään pikkusiskoa, ei Kuopiossa eikä muuallakaan, hän sanoo.

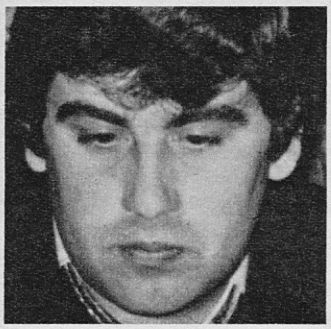

Vastavihitty nuoripari TAISTO TAMMI ja nuorikko AIRI o.s. LEHTOLA, näyttivät mustalaisgaalaillassa kovin vakavilta. Mikä lienee ollut syynä, sillä luulisi molempien säteilevän silkkaa onnea kun kolmen vuoden kamppailu päättyi onnellisesti avioon. Morsiamen vanhemmat kun olivat kovasti seurustelua vastaan. Nuori rouva oli muuten eräs illan tyylikäimmistä naisista.

MONSIEUR MOSSELLA ei mene ihan hyvin, vaikka alla onkin komea auto ja sormissa hienoja sormuksia. Kirjailijan tittelin itselleen hankkinut Mosse on päässyt Kauppalehden palstoillekin, ihan huolimattomuuttaan, kuten hän sanoo. Mossella on niin monta rautaa tulessa, että yksi niistä silloin tällöin palaa karrelle.

Muotitaiteilija KARI LEPISTÖLLE sattui muuan mutka Rhodokselle suuntautuneella lomamatkalla. Matkan piti alkaa varhain aamulla sinivalkoisin siivin ja Lepistö tilasi puhelinherätyksen ennättääkseen mukaan. Herätys ei kuitenkaan syystä tai toisesta onnistunut ja niin kone lähti etelän aurinkoon ilman Lepistöä. Tämä puolestaan matkusti muutamaa päivää myöhemmin muun seurueen perässä junalla. Arvata saattaa, ettei Lepistö tätä nykyä ajattele kovinkaan kauniita asioita Tampereen puhelinosuuskunnan herättäjätyttäristä.

Helsingin Kaivohuoneella nähtiin 9. 4. melkoisessa humalatilassa tai toivottomasti rakastuneina Suomen Television ruotsinkielisen uutistoimituksen kaunis naispuolinen jäsen ASTRID GARTZ ja toveri VÄINÖ LESKINEN. Tiedossa ei ole, kumpaa kotimaista kieltä pariskunta puhui, mutta muistissa on sellainen hämärä mielikuva, että Leskinen olisi aikanaan käynyt ruotsinkielistä oppikoulua.

Aikanaan Mauno Kuusistoa näytellyt MATTI HYVÖNEN — tietysti hän näytteli pikkupoika-Maunoa — on tekaissut uuden levyn pitkästä aikaa. Paitsi että pojalle on kasvanut runsaasti partaa, on äänikin kehittynyt vuosien mittaan. "Isadora" kuulostaa varsin komealta ja Jukka Kuoppamäen sanoittama sekä säveltämä "Kiinni jäin" on erittäin vauhdikas sekä mieliinpainuva. Jukka on muuten sanoittanut myös "Isadoran". □

PIKKU-ILMOITUKSET

Ilmoitusaineisto 4 viikkoa ennen lehden ilmestymistä os: Hymylehti, ilmoitukset, Puutarhakatu 16 Tampere. (Ilmoitushinnan 6 mk/mm tulee seurata mukana.)

ÄÄNILEVYJÄ!
Tuhansia single ja ep, à 1,50. (5 näytelevyä ja luettelo 10,—)
LEVY-BOX 4, Helsinki 70.

2 kpl SEX-lehtiä,
luettelot sekä 25 mk:n al.kortti 10:llä mk:lla rahan seuratessa.
Box 110 64400 Torshälla Sverige

SEX SEX SEX SEX
"Prince" kallisarvoinen värikuva lehti. Erotographya. Pyytäkää hinnasto ja mainoksia. Os.
Prince Presse AB
Box 20018
S-10460 STOCKHOLM 20

SEX SEX SEX SEX
Ruotsalaista sexiä saatavana nyt sekä miehille että myöskin naisille. Hinta vain 10 mk postikuluineen rahan seuratessa tilausta. Huomiotta.
KUVA-PAJA TOIVAKKA

ETSITTEKÖ YSTÄVÄÄ?
Täällä on varakkaita henkilöitä kaikista yhteiskuntap., jotka haluavat kirjeenvaiht. (myös aviol. tark.) Läh. henkilötied. its. toiv. niin saatte osoitt. luottam.
KIRJEKERHO,
Lappeenranta pl. 84

OPAS AMMATTIKOULUUN
sisältää pääsykoetehtäviä aikaisemmilta vuosilta sekä muita valmennustehtäviä. Hinta 10:—.
Til.os. TIETO-AULA, Box 10 Rovaniemi

Runsaasti uusia yli 18 v.
KIRJEYSTÄVÄÄ
etsiviä. Ilmoita ikäsi ja toiveesi luottamuksella. Huomiotta.
Kirjekeskus/H
Box 53072 H:ki 53

Paristokäyttöinen SAUVAHIEROMAKONE
Koko 17 cm x Ø 3 cm valkoista kovaa muovia. Nyt huvia jokaiselle. Hinta postivapaasti 16 mk.
Til.os. Lokero 65 TURKU 3

TUNNETKO OLEVASI POIKKEAVA
Välitämme ystävän jolla on samanlainen ongelma. Haluttaessa kirjeenvaihto voi tapahtua kauttamme nimimerkillä.
Os. Pori lokero 90

Etsitkö aviopuolisoa?
Löydät hänet kauttamme! Annamme Teille 50 osoitetta henkilötietoineen. Palvelemme ainoastaan aviopuolisoa etsiviä. Kirjoita its. ja toiv. osoitteella:
Postilokero 333 Tampere.

Esittäkää mielipiteenne tavara-arpajaisista ja

VOITTAKAA ARVOKAS PALKINTO

Merkitkää rasti (x) kunkin kysymyksen kohdalle joko kyllä tai ei sarakkeeseen.

	Kyllä	Ei
Ostatteko yleensä arpoja		
Onko 1:— liian kallis arvan hinnaksi		
Pitäisikö autovoittojen määrää pienentää lisäämällä vastaavasti muita voittoja		
Voiko pienimmän voiton arvo olla alle 10:—, jolloin voittojen määrä suurentuisi		
Oletteko koskaan myynyt arpoja		
Oletteko kiinnostunut arpojen myynnistä		
Oletteko kiinnostunut piiriasiamiestoimesta		

Postittakaa vastauksenne 25. 5. 1970 mennessä osoitteella: **Kultareuna r.y.** Bulevardi 24 B Helsinki 12

Vastausten lähettäjien kesken arvotaan seuraavat palkinnot:
1 hopeinen sokerikko ja kermakko
1 kultainen La Trame-rannekello
1 Sport 3-kaitafilmikamera
10 Certo-kameraa

Nimi .....

Ammatti .....

Osoite .....

ILMOITUS ILMOITUS

Haminan kaupunginisät

MIKSI SAATOITTE RAPPIO-ALKOHOLISTIN KIUSAUKSEEN?

Teksti:
JUHANI ENO
Kuvat:
OLAVI KASKISUO

Salonahon Antti, tule esiin kolostasi, piilostasi. Kukaan ei enää syytä sinua mistään.

Ystäväsi ja kohtalotoverisi Haminan kaupungin rappiomajassa, Hotelli Ruukussa ovat unohtaneet sen, minkä heiltä myit. Ovet ovat avoinna sinulle yötä päivää.

Emme mekään syytä sinua. Sen sijaan emme voi olla syyttämättä Haminan kaupunginisiä. Että laskivat kiusauksen käsiisi . . .

Salonahon Antti elää. Joku on nähnyt hänet tällä alueella Haminan satamassa. Mutta Antti piileskelee. Piileskelee tekosiaan, jotka jo on anteeksi annettuja. Haminan "alamaailman" etsityintä miestä odotetaan takaisin.

▲ Tästä yhteisöstä on yksi poissa. Rappioalkoholistin omatunto on ankarampi kuin parempiosaisen toverinsa. Salonahon Antin on omatunto pakottanut piiloutumaan pois niiden silmistä, joita vastaan hän rikkoi.

▼ Rappioalkoholisti tietää, mitä kiusaus on eikä kanna kaunaa. Salonahon Antin seuraaja, rappiomajan keulamies Sulo Väyrynen ja Esko Tilli odottavat Anttia takaisin.

Salonahon Antti myi. Myi talven kovilla pakkasilla kaiken, mitä yhteisöt ja Haminan kaupunki olivat ikiomille rappioalkoholisteilleen lahjoittaneet. Lahjoittaneet kuka omistaan kuka verovaroista. Lahjoittajia olivat seurakunnat, lahkolaiset ja Haminan kaupunki.

Miksi Salonahon Antti myi? Hän myi siksi, että hänen käsiinsä oli valta annettu. Oli annettu Haminan kaupungin asunnottomien alkoholistien, rappioalkoholistien majan isännyys. Ja isännän, keulamiehen, tuli jakaa lahjoitukset tasan yhdentoista miehen kesken. Valta oli annettu miehelle, joka itsekin oli asunnoton alkoholisti.

Kuka osti? Sitä ei tiedetä. Ei tiedetä, koska Antti on piilossa. Ja Haminan satama-alue kätkee Antin hyvin.

Maan paras rappiomaja

Haminan rekisteröidyt asunnottomat alkoholistit saivat talvipakkasilla -69 asunnokseen vastikään käytöstä poistetun Valtionrautateiden retkeilyvaunun. Vaunu kuljetettiin Haminan Lepikönrantaan, jossa se on edelleen.

Ja toivottavasti on vielä ensi talvenakin. Toivomus on vaunun nykyisten asukkaiden, jotka vakuuttavat majansa olevan ehdottomasti tämän maan parhaan rappioalkoholistien majan. Asukit lähettävät kiitokset Haminan kaupunginisille.

Asunnottomat alkoholistit ristivät junanvaunumajansa Hotelli Ruukuksi ja isännäksi ja keulamieheksi nimitettiin Antti Salonaho.

Haminan seurakunnat ja muut yhteisöt keräsivät lahjoituksina asunnottomille alkoholisteille vaatetavaraa ja ruokaa sekä talousesineitä. Nämä luovutettiin Salonahon Antin jaettavaksi asukkaille.

Mutta Antti ei jakanut. Hän myi tarpeeseensa. Muut jäivät ilman. Antti eli hyvin.

Antti, ovet ovat avoinna

Antti eli hyvin ehkä kuukauden. Sen jälkeen tekoset paljastuivat. Antti sai lähtöpassit. Potkujen antajana oli Haminan kaupunki, eivät kohtalotoverit.

Tänään Antti on kolossaan, jossain Haminan sataman sokkeloissa.

Ei Antti ole syyllinen. Syyllisiä ovat ne Haminan kaupungin virkamiehet ja luottamusmiehet, jotka jättivät Antin yksin kiusauksensa kanssa. Jättivät rappioalkoholistin tavaravuoren viereen, rahavuoren luo.

JATKUU SIVULLA 127

Kosanista tuli *Primus

Miksikö?
Sopimuksen päättymisen vuoksi. Kosan-nimen omistaa ulkomainen yhtiö, jonka kanssa on ollut määräaikainen sopimus Kosan-nimen käyttämisestä Suomessa. Määräaika on nyt kulumassa loppuun. Käyttöön otetaan uusi nimi.

Primus-kaasu
Se on ihan sama kaasu kuin Kosan. Nimi vain on uusi. Ominaisuudet, pullon keltainen väri ja entiset edut säilyvät. Teidän tarvitsee vain muistaa sanoa "Primus" silloin, kun tarkoitatte Kosan. Sillä mikään muu ei muutu kuin nimi.

Sanokaa Primus kun tarkoitatte Kosan!

PÄÄSIÄISSANAPUNOKSEN RATKAISU

oli vastausmäärästä päätellen suhteellisen helppo. Palkinnot lähtevät seuraaville: Mustetäytekynän voitti **Lea Lindroos,** Ahdenkallionk. 29 Hyvinkää. Kirjapalkinnot: **Erkki Nyyssölä,** Box 55040, Helsinki 55, **U. J. Manninen,** Kukantie 31, Tikkurila, **Jari Juvonen,** Museok. 9 B 19, Helsinki 10 ja **Jorma Hyökkäri,** Lamminsilta, Kouvola. Onnittelut.

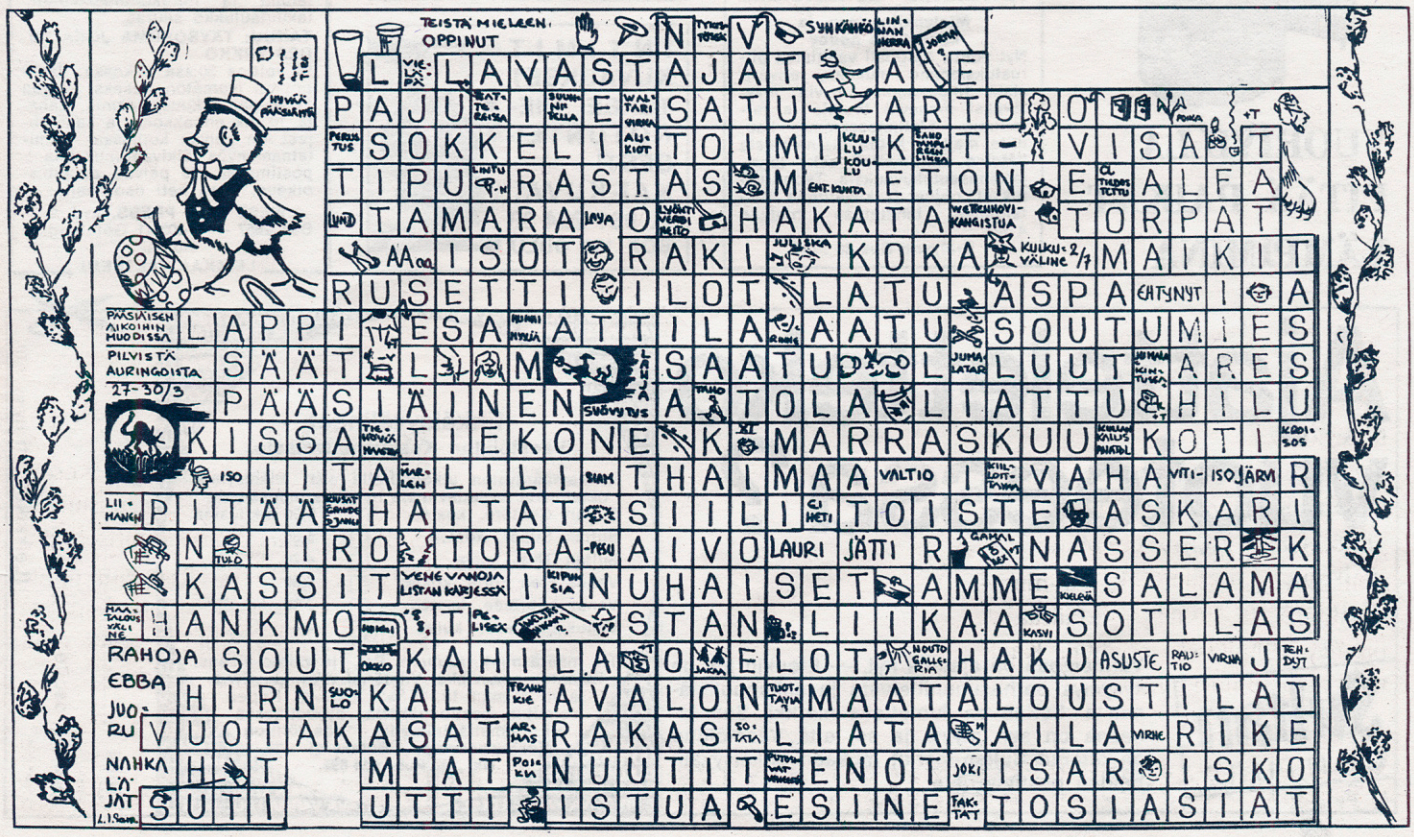

PIKKU-ILMOITUKSET

Ilmoitusaineisto 3 viikkoa ennen lehden ilmestymistä os: Hymy-lehti, ilmoitukset, Kuninkaank. 19 A Tampere. (Ilmoitushinnan 6 mk/mm tulee seurata mukana).

Maamme laajin taikatemppuvälineiden kuvitettu hinnasto, hinta 5 mk. Mukana ilmainen taikatemppu.
Jorma Airaksinen Tampere Box 221.

Osaatteko veikata (1) varman? Tarjoamme Teille suunnittelemaamme 18. rivin systeemiä. Te veikkaatte vain 1 ottelun Ei enempää ja veikkausjärjestelmämme ratkaisee loput. Mukana seuraa TAKUU joka edellyttää että jos ette voita saatte rahanne takaisin postiennakolla. 10 mk. Ennakolta maksettuna postimaksuton. Tilaukset
O. A. Anttonen Ylinäljänkä, Kuittila, Pl. 16.

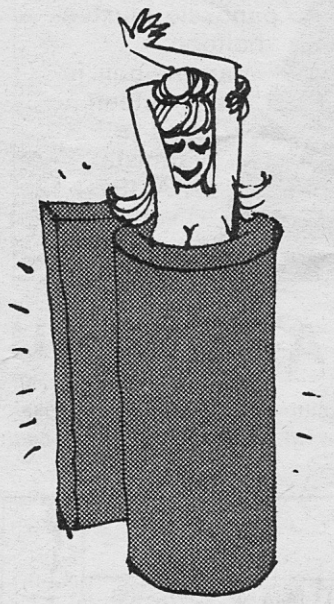

VUORIVILLA PITÄÄ PAIKAT LÄMPIMINÄ

HOROSKOOPPI
Vuodeksi eteenpäin. Kohtuullisin kustannuksin. Myös ulkomaille. Nimi, tark. osoite, synt. aika, ammatti, siviilisääty, käsialanäyte. Jälkivaat.
RIGEL Ik 72 Jyväskylä

M 30. PURJELAIVA MERTEN VINTTIKOIRA"
Hinta vain 18:50
Suuri ja hieno purjelaiva, jonka pituus on yli 70 cm. Tämä rakennus-sarja toimitetaan täydellisenä kaikkine osineen, purjeineen, kansi- ja mastorakennelmineen, sekä täydellisine piirustuksineen ja työohjeineen täydessä koossaan. Tämä purjelaiva on malli jota arvostetaan kaikkialla maailmassa. Tämä mielenkiintoinen malli on erittäin suosittu ja valmiina se on erittäin arvokkaan näköinen jota kaikki ihailevat ja haluavat omakseen. Hinta vain 18:50 mk.
ERKIN TUOTEMYYNTI PIHLAVA PT.

YKSINÄISET!

Kirj. meille ikä, nimi ja toivomuksenne, niin saatte nopeasti kauttamme useita sopivia osoit. Läh. 85 p. postimerkki mukaan. Luottamuksella.
KESKI-SUOMEN KIRJEKERHO
Postilokero 34 Jyväskylä

Ansaitkaa askartelulla
Mielenkiintoinen ja kannattava hobby
Nyt voitte helposti valmistaa piirustuksiemme mukaan, eriväristä tikuistamme, hyvin myytäväksi meneviä tauluja ja tarjottimia. Mallistossamme kauniita malleja kuten eläinaiheista **"Metso soittimella"** sekä laiva- ja maaseutukuvauksia. Työpiirustukset, ohjeet ja kuvallinen luettelomme lähetetään hintaan 4 mk.
E-Myynti Box 30 Pori

SELKÄVAIVAAN

LIIVI, joka auttaa. Miehille ja naisille. Keskittää pienoistyynyn alueelle säädettävän puristuksen. Miellytt. pitää. Suuri suosio USA:ssa. Tilatt. ilmoitettava vyöt. mitta. Pal.oik. H. 35:— + postikulut.

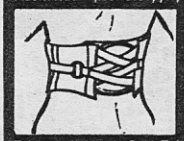

EVILAN URHEILU, Tampere 3, lokero 1057.

HYPNOOSI

Avatkaa ovi uuteen maailmaan ja oppikaa hallitsemaan toisten ajatuksia hypnoosin avulla. Kurssi on suunniteltu niin helppotajuiseksi, että jokainen voi ohjeita noudattaen hypnotisoida jo kurssin luettuaan. Kurssin hinta 21:—. Tilaukset os.
BOX 100 Pori.

VOIMIA! LIHAKSIA!

Nyt Suomessa! Teräksenlujat voimat ja mahtavat lihakset Weiderin Mr. Universum-välineillä ja -proteiinilla. Tilaa **ILM.** luettelo!
Wrange-yhtiö/H, Box 62009, Hki 62

HYVÄSTIT LIIKAKILOILLE!

GRAND MASSETTE'n avulla voitte nopeasti sanoa hyvästit liikakiloillenne! Se on taipuisa hieromalaite ja siksi niin tehokas. Todetkaa se itse — rahanne takaisin mikäli ette ole tyytyväinen 8 päivän kuluessa. Vuoden takuu. Hinta mk 27,15 + postikulut. Tilatkaa suoraan maahantuojalta:
TRADIMEX, Box 10 536, H:ki 10.

INTIMIT KUVAUKSET TEKEE HIENOTUNTEISESTI KAI-KUVA. P. 981-234 33 BOX 158 OULU

PARISIENNE

sauvahieromakone 17 x Ø 3 cm valk. kovamuovia, paristokäytt. maahantuojalta vain 10:— + 1:85 postikul. Nyt huvia jokaiselle. Nauttikaa Tekin. Myös tukussa. Huomiotta.
Mikon Paketti Oy, Lok. 14 111 H:ki 14 Säästäkää ilm.

MIES!

Minä olen seksikäs
LOLITA!

Tarkoitukseni on olla aito nainen juuri Sinulle. Olen väsymätön!
Tilaukset huomiota herättämättä. Hinta 139 mk.
Box 50030, Hki 50

SENSAATIO!

Vaihtelua sukupuolielämään SEX-TYYNYN avulla. Tilaukset huomiotta postiennakolla. Hinta 48 mk.
Box 50030, Hki 50

HUOMIO!

Unien näkijät. Vihdoinkin kauttamme kauan odotettu uusi unikirja useille tuhansille unien näyille. Nid. 8 mk + postikulut. jälkivaatimuksella. Tils. os.
BOX 17 120 Helsinki 17.

100.000:SIA PUNTIA

ovat onnelliset veikkaajat saaneet sensaatiomaisella englantilaisella **TIETOKONESYSTEEMI "JACKPOT"**illa. (76 riviä). Saatavana nyt Suomessa. Veikkaa ainoastaan 2 varmaa, lopun hoitaa tietokoneohjattu Jackpot. Helppotajuinen suomenkielinen systeemiavain kahteentoista otteluun ja tietokonelaskelmoitu takuutaulukko seuraa.
TAKUU: TÄYSOSUMA JOKA VIIDES VIIKKO
50 voittoa 30:ssä viikossa; Jackpot on lyömätön. Lisäksi seuraa 11 halpaa takuusysteemiä. Lähetä 10 mk ennakkona ja saat ohjeet 4:n päivän kuluessa. Toimitetaan myös jälkivaatimuksena + postimaksu. 10 päivän palautusoikeus. Tilaa heti osoitteella:
WEST SIDE PRESS, avd. 9
Box 2057 — S-403 11 Göteborg — Ruotsi
LEIKKAA TALTEEN!

Ajatteletteko vuoteessa?

Sultan CONTURE

Varmempaa on ajatella nyt. — Etenkin jos on kysymys perhesuunnittelusta ja sukupuolielämästä. **Sultan** on luotettava merkki. Sen takeena on sen myyjä ja se, että Väestöliitto on ottanut **Sultan**-merkit mukaan ehkäisyvälineiden postimyyntiin.

Ehkäisyvälineet
Väestöliiton Keskusneuvolasta.

Lääkemääräysten ulkopuolella ovat ehkäisymenetelmistä luotettavimpia hyvät varmuuskumit:

Sultan Conture, kostea	☐	6,90 mk/tusina
Sultan Super, kostea	☐	5,80 " "
Sultan Thin, kuiva	☐	4,20 " "
Venus Free Form, kostea	☐	6,90 " "
Venus Lubricée, kostea	☐	5,30 " "
Venus Deposée, kuiva	☐	4,— " "

Til. määrä merk. ruutuun. Pal.- ja vaihto-oikeus. **Ilmainen opasvihko.** Yli 15 mk:n til. postivap. ja yli 30 mk:n til. 15 %:n alennus. Nopea toimitus postiennakolla, pyydettäessä eri lähettäjänimellä. **Väestöliiton Keskusneuvola, Bulevardi 28, Hki 12. Puh. 663 695.**

(Leikatkaa irti Hymy 5/70)
Nimi
Tarkka osoite

HAMINAN KAUPUNGINISÄT

JATKOA SIVULTA 123

Miksi rappioalkoholistille annettiin moinen vastuu? Vastuu, jota moni rappiotonkaan mies ei kykene kantamaan.

Lähtö ei ole sovitus

Lähtö ei ole sovitus, Antti Salonaho. Ei, vaikka Haminan kaupungin sosiaalilautakunnan puheenjohtaja, talousneuvos Kalervo Hauhio niin luulee. Sovitus olisi, että tulisit takaisin ja että ystäväsi saisivat toivottaa sinut uudelleen tervetulleeksi.

Talousneuvos Hauhio halusi kuitata tapahtuneen sillä, että "Anttihan sai HETI lähdön". Salonahon Antti, kaverisi ovat eri mieltä. "Antti on mukava mies."

Sinä aikana, kun Antti Salonaho jo taivalsi Haminan satamassa piileskellen tuttujaan, tarkistettiin tapahtunutta. Tutkittiin, mitä Antti myi. Tämän kertoi sosiaalilautakunnan puheenjohtaja.

Tuloksista ei ole tietoa. Tätä kirjoitettaessa sosiaalilautakunnan puheenjohtaja on sairaalassa.

Antin paikka on tyhjillään

Hotelli Ruukku on paikoillaan ainakin alkukesään saakka. Lupaus on sosiaalilautakunnan puheenjohtajan. Ja siitä lupauksesta sopii pitää kiinni. Ruukun toiminta-aikaa jatketaan tarpeen mukaan.

Antille ovat ovet avoinna yötä päivää, vakuuttavat yksitoista miestä vanhassa junanvaunussa.

Lupauksen takana on myös Antin seuraaja, nykyinen keulamies Sulo Väyrynen. Hän on pahoillaan Antin pelosta tulla takaisin:

— Me kaikki olemme rikkoneet niin paljon, että ymmärrämme myös toistemme pienet rikkeet.

Esko Tilli oli vesiselvä: "Tule takaisin, Antti."

Salonahon Anttia ei ole löydetty. Mies on mennyt murheinensa. Mennyt Haminan laajaan satamaan. Joku kertoo nähneensä Antin satamassa, mutta ei ole varma, oliko kyseessä oikea mies.

Antti Salonaho, sinulle ei kukaan kanna kaunaa. Tule takaisin. □

TÄHÄN JÄÄTYI VELJENI

JATKOA SIVULTA 107

Erkki oli suunnitellut rakentavansa uuden saunan ensi kesänä, koska nykyinen on jotenkuten käyttökelpoinen vain lämpimänä vuodenaikana.

Ja kaivon Erkki oli aikonut rakentaa, ettei vettä tarvitsisi hakea puolen kilometrin päästä metsälähteestä tai sulattaa lumesta.

Hilma Ovaskainen muisti, miten Erkki oli hiljattain valittanut, että toista kättä särkee ja rintaan pistää.

Kalervo kertoi, että kuolinpäivänsä aamuna Erkki oli valitellut toisen jalkansa väsymistä.

Hilma Ovaskainen oli tovin murtua taakkansa alle, mutta katsoi sitten kahdeksaa vaaleatukkaista ja sinisilmäistä lastaan ja päätti, että oli kestettävä.

Eniten murehtivat isää vanhimmat pojat Kari ja Jorma, joille tämä hetki tiesi lapsuuden äkkiloppua.

Myöhemmin Kalervo Ovaskainen meni kirkolle ja haki sieltä kauppias Jaakko Nissisen kaupasta arkun.

Hän ajoi Nissisen ruumisautossa Juurikkalan taloon ja laittoi kauppiaan kanssa Erkin arkkuun lesken katsellessa.

Kun Erkki Ovaskaista lähdettiin viemään kohti kirkonkylää, auto ohitti miehen viimeisen työmaan, jonka tuoreet paperipuupöllit muodostivat mustalle autolle kuniakujan.

Harmaassa mökissä vanhin poika katseli isänsä kelloa ja itki.

Pienemmät lapset kaivoivat kamarissa piirongin laatikosta suuren pinon nuhraantuneita, epäselviä valokuvia. Niiden joukossa oli monia, joissa isä ja äiti hymyilivät. □

KELLOLEIJONAT OY Box 10413 HELSINKI 10

Tilaan "kuningas" kellon palautusoikeudella, no ..... mk .....
Maksan osamaksulla / käteisellä, jolloin saan 15 % alennuksen.

Ilmaisena kaupanpäällisenä haluan seuraavat 2 lahjaa: 1. hop. pääkallosormus, 2. 1/3 tus. upeita kahvilusikoita, 3. kult. Helmisormuksen, 4 kult. kivisormuksen. (Yliviivatkaa ei halutut lahjat sekä teksti)

nimi selvästi .....

synt. aika ..... kirjoilla ..... osoite tarkasti .....

OSTAKAA TEKIN KELLOJEN "KUNINGAS"
● 1 vuoden Takuu/kellov. 3.— ● Palautusoikeudella ● nyt 2 upeaa Kaupanpäällistä seuraa ilmais-lahjana

KUNINGAS

LAATUKELLO! jossa on YKSILÖLLISYYTTÄ!

Laatu: näissä kaikissa on tunnettu swiss-made ankkurikoneisto, jokaisessa incabloc-iskusuoja, antimagn. spiralli ja kestojousi! Näihin koko maailma luottaa — luottakaa Tekin!

no 2. 17 kiv. ison miehen kello kromikuorisena, vesitiivis, suurikokoinen mustatauluinen, pimeässä voimakkaana loistava, mk 106:— ja 16:—/kk-erät.

no 3. 17 kiv. **"sukeltajankello"** — nyt voitte uida ja saunoa tämä kello ranteessa, ns. "aikarengas" ajanottoa varten, tropic-ranneke, värillinen taulu, kromikuori, vain mk 126:— ja 16:—/kk-erät.

no 512. 25 kiv. itsevetävä sukeltajan "KALENTERIAUTOMAATTI" joka vaihtaa päivän automaattisesti ja vetää itse itsensä, muutoin kuten no 3, hinta mk 189:— ja 24:—/kk-erät.

no 7. 21 kiv. erikoiskello sikäli, että sen pohja on muotoiltu erittäin hyvin käteen sopivaksi, kromikuoret vesitiiviinä, erilaisia tauluja! Ja mikä parasta erittäin vahva ja tarkkakäyntinen, mk 109:— ja 16:—/kk-erät.

no 5. 17 kiv. nykyaikaisesti muotoiltu miesten kromikuorikello — eräs parhaista malleistamme — ehkä vahvin kaikista ankkurikelloista, vesitiivis, vain mk 99:— ja 16:—/kk-erät.

no 6. 17 kiv. siro naistenkello kultadoubleisena, vesitiivis, ja upea **safiirihiottu** lasi — siksi ehkä suosituin naisten kellomalli joka on myös kestävä ja tarkka, mk 108:— ja 16:—/kk-erät.

SILPPUSÄKKI vakavaa ja kevyttä

Viihdeilta Köyliön varavankilassa...

Noin 250 vankia sekä Köyliön varavankilan henkilökunta lähes kokonaisuudessaan odotti hiljattain erästä keväistä tiistai-iltaa normaalia suuremmalla mielenkiinnolla. Tamperelainen Viihdeohjelma oli yhdessä Lehtimiehet Oy:n ja tunnetuimpien tamperelaisartistien kanssa luvannut omalla panoksellaan osallistua nykyaikaiseen vankilaterapiaan järjestämällä laitoksessa viihdeillan — ensimmäisen laatuaan Köyliössä.

Tunnelma vankilan täpötäydessä ruokasalissa tiivistyi Acre Karin ensimmäisten dixieland-sävelmien tulviessa ilmoille maankuulusta pasuunasta eikä se parituntisen ohjelman aikana enää päässyt latistumaankaan, siitä pitivät pätevästi huolen "Lapin poika" Matti Heinivaho Tauno Suojasen säestämänä, imitaattori ja näyttelijä-laulaja Tapani "Natalie" Perttu, sokea suosikkipoika Kari Purhonen rumpalinsa Esko "Viiksi" -Vuorisen kanssa, hyväntuulinen Pauli Räsänen kitaroineen sekä tietenkin ja ennen kaikkea mini-mini-hamosissaan esiintyneet kaunottaret Elsi Koivisto ja Ritva Rantala, jotka luultavasti esiintyivät vielä monen paikalla olleen unissakin seuraavana yönä.

Orkesteri Varjot löi säestyksellään pisteen iin päälle.

... ja Tyrvännön vankisiirtolassa

Myös Tyrvännön vankisiirtolan kokonaisvahvuus eli kuutisenkymmentä henkeä pääsi jokin aika sitten osalliseksi samankaltaisesta viihteestä. Samat tytöt kuin Köyliössä, mutta vahvistuksinaan Reijo Rajala, Matti Hyvönen ja Matti Lahtinen sekä Olli Nieminen orkestereineen vastasivat siellä mielialan parantamisesta.

Yhteisenä ja hartaana toivomuksenaan esittävätkin vangit ja vankiloiden johdot, että yhä useammat taiteilijat, orkesterit ja viihdetoimistot voisivat osallistua tällaiseen toimintaan. Tosin siitä ei saa rahallista palkkiota ja useimpien on uhrattava siihen vähäinen vapaa-aikansa, mutta kiitollisempaa kuulijakuntaa on vaikea löytää.

— Timo Suoste.

KÄÄNNÄ

Käyttäkää tähän **Polyfilla**

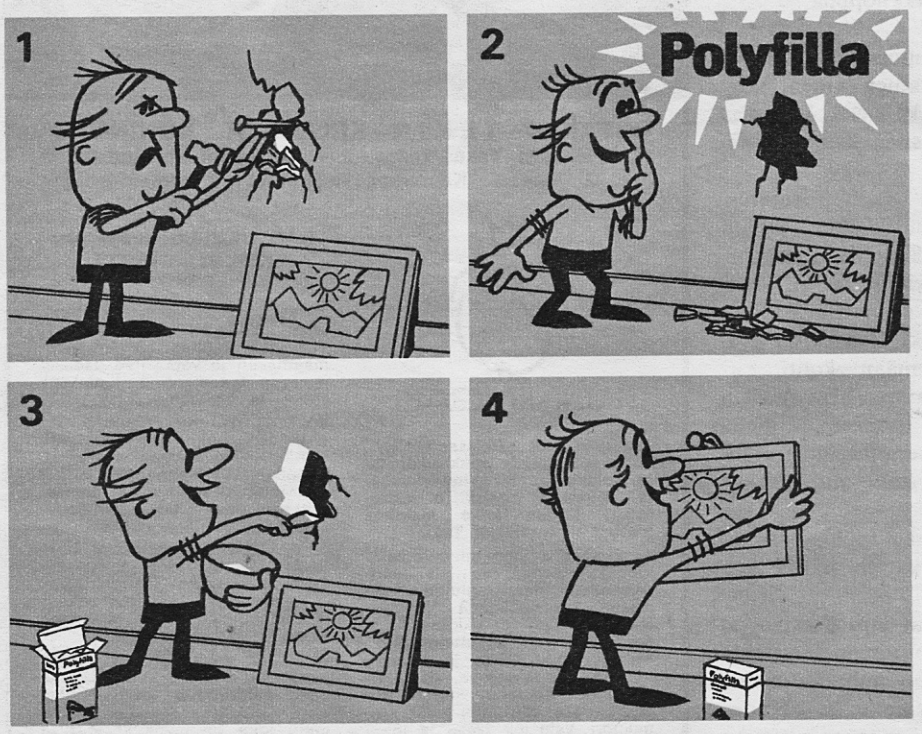

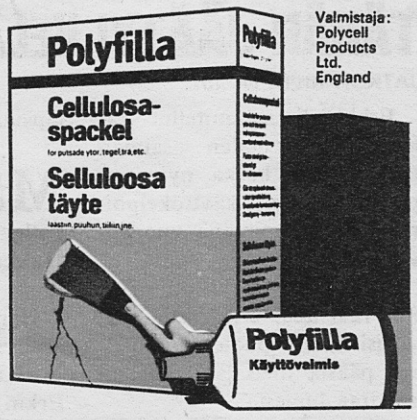

Valmistaja: Polycell Products Ltd. England

1. Siitä piti tulla niin hieno. Ja se päätyikin uuteen, kamalaan reikään seinässä. Reiät tai halkeamat seinissä - melkein pahinta viihtyisyyteen ...
2. Tehkää jotain tähän. Selvittäkää näin pieni pulma itse. Polyfilla selluloosatäytteellä.
3. Kestää vain hetken - ette voi epäonnistua. Seinäänne on tullut uusi, kiinteä osa. Polyfilla.
4. Nyt voitte ruuvata, vasaroida, porata. Tai maalata ja tapetoida.

Ostakaa pakkaus tai purso jo tänään - kauppiaaltanne.

Polyfilla selluloosatäyte.

Maahantuoja:
Oy Hempel's Marine Paints Ab. Annankatu 31-33 C Helsinki 10, Vaihde: (90) 64 17 07

erottamattomat

Sitähän ne ovat. Kun ovat aina yhdessä. Tietysti. Onhan Hoover tuntenut Omon sen syntymästä asti. Ja Omo on erikoistunut pesukoneisiin. Perehtynyt niiden luonteeseen ja pesutapoihin. Omo tuntee Hooverin ja Hoover Omon. Sehän on edellytys yhteistyölle. Omo sallii pesukoneen työskennellä vapaasti, siihen tärkeimpään asiaan keskittyen. Omon koostumus on turvallinen sekä pyykille että koneelle. Lika irtoaa ja puhdasta tulee. Puhdasta ja valkoista. Hyvällä yhteistyöllä. Siksi

HOOVER

suosittelee Omoa

Hoover Keymatic De Luxe

Hoover Keymatic on täysautomaattinen rumpupesukone. Siinä on valmiiksi ohjelmoituna 16 pesuohjelmaa, joista erehtymätön avainlevy valitsee oikean pesutavan eri kangaslaaduille. Pesuteho 4 kg (kuivaa pyykkiä). Automaattinen esipesu. 2-suuntainen, 2-rytminen rumpupesu. 2 veden korkeutta, 5 veden lämpötilaa. Tehokas linko: jäännöskosteus 70—75 %. Rumpu ruostumatonta terästä, luukussa sähkömekaaninen varmuuslukko. Pyörät alla, liikuttelu helppoa. Tehokas Hoover-huolto.

Lisätietoja Omosta

Omo on valkopesuun tarkoitettu pesujauhe, joka perustuu saippuan ja synteettisten pesuaineiden yhdistelmään. Omon pesuteho on huomattavan korkea ja vaimennetun vaahtoavaisuutensa ansiosta se sopii käytettäväksi vaahtoherkissäkin pesukoneissa. Omoa voidaan käyttää myös käsin suoritettavaan pesuun, mutta on huomattava, että se vaahtoaa vähemmän kuin esimerkiksi hienopesujauheet.
Omo sisältää stabiloitua natriumperboraattia valkaisuaineena sekä puuvillaan ja nailoniin kiinnittyviä kirkasteita. Veden pehmentäjänä ja puhdistusvaikutusta tehostavana aineena se sisältää tripolyfosfaattia. Omon pH-arvo on 10,3. Lisäksi Omossa on silikaattia alumiinista ja kevytmetallista valmistettujen pesukoneosien suojelemiseksi. Omon pakkauksissa on virallinen tavaraseloste.

Omo pesee valkoisemmaksi – ja sen huomaa

VAAJA

OIKEIN MITOITETTU

omakotirakentajan ikkunamallisto

siinä on myös tuuletus-luukku

VAAJA- M IKKUNA ON VEDOTON, LÄMPIMÄN PITÄVÄ JA HELPPOHOITOINEN. JA SIINÄ ON TUULETUSLUUKKU! IKKUNA TOIMITETAAN JOKO 2- TAI 3-KERTAISENA. (VÄLIPUITTEEN VOI TILATA MYÖHEMMINKIN). VAAJA- M ON OIKEIN MITOITETTU — JA VALINNANVARAA ON REILUSTI.

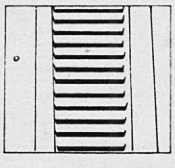

◄ **Tuuletusluukku. Mineraalivillaeristeinen ja tukevarakenteinen tuuletusluukku on lämpimän pitävä. Se kestää suuriakin lämmönvaihteluja ja kosteuseroja. Avataan ja suljetaan yhdestä kahvasta.**

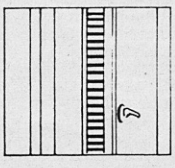

◄ **Säleikkö ja hyönteisverkko. Tuuletusluukun ruostesuojattu metallisäleikkö ja kiinteä hyönteisverkko hidastavat ilmavirtaa. Vetoa ei synny eivätkä hyönteiset pääse sisään.**

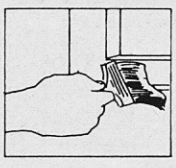

◄ **Lahosuojaus, pohjamaalaus ja heloitus valmiiksi tehtaalla. Karmin ja ulkopuitteiden alakappale sekä karmin selät suojataan laholta tehtaalla. Pohjamaalaus, heloitus ja kuljetusvakuutus sisältyvät hintaan.**

◄ **Helppo hoitaa. Ikkunat avautuvat sisäänpäin. Pesu on helppoa ja vaaratonta. Suuria ikkunoita varten on saatavissa pesutukia. Käyttämällä Superlon-tiivistettä estätte lasien huurtumisen.**

OIKEIN MITOITETTU

◄ **Oikein mitoitettu. VAAJA M- moduulimitoitettu mallisto on tehty Teille "mittojen mukaan" — se on suunniteltu 10 cm:llä jaolliseksi pienrakennuksia varten.**

Suomen suurin rautakauppa palvelee

SOK OSUUSKAUPAT SOKOS

SILPPUSÄKKI vakavaa ja kevyttä

Suomen kallein ruumisarkku kiistakapulana

Suomen ortodoksisen kirkon kallein arvoesine on Valamon luostarin perustajien Sergein ja Hermanin hopeinen sargofagi. Tämä kullattu, 150 kiloa painava ruumisarkku on kaksi vuotta ollut Kuopiossa sijaitsevan ortodoksisen kirkkomuseon kallein aarre.

Nyt se on joutunut kiistan kohteeksi, sillä arkkipiispa Paavali ja Helsingin ortodoksinen seurakunta haluaisivat siirtää arkun Uspenskin katedraaliin, jossa siitä olisi tehty kulttiesine, jumalanpalveluksessa käytettävä hartauden ja rukoilun kohde. Sellaisena se on toiminut viimeksi Valamon luostarissa. Tällaista esineellistä palvontaa ei ortodoksisella kirkolla enää nykyään ole, joten on kai otaksuttava, että arkkipiispa aikoo uudelleen herättää vanhat tavat henkiin.

Kuopiossa ei olla suhtauduttu asiaan suopeasti. Kirkkomuseon hoitaja diakoni Heikki Makkonen pitää siirtoajatusta ja arkulle suunniteltua käyttöä huonona ajatuksena.

— Ikonit ovat asia erikseen, mutta kokonaiselle ruumisarkulle kumarteleminen ei ole luontevaa, varsinkin kun arkun pyhäinjäännösluonne on täysin symbolinen. Se on pyhitetty Sergein ja Hermanin hautapaikaksi, mutta kummankaan tomumaja ei ole siinä koskaan levännyt. Tämä tekee mielestäni siitä museoesineen eikä muuta.

Toistaiseksi näyttää siltä, että Kuopio saa edelleenkin pitää 500 000 markan ruumisarkkua museossaan.

Martti Hasu
KÄÄNNÄ

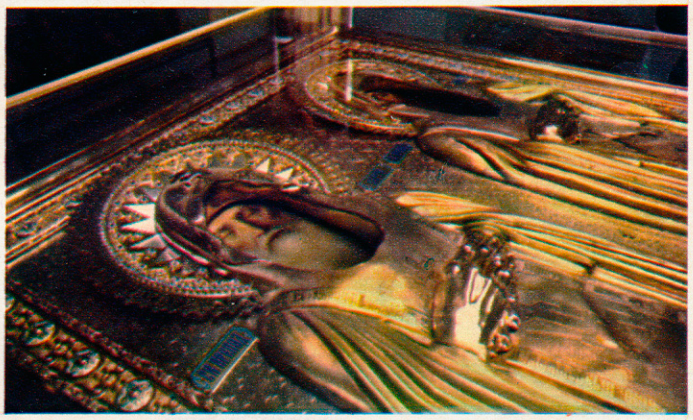

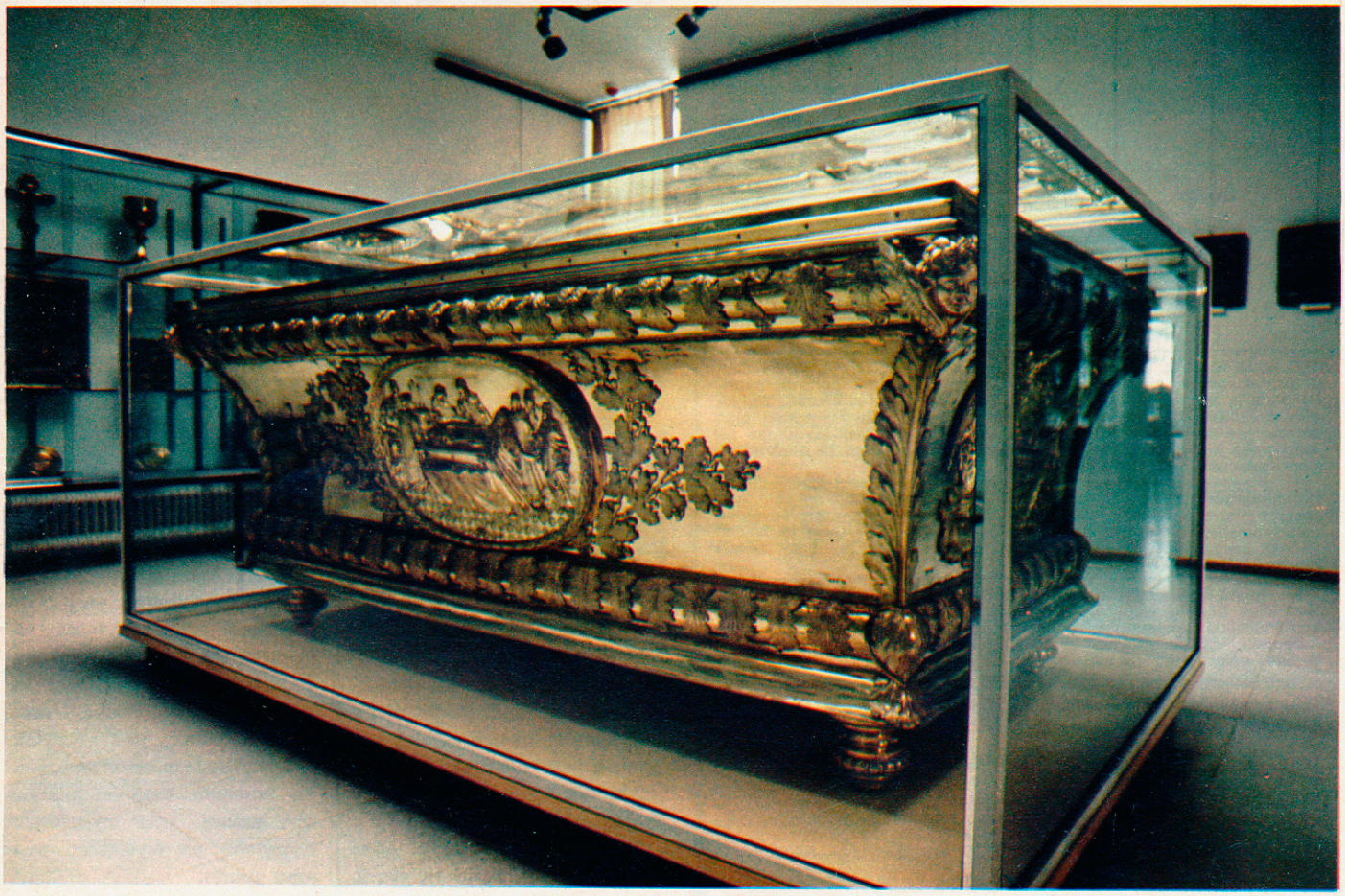

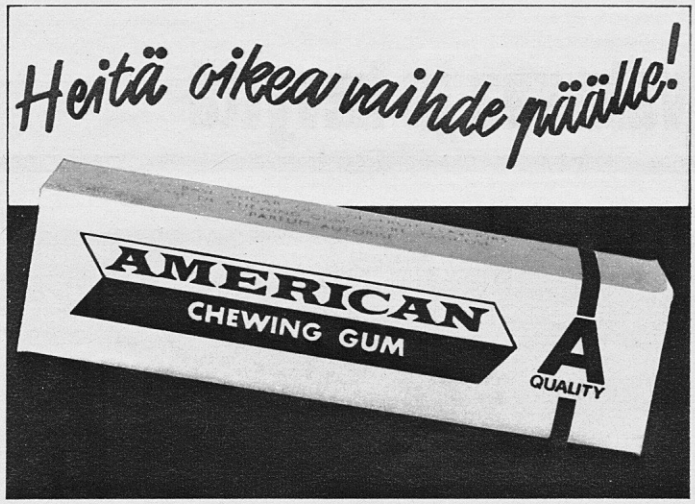

VANHOJA RAHOJA OSTETAAN

Maksan vuosiluvusta riippuen esim. 1 penni 2200 mk, hopeamarkka 6500 mk, paperiraha 1700 mk, 25 ja 50 pennin hopearahat 950 mk, kuparimarkka 1600 mk, 10 mk kultaa 150—1200 mk, 20 mk kultaa 150—1300 mk vuosilukujen mukaan.

100 ja 200 mk:n kultarahat, joita on lyöty vain vuonna 1926, 500 mk kappale jne.

— Mainitut hinnat ovat nykymarkkoja.

Tilatkaa 5 mk maksava metalli- ja seteli-rahojen ostohintaluettelo 1970, josta voitte arkistaa rahojenne arvon.

Postiosoite:
J. SALLINEN,
Lokero 29. PORI.

SEX SEX SEX SEX SEX SEX SEX SEX

Tosi värikuvia tosi tilanteista

Kuvia
joita emme
voi julkaista
lehdissä

SUKUPUOLIELÄMÄN TIETOKUVASTO

Tämä kirja on rohkeudessaan ennennäkemätön. Yli 160 suurikokoista valokuvaa, osin 4-värisinä, antavat aivan UUDEN tiedon ihmisen tärkeimmästä taidosta RAKASTAMISESTA. Tästä kirjasta lukija tai lukijat saavat kaiken sen tiedon minkä ihminen tarvitsee onnelliseen sukupuolielämään ja yhdyntätaitoon pyrkiessään. Samalla se antaa välttämättömälle esileikille loistavan lähtökohdan parin ryhtyessä tutkimaan kiihottavaa kuvamateriaalia. Näiden 160 tosivalokuvan lisäksi kirjan yli satasivuinen tekstiosa ei peittele mitään vaan paljastaa kaiken sen tiedon josta häveliäisyyssyistä ennen on vaietty. 19 mk.

Toft ASENTOJA 2. Tässä Teille aitotanskalainen SEX-kirja. ASENTOJA 2 tosivalokuvissa ei ole vältelty eikä peitelty mitään, ne ovat suurikokoisia ja selviä juuri sellaisia kuin Te toivotte niiden olevan. Yhdynnän esileikistä on oma kuvitettu osastonsa ja myös raskauden ajan asennot on huomioitu. ASENTOJA 2 täydentää samojen tekijöiden aikaisempaa kirjaa mutta se on huomattavasti rohkeampi ja avoimempi. Suorasukainen teksti täydentää kuvia. 12 mk.

Kronhausenin NELJÄN NAISEN RAKKAUSELÄMÄ kertoo neljästä naisesta paljastaen näiden naisten kokemukset ja tuoden päivänvaloon salaisimmatkin ajatukset, tunteet ja mieliteot mitä miehen ja naisen välinen seksuaalinen kanssakäyminen tuo mukanaan. Voitte nyt nähdä naisen sisimpään. 18 mk.

Vielä rajoitetusti saatavana **RAKKAUDEN ILO.** Yksityiskohtaisin lähitilanteista otetuin valokuvin kuvitettuna se esittää eroottisena kuvakertomuksena sukupuoliyhdynnän eri muodoin toteutettuna esileikistä "loppuun" saakka. Kuvissa ei peitellä mitään: ei kasvoja, ei ilmeitä, ei edes sukuelimiä. 18 mk.

Postittakaa tilauskuponki osoitteella **T:MI A-KIRJAT, BOX 17, JYVÄSKYLÄ**
Lähettäkää minulle postiennakolla (+ postikulut) seuraavat kirjat:

☐	**Sukupuolielämän tietokuvasto**	**19 mk**
☐	**Asentoja 2**	**12 mk**
☐	**Neljän naisen rakkauselämä**	**18 mk**
☐	**Rakkauden ilo**	**18 mk**
☐	**Kravun kääntöpiiri**	**22 mk**
☐	**Sexus 1**	**22 mk**

Toimitukset toisella lähettäjänimellä

Nimi .....

Lähiosoite .....

Postitoimipaikka .....

SILPPUSÄKKI

Elämä voittaa sittenkin

Kuutisen vuotta sitten elettiin Otto Rautasen talossa Hautavaaran Kangaslahdella hetket, jotka perheeltä eivät koskaan unohdu.

Illalla sytytettiin pienessä tuvassa öljylamppu tavalliseen tapaan. Aine, jota lamppuun kaadettiin, oli sitävastoin epätavallista. Kyläkauppiaan kouluikäinen poika oli myynyt Korhosille valoöljyä astiassa, jossa tutkimusten mukaan oli kaksi litraa bensiiniä pohjalla.

Lamppu räjähti ja hetkessä oli koko huone tulessa. Vanhemmat ja isommat lapset koettivat pelastaa pienempiä, mutta yrityksistä huolimatta sillä hetkellä viidestä paikalla olleesta lapsesta yksi — vuonna -54 syntynyt Veijo — jäi liekkeihin. Hänestä kaksi vuotta nuorempi Senja sai pahimmat palovammat, ja on vielä tänäänkin Helsingin Plastisessa sairaalassa hoidettavana. Toisten vammat paranivat nopeammin.

Elämä tuntui tuolloin pysähtyneen raunioihin, mutta hiljalleen on perhe toipunut iskusta. Apua saatiin niin paljon, että perheellä on nyt uusi asuinrakennus. Isä on työkyvytön, mutta vanhemmat lapset koettavat tehdä parhaansa kotitilan töissä. Nuoremmat keräävät käpyjä, nälkäseudulla kun ei kaikille työtä tahdo riittää.

Kukas kissan hännän nostaa?

Pilapiirtäjämme Jykä & Rike kehuvat itseään 5-vuotistaiteilijajuhlansa kunniaksi: 28. 4. 65 oli siis se päivämäärä, jolloin ensimmäinen piirroksemme ilmestyi Tamperelainen-lehdessä. Tästä tulee nyt kuluneeksi viisi vuotta. Tänä aikana olemme tehneet useita satoja sarjakuvia ja kuvasarjoja, joita on julkaissut toistakymmentä eri lehteä.

Vuoden -65 syksyllä alkoi Puuta heinää -sarja Hymyssä. Jo syntyessään oli tämä sarja omaperäisyydessään hämmästyttävä, eikä sen uraauurtavaa merkitystä Suomen sarjakuvataiteen historiassa voida väheksyä. Tästä johtuen se saavuttikin nopeasti jalansijaa lukijakunnan sydämissä, mikä taas puolestaan johti Hymylehden räjähdyksenomaiseen levikin nousuun. Tätä on jatkunut niin kauan, että nykyäänkin Hymylehti on levikiltään Suomen suurin.

vakavaa ja kevyttä

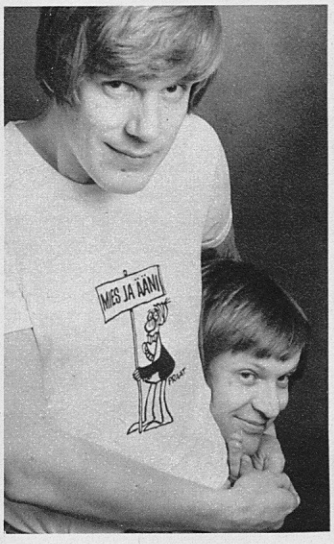

Toinen tunnetuimmista sarjoistamme on Runteli, joka näki päivänvalon vuoden -67 syksyllä. Runtelin kohoaminen Suomen suosituimmaksi sarjakuvasankariksi oli niin nopea, että se hakee vertaistaan koko maailman historiassa.

Jykä & Rike ovat molemmat graafisen alan ammattilaisia. Toisensa he tapasivat eksyessään muinoin samaan työpaikkaan töitä tekemään. Ihmisinä he ovat todella miellyttäviä, uutteria, reippaita ja aloitekykyisiä kunnon kansalaisia.

Risto on humanisti. Hänellä on vaimo ja lapsi.

Jyrki on kitaristi. Hänellä on morsian ja auto.

Yhdessä he muodostavat voimakaksikon, joka voimiaan säästämättä uhraa voimiaan.

— Olemme erilaisia, sillai niinku parempia ku muut. Olemme löytäneet sen, mitä kaikki sarjakuvataiteilijat ovat vuosikausia etsineet. Olemme luoneet rungon uudelle sarjakuvailmaisulle ja samalla tien kansainväliseen menestykseen. Me olemme parhaita!

Valitettavasti emme saaneet aikaan enempää. Itsestään kirjoittaminen on niin vaikeata, varsinkin henkilöille joille luontainen vaatimattomuus on suorastaan rasite.

Laittakaa kuva tarpeeksi suurella, että kauniit kasvomme pääsevät oikeuksiinsa! Ja että paidan sanoma tavoittaa lukijan.

Jykä & Rike

P.S. Ymmärrettäköön edellinen erittäin itseironiseksi huumoriksi! Samat

Uusi ministeriö

Polttohautausministeriö — perustajaa ei tiedetä mutteivät ole mahdoton ele nykyiselle hallitukselleKaan — on lähestynyt lukuisia kelvottomia kansalaisia koruttomalla kirjeellään.

Kirjeessä todetaan asiallisesti, että vastaanottaja on päätetty polttaa väestöylijäämää koskevan lain mukaan. Ohjeet annetaan tarkkaan aina Krematorion uunia ja pellin numeroa myöten. Mukaan kehotetaan ottamaan virsikirja, veroilmoitus sekä ennakkoveron pidätyskuitti.

Paremman sytytyksen aikaansaamiseksi käsketään ottamaan yksi olkilyhde, 20 kg koksia, jätepaperia tai lastuvillaa, 38 cl 90 okt. bensiiniä sekä kaksi tulitikkua.

Lopuksi ministeriö ilmoittaa kuivasti odottavansa täsmälleen sovittuna aikana ja ellei kehotusta noudateta seuraa kovennettu kuolemanrangaistus eli polttaminen säästöliekillä.

Ilmiö muistuttaa Natsi-Saksan hirtehishuumoria. Silloin oli suosituimpia vitsejä kysyä:

Mitkä ovat maailman parhaat savut?

— Ensimmäinen savu sikaarista ja viimeinen anopista.

Muutamat vanhemmat polttohautausministeriön kirjeen saaneet kansalaiset ovat järkyttyneet syvästi ja horjuneet hermoromahduksen partaalla.

Kirjettä levittävät älypäät voisivat ainakin harkita tarkkaan, kenelle sanoma osoitetaan. Hyvä huumori huvittaa muttei se saa sentään järkyttää.

JATKUU SIVULLA 136

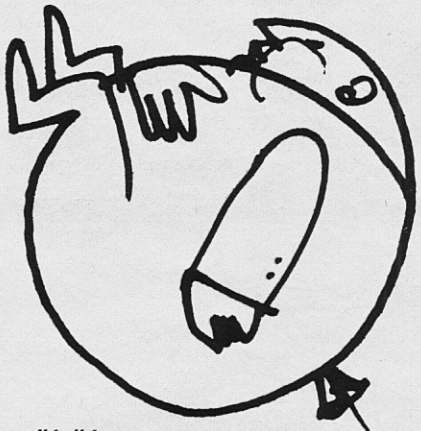

Tuntuuko tältä!
Ruoansulatusvaivoja,
kaasuvaivoja, turvotusta.
DIGESTAL auttaa näihin vaivoihin.
DIGESTAL sisältää mahasylkirauhasen
entsyymejä ja sappihappoa,
jotka edistävät ruoansulatusta.

50 tabl. 2,03
100 tabl. 3,56

Annostus: 2—4 tabl.
aterian jälkeen.

Medica 1911 tiede ja terveys

ruoansulatushäiriöihin ja ilmavaivoihin
DIGESTAL

Ei enää yksin

Lähetä tiedot itsestäsi ja toivom. Saat Sinulle sopivan ystävän luoksesi kirjeitse. Palvelemme todella yksinäisiä, ystävää etsiviä kunnon kansalaisia.
Luottamuksella
Kynäklassikot lok 126. Tampere

HALUATKO YSTÄVÄN

Kirjeseuran tai aviol. merkeissä?
Kerro itsestäsi + toiveesi ja saat valita itse sadoista henkilöistä omasi. Postikuluiksi 1 mk. Toimitetaan huomiotta ja luottamuksella.
CENNOFINS BOX. 272 TAMPERE

RAHAA TEILLE

KUINKA? Tarjoamme Teille suunnittelemaamme 16-rivin systeemiä. Te veikkaatte vain 3 ottelua. Ei enempää ja veikkausjärjestelmämme ratkaisee loput. ENNENKUULUMATONTA, vai mitä. Systeemimme on niin harvinaisen hyvä että me TAKAAMME että saatte RAHANNE TAKAISIN jos ette ole voittanut sillä 3 viikon aikana. Tilaa jo tänään meidän erikoissysteemimme. Hinta ainoastaan 10 mk. Tilaukset:
"TIETOVEIKKAUS"
Box 10 Pori

40% lisää tehoa
vanhalle mopolle tai m-pyörälle!

Lähettäkää kulunut sylinteri porattavaksi: palautamme sen parin päivän päästä kovassa vetokunnossa. Mopedin sylinterin poraus hiottuna 10 mk + männän hinta — moottoripyörän 12 mk + männän hinta. Vanha mäntä mukaan! Pakatkaa hyvin, mainitkaa koneen merkki ja tämän lehden nimi!

PYÖRÄ- JA URHEILUAITTA
Mänttä — Puh. 47 334

- **PUNASTUTKO**
- **OLETKO EPÄVARMA TAI JÄNNITTYNYT**
- **OLETKO UJO, HERMOSTUNUT, EPÄLUONTEVA**

? Jos kärsitte näistä ilmiöistä ja haluatte vapautua niistä lopullisesti, niin tilatkaa sitoumuksetta ilmainen esittelylehtinen ainutlaatuisen tehokkaaksi osoittautuneesta EMOSUG-itsekehitysmetodista, jota voitte kokeilla 15 pv:n PALAUTUSOIKEUDELLA. os.:

CENTER-TRADING,
Box 575, TURKU 9

Ne
oikeat farmarit.
Väriä päästävät
Jamekset.
Kauhtuvat
ja haalistuvat.
Vedä jalkaan
ja ole kuningas.
King of
the
road.
James
Nämä Jamekset on valmistettu
aidosta amerikkalaisesta indigo-
värjätystä farmarikankaasta. Kangas
päästää väriä kastuessaan,
aurinko ja vesi haalistavat sitä ja se
muuttuu pesu pesulta paremman näköiseksi.
Tätä kangasta käyttää Suomessa vain James.
Pyytäkää myyjältä väriäpäästävät Jamekset,
niin saatte ne oikeat.
MAATSEN TEOLLISUUS OY

miehet
joihin luotetaan
tietävät...

NORTH STATE
on täyttä tupakkaa

SUOMEN TUPAKKA O.Y.

SILPPUSÄKKI

Uusi Matthews

Matthews ennen: neljä rautaista ammattimuusikkoa. Matthews tänään: enemmän rautaa kuin koskaan, kolme tuttua ja kaksi uutta kasvoa. Uudet ja samalla ennestään tutut tekijät ovat Raya ja Seppo Korjus.

Kova siis on uusi tulokas, mutta helppoa ei silti ole luopua kuninkaasta, Ralesta, joka nyt jättää Matthewsin. Kuningas on väsynyt ja luovutiaa valtaistuimen ynnä valtakunnan. Kuningas ei suinkaan vetäydy eläkkeelle. Hän astuu sotisopaan kesällä.

Tampereen Pop-teatteri on melkein yhtä kuin Matthews ja Matthews on melkein yhtä kuin Pop-teatteri. Niin taas, kun Pop-teatteri harjoittelee uutta musikaalia, Salvation (Pelastus). Esitys liittyy yli maapallon levinneeseen kristillis-mystiseen liikkeeseen. Ja Suomessa ajan tasalla on Reijo Paukku, joka ohjaa suomalaisversion. Musiikkipuolen hoitelee Matthews uudessa kokoonpanossaan. Ja Raya laulaa Salvationissa.

Kummitusrata

vakavaa ja kevyttä

Talvella 1916—1917 oli torniolaisilla ihmettelemistä, sillä venäläiset rakensivat rautatien Tornionjoen jäätä myöten Ruotsin puolelle. Rataa vartioitiin tarkoin ja koko hankkeesta oltiin visusti vaiti. Torniolaiset menettivät yönunensa pohtiessaan "kummitusradan" tarkoitusta. Huhuttiin, että Saksan keisarin piti tulla Tornioon tapaamaan Venäjän Nikolaita, toiset taas kertoivat radan kautta tulevan aseapua lännestä.

Lopulta koitti se päivä, jolloin Ruotsin puolelta höyrysi Tornioon pieni juna jossa oli vain veturi ja kolme komeata salonkivaunua. Junasta ei kuitenkaan laskeutunut ketään, siellä ei ollut Saksan keisaria sen enempää kuin aseitakaan.

Juna oli Venäjän leskikeisarinnan yksityisjuna, joka ensimmäisen maailmansodan syttyessä oli jäänyt Saksaan. Keisarinna itse oli paennut muita keinoja käyttäen. Nyt juna palautettiin oikealle omistajalleen Tornion kautta.

Juna lähti etelään ja rataa ryhdyttiin heti putkamaan. Se oli tehty vain kertakäyttöä varten. Eräs suomalainen valokuvaaja onnistui, silloin niin harvinaisella pienoiskameralla, ikuistamaan radanrakennuksen sekä junan. Jos hän olisi joutunut puuhistaan kiinni, olisi se tietänyt matkaa Siperiaan.

Katso vielä kerran!

— No, mitäs ne nyt siellä. Kaksi kaistaa ja neljä autoa rinnan ... siellä on varmaan joku rikkonut lakia ... mitähän tässä pitäisi nyt tehdä. Puhaltaisinko pilliin. Entä sitten? Kuka on syyllinen? ... varmaankin tuo sininen volkkari ...

Niin, yhteispelillä se sujuu — Helsingin rautatientorillakin. Laulussakin sanotaan: "Liikenneoppia ikä kaikki." Katso siis vieläkin kerran! — SAT

JATKUU SIVULLA 141

REMIL

reumaattiseen särkyyn ja lihaskipuihin

Remil sisältää särkyä lievittävien lääkeaineiden lisäksi meprobamaattia, joka ehkäisee lihasten jäykistymisen ja laukaisee lihasjännityksen.

Annostus: 2 tabl. 3—4 kertaa päivässä aterian jälkeen.
Saatavana vain apteekeista.

Ohjehinnat:
10 tabl. 1,36
20 ,, 2,24

Medica 1911
tiede ja terveys

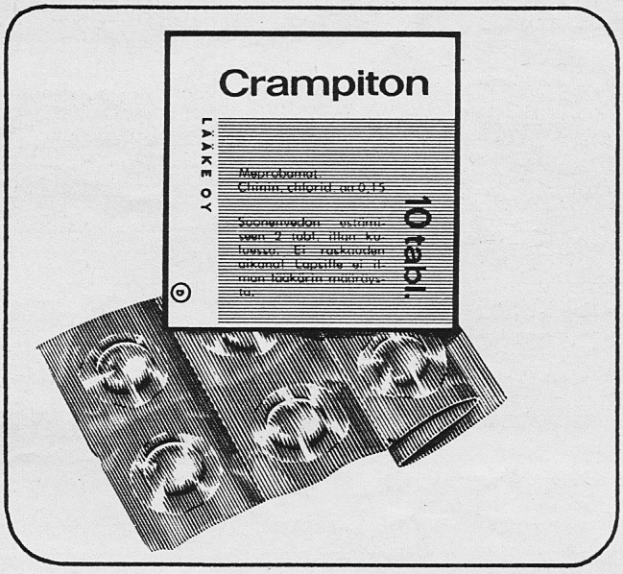

Suonenvetoon vastaveto

Crampiton

Crampiton tabletti ehkäisee kiusallisia suonenvetokohtauksia, jotka varsinkin kesällä ovat yleisiä Crampiton mukaan myös kesämökille ja lomamatkoille.

Apteekista 10 tabl. pakkaukset ilman reseptiä, suuremmat vain lääkärin määräyksestä. **VOH. 3:82**

Lääke Oy

Näissä kuvissa on jotakin ylivoimaista. Colorit.

esimerkiksi väri ei lähde itkemälläkään

HYVON

Ban-Lon®
COLORI

Uudet Ban-Lon Colorit voitte pestä miten tahansa. Vaikka valkopyykin kanssa. Väri ei lähde hiukkaakaan.
Pesette Ban-Lon Colorit muutenkin lähestulkoon huljuttamalla. Kuivuvat yhdessä yössä.
Uudet Ban-Lon Colorit tunnette saumaan neulotusta VÄRINKESTOTAKUU-merkistä. Se merkitsee, että värit ovat langassa jo itse lankakuidun syntyessä.
Katsokaa kuvia. Näette mikä nyt on muotia miehen alla. Miten miehen alusasu istuu ja tukee. Tuntisittepa vielä, miten sileän, viileän ja pehmeän tuntuiset ne ovat.
Ylivoimaiset Colorit.

HYVON YLLÄ HYVON OLLA

HYVON-Kudeneule Oy on Joseph Bancroft & Sons Co:n myöntämän Ban-Lon-lisenssin haltija.

...yksi niistä on todella hyvä kahvi MOKKA-KATRIINA

Mokka-Katriina on yksi monipuolisen
SOK-kahvivalikoiman hyvistä kahveista: pehmeä, voimakasarominen
ja riittoisa. Kokeilkaa Tekin!

nyrkkiposti

Toukokuun numeron voitte vielä saada lähimmästä lehtipisteestä, mikäli se ei vielä ole myyty loppuun. Sen sivuilla kerrotaan mm.:

HEITIN ITSE AVIOMIEHENI ULOS! PALJASTAA SEIJA SIMOLA

Seijan avioliitosta ja hänen miehistään on puhuttu paljon, mutta tällä kertaa Seija puhuu itse. Mieheni oli vielä täysi lapsi, jatkaa paheellisena naisena pidetty Seija Simola.

RAYA UNEKSII YHÄ DANNYSTÄ

Nähkää kuva, johon kariutui lupaavan laulajalahjakkuuden, Rayan, ura. Ja se kuva ei ole mikään pyhäkoulutytön potretti.

TV-KASVOJEMME LEMMENPUUHAT

Rakkausdraamoja riittää. Lukekaa Nyrkkipostista.

FRANCK-HALKOLA-MELASNIEMI KOKKONEN-TARSALA-NISKANEN BERGHOLM-BERGHOLM-KEKÄLÄINEN

Mikä seurue!

KUN EI APUA PYYDÄ, NIIN PAREMMIN PÄRJÄÄ, SANOIVAT SOSIAALIVIRANOMAISET KOSKELAN ARTULLE

Ensin kuoli hänen poikansa kylmään ja nälkään. Keväällä oli Elsa-vaimon vuoro. Sanotaan, että apua tarjottiin, mutta Arttu sanoo, ettei auttajia näkynyt. Tapahtui Paltamossa, Suomessa 1970!

SUPER SEX-TESTI

Nyt kerromme asiasta, josta on vaietty liian kauan. Miehemme testasi Lolitan ja naisemme hieromasauvan. Lolita on miehen unelma, ei pelkoa taudista tai raskaudesta. Samoin on hieromasauvan laita.

Tässä ei suinkaan ole kaikki toukokuun Nyrkkipostin sivuilta. Kun olette Hymylehden lukenut, hankkikaa Nyrkkiposti. Lähimmästä lehtipisteestä.

nyrkkiposti

SILPPUSÄKKI vakavaa ja kevyttä

Mustaa huumoria tämäkin

Ruotsiin leveämpää leipää hankkimaan menneet seuraavat tarkoin kotimaan työllisyystilannetta entisten kotipaikkakuntiensa lehdistä. Kotimaan työllisyystilanteesta kertoo yksinkertaista tarinaansa erään lukijamme lähettämä lehtileike, jossa huumorilla höystettynä kerrotaan Oriveden työnvälitystoimistossa olleen 130 paikanhakijaa. Tarjolla oli vain muutama työpaikka. Lehtileikkeen lähettäjä mainitsee nostavansa hattua sille työnvälitystoimiston virkailijalle, joka tilanteen vakavuudesta huolimatta jaksaa innostuneesti informoida paikkakuntalaisia.

ORIVEDEN TYÖNVÄLITYSTOIMISTOSSA

oli tiistaina hakenut työpaikkaa 105 miestä joista suurin osa rakennustyöläisiä ja 26 naista suurin osa kenkätyöntekijöitä. Työpaikkoja oli avoinna 1 teknikolle ja muutamalle päiväapulaisa. Jalostamo on aikanaan rakentanut asianmukaiset saostuskaivot, joiden olemassaoloa Tynnyriala ei ole huomioinut, sillä paikalla käynti osoittaa jäteveden valuvan alas rinnettä maanpäällisiä puroja pitkin. Pakkasesta huolimatta puro on täysin sula ja myös öljyinen. Naapurit tiesivät kertoa kesäolosuhteissa leijailevasta hajusta, joka kuumina päivinä tuntuu sietämättömältä. Kuitenkaan ei Sipoon nimismiehelle ole asiasta tehty ilmoitusta, vaikka joessa aivan selvästi seilaa öljylauttoja. Nenä ja silmät eivät voi olla niitä rekisteröimättä — miksi siis asian hyväksi ei ole tehty mitään, vaikka saasteesta on puhuttu jo paljon ja pitkään?

400 litraa öljyä päivässä Sipoonjokeen

Sipoon Martinkylässä toimiva Tynnyriala on varsin erikoislaatuinen pesula. Se pesee puhtaaksi oman ilmoituksensa mukaan 200 öljytynnyriä vuorokaudessa. Tynnyrit tulevat varmasti puhdistettua, mutta samaan aikaan vesi saastuu, sillä pesulan toimitusjohtaja Pauli Turkkeli ei katso tarpeelliseksi käyttää saostuskaivoja vaan jätteet sinne minne ne helpoimmin menevät — veteen.

Lämpötilasta riippuen jää tyhjennettyyn tynnyriin 1—3 litraa öljyä. Keskimääräinen "päivätuotanto" on siis pesulan osalta n. 400 litraa jäteöljyä suoraan veteen. Lisäsaasteeksi on vielä laskettava pesuaineet joilla tynnyrit pestään.

Pesula toimii tällä hetkellä entisen öljynjalostamon tiloissa.

Uuden lain jälkiä

Peurat ovat tulleet maahamme joitakin vuosikymmeniä sitten. Niiden elämää seurattiin huolestuneina, mutta ne sopeutuivat kuitenkin yllättävän nopeasti.

Vastaisku tuli tänä keväänä, kun eduskunnan päätöksellä jatkettiin koirien irtipitoaikaa kuukaudella. Hankikelillä keveät koirat olivat voittoisia ja peurat jäivät armotta toisiksi.

Auramaalla, Pöytyän ja Yläneen pitäjien rajamailla, yllätti suuri koiralauma kymmenen peuraa. Taistelu oli kova, mutta peurojen kannalta toivoton. Koirat tekivät pahaa jälkeä, mutta kaikki peurat eivät suinkaan kuolleet heti, vaan ihmisten oli päätettävä armonlaukauksilla tuskaisten eläinten elämä.

Nämä peurat ovat vain murto-osa siitä suuresta määrästä eläimiä, jotka pidennetyn irtipidon aikana joutuivat koirien raadeltaviksi. Toivottavasti ensi keväänä koirat pidetään kiinni — kuten ennen, vanhaan hyvään aikaan!

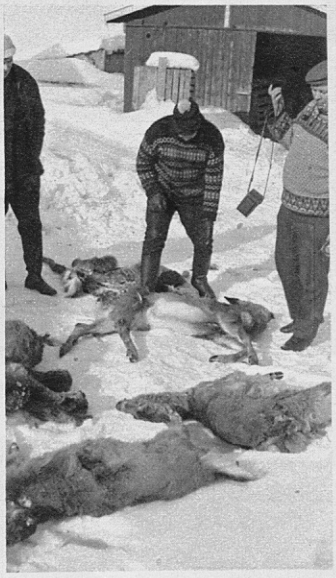

Kivimiehen kuolinpaasi

Useimmilla ihmisillä on hillitön halu päästä historiaan ja jättää jälkeensä itsestään muistopatsas. Kivimies Hermanni Susi Hartolasta on ratkaissut tämän pulman yksinkertaisesti — hän on itse jo eläissään tehnyt itsestään muistopatsaan, joka samalla käy hänen hautapatsaastaan. Patsas seisoo pihalla ja odottaa hetkeä, jolloin taltta kirpoaa taitajan kädestä.

Kivimies Hermanni Susi sai kivenhakkaajakoulutuksensa Pietarissa, nykyisessä Leningradissa, missä hän oli mm. naputtelemassa Newski Prospektin katukivetystä. Ammattitaitoinen kivimies pääsi hyville palkoille tässä suurkaupungissa ja töitä riitti. Vallankumouksen jälkeen siirtyi Uudellakirkolla syntynyt Susi Suomeen ja asettui lopulta asumaan Hartolaan pieneen mökkiin, sipuliviljelmiensä keskelle.

Hermannin patsas kuvaa jäyhäilmeistä, kalottipäistä kaveria, joka jossain määrin muistuttaa Pääsiäissaaren jättiläisveistoksia. Pää yhtyy varsinaiseen hautapaateen, jonka edustaan on kiinnitetty kuparilaatta, johon on kaiverrettu nimi, syntymäaika ja maininta: "Itse veistänyt 1954." Vain kuolema-aika on jätetty avoimeksi.

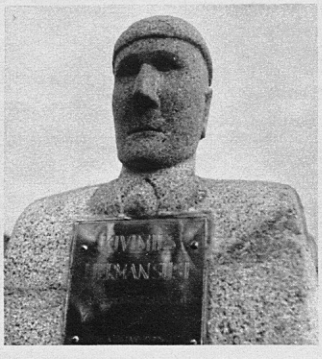

Ulos, tohtori, talonne on

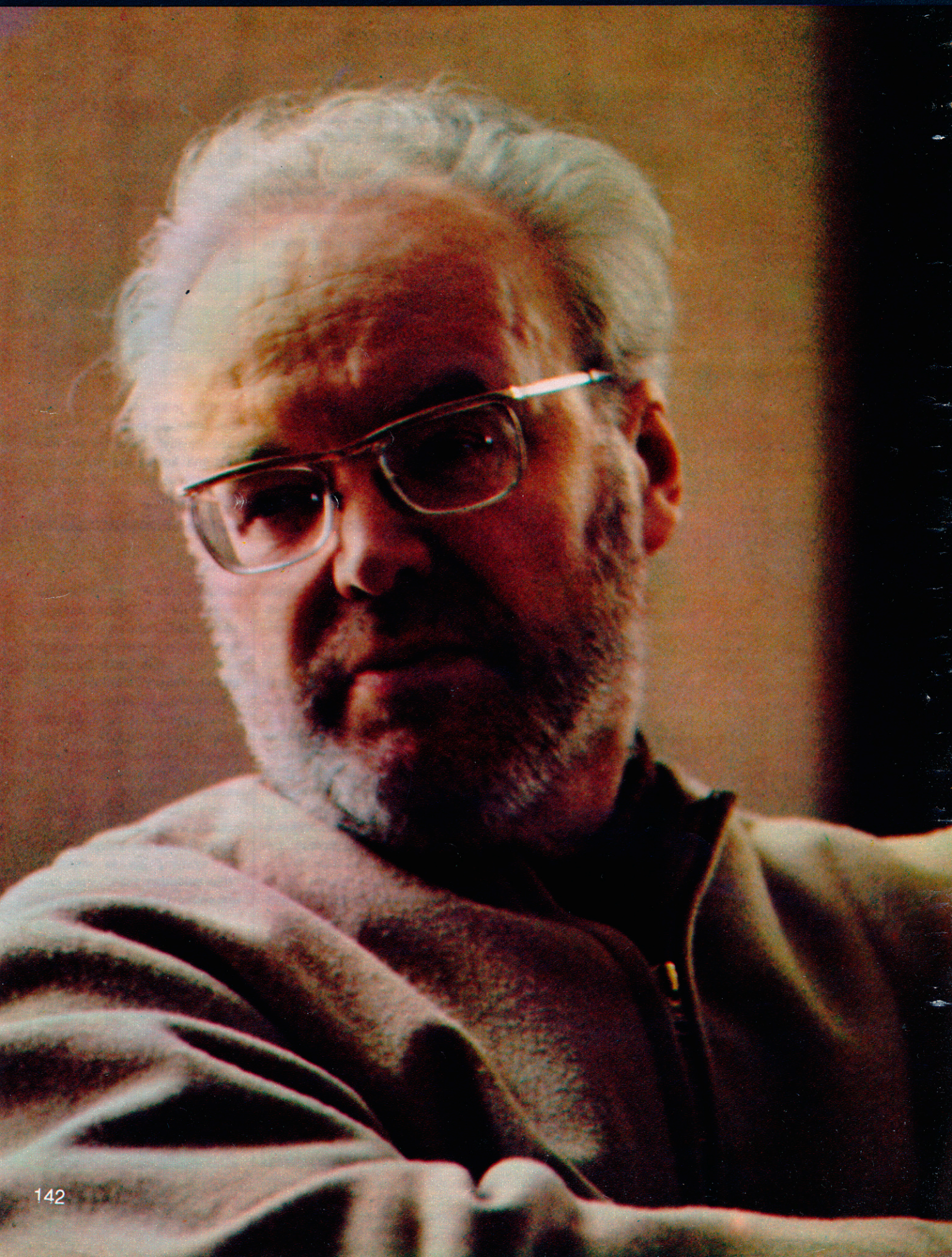

pysäköintipaikalla!

NYT TALOSSA ASUU KUOPION KAUPUNGIN-JOHTAJA

Teksti:
V. S. KALEVA
Kuvat:
PEKKA KUPARINEN

Kuopion kaupunginjohtaja Eino Luukkonen asuu uudessa virka-asunnossa. Sehän on tietenkin hyvä se, mutta ennen kuin hän pääsi uuteen asuntoon, täytyi käyttää kovia otteita.

Hänen virka-asuntonsa on tontilla, joka määrättiin pysäköintialueeksi. Sen perusteella kaupunki saattoi ostaa tontin ja talon halvalla — entinen omistaja näet luuli todella käyvänsä kauppaa parkkipaikasta, ei kaupunginjohtajan virka-asunnosta. Joka tapauksessa talo kunnostettiin sisältä ja kaupunginjohtaja asuu siinä. Kuopiossa puhutaan kaupunginjohtajan parkkipaikasta.

Kalakukkokaupungissa on rakennusasiat hoidettu kaikin puolin prameasti muutenkin: uimahalli, kirjastotalo, teatteritalo, kirkko ynnä muut hakevat vertaistaan etenkin rahassa mitattuna.

Kaupunginjohtaja Eino Luukkosta ei syytetä oman edun tavoittelemisesta, vaikka hän käytti pahanlaatuista kyynärpäätaktiikkaa hankkiessaan itselleen sopivaa virka-asuntoa viime kesänä. Jotta kaupunginjohtaja pääsi himoitsemaansa taloon, täytyi kahdelle perheelle antaa lähtöpassit, minkä jälkeen kaupunki osti talon pilkkahinnalla.

Talon entinen omistaja asetettiin seinää vasten, sillä jostakin syystä arkkitehdit määräsivät kaupunginjohtajan tulevan virka-asunnon tontin autojen pysäköintipaikaksi. Entiselle omistajalle ilmoitet-

KÄÄNNÄ

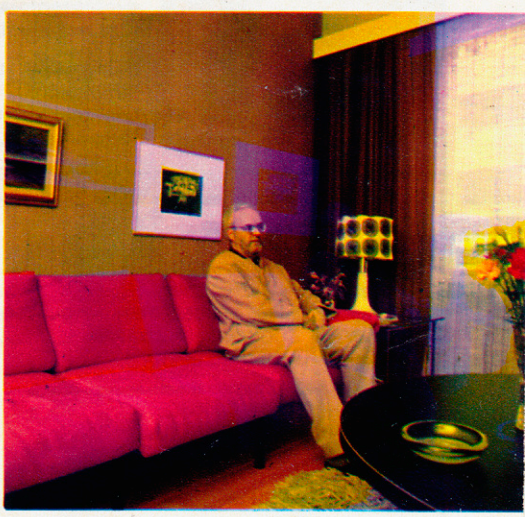

Kaupunginjohtaja Eino Luukkosen "pysäköintialue" on itse asiassa varsin viihtyisä sisältä, vaikka ulkoasu onkin säilytetty kutakuinkin ennallaan. Eivät kaupunkilaiset osaa olla kovin kateellisia, näet.

MIES, JOLLE VOITTE VAPAASTI NAURAA:

YRJÖ

ON MENESTYS!

Pakinakokoelma, jota myytiin vajaassa kolmessa kuukaudessa yli 15.000 kpl. Hintakin on aivan naurettava 8 mk. Kysykää kirjakaupoista ja Rautakirjan myyntipisteistä. Tai tilatkaa suoraan meiltä.

TOIMIKAA HETI! VIIMEISIÄ VIEDÄÄN!

KUSTANNUS-VAIHE KY Postilokero 1566 Tampere

Tilaan tiliini postiennakolla kirjan
YRJÖ PANEE PAPERILLE hintaan 8 mk.
POSTIMAKSUA EMME VELOITA.

Nimi .....

Lähiosoite .....

Postitoimipaikka .....

Hy 5/70

YHDYNTÄASENNOT SELKEINÄ VALOKUVINA

ASENTOJA 2

Toft - Rasmussen - Fowlie

Vihdoinkin selkeä ja asiallinen sukupuolielämän opas — ei suttuisia piirroskuvia, ei vihjailevia tekstejä vaan selvät valokuvat ja suorapuheinen teksti. Esitys sukupuolielämästä sellaisena kuin se on. Myös raskauden ajan yhdyntäasentoja, eksoottisia asentoja sekä esileikit. Nid. 12,—

Postittakaa tämä tilauskuponki lähimpään kirjakauppaan tai osoitteella KIRJATUKKU OY, Hämeentie 15, Hki 50.

Lähettäkää minulle postiennakolla postikuluineen seuraavat kirjat (rasti ruutuun):

☐ Toft: ASENTOJA 1 ..... nid. 11,—
☐ Toft: ASENTOJA 2 ..... nid. 12,—
☐ Rainer: KAHDEN ONNI ..... nid. 9,—
☐ Van de Velde: TÄYDELLINEN AVIOLIITTO ..... sid. 20,—
☐ Nefzawi: TUOKSUVA PUUTARHA ..... sid. 17,—
☐ Vatsjajana: KAMA SUTRA ..... sid. 12,10

Huom! Älkää liittäkö tilaukseenne rahaa.

Nimi .....

Lähiosoite .....

Postitoimipaikka .....

Hymy 5/70

KUOPION KAUPUNGINJOHTAJA

tiin, että tontille ei saa rakentaa yhtään mitään. Kukaan ei tietenkään halunnut ostaa sellaista tonttia, joka on määrätty kaupungin asemakaavassa parkkipaikaksi. Näin syntyi yhdellä iskulla houkutteleva tilanne, jota kaupunginjohtaja ei laskenut sivu suun.

Myyjä ei osannut aavistaa, että hän myi kaupunginjohtajalle virka-asuntoa. Hänen mielestään kauppaa käytiin kaupungin tarvitsemasta pysäköintialueesta.

Kuopion keskussairaala menetti kaupunginjohtajan virka-asunnon edullisen oston vuoksi naistentautien ylilääkärin, sillä tri Sakari Lähteenmäki sydämistyi niin paljon kärsimästään vääryydestä, että karisti oitis Kuopion pölyt jaloistaan.

Paljonko teitä pistettiin silmään tässä kaupassa?

— Tämän jujutuksen ansiosta hävisin siinä 150 000—200 000 markkaa.

Kun jälkeen päin ajattelette, niin oliko kaupungin edustajilla jo kauppaa tehdessä mielessä jokin taka-ajatus?

— Kyllä tämä oli täysin ennakkoon suunniteltu ja sitä todistaa mm. se, että meidän vielä asuessamme talossa, kaupungin rakennusmiehet kävivät katselemassa, miten se voitaisiin korjata. Emme tosin olleet silloin kotona vaan talonmies päästi arviomiehet sisälle.

Te hävisitte kaupassa roimasti, mutta mihin talonmies joutui kun kortteeri otettiin kaupungille?

— Juttu hoidettiin hiljaisesti ja ilmeisesti jonkinlaisena korvauksena talonmiehelle järjestettiin kaupungin asunto.

Haluatteko lähettää terveisiä Kuopion kaupungille?

— En, kyllä Kuopiossa tiedettiin, miksi lähdin.

Veromarkkoja purettavaan taloon

Kun entiset asukkaat jättivät Kauppakatu 56:n puisen puutalon, paikalle ei suinkaan lähetetty raivaustraktoreita tasaamaan kaupungin keskustaan autoille tarpeellista pysäköintipaikkaa vaan talo täyttyi rakennusmiehistä, jotka ryhtyivät kunnostamaan vanhaa taloa kaupunginjohtajan asunnoksi.

Vielä tänäkään päivänä kaupunginjohtaja ei ole ilmoittanut kuopiolaisille, kuinka paljon veromarkkoja talon kunnostus nieli, mutta kaupungin asukkaat tietävät kuitenkin, että vanhan kunnostaminen tuli kalliimmaksi kuin uuden osakkeen ostaminen.

Jotkut ilkeämieliset ovatkin heittäneet kysymyksen, kannattaako kaupungin sijoittaa varoja sellaiseen taloon, joka on koko ajan purku-uhkan alaisena.

Kaupunginjohtaja Luukkonen ilmeisesti tietää, että Kuopio ei tarvitse ainakaan lähimpään sataan vuoteen uusia pysäköintipaikkoja, koska hän uskaltaa sijoittaa kaupunkinsa veromarkkoja purkutuomion saaneeseen taloon.

Mitä parkkipaikka maksoi?

Voimme kertoa kuopiolaisille sinnikkään uurastuksen jälkeen, että parkkipaikka huonokuntoisen puutalon kera maksoi veronmaksajille 140 000 markkaa ja kaupungin viralliset asiakirjat todistavat, että talon korjaus kaupunginjohtajan asunnoksi tuli maksamaan 40 000 markkaa. Talossa on tehty täydellinen korjaus ja mm. väliseiniä on muutettu. Rakennusasiantuntijat ihmettelevät, miten ihmeessä 40 000 on riittänyt talon täydelliseen kunnostamiseen.

— Ei sillä summalla saa siihen taloon edes kynnysmattoa kunnolla. Avaimenreikä olisi hyvinkin voitu korjailla tuolla ilmoitetulla summalla, arvelee eräs kuopiolainen rakennusasiantuntija.

Kuopiossa liikkuukin sinnikkäänä huhu, että talon korjaukseen olisi käytetty myös varoja muilta talousarvion momenteilta, mutta niitä ei ole muistettu ilmoittaa virallisissa laskelmissa.

Painetaan villaisella

Kaupunginvaltuutetut ovat olleet mukana päättämässä kaupunginjohtaja Luukkosen virka-asunnon hankintaa ja

siksi halutaan asia painaa villaisella.

Valtuutettu, autokoulun johtaja Aarne Penttinen myöntää ensin, että kepulikonsteja on käytetty, mutta ryhtyykin sitten silittelemään sanojaan.

— En minä oikein voi puhua, kun se Luukkonen on niin kovasti sairas. Sillä oli vasta sydänveritulppa, tiedä miten sille kävisi.

Kaupunkilaisia on ojennettava

Kaupunginjohtaja Luukkonen esittelee meille ylpeänä parinsadan neliön suuruista virka-asuntoaan, jossa ei ole muuten jälkeäkään väliaikaisuudesta. Jalopuuta on käytetty runsaasti ovissa ja seinissä. Ilmeisesti se selvittää korjauskustannusten kalliuden.

Kaupunginjohtajan talo on ulkopuolelta niin rähjäisen näköinen, että kaupunginjohtaja halunnee pettää myös kuopiolaisia veronmaksajia ja antaa asunnostaan ulospäin vaatimattoman kuvan.

Lyhyen tapaamisemme aluksi Luukkonen kiirehtii selittämään, että haluaa ajaa vain kaupunkilaistensa etuja.

Miten niitä sitten tässä kaupungissa ajetaan?

Luukkonen vastaa, että joskus täytyy käyttää kovia otteita, jotta kaupunkilaiset saataisiin kuriin ja ojennukseen ja päästäisiin kaupungin etuja tyydyttävään päämäärään.

Ajaako kaupunginjohtaja Luukkonen kaupunkilaisten etuja täysin oman itsensä unohtaen. Ainakin kaupunginjohtajan virka-asuntoa hankittaessa ei voi välttyä siltä ajatukselta, että oma etu paras etu.

Kuopiossa on rakennettu Teidän kaupunginjohtajakautenanne jatkuvasti mammuttimaisia rakennuksia, viimeksi yli viisi miljoonaa maksava uimahalli. Miten kaupungin talous kestää tämän?

— En minä teille voi sitä sanoa, muutenhan kaikki ryhtyisivät tekemään sitä perässä. Täytyy olla liikesalaisuuksia, selittää Luukkonen.

Pitävätkö tonttikaupat sitten Kuopion kaupungin talouden pystyssä, sitä ei kaupunginjohtaja Luukkonen halua sanoa, mutta paljastaa, että salaisuudet kyllä liittyvät rahoituksen hankintaan.

Suljemme kaupunkilaistensa parasta ajavan kaupunginjohtajan oven ja menemme tapaamaan liikemies Janne Hyväristä.

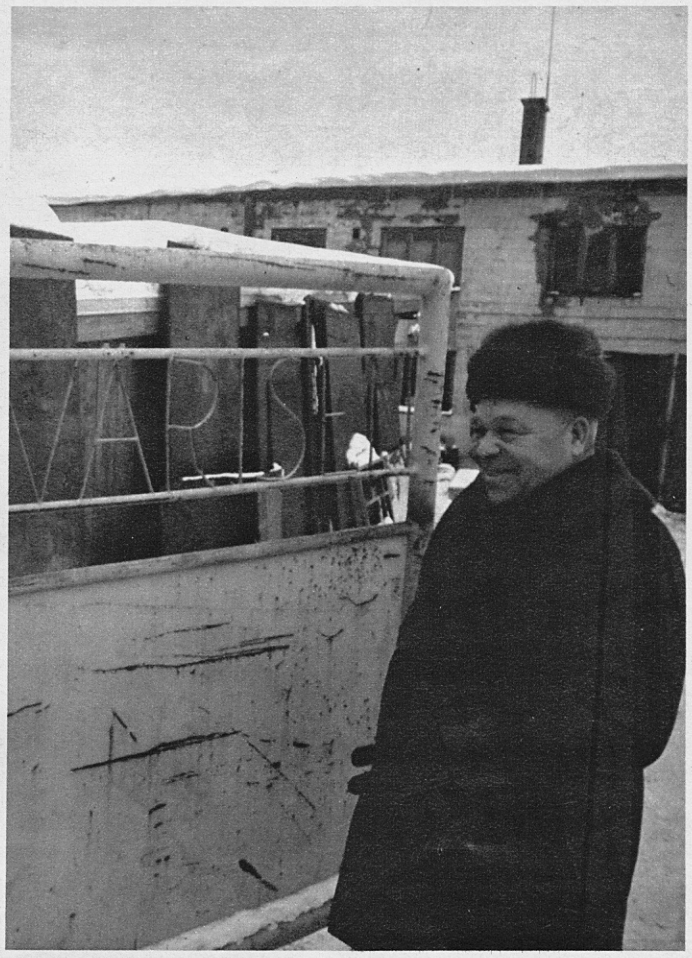

Romu-Janne ja tonttipolitiikka

Janne Hyvärinen omistaa huutokauppakamarin ja romuliikkeen kaupungin keskustassa. Hänellä ei ole hyvää sanottavana Kuopion kaupungin tonttipolitiikasta.

Hyvärinen yritettiin myös asettaa seinää vasten panemalla rakennuskieltoon hänen tonttinsa. Janne ei halunnut myydä kaupungille tonttiaan pilkkahinnasta vaan teki yllätysliikkeen — lahjoitti tontin rakennuksineen syöpäsäätiölle.

Mikä oli lahjoituksen perimmäinen tarkoitus?

— No ... eipähän tarvinnut ainakaan myydä alihintaan.

Oliko se puhdas kauppa?

— Kyllä se sitä oli. Nytpähän saavat Syöpäsäätiö ja kaupunki riidellä, jos sattuu tulemaan erimielisyyksiä. Perikunnalla ja minulla on tässä asumisoikeus aina vuoteen 2000 saakka. Ei siis perin huono kauppa, arvelee Janne Hyvärinen ja tekee kauppaa Syöpäsäätiön omistamalla tontilla yhtä hyvin kuin omallaankin. □

KUOPIOLAISTA MAMMUTTITAUTIA

Kuopiossa on rakennettu viime vuosina paljon ja kalliisti. Esittelemme kuvin ja muutamin sanoin huomattavimmat kalakukkokaupungin rakennukset.

Kuopion uimahalli maksoi yli viisi miljoonaa nykymarkkaa. Ei käy kieltäminen etteikö jälki olisi myös hinnan mukainen. Valvontatorni muistuttaa Helsingin uuden lentoaseman lennonjohtoa. On vipua ja vipstaakkelia. Osaavat ne pojat rakentaa kalliisti Kuopiossakin. Kuluttajat lienevät kuitenkin tyytyväisiä.

KÄÄNNÄ

Sanotaan, että olemme huumormiehiä

mutta niin olette kohta Tekin!

Karjalasta kajahtaa

Jo satakaksitoista vuotta on tätä olutta käytetty hyvän ruuan saattajana, löylyjen lauhduttajana ja juttujen kirvoittajana. Tänäänkin on totuus, että hyvä olut saa ihmiset viihtymään ja ilahduttaa mieliä.

mv

KUOPIOLAISTA MAMMUTTITAUTIA

Kuopion komea kirjastotalo, jonka vertaista saa kuulemma hakea maailmasta. Hinta oli tähtitieteellinen. Talosta kiisteltiin kiivaasti. Sisänäkymätkin ovat tähtitieteellisiä.

Kuopion kaupunginteatteri tuli kalliiksi jo rakennettaessa, mutta lisäksi on viime aikoina jouduttu tekemään suuria korjaustöitä. Zorbas laulaa siitä huolimatta.

Oikeustalo kuuluu myös Kuopion ihmeisiln. Siellä jaetaan oikeutta niin duunarin pojille kuin suurten toimitusjohtajien keskenkasvuisille autohurjastelijoille. Oikeustalo on valtion rakennuttama ja oli suhteellisen halpa, ainoastaan 2 707 000 markkaa.

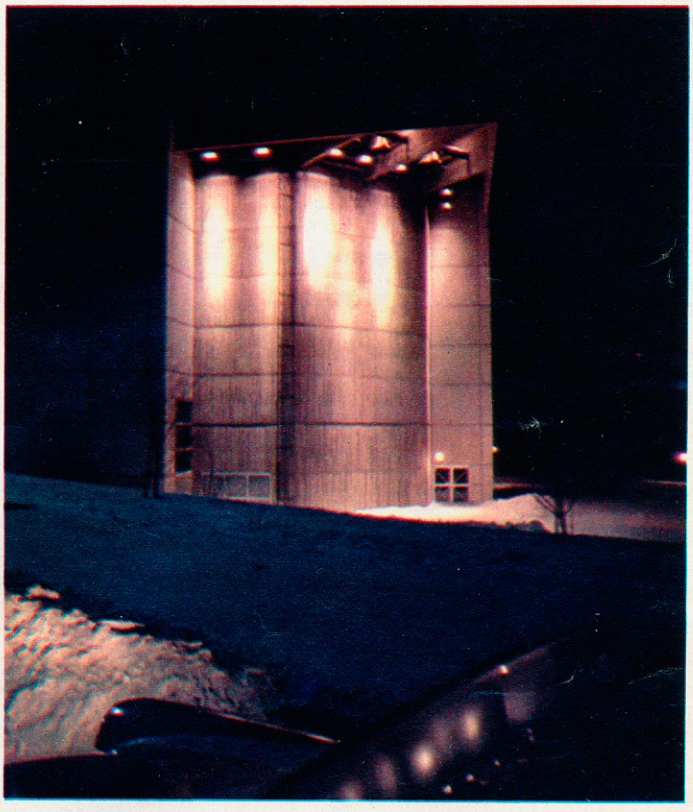

Kuopio on kunnostautunut myös kirkkojen rakentamisessa. Alavan kirkko rakennettiin muutaman sadan metrin päähän tuomiokirkosta. Kuopiolaiset ihmettelevät, mistä siihenkin sanankuulijoita piisaa. Mutta kirkko se jaksaa olla toivorikas. Hinta oli vain 3,6 miljoonaa markkaa! Amen! □

Tosi kuin vesi.

Exapan on nerokkaan tutkimustyön tulos.
Ei ime kosteutta, ei elä eikä halkeile. Kuten puu.
Salaisuutena on nerokas liimaratkaisu, joka perustuu lignosulfonaatin käyttöön: Exapan kestää kosteutta ja säänvaihteluja. Testattu 20° C vedessä 24 tunnin ajan: paksuusturpoama vain 3%.
Siksi Exapan sopii ulkoseiniin ja kattorakenteisiin.
Kesämökkeihin, autotalleihin, talousrakennuksiin.
Ja tietenkin Exapanilla on lastulevyn kaikki hyvät ominaisuudet: tiivis, kestävä, sileä ja helppo työstää.
Voidaan varastoida vaikka ulkona.
Tosi kuin vesi.

exapan

Exapan sään ja kosteuden kestävä lastulevy.

Paksuus: 12, 15, 18, 22 ja 25 mm
Leveys: 120 ja 122 cm
Pituus: 250, 275 ja 300 cm,
erikoistilauksesta myös 550 cm

Sisäkäyttöön tietysti Wisapan ja Vilalastulevyt

SUOMEN SUURIN LASTULEVYVALIKOIMA

SCHAUMAN

Oy Wilh. Schauman Ab Jyväskylä puh. 17 760 telex 28215 Helsinki 10 puh. 13 755 telex 121342

INTERFLAN

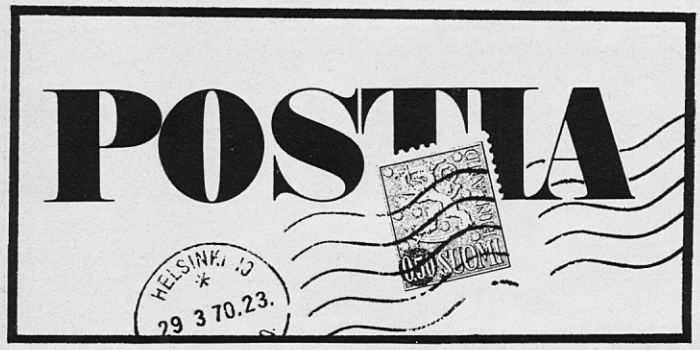

Miltä tuntui hypnoosissa?

Numerossa 2/1970 olleen hypnoosijutun vuoksi haluan siinä mukana olleena henkilönä ystävällisesti huomauttaa eräiden tekstissä esiintyvien kohtien epätarkkuuksista. Nimeni on Paavo Muhonen ja olen henkilö, jonka sanoitte käyttäneen asetta ja ampuneen hypnotisoija Hakasaloa tai oikeammin ehkä 'ryöväriä', joka tunkeutui huoneeseeni uhmaamaan omaisuuttani. Kirjoituksenne siitä, mitä lausuin koetilaisuuden jälkeen ei pitänyt paikkaansa. Muistamani mukaan sanoin vain, että muistan SELVÄSTI, mitä tein ja mitä koin ja tunsin hypnoositilassa ollessani. En maininnut mitään aseesta, sen käyttötarkoituksesta, hämmentymisestä, vaivaantumisesta, enkä liioin EPÄSELVISTÄ muistikuvista.

Ensinnäkin hypnoosi on mielestäni täysin luonnollinen ilmiö. Luonnollinen siinä mielessä, että siihen ei liity mitään mystillistä noituutta, yliluonnollisuutta, jollaista ihmisen ajatuksen kulku ei jaksa tavoittaa. Kuten Hakasalo sanoi, hypnoosi on siteitten katkeamista ulkomaailmaan ja ympäristöön ja vallan antamista omalle mielikuvitukselleen. Hypnoositilassa ihminen on altis erilaisille suggestioille. Itse hypnoosiin vaipumisessa on suuri vaikutus kokeen onnistumiseen itse koehenkilöllä. Keskittymisen täytyy olla ankaraa ja se tuntui määrätyissä vaiheissa jopa raskaalta ja rasittavalta. Esityksen jälkeen mieleeni tulikin ajatus, ettenpä heti toista kertaa kykenisi keskittymään uuteen yritykseen. Keskittyminen tuntui niin ankaralta, että yhteen aikaan, kun jo olin päässyt hyvään alkuun hypnoosiin vaipumisessa on kesi keskittymiseni vähäksi aikaa. Aloin ajatella yhtäkkiä, mitä pirua me oikein puuhaamme ja nauruhermojani alkoi kutkuttaa. Sain pidetyksi kuitenkin suupieleni ja silmäni kurissa ja voimakkaasti ponnistellen sain jälleen juonen päästä kiinni. Ajattelin, että on se nyt häpeäksi, jos minä, keskittymisen mestarina itseäni pitävä, pullahdan pois kisoista kesken kaiken. Hyvällä menestyksellä siinä ilmeisesti loppuun asti pullikoitiin, koskapa tuli suoritetuksi vastoin omia moraalikäsityksiäni murhakin. Oikea henkilö lienee vielä murhan suorittanut, sillä jo kärpäsen tappaminen normaalitilassa on vaikea temppu suoritettavakseni. Elämän säilyttäminen on niin suuri arvo minulle. Yleisenä periaatteenani on kaiken lisäksi se, että jokainen puolustakoon itseään luonnon hänelle suomilla aseilla, heikkouteensa vetoamalla tai nyrkkejään heiluttamalla, joten sekin seikka, etten hypnoosissa ollessani motskauttanut 'ryöväriä' eli Hakasaloa päin turpaa, vahvistanee käsityksiä siitä, että hypnoosilla voidaan saada aikaan jopa murha.

Paavo Muhonen
liik.tiet.yo.
Jyväskylä

Talja on tarpeeton

Kiitos, Hymy, Taljan naulaamisesta seinälle seuraavin perustein:

1. Tiedotustoiminta radiossa todella voidaan hoitaa ilman taljalaisia liikenneradion toimittajia.

2. Taljan oma tiedotustoiminta voidaan hoitaa paremmissa liikennejulkaisuissa.

3. Taljan liikennekuolemalaskennan voisi tarkemmin tehdä esim. Liikkuvan Poliisin päämajan joku konstaapeli 1 000 mk/kk, ja varmasti olisi tarkemmat tiedot kaikkialla.

4. Liikenneministeriön turvallisuusosastoon määrärahat, jotka Talja nyt pakkoperii liikennevakuutuksista.

5. Miten Talja on nimittänyt ja hakenut henkilönsä nykyisille hyvinpalkatuille vakansseille? Useimmat "tuttavankauppaa"? Julkiset virat ja julkinen hakeminen. Taljalaisista osa voitanee sijoittaa esim. ministeriön liikenneturvallisuusosastoon, elleivät vapaaehtoisin tuloin saa entisiä vakansseja pidettyä. Vapaaehtoisin tuloin toimivat esim. Ruotsin, Norjan, Tanskan, Saksan, Englannin ja Ranskan vastaavat järjestöt. Vapaaehtoisella toiminnalla ylläpidetään myöskin meillä esim. autojärjestöjä. Miksi siis autoilijain liikennevakuutuksista maksetaan päällekkäisorganisatiolle = Taljalle yli 2 miljoonaa nykymarkkaa?

6. Tutkimustyössä Taljaa parempia ovat esim. Työterveyslaitos, eri yliopistojen psykologian laitokset, Teknillisen korkeakoulun ao. osastot, VTT. Siis liikennetutkimukset päteville voimille — Talja on turha silläkin alueella.

7. Taljan maasutustaktiikka on inhottavaa. Kaikki pimeän ja liukkaan ajon kurssit jne. saavat kätensä ja mahansa täyteen eri brosyyrejä, muovisalkkuja, kuulakärkikyniä, lounaita — jopa aikaisemmin ulkomaanmatkoja.

8. Maakunnassa Taljan aluetoimistot toimivat päällekkäisorganisationa LP:n läänintoimistojen kanssa. Työ on jokseenkin samaa, lainataan materiaa ja jaetaan uusia teippejä. Vieläkö LP:n komisariot saavat Taljalta palkkaa n. 600 mk per kuukausi tilastoistaan. Kaupunkipoliisi — ei saa mitään?

9. Hymy voisi luetteloida taljalaisten tittelit ja palkat.

Talja seinälle
turhana tunarina

Jutut ja juorut

Pitkän aikaa on ollut mielessäni kysymys, kuka tai millaiset ihmiset nauttivat yksityisen henkilön maineen mustaamisesta. Pieni päivälehti, ennen puolueeton äänenkannattaja, on edesauttanut erään henkilön painostamista. Henkilön harvinaisia etunimiä on käytetty mitä merkillisimmissä yhteyksissä.

Tulee vain mieleen, missä on köyhän ihmisen oikeusturva. Ehkä joskus tuomaria voi käyttää jokainen hyväkseen vahingoittavien juorujenkin jäljillä. Erään maakuntalehden toimituksessa on tai on ollut eräitä sairaita yksilöitä. Tekemällä erään ihmisen silmätikuksi he ovat saaneet oman huonon elämänsä näyttämään sädekehältä.

Muutosta aikaan
Ottakaa yhteys Julkisen Sanan Neuvostoon. Sen toimialaan pitäisi kuulua nuhteiden antaminen moisesta kirjoittelusta.

Toimitus

Hiirien kohtalo

Oi Jumalani, oli ensimmäiset sanat, kun aukaisin Hymylehden n:o 4 ja silmiini nousi kuva valkoisista hiiristä. (Kuvat Yrjö Taurovaara, teksti Juhani Kirkkomäki.) Eikä auta kun pitää sydänalasta kiinni, haukkoa henkeään ja toistaa, oi Jumalani miten tämä on mahdollista? Eikö löydy enää kuva-aineistoa, kun pitää noin julmalla tavalla luoda, sikäli erittäin tärkeä asia kuitenkin esille?!?

Jo tuo asetelma kuvaa sairasta sadismia, miljoonakehyksissä sormin puristettu kuoliaaksi neljä viatonta luontokappaletta, sillä ei niitä ole numutettu eikä liioin hukutettu vaan suoraan ja sairaasti puristettu niin että veri tulee korvista ja suusta! Ei voi kun toistaa, miksi, miksi? Tiedän, että kanssani odottaa tuhansia eläinystäviä vastausta tähän törkeään eläinrääkkäykseen. Uskon, että myöskin saamme vastauksen. Olettehan aina vastannut huutonne siellä toimituksessa. Muuten hyvää mielenrauhaa sille henkilölle, jonka käsien kautta viattomien luontokappaleiden elämä on päättynyt.

Eräs kanssaihminen

Sekä kirjoittajan että kuvaajan mielenrauhaan eivät hiiret, jotka itse asiassa olivat valkoisia rottia, enää vaikuttaneet. Eläimet noudettiin kuvausta varten Helsingin yliopiston pieneläinasemalta, missä ne olivat kuolleet jo vuorokautta ennen kuvauspäivää. Kuolintavasta ei ole tietoa. Eläinkokeista tietysti voidaan keskustella pitkään. Samoin siitä, miten dramaattisesti luonnonsuojeluvuodesta voidaan kirjoittaa. Luonnon saastuminen on sekin hätkähdyttävä juttu. Sydänalastaan pitelee moni senkin takia. Käsitämme kirjoittajan huolen, mutta vakuutamme, että nämä rotat tekivät vielä kuolemansa jälkeen palvelusta mielestämme hyvälle asialle.

Toimitus

Vennamo I

Kuinka te voitte vielä vaalien jälkeen panna lehteen, että Veikko Vennamo on epäsuosituin suomalainen. Vaaleissa ei

KÄÄNNÄ

TRANSLUMINOUS BY

CUTEX

Aivan uutta läpikuultavaa loistoa kynsillenne

Transluminous on kuin veden heijastama valo. Tällaista kynsilakkaa ei ennen ole ollut — me keksimme sen. Transluminous hehkuttaa eikä vain peitä kynsiänne. Transluminous välkehtii, mutta luonnollisen kauniisti. Transluminous on homogenisoitu, jotta sen hohto säilyisi viimeiseen pisaraan asti kullalta kimaltelevina väreinä tai sävyinä. Transluminous muuttaa kauniiksi kaiken, mitä se koskettaa.

TRANSLUMINOUS: uudentyylinen huulipuna. Vaaleanpunaisena tai violettina kimmeltävää, veden heijastamaa säteilyä. Transluminous ei ole vain väri, se on aivan uusi huulipuna, jollaista ette ole koskaan ennen kokenut.

If it's Here and Now it's Cutex

POSTIA

kukaan ole koskaan niin hyvin pärjännyt kuin Vennamo. Olettehan te ennenkin häntä ja muita maaseutupuoluelaisia pilkanneet, mutta minä sanon kokemuksesta, että on siellä yhtä hyviä ihmisiä kuin muissakin puolueissa. Ette te kuitenkaan Johannes Virolaisesta tai Rihtniemestä uskalla tehdä epäsuosittua. Se oli minusta paha juttu.

Äänestäjä

Vastaus I: Me emme tehneet mitään. Kilpailun ratkaisivat lukijat äänestämällä — kuten unohdettu kansakin.

Toimitus

Vennamo II

Hymylehti on samanlainen ketku kuin kaikki muutkin. Elää hetken aaltojen mukana. Minä olen ollut hyvin monta vuotta TPSL:n työssä mukana, mutta koskaan ei meille ole annettu mistään tukea. Hymylehti ei ole koskaan kirjoittanut meistä hyvin. Nyt, kun vennamolaiset saivat sellaisen huutovoiton, Te yritätte häntä vielä nostaa kaikenlaisilla kilpailuilla. Miksi ette tehneet sitä suoraan vaalien edellä. Harmittaa noin kaksinkamainen peli muuten hyvässä lehdessä.

Pajalainen

Vastaus II: Me emme tehneet mitään. Kilpailun ratkaisivat lukijat äänestämällä — kuten unohdettu kansakin.

Toimitus

Hymy ja äitiloma

Minä kysyn millaiset perusteet teillä on pistää 100 äitiä kesälaitumelle. Onko se arpa, joka ne ratkaisee vai itsekö te päätätte ehkä kauniin nimen perusteella? Kun ei sellainenkaan äiti, jolla on piruntusina lapsia ja yksi vielä päälle, ole kelvollinen loman ansaitsija. Joka on nähnyt ja kokenut niin paljon vastoinkäymisiä kuin te kaikki olette yhteisesti kokeneet, ei sittenkään ole mielestänne sellainen äiti. Olisin kaivannut ymmärtäväisten ihmisten hyvän myötätunnon ja pienen loman lahjaksi, mutta ei sitä vaan ole tullut, vaikka olen toivossa elänyt.

Maatiaiseukko

Olette varmasti lomanne ansainnut. Niin olivat kaikki tuhansien vastausten lähettäjät. Kaikkea parasta toivoen ja yrittäen matkalle voitiin valita vain 100. Valinnassa olemme olleet yhteydessä sekä sosiaalilautakuntiin että muihin asiantuntijoihin. Ja kyllä jokaisesta valitustakin on sanottu, että juuri hän on matkan ansainnut.

Toimitus

Rahaa jääkiekkoon

Rahaa myönnetään sille urheilulle missä menestytään, näin urheilujohtajat. Meillä on kaksi hallia, päättäkää nyt johtajat ja rakentakaa 3—4 lisää. Rahaa ei näytä olevan kiekkoilulle tässä maassa. Huippumaissa on kiekkoilijat lähes ammattilaisia, meikäläiset eivät, ei tarvitsekaan. Mutta aina kadehditaan jos epäillään pelaajien saavan joskus muutaman kympin. Esimerkiksi Ruotsissa virtaa suuret setelit pelaajien taskuihin. Suomalainen jääkiekkoilija on poikkeus, hän pelaa tyhjin taskuin, kaikkensa antaen Isänmaan puolesta. Tosiaan uhrautuvaisia kovia miehiä. He tekevät työtä kuin me muutkin että ansaitsisivat toimeentulonsa, vapaa-aika on harjoitusta ja pelejä. On tietysti luonnollista että tekevät työtä, mutta on helpotettava heidän rahahuoliaan. Miksi? Koska he menettävät vapaa-aikansa kiekkoilulle. Me istumme kaljalla vaan sillä aikaa. Siis rahaa kiekkoilijoille ja halleja lisää, niin mitaleita tulee joka vuosi.

BoBy Pori

Mies on törkyturpa

Kirjoittelette paljon seksistä ja sukupuolielämästä, eikä minulla ole mitään sitä vastaan. Mutta kirjoittakaapa kerran myös miesten hygieniasta. Silloin täytätte varmasti tuhansien työläis- ja pienviljelijäin naisten toiveet. Sillä se on niin räikeä epäkohta, että siitä kannattaisi jonkun akateemisesti sivistyneen tehdä oikein tutkimus.

Nämä miehet ovat sellaisia, että he käyvät korkeintaan kerran viikossa saunassa. Pesevät kätensä ja joskus jopa kasvonsakin silloin tällöin. Mutta hampaitaan korkeintaan silloin, jos silloinkaan, kun menevät vähintäin "maaherran" päivälL-

KÄÄNNÄ

Elämä on lyhyt

Tuntuu aivan siltä kuin vasta eilen olisit ollut lapsi. Nyt olet aikuinen nainen. Elä siis sen mukaisesti. Älä hukkaa yhtään minuuttia. Aloita nykyaikaisen, sisäisesti käytettävän kuukautissuojan — Tampax-tamponien — käyttö jo tänään.

Tulet kokemaan täydellisen vapauden, täydellisen mukavuuden. Ja sitähän varmasti haluatkin! Vapautta vöistä, neuloista, siteistä, hajusta. Tampax-tamponeja voit käyttää kylvyssä, suihkussa ja saunassa — jopa uidessasi. Tampax-tamponeja on myös mukava käyttää. Silkinsileä kotelo-sisäänpanoputki varmistaa hygieenisen paikalleenasettamisen ja on helposti hävitettävissä. Käsiesi ei koskaan tarvitse koskettaa Tampax-tamponia itseään.

EI VÖITÄ
EI NEULOJA
EI SITEITÄ
EI HAJUA

Ei olekaan mikään ihme, että Tampax-tamponeja käyttävät nykyaikaiset naiset 118 maassa kautta maailman.

Niin että tule mukaan, nauti elämästä! Hanki Tampax-tamponeja tänään. Niitä on saatavana kahtena imukykynä — Regular ja Super — 10 kappaleen normaalipakkauksissa ja **nyt myös hyvin edullisissa 40 kappaleen säästöpakkauksissa.**

TAMPAX tamponit

SISÄISESTI KÄYTETTÄVÄ KUUKAUTISSUOJA

SUOMESSA: OY TRANS-MERI AB, HELSINKI 10

onko Teidän sytytettävä kynttilä saadaksenne suudelman?

Ongelmaiho on helppo kätkeä tunnelmavalaistuksen armeliaaseen hämärään. Mutta entä kun haluatte tehdä valloituksen päivänvalossa? Jääkö suudelma auringossa Teille vain haaveeksi?

Päivittäinen puhdistus Starlet kasvovedellä tuo uuden kevään ihollenne. Starlet on syvävaikutteisesti puhdistava, ihoa aktivoiva kasvovesi, joka poistaa hellävaraisesti epäpuhtaudet ja tasapainottaa ihon rasvaisuuden. Starlet-iho on hyvännäköinen auringossakin.

Starlet -tunnettu GAHNS-tuote

VALKOINEN RISTI Helsinki

KUUKAUDEN LÖYTÖ edullisesti

KASETTI-NAUHURI

Huippuhieno, viimeisintä mallia oleva kasettinauhuri on mahdollista saada nyt todella edullisesti. Omaa tuontia, ei kustannuksia lisääviä välikäsiä. Helppokäyttöinen, korkealuokkainen nauhuri mahdollistaa uuden tavan kuunnella musiikkia missä tahansa, milloin vain. Jos tilaus saapuu kymmenessä päivässä, saatte kaupanpäälliseksi 1 kpl kasetteja. Sekunnissa vaihdatte kasetin ja mikrofoni kädessä voitte pysäyttää ja käynnistää laitteen kaukosäätimellä vaikka toisesta huoneesta. Kasettinauhuri on todellinen löytö liikemiesten ja opiskelijoiden muistikirjana. Korkean laadun takeena laitteella on 6 kk. TAKUU. Yksityiskohtainen käyttöohje seuraa mukana.
Teidän hintanne **129,—**

uutuus

AUTOSTEREONAUHURI

Uutuus, joka on voittanut käyttäjiensä täydellisen suosion tarkan ja hienon musiikintoistonsa ansiosta. Valitkaa nyt oma parempi radio-ohjelmanne. Autostereo on äärettömän helppokäyttöinen; käyttövalmis parissa sekunnissa. Alan viimeisten saavutusten mukaan tarkkuustyönä valmistettu todella korkealuokkainen autostereo. Moderni, viimeistelty muotoilu ja ulkoasu. Lisävarusteina toimitetaan kaksi kaiutinta, sähköjohdot, ruuvit yms. Toimintateho on 12 volttia. Laitteen varmakäyttöisyyden ansiosta sillä on 6 kuukauden TAKUU. Aikaisempi hinta oli mk 320,—, mutta nyt suuren tilauserän johdosta Teidän hintanne on vain mk **220,—**

VERKKOLIITÄNTÄLAITE

Säästää rahaa.
Laite kytketään suoraan pistorasiaan. Valmis kytkentä, joka sopii mm. yllämainittuun kasettinauhuriin. Verkkoliitäntälaitteella säästätte hetkessä patterien hinnan.
Säästökuukausihinta Teille mk **37,—**

Kasettinauhuriin sopivia

C-90 KASETTEJA

Toistoaika 2x45 minuuttia. Toimitetaan erikseen erittäin edulliseen säästöhintaan.
Teidän hintanne vain mk **9,—**

Leikatkaa irti ja lähettäkää jo tänään —

Vapaa-ajan postimyyntitalo
FINNROUTE lokero 20-123
Helsinki 20

Tilaan seuraavat artikkelit merkitsemällä rastin asianomaiseen ruutuun. Lisäksi postikulut jälkivaat. tilattaessa, kuluitta maksun seuratessa tilausta. Palautusoikeus. Väritavaraluettelomme ilmaiseksi.

- ☐ KASETTINAUHURI ..... kpl hintaan mk 129,—/kpl
- ☐ AUTOSTEREONAUHURI ..... kpl hintaan mk 220,—/kpl
- ☐ VERKKOLIITÄNTÄLAITE ..... kpl hintaan mk 37,—/kpl
- ☐ C-90 KASETTI ..... kpl hintaan mk 9,—/kpl
- ☐ Tilaan vain ilmaisen neliväriluettelonne. Lähettäkää se minulle välittömästi. 181

Nimi .....

Osoite .....

POSTIA

lisille. Hikistä aluspaitaansa he eivät suostu muuttamaan kun kerran viikossa ja yöpuku on heille kauhistus. Kun sitten 10 vuotta on saanut käydä tämän törkymöykyn viereen nukkumaan ja kauhulla odottelee, että se taas likaisine käsineen käy "kopeloimaan", niin kyllä siinä halut haihtuu, vaikka mies olisi ja onkin muuten erittäin hyvä. Oikein se naurattaa, kun nuo lääkärit kirjoituksissaan kehoittelevat miehiäkin oikein alapään putsaamiseen. Resepti niille olisi annettava ennen kun ne siinä asiassa korvaansa kallistaa. Ja kuitenkin ei tarvittaisi kun vettä ja saippuaa, jota nyt lienee kaikkein köyhimmilläkin. Emme me mistään "teoranteista" välitä. Vesi vanhin voitehista ja se olisi paras.

Likaisuuteen kyllästynyt

Urpo Lahtinen ja nudismi

Numerossanne 2/70 oli artikkeli "Mitäs me nakupellet", jota koskevissa kuvissa sivuilla 66 ja 69 toim.joht. Urpo Lahtinen esiintyi syntymäasussaan kuten toisetkin osanottajat, mutta kasvot peitettyinä. Miksi? Artikkelissa mainitaan ohimennen Lahtisen saapuneen tervehtimään vieraitaan, mutta siinä kaikki. Johdannossa taasen luvattiin poistaa kaikki salakähmäisyys ja tämä vaikuttaa ristiriitaiselta. Kumman "kantti" ei kestänyt, kirjoittaja Ennalan vaiko Lahtisen? Minulla ei ole mitään alastomuutta vastaan, mutta jollakin tuntuu olevan. Hymylehden pitäisi puhua asiat halki kuten lupaa — myös omalta kohdaltaan.

Häveliästä

Kantit kunnossa. Lievästi toimitusjohtajaamme muistuttava hahmo lisättiin kuviin jälkikäteen amerikkalaisella retushilla kuvaharmonian parantamiseksi.

Toimitus

Turhaa pulinaa

Oikein naurattaa kun lukee kirjeitä, joissa ihmiset vaahtoavat siitä, että Hymyssä on joskus ollut alastomien henkilöiden valokuvia. Nämä samat kirjoittajat tähystelevät paljasta pintaa siinä missä muutkin. Ja katsokaas, kuinka hurskaan näköiset ihmiset tuijottelevat minihameita ja etenkin niiden alle. Mikäs siinä, mutta kirjoittelut pois.

Ennakkoluuloton

Työläisen purnaus

Vaalit ovat ohi, ja tulos on kansan mielipide. Oikeisto voitti, mutta mitä siitä hyötyy työväki. Vastaus on: kaikki nousee paitsi palkat. Vasen ja oikea, työväki ja porvarit. Vasemmisto kuuluu työväelle. Meidän on itse ajateltava etujamme, koska toiset eivät sitä tee. Oikeisto onnistui vetämään valtavan massan työväkeä luokseen viime vaaleissa. Haluan sanoa tälle ryhmälle, seuratkaa nyt tarkkaan mitä oikeisto tekee hyväksenne. Miellytään turhiin sössötyksiin eikä katsota tositekoihin. Työ on vaikeaa tässä velkaisessa maassa. Sijoittakaa pienikin raha oikein, siten kehitämme yhteiskuntaa paremmaksi.

Vaikeat ajat ovat edessä, ja vähävaraiset kärsivät. Vuonna 62—66, jolloin rehoitti porvarieduskunta oli tästä selvä

KÄÄNNÄ

KOKEKAA TEKIN TODELLINEN KIRJAELÄMYS

vaimo jonka minulle annoit

(tapahtui hääyönä)
"Olin malttamaton ja malttamattomuudessani varmaan kömpelökin. Ja hän kierähti luotani kirahtaen ja työnsi haparoivat käteni tylysti takaisin. — Annetaan sen olla tänä yönä. Olen niin kaamean väsynyt."

Kirja on hätkähdyttävä ja käänteissään yllättävä. Täynnä traagisuutta ja voimaa. Niinkuin vain Veikko Ennala osaa.

KIRJAKAUPOISTA JA R-KIRJAN MYYNTIPISTEISTÄ.
HINTA 10 MK. Voitte myös tilata sen suoraan meiltä.
KUSTANNUS-VAIHE KY Postilokero 1566 Tampere
Puh. 931-33 333

Tilaan tiliini postiennakolla kirjan
VAIMO JONKA MINULLE ANNOIT hintaan 10 mk.
POSTIMAKSUA EMME VELOITA.

Nimi .....

Lähiosoite .....

Postitoimipaikka .....

Hy 5/70

Theranyl

voide lihassärkyyn

- tehoaa vedon aiheuttamaan särkyyn
- helpottaa reumasärkyä
- taittaa noidannuolen
- karkottaa liikunnan ja harjoittelun aiheuttaman säryn
- auttaa nivelsärkyyn
- lievittää nyrjähdysten ja lihasvenähtymien aiheuttamia kipuja

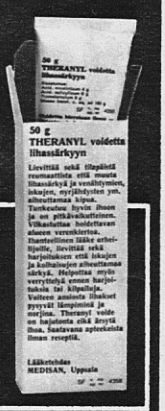

Saatavana apteekeista ilman reseptiä

Lääketehdas
MEDISAN AB
UPPSALA

TALOUDELLISESTI AJATTELEVALLE

Perfekta

Luotettava, hygieeninen PERFEKTA myös edullisessa säästöpakkauksessa. Terveysside, jota peittää pehmeä vanukerros. Terveysside taloudellisesti ajattelevalle naiselle. PERFEKTA.

SUOMEN VANUTEHDAS
puhtauden palveluksessa

esimerkki. Elintaso on ehkä noussut porvareille mutta ei vähävaraisille.

Työmies
Pori

Nykyaikaista

Tuli mieleeni nykyajan elämänmeno yleisesti ajatellen. Kuinka sitä sukupuolivalistustakin annetaan. Ja huoruus on lisääntynyt valtavasti kun tiedetään ettei siitä väki lisäänny. Sitä kun ei pidetä enää huoruutena vaikka yötä päivää sitä harjoitetaan missä vain on tilaisuus. Tuo villi meno kun jatkuu niin kyllä kai ne urokset saavat ja sukupuolitaudit lisääntyvät ja mielenterveys järkkyy. Suurimmalla osalla tytöistä ei ole enää immenkalvoa kun menee naimisiin, jos menee. Luultavasti se on tavoitteena, jotta sitä ollaan kuin lammas- ja koiralauma tulevaisuudessa.

Joka tekee huorin, tekee syntiä omassa ruumiissaan. Voi maailmaa pahennusten tähden.

H. M.
Jokikylä

Ursula ja äiti

Kyllä on aikoihin eletty, kun äiti antaa tuollaisia lausuntoja lapsestaan rahasta ja vakuuttaa vielä kyynelsilmin suurta äidinrakkauttaan. Minun kävi ainakin sääli pieni Merja-tyttö, joka jo lapsena oli niin "vaikea", että pistettiin maailmalle hiihtämään. Kyllä kai siinä kehittyy vaikeaksi, jos 10-vuotias saa jo hoitaa vekseli- ym. aikuisten asiat ja katsella juoppojen isäpuolien vaihtelua.

Äidinrakkautta olisitte, Rouva Kääriäinen, osoittanut pysymällä vaikkapa "vainajana" jos kerran tyttärenne ei halunnut teitä tuntea. Lopettakaa lapsenne mustamaalaaminen ja antakaa hänen nyt nauttia elämästään ja missiydestään.

Joukko Ursulan ihailijoita
Helsinki

Äiti ja Ursula

Onko totta, että me suomalaiset vihaamme rotuerottelua jossakin Lännessä? Jos näin on, miksi olemme verivihollisia keskenämme? Jopa siinä määrin ettemme kaikin ajoin halua tuntea edes omaa "synnyttäjäämmekään", oi aikoja jonne olemme eläneet. On kysymys Merja Hannelesta. Tämä tuorein Suomen neito kiistämättä on maassamme nykypäivän huomion kohde sillä onhan tapahtuma tavallaan kuin kansamme yhteinen asia. Varsinkin jos otamme huomioon ne mahdollisuudet joita hänelle on avautunut kansamme tunnetuksi tekemiseksi mahdollisilla ulkomaanmatkoilla joita hänelle 'MISSI'-tittelinsä ansiosta on siunaantunut. On koitettu uuden Missimme sivistystasoa tuoda esiin jos joltakin kantilta vaikka se ymmärrettävistä syistä on jäänytkin omaan vaatimattomuuteensa. Allekirjoittaja haluaisikin nyt kansan sitä kuulematta kuiskata Missimme "korvaan": hyvä lapsi minne olet kadottanut Äitisi? Etkö tiedä, Hän elää vielä vaikka Hän onkin kuollut. Tiedätkö, metsien petoeläinpennut suuren hädän tullen etsivät suojaa "emonsa helmoista". Oletko sinä löytänyt suojapaikkasi jostain "muurin" ulkopuolelta? Tunnustan nykynuoren (en sano tätä monikossa) kehityksen siihen suuntaan, että he saattavat unohtaa lapsen ja vanhempien välisen rakkauden jo kaksikymmenvuotiaana vaikka en itse ole pystynyt siihen vielä seitsemälläkymmenellä ikävuodellanikaan, sammuneeko se koskaan.

Vaikka joku haluaisikin väittää, että psykologia on kehittynyt valtavasti ihmisiä toisistaan eroittavaan suuntaan niin vakaumukseni on ettei vihakaan voi polkea jalkoihinsa todellista rakkautta, mutta mitenkäs nyt olisi kunnian ja suuren rahan laita, ovatkohan ne lapsen ja äidin välistä rakkautta voimakkaammat? Pyydänkö sisimmässäni äitini väistymistä syrjään kurottaakseni vastaanottamaan kunniaa ja suurta rahaa, jota minulle syntymiseni ja kehittyneen ulkomuotoni ansiosta nyt ojennetaan. Kuinka kirkas olisikaan ollut tuo missikruunusi, jos ylpeys joka on katoavaa ei olisi päässyt sumentamaan sitä sädekehää jonka on ympärillesi kehittänyt ansioitunut ÄITISI. Odotatko mahdollisilta omilta lapsiltasi tätä kylmyyttä?

Oi sinua hetken lapsi, huokaan puolestasi.

70-vuotias vanhus

UUSI SÄHKÖISTETTY COMBI-SARJA

SHOKKIHINTA TARJOUS

SÄHKÖISTETTY PORAKONE maailmankuulun SKIL-tehtaan valmistama – huippusuosittu malli USA:ssa, ”tee se itse” idean luvatussa maassa

COMBI-SARJA
käsittää kaikkiaan
29 osaa

Käteishinta vain

168:-

voitte
SAHATA
KIILLOTTAA
PORATA
HIOA

VUODEN KIRJALLINEN TAKUU

KOKEILKAA KOTONANNE ILMAISEKSI 10 PÄIVÄÄ!

Nyt voitte hankkia itsellenne uskomattoman edullisesti luotettavan sähkötyökalusarjan, jonka avulla suoriudutte helposti monista mielenkiintoisista ja hauskoista tehtävistä. Uusi sähköistetty COMBI-sarja säästää aikaa sekä rahaa — samalla saatte enemmän irti vapaa-ajastanne!

Voimanlähteenä COMBI-sarjassa on 300 watin SKIL-porakone, jonka ankkuri on kuulalaakeroitu. Porakoneen ohella saatte joukon tarvikkeita, jotka soveltuvat mitä erilaisimpiin töihin: kätevän pyörösahan 125 mm:n terällä, joka voidaan asentaa 0—45° kulmaleikkauksiin, 9 kpl laatukarkaistuja metalliporia, 12 kpl eri karkeusastetta olevia hiekkapaperilaikkoja, kumisen aluslevyn, istukan ja istukan avaimen, kankaisen kiillotuslaikan sekä pesunkestävän lampaanvillahupun.

Teidän ei tarvitse olla asiantuntija pystyäksenne käyttämään uutta, sähköistettyä COMBI-sarjaa. Vaikkette olisi koskaan aikaisemmin edes pitänyt porakonetta kädessänne, opitte heti sahaamaan, poraamaan, hiomaan ja kiillottamaan — kaikki käy nopeasti ja vaivattomasti, sillä vahva SKIL-porakone tekee työn puolestanne. Teidän tarvitsee vain ohjata työkalua. Verraton apuneuvo on laaja käyttöohje, jonka saatte sarjan mukana ilmaiseksi.

Saatte COMBI-sarjan kotiinne 10 päiväksi tutustumista varten. Tästä Teidän ei todellakaan tarvitse maksaa mitään. Mikäli tulette siihen tulokseen, ettei sarja ole juuri sellainen kuin ajattelitte, ei toimitukseen sisälly mitään ostopakkoa. Eikö tämä ole reilua peliä? Annamme Teille aikaa tutustua sarjaan ja vasta, mikäli haluatte pitää sen, suoritatte maksun. Käteishinta on ainoastaan 168 mk (+ postikulut). Voitte suorittaa maksun myös kätevissä 30 mk:n suuruisissa kuukausierissä.

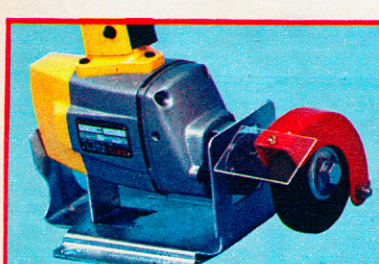

ILMAISEKSI
Mikäli suoritatte tilauksenne 5 päivän kuluessa ja päätätte pitää sarjan, liitämme lähetykseen aivan ILMAISEKSI tukevan penkkijalustan sekä täydelliset hiontatarvikkeet eli alumiinioksidisen hiomakiven suojakaapuineen sekä muovisen, läpinäkyvän suojalasin — arvokkaat lisätarvikkeet COMBI-sarjaanne.

Leikataan tästä

TILAUSKUPONKI

Lähettäkää minulle COMBI-sarja kotiini 10 päivän ilmaista kokeilua varten. Jos en ole siihen täysin tyytyväinen, on minulla oikeus palauttaa se 10 päivän kuluessa, enkä ole Teille mitään velkaa. Jos taas haluan pitää sen itselläni, suoritan mk 168:— käteisellä 10 päivän kuluessa lähetyksen vastaanottamisesta tai vain mk 30:— kuukaudessa kuuden kuukauden ajan (+ posti- ja toim.kulut mk 6:—).

Nimi .....

Ammatti ..... Synt. .....

Osoite .....

Postitoimipaikka ..... Hymy 1. 5.

Postikonttori, Helsinki 10, lupa n:o 1700

Voidaan jättää postin kuljetettavaksi ilman postimerkkiä

HOBBY HALL
(Oy Concert Hall Society Ab)

Postilokero 56018
HELSINKI 300

sukkahousujuttu:

Kun ostaa sukkahousut, ei halua harmia kaupanpäällisiksi.

Sietämätöntä, että sääriosa on liian lyhyt. Tai lepattaa löysänä nilkoissa. Ja polveen ripsahtaa silmäpako heti, kun vähänkin kyykistyy.

Niistä kiusoista pääsee, jos tietää jotakin sukkahousuasioista.

Ratkaiseva hetki on silloin, kun sukkahousut puetaan ylle. Oikea tapa on tämä:

Lahkeet kerätään rullalle ja vedetään jalkaan kärjestä aloittaen. Ensin toinen lahje polveen asti. Sitten toinen samoin. Jatketaan varovasti pyörittäen ylöspäin, kunnes housuosa on yllä.

Näin sääriosa venyy tasaisesti ja haaraosa tulee paikoilleen.

Huuhtelu joka käytön jälkeen palauttaa joustavuuden. Ja neulos pysyy kestävänä, kun ei lika sitä rasita.

Tämän voi itse tehdä sukkahousujensa hyväksi. Mutta suurin vastuu on tietysti sukkahousujen valmistajalla.

Norlyn vastaa ajanmukaisista valmistusmenetelmistä ja kehityksen seuraamisesta.

Norlyn-sukkahousuissa on micromesh-neulos. Se antaa sukalle pehmeän pinnan, joka vaikuttaa edullisesti säärien ulkonäköön. Micromesh-neulos on myös kestävämpi kuin sileä neulos.

Koska muotoilemattomat eli yhden koon sukkahousut ovat osoittautuneet istuvimmiksi ja kestävimmiksi, Norlyn valmistaa pääasiassa niitä. Ja koska kreppaamme itse langan, pystymme valvomaan tuotteittemme valmistusta alusta lähtien. Ja samalla takaamaan istuvuuden ja kestävyyden. Siksi Teidän kannattaa ostaa juuri Norlyn-sukkahousut.

Torniossa sijaitseva Norlyn on noussut kolmessa vuodessa Skandinavian suurimmaksi sukkahousutehtaaksi. Sen tuotanto on 1.500.000 paria kuukaudessa, kesäkuuhun mennessä kaksi miljoonaa.

Suurin osa tuotannosta menee vientiin. Euroopan maihin ja Yhdysvaltoihin asti.

Kun tietää asioita, on helppo valita. Saa sukkahousut, jotka istuvat, kestävät ja joustavat. Vaikka olisi villikin tyttö.

Pukekaa yllenne ja viihtykää!

SUKKA
Laatu n:o 1210. Muotoiltu. Vahvuus 20 den. Ovh. 2,95 mk.

POLVISUKKA
Laatu n:o 2240. Käytettäväksi housuasujen kanssa. 20 den. Muotoilematon. Pysyy hyvin ylhäällä. Ovh. 2,50 mk.

LASTEN SUKKAHOUSUT
Laatu n:o 3340. Yksi koko, joka sopii 120-145 cm pituisille. Vahvuus 30 den. Ovh. 3,90 mk.

YHDEN KOON SUKKAHOUSUT
Laatu n:o 4240. Muotoilemattomat. 20 den. sääriosa, 30 den. housuosa. Vastaa kokoja: 7-10½ sukkaosa, 34-42 housuosa. Ovh. 4,90 mk.

"ISOJEN TYTTÖJEN" ERIKOISKOKO (Extra Large)
Laatu n:o 5240. Housuosassa leveä kiila vyötäröön asti. Vastaa kokoja: 9½-11½ sukkaosa, 38-52 housuosa. Ovh. 5,90 mk.

KISSAPUKU
Laatu n:o 6240. Body stocking, sukkahousujen ja alushameen yhdistelmä. Sopii nykymuodin harrastajille, vapaaseen ja kevyeen pukeutumiseen. Muotoilematon. 20 den. sääriosa, 40 den. yläosa. Ovh. 9,90 mk.

Kaikissa näissä kevään värit: Eurocolor-Vienna. Virva, neutraali ruskea. Grafiitti, vaalean harmaa. Musta. Valkoinen.

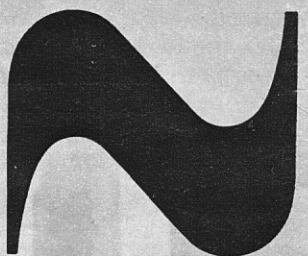

norlyn

Norlyn-tuotteita myyvät kaikki hyvin varustetut tekstiilikaupat ja tavaratalot kautta maan.

SUPERTOIMITTAJA

Piirtänyt Juha Wahlsten

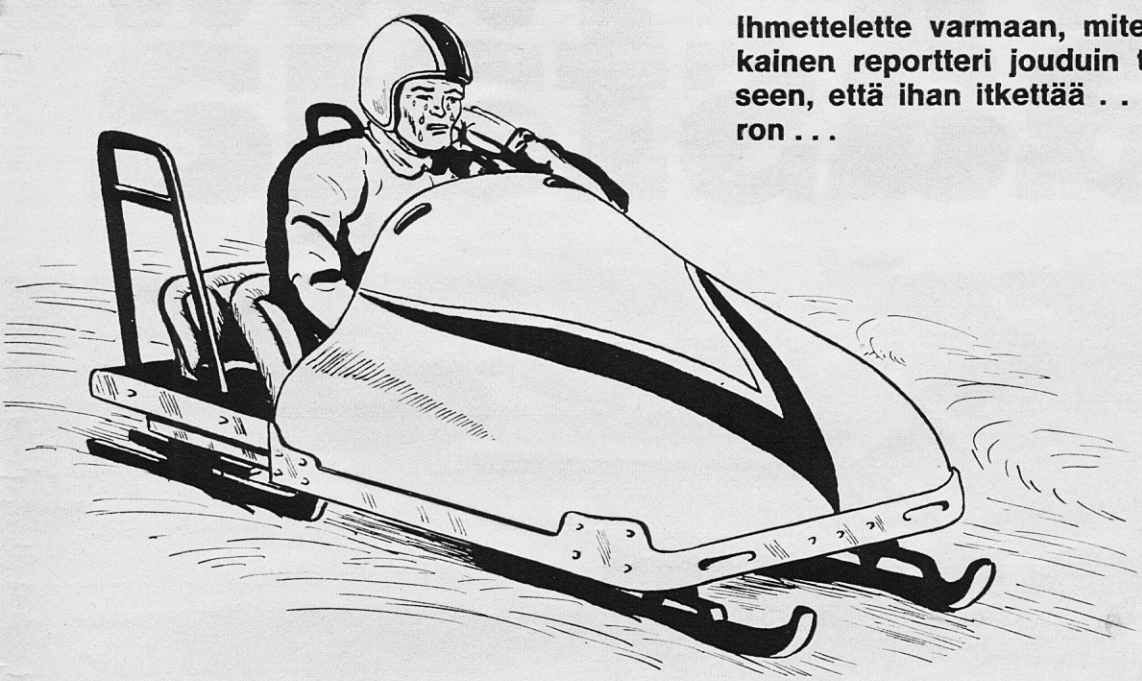

Ihmettelette varmaan, miten minä, kovanahkainen reportteri jouduin tällaiseen tilanteeseen, että ihan itkettää . . . No, minäpä kerron . . .

. . . Pidimme toimituspalaverin, jossa päätettiin, että seuraavaan lehteen tehdään ns. tempausjuttu. Kilpakelkkailusta. Idea saatiin siitä, että Suomeen on anottu talviolympialaisia, mutta alppilajien suorituspaikkaa ei muka löydy. Päätoimittaja oli kuitenkin sitä mieltä, että kyllä löytyy, kun Tuikkulehti organisoi.

JATKUU SIVULLA 160

40 hv:n moottorin rakentaminen on vanha tarina.

Saada sama suorituskyky 20 hv:n moottoriin on tämän päivän juttu.

JOHNSON esittelee:

Säästäjä

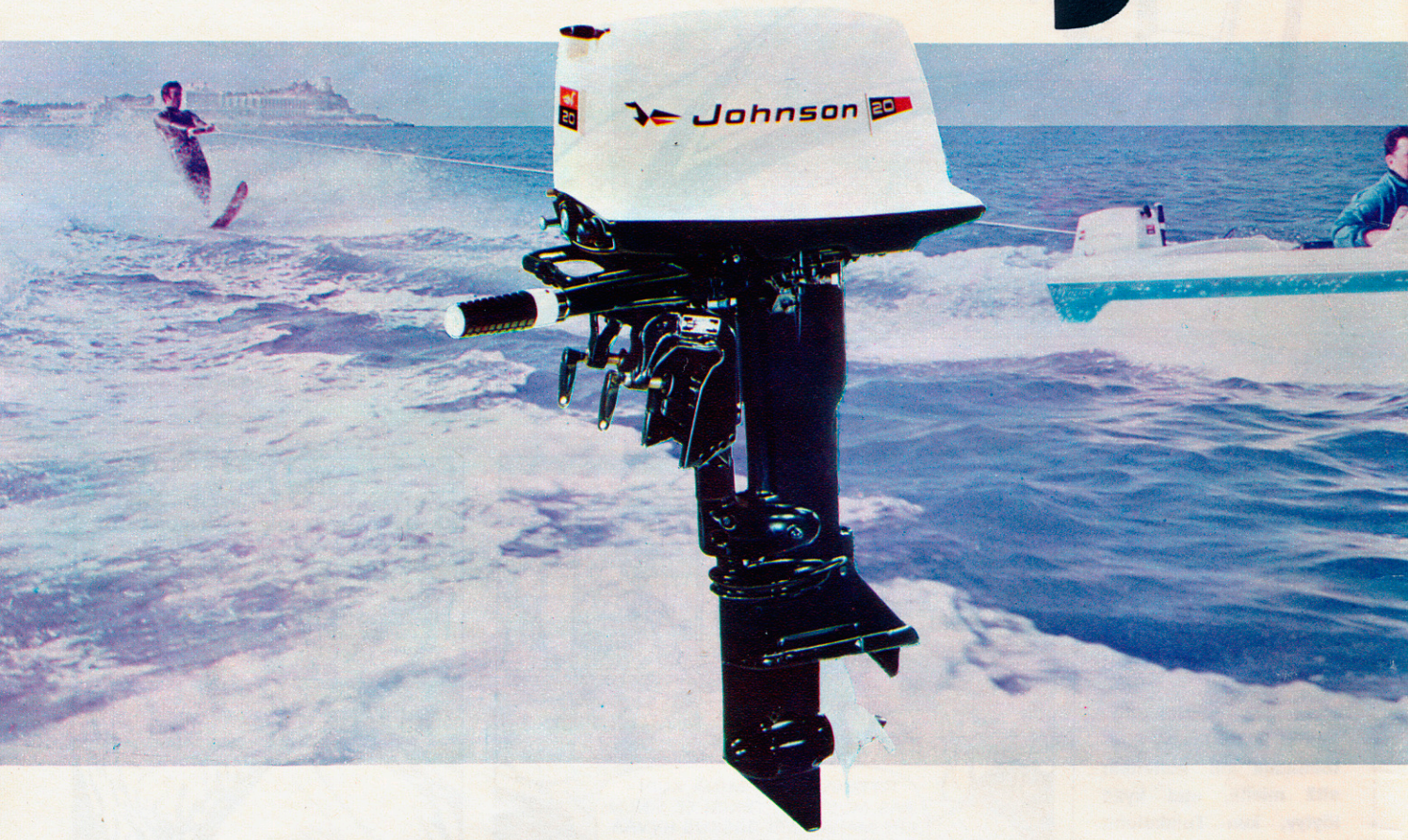

Ensimmäinen 20 hevosvoimainen, joka vetää vesihiihtäjää vaivatta. Siksi, että kun JOHNSON ilmoittaa tehoksi 20 hevosvoimaa, ne eivät ole tuulesta temmattuja, vaan todellisia voimanpesiä, jotka vetävät hiihtäjän hetkessä pintaan.

JOHNSONin 20 hevosvoimaisen on varmasti suunnitellut nuori mies. Se muistuttaa rajua urheiluautoa. Jokainen sen osa on mestarillista mekaniikkaa. Esimerkiksi liukukytkin, joka estää moottoria vahingoittumasta, jos potkuri osuu vedenalaiseen esteeseen.

Niin että pysähtykää ja ajatelkaa ennen kuin ostatte keskiluokan perämoottorin! Taikka huomaatte varustautuneenne vesihiihtoon moottorilla, joka ei siihen sovi. Kärsitte väärästä taloudellisuudesta kun Teidän olisi kannattanut maksaa hiukan enemmän JOHNSON-moottorista. Ainoasta, joka 20 hevosvoimien luokassa antaa Teille suorituskyvyn huipun. Muistattehan, että yli 20 hv:n perämoottorilla varustetut veneet täytyy rekisteröidä.

Erinomainen huolto. 2 vuoden takuu.

Maahantuoja: OY NIKOLAJEFF AB
Mikonkatu 19, Helsinki 10

Johnson
johtaa luotettavuudessa

karhun-kierros

Taas Karhu kulkee koko kierroksen.
Ja kaatuu moneen lasiin.
Voimakas porilainen Karhu.
Moninkertainen kultamitaliolut.

pojat - porilaista

SUPERTOIMITTAJA

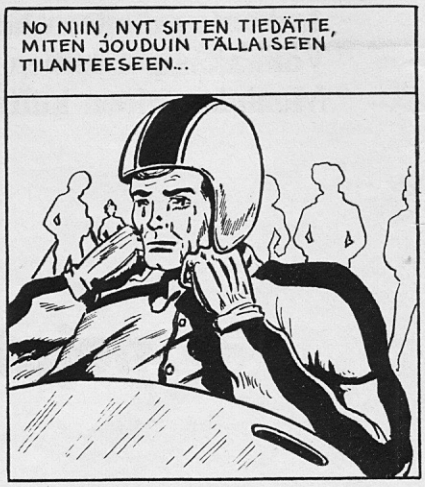

Jammu:

YRJÖ LENIN-GRADISSA

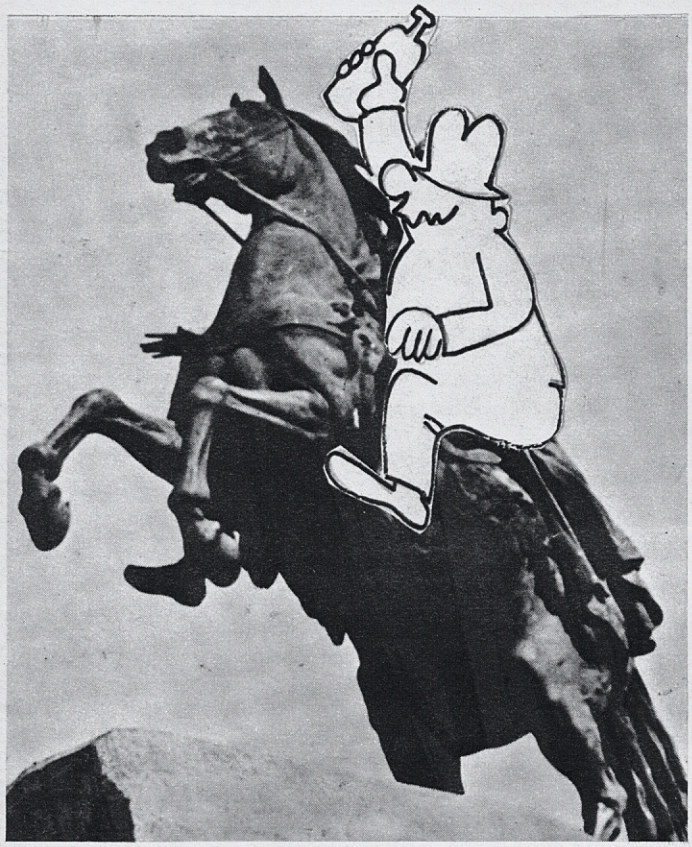

TERVE TAAS KOTOVÄKI

Työkaverien kanssa hommattiinhäntä lainaks auto ja lählettiin pirulauta viikonloppureissullen Leninkrattiin. Kommeeta oli, ei siinä mittään. Nähtävyyksiä ruvettiin kattelemaan jo alkumatkasta. Esimmäisenä kattottiin Haminan Seurahuone. Siellähäntä on perskeleen kommee kapinetti.

Sittenhäntä tultiin rajallen. Vaalimaallen. Tullissa olivatten tarkkoja. Venäjän poijjaat tarkistivatten auton penkinalusekkin. Eihän ne sieltä mittään löytäny. Paitti Vikin.

Ei ne sillen mittään tehny. Herättelivätten.

Viipurikin nähtiin, ei siinä mittään. Poijjaat näkivätten sen kuulusan Viipurin linnankin. Minenhäntä huomannu. Kattelinhäntä juur sillon toiseen suuntaan, kun olinhäntä vartiossa, jottei päästäs aijjaan rautatieaseman ohitte. Viipurissa ei näjetsen ole mualla ravintollaa.

Pikkuhiljaa tultiinhäntä Leninkrattiin. Hotelli oli uppee. Europeska, vai mikä piru hänen nimensä oli. Heti etteisessä nähtiinhäntä muitakin suomalaisia. Viki astu yhlen sormillen.

Oli muuton mahlottoman iso hotelli. Kun kukkaan meitistä ei osannuhäntä venäjän sannaa, nin oltas oltu siellä helisemässä ilman Vikkiä. Olihäntä opetellu sen verran venättä, jotta tultiinhäntä hyvin juttuun. Nimittäinhäntä yhlen sanan. Meinaten yöpaari.

Siinä se esimmäinen ehtoo menikin kommeesti, ei siinä mittään. Oli siellä orkesterikin. Joku sano, jotta se soitti venäläistä kansanmussiikkia. Mutten minähäntä kuullu muuta kun Issoo Anttia ja Rannanjärvee. Meilän porukan poijjaat laulovatten.

Seuravana aamuna lählettiinhäntä kattomaan kaupunkia. Esin hajettiin nin perskeleesti Vikkiä. Löytyhän se vihlon. Se tuli ovissa vastaan kaupunkilta päin. Ilman takkia ja kenkiä.

Elukkamuseossa käytiin ja nähtiinhäntä mammutti. Olihan sekin jottain. Mutta on siellä Venäjän maalla isompaakinhäntä imehleltävää. Meinaten kauppoja, joista saahäntä vappaasti votkaa.

Ehtoopäivällä oltiinhäntä sirkuksessa. Ette jukolauta uskos mimmosia temppuja nähtiin. Pelle oli paras. Esin luultiinkin sitä suomalaiseks turistiks. Koko aijjaan toheloitti.

Joo, semmosta meitillä oli. Yhlessä hienomman mallin ravintolassa viellä oltiin. Taisihäntä olla nimeltänsä Satko. Oli jukolauta mahlottoman korkee huone. Katonrajassa oli parvekekkin. Eihäntä oltas muuten huomattukaan, mutta yks äijjä putos sieltä meilän pöytään. Ei sillen kuinkan käyny. Pulistelihäntä vaan kaviarit vaatteistansa ja sano, jotta terve kaverit, Rantasalmelta tullaan.

Seuravana aamuna lählettiinkin sitten kottiin. Kaunis kaupunki se Leninkraatti on, ei siinä mittään. Huomasin sen siittä postikortista, jonka lähetin teitillen.

TERVEISIÄ YRJÖ

TÄLLÄ PAKINALLA on vakavampaakin sanottavaa kuin Yrjön höpötykset. Oikeastaan se sisältää Leningradissa olevan Suomen konsulin terveiset suomalaisille turisteille. Konsuli huomautti nimittäin hienovaraiseen diplomaattiseen tapaan, että kotimaan lehdistön olisi syytä hieman tukistaa suomalaisia matkailijoita näiden käytöksestä Leningradissa. On esiintynyt liian paljon tohelointia. Tämän hän sanoi suomalaiselle tv- ja lehtimiesryhmälle, jonka mukana oli myös

JAMMU

Leningradissa 7. 4. 1970

"sveitsiläistä"

A-LAATUA!

kellon no 926 punainen ankkurikoneistol

TEHKÄÄ SE NYT

JA OSTAKAA KERRALLA KUNNON KELLO tai aito kultakoru!

— tarkastakaapa, mitä pystymme Teille vielä tarjoamaan ilmaisena kaupanpäällisenä — se on MARKKINOIDEN PARASTA! Meiltä voitte aina ostaa joko käteisellä tai osamaksulla, ja ostittepa kellon tai korun — aina Te saatte valitsemanne kaupanpäällisen HETI! Turvallisuutenne takeeksi saatte 1 v. Takuun/Kellovakuutus (3,—), Teillä on täysi palautusoikeus meidän kustannuksellamme, jolloin saatte rahanne heti takaisin! SWISSKELLOT on palvelut asiakkaitaan postitse jo yli 10 v. ajan — se kertoo saamastamme luottamuksesta ja suosiosta. Nyt tarjotut kellot ovat varustettu "SWISS-MADE" ankkurikoneistoilla, ne ovat parhaat mahdolliset, kultakorut ovat hyvin viimeisteltyjä ja kiilloitettuja — laadusta emme ole tinkineet! Hintamme ovat tunnetusti edulliset, ne ovat valmiita netto-hintoja, eli alennukset jo pois-laskettuna! Valitkaa omanne — tilatkaa jo tänään; olette taatusti tyytyväinen!

926

8108
8508

8522

8111

893
5893

no 926, 21 kiv. milljonär-uutuus, — jonka koneiston näette tässä myös, se on A-laatua. Profectus-kehys on vesitiivis ja nykyaikaisesti muotoiltu. Incabloc-iskusuojaus, antimagn. kestojousi, värillinen taulu, — silti hinta vain mk 109:— ja 15,—/kk-erät.
no 8522, 25 kiv. kaksois-automaatti kultadoubleisena, itsevetävä koneisto **kuulalaakerilla!** Incabloc, antimagn. kestojousi jne. — osoittaa Teille sekä kk:n että viikon päivän, vesitiivis, mk 198:— ja 22,—/kk-erät.
no 8111, 25 kiv. Felca **Sukeltajanautomaatti,** jossa 10 atm. erikoisvesitiivis, **erilainen jaloteräskehys,** Eta itsevetävänä, täysin automaattinen päivyri, upea värillinen taulu, "tropic" rannekkeella, incabloc, antimagn. jne. Vain 198:— ja 22,—/kk-erät.
no 893, 21 kiv. nykyaikaisesti muotoiltu "kalenterikello" **päivän muotia,** vesitiivis kromikuori, incabloc, antimagn. kestojousi, vaihtaa aina uuden päivän automaattisesti — **kello joka huomataan,** myös itsevalaiseva vain mk 112:— ja kk-erät 15:—.
no 5893, sama kello kultadoubleisena, hinta mk 119:— ja 15,—/kk-erät.

no 8108, 25 kiv. upea Felca Kalenteriautomaatti, **vesitiivis** jaloteräskehys, joka on suunniteltu hyvin käteensopivaksi — parannettu nelikulmainen muoto, todella upea itsevetävä herrasmiehen kello, ja laatu on tunnettua Felca-laatua, hinta mk 198:— ja 22,—/kk-erät.
no 8508, sama kultadoubleisena, hinta sama!

KULTAKORUJA:

no 2014-P, Uutuus sormus 14 kar. kultaa, jossa moniviisteinen hyvä pyöreä korukivi, s. aquamarin, s. valkospinelli valittavana, mk 105:— ja 15:—/kk-erät.
no 1816-S, Naisten 14 kar. sormus-uutuus soikealla kivellä, valittavana samat kuin yllä + savukvartsi, mk 105:— ja 15:—/kk-erät.
no 28/R, 14 kar. Sormus-uutuus, soikealla s. aquamarin tai valkospinelli kivellä, mk 129:— ja 15:—/kk-erät.
no 1000, Uutuus-Kalvosinnapit, **kokokultaiset** ja kaksiuloitteiset, meillä tämän mallin yksinmyyntioikeus, paino yli 10 gr. **vain mk 149:—** ja 22:— kk-erät.
no 2012, 14 kar. kult. KORVAKORUT Ø 12 mm korukivillä, kuten yllä sormuksissa, mk 105:— ja 15:—/kk-erät.
no 605, aito timanttisormus 18 kar. kultaa, jossa on briljantti-hiottu 5 pointin timantti istutettuna valkokultaan, ainoastaan mk 172:— ja 22:—/kk-erät.
no 610, aito timanttisormus 18 kar. kultaa, jossa on 10 pointin briljantti-hiottu timantti istutettuna valkokultaan, vain mk 269:— ja 30:—/kk-erät.
"BISMARCK" — 14 kar. kultaketjut, ns. raskasmalli, kotelolukko, huoliteltu hiottu pinta.
no 155, n. 5,5 mm leveä vain mk 109:— ja 15:—/kk.
no 165, n. 6,5 mm leveä " mk 145:— ja 22:—/kk.
no 185, n. 8,5 mm leveä " mk 175:— ja 22:—/kk.
no 2620, bismarck-**KAULAKETJU,** 14 kar. jousi- tai kotelolukko keskeltä **n. 6 mm** päihin suippeneva, pituus **n. 430 mm,** vain mk 145:— ja 22:—/kk-erät.
RANNERENKAAT: 14 kar. kultaa, varm. lukko vitjoilla, Flacca tai puolipyöreä malli: FL = flacca ja PP = puolipyöreä.
no 1305, lev. 5 mm, **Flacca,** mk 129:— 15:—/kk.
no 208, lev. 8 mm, **FI/PP,** mk 142:— 22:—/kk.
no 210, lev. 10 mm, **FL/PP,** mk 159:— 22:—/kk.
no 212, lev. 12 mm, **FL/PP,** mk 174:— 22:—/kk.
no 214, lev. 14 mm, **FL/PP,** mk 199:— 27:—/kk.

no 7630, 17 kiv. Eta-ankkurikoneistolla oleva siro naisten juhla-kello, safiirihiottulasi, kultadoubleeta, incabloc-iskusuojattu, antimagn. kestojousi jne. vain mk 104:— ja 15:—/kk-erät.
no 7640, samantapainen kuin 7630 jossa siis safiirihiottu lasi, mutta kehys on täyttä 18 kar. KULTAA, silti hinta vain mk 159:— ja 22:—/kk-erät.
no 8310, 21 kiv. Eta-koneistolla oleva upea naisten kultadoublekello, jossa vesitiivis kehys, keskisek. osoitin, incabloc-iskusuojattu, antimagn. kestojousi, vain mk 119:— ja 15:—/kk-erät.
no 898, 17 kiv. SUKELTAJANKELLO, jossa lisänä päivyri, maailmanaikarengas, jota voi käyttää ns. aikarenkaana ajanottoa varten, 6 ilm.k. erikoisvesitiivis kehys, pimeässä voimakkaana loistava, "tropic" rannekke, erikoishintaan mk 129:— ja 15:—/kk-erät.
no 832, 17 kiv. SUKELTAJANKELLO, jossa aikarengas ajanottoa varten, hieman isompi koko kuin no 898, mutta ilman päivyriä, siksi hinta vain mk 119:— ja 15:—/kk-erät.
no 1130, 17 kiv. vahva miesten kello kromikuorisena, näyttää tarkan ajan — on taatusti eräs parhaista miesten kelloista, incabloc, antimagn. kestojousi jne. nyt Teille erikoishintaan vain mk 95:— ja 15:—/kk-erät.
no 333, 17 kiv. AS-ankkurikoneistolla oleva sievä naisten kultadoublekello vesitiiviinä, sama laatu kuin miestenkin malleissa, vahva ja tarkka jokapäiväiseen käyttöön, vain mk 99:— ja 15:—/kk-erät.

SWISSKELLOT

(Kalevank. 20, II, puh. 602 242)

Box 10164 Helsinki 10

Lähettäkää heti palautusoikeudella ja 1 v. Takuulla postiennakkona (käsiraha + kulut) **kello**/koru
no ..... Ø mm ..... mk .....
☐ maksan osamaksulla = **käsiraha** + kk-erät
(huom! käsiraha on aina ostoksenne OSA-suoritus).
☐ tilaan **käteismaksulla,** saan **10 % kät.-alennuksen.**

Valitsen KAUPANPÄÄLLIS!KSI ostokseeni rastilla merkityn **kult.** Arvoesineen, sen halkaisijakoko on Ø mm ..... (sormus).

☐ 14 kar. kokokultaiset "Ruusu" korvakorut
☐ 14 kar. kult. miesten Onyx-kivisormus
☐ 14 kar. kult. naisten s Aquamarin-kivisormus

Hymy 5/70

nimi selvästi

synt. aika kirjoilla

osoite tarkasti

PIKAPALKINTONA LÄMPÖRULLAT 1 KK:N AJAN

VALITKAA TÄSTÄ KAUPANPÄÄLLINEN

TILATKAA HETI MIKÄ TAHANSA

KELLO tai KORU!

(Huom! KAIKKI ALLAMAINITUT HINTAMME OVAT JO VALMIIKSI ALENNETUT!)

● **Bismarck**-ranneketjut ns. **raskas**-malli, kaikki kotelolukolla, 14 kar. no **155,** leveys n. 5,5 mm, mk **109.—** kk-erät mk 15.—.
no **165,** leveys n. 6,5 mm, mk **145.—** kk-erät mk 23.—.
no **185,** leveys n. 8,5 mm, mk **175.—** kk-erät mk 23.—.

Rannerenkaat, puolipyöreä tai Flacca malli, varmuuslukko vitjoilla, 14 kar.
no **8,** lev. 8 mm, mk **139.—** kk-erät mk 23.—.
no **10,** lev. 10 mm, mk **154.—** kk-erät mk 23.—.
no **12,** lev. 12 mm, mk **169.—** kk-erät mk 23.—.
no **14,** lev. 14 mm, mk **199.—** kk-erät mk 23.—.

no **3262, 14 kar.** Bismarck-kaulaketju, keskeltä n. 6 mm päihin suippeneva malli, pituus n. 43 cm, jousi- tai kotelolukolla, mk **149:—** ja 23:—/kk-erät.

● **SORMUS-UUTUUDET! 14 kar. kult.**
no **157,** komea miesten KIVISORMUS aidolla savukvartsilla, 14 kar. kultaa, mk 139:— ja 15:—/kk-erät.
no **116,** tyylikäs sormus, 14 kar. kultaa, iso Ø 16 mm kivi = s. aquamarin, valkospinelli tai aito savukvartsi, mk 139:— ja 15:—/kk.
no **1216,** 14 kar. kult. kivisormus soikealla s. aquamarinilla tai valkospinellillä, mk 105:— ja 15:—/kk.
no **114,** 14 kar. kult. kivisormus pyöreällä s. aquamarinilla tai valkospinellillä, mk 105:— ja 15:—/kk.
no **425,** siro kult. rivisormus Ø 2,5 mm, 4 kpl valkospinelli s. aquamarin tai s. ruubini valittavana, mk 105:— ja 15:—/kk.
no **301,** TIMANTTISORMUS kolmella briljanttihiotulla timantilla, uusi tyylikäs muotoilu, silti hinta vain mk 169:— ja 23:—/kk-erät.

● no **2612,** KORVAKORUT, aidolla savutopaasilla, miellyttävä värisävy! — vain mk **98.—** kk-erät mk 15.—.

● **KALVOSINNAPIT:** 14 kar. kult.
no **1007,** kokokultainen, mk **139.—** kk-erät mk 23.—.
no **2506,** aidolla antik. SAVUTOPAASILLA, silti vain mk **128.—** ja 15.—/kk.
no **1406,** nelikulmainen onyx, mk **109.—** kk-erät mk 15.—.

● **NAISTEN KELLOT:**
no **763,** 17 kiv. naisten upea kultadoublekello, todellinen JUHLAKELLO, lisäksi tässä on safiirihiottu lasi, incabloc- antimagn. kestojousi jne., vain mk **104.—** kk-erät mk 15.—.
no **764,** — samantapainen kuin 763, mutta kehys on KULTAA, laatu on sama, hinta mk **159.—** kk-erät mk 23.—.
no **831,** 21 kiv. Eta-koneistolla oleva pienikokoinen naistenkello kultadoubleisena, on vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc, jne., vain mk **119.—** kk-erät mk 15.—.
no **798,** 17 kiv. tyylikäs naistenkello kultadoubleisena, erittäin kestävä sillä se on vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc jne. mutta nyt **safiirilasilla,** vain **99:—** kk-erät mk 15.—.

● **MIESTEN KELLOT:**
no **821,** 17 kiv. AS-koneistolla oleva muodikas kalenterikello kultadoubleisena, vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc, jne., vain mk **109.—** kk-erät mk 15.—.
no **925,** — päivän **muotikello,** KALENTERIKELLO kromikuorisena, vain mk **104:—** ja 15.—/kk.
no **834,** 21 kiv. miesten **supermallimme** a-koneistolla, iso kultadoublekehys, vesitiivis, antimagn. kestojousi, incabloc. jne. vain mk **49.—** kk-erät 15.—.
no **1903,** — samalla koneistolla kuin 834, mutta modernilla kultadoublekuorella, siksi hinta mk **106.—** kk-erät mk 15.—.
no **113,** 17 kiv. AS-koneistolla, joka on A-laatua, siinä on tarkka-rukkaus ns. piquet-jaloteräskehys. Jos haette todella hienoa kelloa jolla on ominaisuuksia, valitkaa tämä, hintakin vain mk **109,—** kk-erät mk 15.—.
no **807,** 25 rubis **kaksois-automaatti** kultadoubleisena, vesitiivis, incabloc antimagn. erikoisjousi, vetää itse itsensä, osoittaa Teille sekä viikon että kk:n päivät — huoleton ajannäyttäjä, nyt **erikoishintaan** Teille: vain mk **168.—** kk-erät mk 23.—.
no **909,** Uutuus, **SUKELTAJAKELLO,** miehekäs malli **kalenterilla,** 17 kiv. Profectus-kehys, joka sietää **10 atm.** vettä, voitte saunoa ja uida vapaasti, incabloc, antimagn. Tropic-ranne ja ns. "aikarengas" ajanottoa varten, vain **mk 124:—** ja 15:—/kk.

— NIIN NÄISTÄ SAATTE ARVOKKAIMMAN KAUPANPÄÄLLISEN!! —

JA NOPEASTA TILAUKSESTA TULEE PIKAPALKINTO - NICHOL-LÄMPÖRULLAT!

(Tällainen 8 kpl sarja on tarpeellinen jokaiselle naiselle)

Kellomestarit on aina edullisin ja siksi luotettava "Hovihankkijanne". Nytkin tarjoamme Teille arvokkaimmat kaupanpäälliset, sekä rahanarvoisen pikapalkinnon! Tarjotut kellot ovat kaikki "Swiss-made" laatua ja kultakorut huoliteltua työtä. Harkitseva ja viisas ostaja tilaa aina Kellomestareilta jo laadunkin takia. Nopea ja luotettava palvelu!!

● **VALITKAA NYT JOPA 18 KAR. KULTAA** ●

no 6—7—8 = 6,7 tai 8 mm lev. Bismarck-ketju, 14 kar. kultaa

● **VALITKAA KAUPANPÄÄLLINEN NÄISTÄ** ●

Jokaiselle! — viereisellä kupongilla **kellon tai korun** tilanneelle, annetaan kaupanpäällinen **heti ja oman valinnan mukaan!** — huomioikaa siis, että kaupanpäällinen toimitetaan Teille jo yhdessä tilatun arvoesineen kanssa, — jolloin voitte olla täysin varma, että saatte mitä Teille on luvattu. Lähetys tulee aina postiennakolla käsirahaa vastaan. (Käsiraha on aina ostoksen osasuoritus.) **1 vuoden Takuu — Kellovakuutus (3.—) Täysi Palautusoikeus.**

KELLOMESTARIT — TEIDÄN HOVIHANKKIJANNE

ERIKOISTARJOUKSENA

no **509,** 25 kiv. Eta-koneistolla oleva **KALENTERI-AUTOMAATTI** nykyaikaisesti muotoiltuna, vaihtaa päivämäärän keskiyöllä automaattisesti — vetää itse itsensä, erikoisjousi, incabloc-iskusuojaus, antimagn., vesitiivis, kultadubléekehys jne. vain mk 149.—, kk-erät mk 23.— (norm. hinta mk 175.—)

VAIN 149:—

Hymy 5/70

KELLOMESTARIT

Pikapalkinto NICHOL-sarja

Box. 10084 HELSINKI 10 puh. 64 87 91

Lähettäkää allekirjoittaneelle, esine no ..... Ø mm ..... mk .....

☐ tilaan **käteisellä,** jolloin saan 10 % kassa-alennuksen!

☐ tilaan osamaksulla, hinnasta maksan vastaanottaessani käsirahan ja sen jälkeen kuukausittain kuten ilmoituksessa on mainittu (tarpeeton teksti yli)

Pikapalkinto on voimassa kahden kuukauden ajan.

Saan ilmaiseksi KAUPANPÄÄLLISEN, valitsen esineen no ..... Ø mm ..... — joka toimitetaan yhdessä tilaukseni kanssa. **Jos en ole kauppaan tyytyväinen saan maksamani rahat takaisin heti! Ja silloin saan pitää Pikapalkinnon!**

nimi selvästi .....

synt. aika ..... kirjoilla .....

osoite .....

PIKAPALKINTO: NICHOL **Lämpörullat 8 kpl toimitetaan jokaiselle heti.**

Minut saa tankkiin Extra-mittarista

Monet haluavat pestä autonsa itse. Esso palvelee myös heitä. Itsepesupaikoilla on valmiina tarvittavat pesuvälineet ja painevettä.

Esso-asemien laajasta tarvikevalikoimasta löydätte kaikkea sitä, mitä auto ja ajaja matkallaan tarvitsevat.

Erilaiset autot vaativat erioktaanista bensiiniä. Esso tarjoaa mieleistä bensiiniä kaikille autoille: 92-oktaanista talouslaatua, 96-oktaanista välilaatua tai 100-oktaanista Extraa.

Viritetty moottoriöljy, Uniflo, antaa tehokkaan voitelun kaikissa ajo-olosuhteissa. Sitä voidaan myös sekoittaa mihin tahansa moottoriöljyyn.

Pakokaasuanalyysi paljastaa moottorinne taloudellisuuden. Erikoismiehet ja elektroniset mittauslaitteet tutkivat koko autonne kunnon perusteellisesti.

Essossa jo yli 70 mahdollisuutta olla itse pumppumestarina

Monet kiireisistä asiakkaistamme haluavat tankata autonsa itse. Meidän mielestämme hyvään palveluun kuuluu heidän toivomustensa toteuttaminen. Ja teimmekin sen nopeasti. Vajaassa vuodessa Esso asensi yli 70 itsepalvelumittaria eri puolille Suomea.

Tämän päivän autoilijalla on usein kiire. Esson itsepalveluasemilla Teillä on mahdollisuus olla itse ''pumppumestarina'' ja tankata halvempia bensiinilitroja niin nopeasti kuin haluatte. Aikamme sukupolvi osaa vaatia ja valita. Esso haluaa tarjota kaikki mahdollisuudet. Myös itsepalvelumahdollisuuden kolmine Esso-bensiineineen.

Esso luo uutta Vaativalle sukupolvelle

haluamme Teidän ja autonne viihtyvän

Esso

VAIN MEILTÄ SAATTE MAAILMANKUULUN KELLON POSTITSE - JA NÄIN EDULLISIN EHDOIN!

CAMY

TUNNETTU VANKKA SVEITSILÄINEN – VIIHTYY HYVIN SUOMESSA

CAMY on Sveitsin suurimpiin kuuluvan, Camy Watch Co S.A. kellotehtaan tarkkuustuote. Niitä myydään 100 eri maassa —

Me tarjoamme 305 kellon Camy-mallistosta asiantuntijan huolellisesti valikoimat kestävät ja tyylikkäät laatukellot. Olemme sitä mieltä, että Suomen oloissa tarvitaan kestävä kello! Siksi voitte ehdottomasti luottaa Camy kellon laatuun.

Te saatte sen helpommin kuin uskottekaan: tilatkaa allaolevalla kupongilla postitse ja saatte haluamanne tavaran 3 pv:n kuluessa. Annamme käteismaksusta 15 % alennuksen, mutta voitte yhtä hyvin maksaa nyt vain käsirahan ja loput kuukausittain. Maksutavasta riippumatta saatte aina Nykykellojen ainutlaatuisen arvokkaan lahjaedun välittömästi!

ALENNETUT HINTAMME OVAT NYT MARKKINOIDEN EDULLISIMMAT!

VALITKAA MIELEISENNE NÄISTÄ LAATUTUOTTEISTA...

...JA JOKAISTA TILAUSTA SEURAA **HETI ILMAISEKSI** VAIHTOEHTOISESTI VALINTANNE MUKAAN

① **BISMARCK-RANNEKETJU 6—8 mm** vakiopaino n. 5 g leveydestä riippumatta. 14 kar.
② **KORVAKORUT** 7,5 mm:n vilj. helmi. **(18 kar.)**
③ **HELMISORMUS** 7,5 mm:n helmi, samanlainen kuin korvakoruissa, kullan paino n. 2,5 g **(18 kar.)**
④ **HELMIRANNEKETJU** helmet läpimitaltaan n. 6,5 mm, aidosta helmisimpukasta. 14 kar.
⑤ **KALVOSINNAPIT** ONYX-kivi. 14 kar.
⑥ **SOLMIONPIDIN** "Hauenleuka"-kiinn. 14 kar.
⑦ **BISMARCK-KAULAKETJU** lev. 4 mm. 14 kar.
⑧ **BISMARCK-RANNEKETJU** lev. 4 mm nyt KOTELOLUKOLLA

+ KEVÄÄN LISÄLAHJAKSI KULTAMASKOTTI KAIKILLE HETI. KAIKKI AITOA KULTAA!

SAMAT EDUT MYÖS OSAMAKSUKAUPPASSA.

30 vrk:n palautusoikeus (rahat takaisin)

ERIKOISTARJOUS

AITO TIMANTTISORMUS

18 kar. kultaa, koristepintainen, valkokultaan istutettu timantti. Nyt vain 49,90 + postikulut. Käteishintaan ilman lahjaetua ja alennuksia.

8008 MIESTEN KELLO, 17 kiv. AS-1130 koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis puoliteräskuori, vaalea tai musta taulu, mk ~~95:—~~ 89:— tai 10:—/kk.

8009 SAMA kultadoublelsena, mk ~~99:—~~ 94:— tai 10:—/kk.

7433 SUPERAUTOMAATTI SUKELTAJANKELLO. Erikoisen vahva rakenne. Kokeiltu 5 ilmakehän paineessa, 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, päivyri, kestojousi, vesitiivis, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, kromiteräskuori, erittäin tehokkaasti itsevalaiseva musta tai vaalea taulu. VAIN mk ~~190:—~~ 179:— tai 20:—/kk.

7447 MUODIKAS KELLOUUTUUS, Miesten superautomaatti 25 kiv. itsevirittyvä ETA-koneisto, automaattinen päivyri, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis, 20 mikr. kultadoubleta, VAIN mk ~~190:—~~ 189:— tai 20:—/kk.

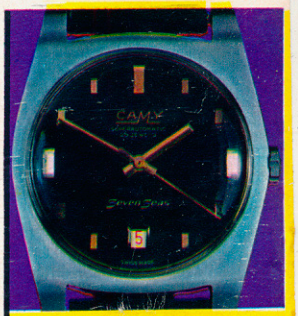

7428 MIESTEN SUPERAUTOMAATTIKELLO "Seven Seas", vaihtaa päivämäärän keskiöisin silmänräpäyksessä, 25 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis jaloteräskuori, vaalea tai musta taulu, mk ~~170:—~~ 148:— tai 20:—/kk.

7311 SUKELTAJANKELLO, JOSSA PÄIVYRI "Seven Seas", vesitiivis, kokeiltu 5 ilmakehän paineessa, pimeässä voimakkaasti loistavat osoittimet ja numerot, 17 kiv. koneisto, incabloc-iskusuojaus, ERIKOISRANNEKE "TROPIC", mk ~~140:—~~ 122:— tai 15:—/kk.

CAMY-MYYNTINÄYTTELY: NYKYKELLOT, MANNERHEIMINTIE 81 B, p. 418895

KULTAKORUT (oikeuttavat myös lahjaetuun)

31 BISMARCK-RANNEKETJUT, ns. raskas malli, 14 kar. kult., kotelolukko, tark. leim., n. 5,5 mm, n. 7,5 g, mk ~~140:—~~ 106:— tai 15:—/kk.
n. 8,5 mm, n. 17,5 g, mk ~~185:—~~ 174:— tai 20:—/kk.

32 BISMARCK-KAULAKETJU ns. raskas malli, 14 kar. kultaa, kotelolukko, kesk. n. 6 mm, ja päistä n. 4 mm, pit. n. 425 mm, n. 11 g, mk ~~180:—~~ 142:— ja kk-erät 20:—.

33 TIMANTTISORMUS 18 karaatin kultaa, tark.leim., aito briljantti istutettu 18 kar. valkokult., mk ~~260:—~~ 207:— tai 30:—/kk.

34 TIMANTTISORMUS 18 karaatin kultaa, 0,05 kar. (5 pointin) timantti, istutettu 18 kar. valkokultaan, (hinta yleensä mk 230:—) mk ~~172:—~~ 166:— tai 20:—/kk.

35 SAMANLAINEN mutta 0,10 kar. (10 pointin) erittäin edull. mk ~~275:—~~ 259:— tai 40:—/kk.

36 KIVISORMUS, 14 karaatin kultaa, tyylikäs pyöreä malli, kork.laat. kivi: savukvartsi, synt. valkospinelli tai akvamariini, vain mk ~~135:—~~ 103:— tai 15:—/kk.

37 KORVAKORUT, 14 kar. kultaa, korkealaat. kivi: samat kuin sormuksessa, vain mk ~~102:—~~ 97:— tai 15:—/kk.

38 RANNERENKAAT, 14 karaatin kultaa, varmuuslukko vitjoineen, tarkistusleimaus. Myös litteänä (FLACCA)
n. 8 mm mk ~~147:—~~ 138:— kk-erät 20:—
n. 10 mm mk ~~175:—~~ 153:— kk-erät 20:—
n. 12 mm mk ~~185:—~~ 168:— kk-erät 20:—
n. 14 mm mk ~~244:—~~ 196:— kk-erät 20:—

KALVOSINNAPIT, 14 kar. kultaa, myös jousi kultaa.

39 savukvartsi mk ~~130:—~~ 124:— kk-erät 15:—
40 synt. sinisaf. mk ~~188:—~~ 124:— kk-erät 15:—
41 täysikultaiset mk ~~185:—~~ 137:— kk-erät 20:—

3628 UUTUUS! NAISTEN SUKELTAJANKELLO. Tämän päivän muotia. Halk. 26 mm, 17 kiv. koneisto, päivyri, incabloc-iskusuoj., vesitiiviys kokeiltu 5 atm. paineessa, voimakkaasti loistavat merkinnät, TROPIC-ranneke, mk ~~150:—~~ 124:— tai 15:—/kk.

1428 UUTUUS, NAISTEN KELLOERIKOISUUS, VESITIIVIS SAFIIRILASIKEKELLO, 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, mk ~~134:—~~ 114:— tai 15:—/kk.

1007 NAISTEN KELLO (Ø 17 mm), varustettu murtumattomalla safiirihiotulla lasikkeella, 17 kiv. koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, kultadoublekuori, mk ~~105:—~~ 99:— tai 10:—/kk.

3506 NAISTEN KELLO, 17 kiv. AS-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoublekuori, mk ~~99:—~~ 94:— tai 10:—/kk.

2004 NAISTENKELLO 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis, 20 mikr. kultadoubleta, erittäin tyylikäs, mk ~~127:—~~ 119:— tai 15:-/kk.

2102 SAMANTAPAINEN PÄIVYRIAUTOMAATTI, 23 kiv. itsevirittyvä Eta-koneisto, mk ~~179:—~~ 168:— tai 20:—/kk.

1475 UUTUUS, NAISTEN KULTAKELLO 18 kar. kultaa, 17 kiv. koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, hinta erittäin edullinen, vain mk ~~159:—~~ 154:— tai 20:—/kk.

7306 UUTUUS, AJANMUKAINEN miesten päivyrikello, 17 kiv. koneisto, vaihtaa päivämäärän automaattisesti, kestojousi, incabloc-iskusuoj., magnetisoitumaton, vesitiivis, kromiteräskuori, NYT ERITTÄIN EDULLISESTI mk ~~104:—~~ 99:— tai 10:—/kk.

7521 SAMANTAPAINEN, mutta 21 kiv. Eta-koneisto (Jetking) jaloteräskuori, vaalea tai musta taulu mk ~~119:—~~ 112:— tai 15:—/kk.

7510 MIESTEN PÄIVYRIKELLO "Sputnik" nelik., 21 kiv. Eta-koneisto, kestojousi, incabloc-iskusuojaus, magnetisoitumaton, vesitiivis kultadoublekuori, kullattu tai hopeoitu taulu, 20 mikr. kultadoubleta, mk ~~156:—~~ 149:— tai 20:—/kk.

7404 SAMANLAINEN, mutta 25 kiv. Eta-superautomaatti, jaloteräskuori, mk ~~186:—~~ 179:— tai 20:—/kk.

7750 SAMANLAINEN, mutta 25 kiv. kaksoispäivyri, jaloteräskuori, mk ~~165:—~~ 159:— tai 20:—/kk.

ANNAMME CAMY KELLOILLE 1 V. KIRJALLISEN TAKUUN LISÄTURVANA KELLOVAKUUTUS (3:—)

NYKYKELLOT

Helsinki 10
BOX 10231

Camy kellojen maahantuoja
MANNERHEIMINTIE 81 B, 41 88 95

Lähettäkää heti 30 vrk:n palautusoikeudella ja 1 vuoden takuulla, suoritus **käteisellä —15 % al./osamaksulla** (käsiraha + kk-erät.) Käsiraha on suurempi kuin osamaksuerä. Voitte esittää toivomuksenne osamaksuerien alkamisajasta.

KELLO n:o ..... mk ..... musta/vaalea/kultatauluisena
KULTAESINE n:o ....., ketjun lev. ..... mm, sormuksen läpimitta Ø ..... mm, mk ..... LAHJAETU n:o ..... seuraa mukana lähetyksessä. Sormuksen läpimitta Ø/ketjun lev. ..... mm.

Nimi selvästi ..... synt.aika .....

Arvo t. ammatti ..... kirjoilla .....

Osoite selvästi ..... HYMY 5/7

UUTUUS!